

Metoda je resnično prastara

MARJAN SEDMAK

Metoda, ki so jo islamski skrajneži uporabili včeraj v Afuli, je prastara. Paradoksalna in tragična plat vseh terorističnih napadov je slej ko prej v tem, da se kraj in cilj eksplozije praviloma ne ujemata. Bomba, ki je eksplodirala v Afuli, je bila v resnici podtaknjena pod izraelsko-palestinske pogajalske mize. Žrtve, ki so obležale po eksploziji, so tako rekoč strošek proizvodnje politike ustvarjanja napetosti; v resnici naj bi bombe raznesle izraelsko-palestinska pogajanja.

Strategija napetosti je vselej pri roki tam, kjer je treba zamrzniti status quo in prepričati, da bi se stara politična ravnotežja preoblikovala v nova, ali tam, kjer je treba prepričati stabiliziranje novih političnih ravnotežij. Že od šestdesetih let so italijanski polotok pretresali nadvse krvavi atentati, od katerih je večina še vedno ovita v tancice skrivnosti; dežela je živela v nenehno navzočem strahu pred državnim udarom; takšno ozračje ni dopuščalo nastajanja novih političnih ravnotežij, ki bi se ujemale s spremembami v volilnem telesu; stagnacija se je končala na nedavnih parlamentarnih volitvah tako, da se je stara strankarska struktura docela sesula.

Politika te vrste ima mlade tudi v Sloveniji. Politične skupine, ki niso zadovoljne z rezultati zadnjih parlamentarnih volitev, ne dopuščajo, da bi se politična scena stabilizirala na podlagi rezultatov teh volitev, ker so prepričane, da je njihov delež pri delitvi oblasti premajhen. Ustvarjanje ozračja napetosti in nezaupanja je tista organska vez, ki povezuje kontinuirano proizvodnjo afer z napadi na legalne državne ustanove, oboje pa s protikorupcijskim gibanjem.

IZRAEL / MAŠČEVANJE PALESTINSKEGA FUNDAMENTALISTIČNEGA GIBANJA

Avtobomba sejala smrt v izraelski Afuli

Življenje je poleg atentatorja izgubilo še osem ljudi

TEL AVIV - Na Bližnjem vzhodu je enainštideset dni po hebron-skem nov pokol sejal smrt in zapletel kairska pogajanja. Včeraj je v izraelski Afuli (spodnja Galileja) v samomorilskem atentatu moril komaj 19-letni palestinski verski skrajnez islamskega fundamentalističnega gibanja Hamas. V Afuli, 30 tisoč prebivalcev 10 kilometrov južno od Nazareta, se je ob 12.15 avtomobil s 175 kilogrami razstreliva, številnimi plinskimi jeklenkami in s precejšnjo količino žebijev in matic celno zabil v mestni avtobus (na sliki AP odnašajo truplo). Trenutek kasneje je prislo do strahotne eksplozije. Goreci bencin in plin sta ljudi spreminjala v žive plamenice, kogar niso oplazili plameni, so mu smrtne rane zadajali žebli in kosi pločevine. Osem mrtvih in več kot 50 ranjenih je se zacasen obracun, ker se zdravniki boji, da bodo številni ranjenci podlegli težkim poškodbam. Deveta žrtev je samomorilski atentator, 19-letni Raed Zakarneh iz cisjordske vasi Kabatjah.

Mestni avtobus se je ustavil na postajališču pred Domom kulture, kjer so nekaj minut prej končali vajo za današnji dan holokavsta učenci in dijaki afulskih sol, tako da je eksplozija ubila in ranila tudi številne otroke. Po atentatu je med ljudmi nastala nepopisna panika, a pomoč je stekla brezhibno. Že nekaj minut kasneje so bili na prizorišču prvi rešilci z zdravniki in bolničarji. V afulsko bolnišnico Ha Emek so pripeljali sedem trupel in 43 ranjencev, med katerim je eden po sprejemu podlegel smrtnim ranam.

Vest o pokolu je globoko odjeknila v vsem Izraelu, v Afuli so se spontano začeli zbirati ljudje, ki so vzklikali proti Rabinu in avtonomiji za Jeriho in

Gazo. Policija se je že bala, da bodo židovski skrajneži organizirali masševalni pohod na Nazaret ali proti Cisjordaniji, ko so se ljudje končno umirili. Voditelji desničarskega Likuda so se po televiziji in radiu trudili, da bi dodali netiva ljudskemu srdu, a prevladala je zdrava pamet. Zunanji minister Šimon Peres je po izraelskem radiu poudaril, da je treba pozitivno zaključiti mirovna pogajanja s PLO, da ne bi zmagali nasprotniki miru.

ITALIJA / PO PREPIRU V DESNICI

Pod ledom se nekaj premika

Del levice pripravljen na soočanje o federalni ureditvi države

RIM - Navzven se ni spremenilo nič, potem ko sta se Silvio Berlusconi in Umberto Bossi v torek razšla in potem ko je milanski medijski magnet prekinil pogajanja za oblikovanje nove vlade. Pod debelo plastjo ledu pa se nekaj le

premika. Drugi mož pri Liggi Roberto Maroni je včeraj ponudil sopotnikom Kartela svobosčin »institucionalno omizje«, na katerem naj bi se dogovorili o imenih predsednikov senata in poslanske zbornice. Obenem pa tudi predlagal

drugačno rešitev za vlado: najprej naj bi oblikovali ustavodajno vlado, ki naj bi v nekaj mesecih pripravila reformo Ustave v federalnem smislu, tej pa bi nasledila politična vlada.

Medtem ko je Berlusconi iz Arcoreja poudaril, da ne spreminja svojega stališča, se je Bossi včeraj odpravil v Rim, da bi v dialogu z ostalimi političnimi silami preveril, koliko poti bi v parlamentu lahko prehodil njegov federalni projekt. Na soočanje o federalni ureditvi države je pripravljena DSL, pozornost Bossijevim potezam namenja socialistični tajnik Ottaviano Del Turco, medtem ko SKP s predsednikom Armandom Cossutto svari pred nevarnostjo popuščanja desnici.

Stran 2 in 3

Meje zasebnosti

LJUBLJANA - Nedavna javna objava zasebnega pisma slovenskega sociologa prof. dr. Rudijsa Rizmana njegovemu kolegu na Harvardu o dogodkih v zvezi z zamenjavo Janse, ki si jo je privoščila slovenska televizija, je v ospredje postavila osnovno vprašanje: kaj je z varstvom človekove zasebnosti in tudi ali je nadzor nad institucijami in zasebniki dejansko že postal slovenska stalnica? Vprašati se kaže tudi, kdo je tisti, ki bo presojal, kdaj je prekoracitev dovoljenega, ne glede na to, ali gre za zakon, ustavo ali zgolj deklaracijo, opravičljiva in kdaj ne? In tudi, ali s(m)o novinarji tisti, ki jim je dovoljeno soditi o tem pragu, ali pa je to zadeva pravnih institucij neke države.

Stran 15

BOSNA / DANES POGOVORI O PREMIRJU NA VSEM BOSANSKEM OZEMLJU

Srbi obljublajo Združenim narodom da ne bodo več streljali na Goražde

SARAJEVO - Poveljnik modrih celad v Bosni in Hercegovini, britanski general Rose, kljub napovedim v sredo ni odpotoval v oblegano Goražde. Za to se je odločil po pogovorih z voditeljem bosanskih Srbov Karadžićem na Palah, ker mu srbska stran menda ni mogla zagotoviti ustrezne varnosti. Omenjenega sestanka se je udeležil tudi posebni odposlanec ZN za nekdanjo Jugoslavijo Jasusi Akasi.

Po pogovorih je Rose izjavil, da so mu srbski voditelji obljubili, da na Goražde ne bodo več streljali. V mesto, iz katerega se vedno prihajajo nasprotujoča si poročila o srbskem napredovanju, je poslal skupino dodatnih opazovalcev. Na sarajevskem letališču se v sredo tudi nista sesla srbski in bosanski poveljnik, Ratko Mladić in Rasim Delić. Sestanek, ki so ga zahtevali Srbi, naj bi bil danes dopoldne, na njem pa naj bi se dogovorili za premirje na celotnem ozemlju Bosne in Hercegovine. (AFP, Reuter)

Stran 7

TRST

Zakaj neuspeh levice?

Primorski dnevnik je zbral mnenja in ocene nekaterih tržaških predstavnikov DSL in SKP o volilnem neuspehu tržaške in italijanske levice. Vsi soglašajo, da je napredni tabor neučinkovito in nerodno odgovoril na predvolilne obljube Berlusconi in njegovih zaveznikov. Nekateri so mnenja, da bi moral Occhetto odstopiti, drugi pa, da bi moral ostati na krmilu DSL. Desničarska koalicija, ki je zmagala na volitvah, naj sedaj z dejanji pokaže svoje sposobnosti, levica pa naj vodi pametno in odločno opozicijo.

Str. 5

PARLAMENT / KOT PRVO DEJANJE BO MORAL IZVOLITI PREDSEDNIKA

Izvolitev predsednikov predpogoj za rešitev krize

Kartel svoboščin nima zadostne moči, da vsilil svoja zastopnika

RIM - V petek, 15. aprila se bo italijanski parlament sestal na prvi seji. Prva naloga vsakega doma je, da izvoli svojega predsednika. Izvolitev predsednikov senata in poslanske zbornice je potrebna, da se izpolni državni vrh (predsednik senata in poslanske zbornice sta z vidika Ustave drugi in tretji mož v državi takoj za predsednikom republike), nujna pa je tudi s političnega vidika. Po uveljavljeni praksi predsednik republike začne prav s predsednikoma obeh domov parlamenta posvetovanja, preden imenuje mandatara za sestavo nove vlade.

Izvolitev predsednikov je torej nujen uvod v razreševanje vladne krize in imenovanje premiera,

Palača poslanske zbornice

ki bo nasledil Carlu Azegliu Ciampi. Pravilnik senata zahteva za prvi dve glasovanji absolutno večino senatorjev (315 izvoljenih in 11 dozi-

vljenjskih), se pravi 164 glasov. Od tretjega glasovanja dalje je za izvolitev predsednika dovolj absolutna večina prisotnih. V poslanski zbornici je pra-

vilnik se zahtevnejši. V prvih dveh glasovanjih je za izvolitev potrebna dvetretjinska večina poslancev (420 glasov), od tretjega glasovanja pa zadostuje dvetretjinska večina prisotnih. Kartel svoboščin nima dovolj glasov ne v zbornici ne v senatu, da bi sam izvolil predsednika. Potreben bo zato širši dogovor, če Kartel svoboščin želi - kot trdijo njegovi predstavniki, ki so si kljub sporom v tem pogledu edini - izvoliti na celo obeh domov parlamenta svoja predstavnika. V imenu Lige je ta namen včerja potrdil Roberto Maroni, ki je dejal, da bi se moralo čimprej sestati »ustavno omizje«, na katerem naj bi se desno zavestno dogovorilo vsaj

o teh dveh vprašanjih. Vprašanje pa je, ali bodo ostali (center in napredna koalicija) pristali na to.

Problem izvolitve predsednikov je najnovejši, vendar ni edini, ki ga bosta morala uvodoma rešiti domova. Veljavni pravilnik je namreč sad proporcionalne volilne sistema, ko so poslanske in senatorske skupine nastajale skoraj avtomatično glede na število parlamentarcev, ki jih je izvolila vsaka stranka. Z večinskim sistemom, ki je bil uveden z nedavnimi volitvami, je opredelitev za to ali ono skupino težja in predsedstvi obeh domov bosta imeli polne roke dela s tolmačenjem pravilnika, da bosta razresili tudi te probleme.

NOVICE

Zakonca protestirala zaradi pesmi o Riini

CATANIA - Umberto Arcidiacono in Gabriella Grasso, mlada kantavtorja iz Catanie sta se začela pripravljati za nekima zakoncema med nastopom v hotelu Giardini-Naxos. Razlog, ki je povzročil prepir, je bila pesem z naslovom "Aretirali so Totoja". Pesem ironično pripoveduje, kako je bil aretiran in kako mu je uspelo pobegniti. Gledalec ju je takoj prekinil in jima "zapovedal", da se morajo s politiko ubadati samo tisti, ki se nanjo spoznajo.

Vittorio Emanuele še vedno upa

RIM - Vittorio Emanuele meni, da so se po zadnjih volilnih rezultatih odprle možnosti za vrnitev (skupno s sinom) v Italijo. Tako je izjavil v intervjuju tedniku Oggi. Istega mnenja je tudi Italijanska monarhična federacija, ki je v tiskovnem poročilu komentirala tudi izid volitev. Monarhična federacija pravi, da je treba sklicati nove volitve v primeru, ko bi ne bilo mogoče oblikovati stabilne vlade.

V Apeninih se je zopet pojavil volk

LUCERA (FOGGIA) - V Apuliji so ponovno videli volka. Po raziskavah sekcije "Gruppo lupo Italia" naj bi se v zadnjem letu na tem področju pojavilo krdo kakih desetih volkov. Volk pa vedno povzroča precejšnjo škodo, zainteresirane deželne uprave pa so že zagotovile, da bodo povrnile škodo, ki jih bodo povzročile zveri.

Na Piz Boé umrla alpinista

ARABBA (BELLUNO) - Plaz, ki se je včeraj sprožil z vzhodne stene gore Piz Boé nad Arabbo, je zasul dva turna smučarja. Imeni dveh umrlih še nista znani. Njuni trupli so v dolino odpeljali reševalci in gasilci iz Belluna, ki so prihiteli na kraj nesreče skupno z lavinskim psom. Po mnenju preiskovalcev naj bi smrt dveh alpinistov-smučarjev povzročile hude poškodbe pri padcu med smučanjem, ne pa snežni plaz.

Ekstradikcija za Paola Persichettija

PARIZ - Pristojni urad pariskega prizivnega sodišča je včeraj izrazil povoljno mnenje glede zahteve o ekstradikciji Paola Persichettija, ki je bil v Italiji obsojen zaradi umora generala Lucia Giorgierja. 32-letnega Persichettija je rimsko prizivno sodišče obsodilo na 22 let in šest mesecev zapora 16 februarja 1991. Razsodbo je nato potrdilo kasacijsko sodišče.

Preiskave o italijansko-somalski trgovinski zbornici

MILAN - Javni tožilec Gemma Gualdi, ki vodi preiskavo o podkupninah, ki so bile izplačane v okviru delovanja italijansko-somalske Trgovinske zbornice, ki ji je predsedoval posl. Paolo Pilitteri (PSI), je zahtevala televizijske posnetke oddaj, ki so bile posnete v Somaliji. Javna tožilka je vsekakor poudarila, da želi razčistiti stanje odnosov med predstavniki italijansko-somalske Trgovinske zbornice in nekaterimi zastopniki afriške države, med katerimi tudi generala Aidida.

Sodniki vztrajajo z zapornim nalogom za Giulia Di Donata

Bivši tajnik PSI Giulio Di Donato (na sliki Ap pred neapeljskim sodiščem) bi lahko bil aretiran z umestitvijo novega parlamenta, ker sodniki ne umikajo zapornega naloga

NAGRADA ŽE ZAPADLA

Detektiv Rossi trdno prepričan, da je Ylenia Carrisi živa

BRINDISI - Predvčerajšnjim je zapadel rok, do katerega je bil pripravljen neznan dobrotnik plačati 500.000 dolarjev nagrade osebi, ki bi s koristnimi informacijami omogočila izsleditev Ylenie Carrisi, pred tremi meseci v New Orleansu izginule hčerke Al Bana in Romine Power. Odv. Mario Rodi iz Milana, ki je po naročilu dobrotnika preveril na stotine telefonskih informacij, zatrjuje, da je nesrečna zakonca seznanil samo s kakšnimi petimi, od katerih ni bila nobena odločilna - niti tista ne, ki jo je dal detektiv Raniero Rossi iz Perugia. Le-ta je, kot znano, sporočil, da je Ylenia bila v Dominikanski republiki, ki pa naj bi jo zapustila v terek po veliki noči.

Detektivovi odvetniki

so izdali včeraj tiskovno sporočilo, v katerem pravijo, da bo Rossi odpotoval prihodnji teden v Dominikansko republiko in tam preveril utemeljenost vesti o dekletovi navzočnosti. Detektiv je prepričan, da je Ylenia živa, piše v tiskovnem sporočilu, je pa hudo zagrenjen, ker ga je senzacionalistični tisk označil kot cloveka, ki bi se rad okoristil z nesrečo zakoncev iz Cellina San Marca pri Brindisiju. Rossi si je zaradi tega tudi pridržal pravico, da tega ali onega ovadi pod obtožbo umazanega obrekovanja. Nas varovanec, nadaljujejo odvetniki, bo na vsak način obranil svoje poklicno in clovesko dostojanstvo, tudi sicer pa se je vpletel v zadevo zgolj zaradi nesebičnosti, zgolj z željo pomagati.

LIVORNO / SVEČANOST

Včeraj uradno končana mirovna misija Italije v Somaliji

LIVORNO - Z izkrcajem zadnjih vojakov v Livornu se je včeraj končala operacija Ibis, italijanska vojaška operacija v Somaliji, ki ji je parlament dal zeleno luc decembra 1992. V teh petnajstih mesecih, najprej v sklopu operacije »Restore hope« (Vrniti upanje) in nato kot del Unosoma 2 so italijanskemu kontingentu poveljevali generali Giampiero Rossi, Bruno Loi in Carmine Fiore.

Svečanosti (na sliki Ap) so se udeležili poveljniki vseh rodov vojske, zbranim vojakom in mornarjem pa je spregovoril obrambni minister Fabio Fabbri. Najprej se je spomnil italijanskih žrtv, ki so padli v Somaliji. Med katerimi sta bila poleg 11 vojakov in ene bolničarke tudi televizijski snemalec Miran Hrovatin in novinarka Ilaria Alpi. Minister je nato poskusal dati politično oceno italijanske misije. Po njegovem so v Somaliji »odpravili lakoto in be-

do«, sporazum iz Nairobi »pa je prvi spodbuden dogovor, ki bi lahko utrdil pravo spravo«. S cutom za dolžnost in s svojo humanostjo so po ministrovih besedah italijanski vojniki izboljšali mednarodni ugled Italije v svetu. Fabbri je le bežno omenil razhajanja z OZN in napovedal, da se bodo podobne mirovne misije se stopnjevale, »ker je od njih odvisen novi mednarodni red«.

O težavah s poveljstvom OZN je prav tako bežno spregovoril načelnik generalstaba Venturoni, ki je omenil, da so v raznih primerih poskušali na najrazličnejše načine blatiti ugled italijanskega kontingenta. Pred vojaki seveda ni nihče odkrito poudaril, da je bila italijanska strategija v somalskem kotlu v glavnem pravilna in da je za marsikatero tudi italijansko žrtev krivo dejstvo, da so predvsem Američani demonizirali Aididovo frakcijo in posredno podpirali Mahdija.

PREKUPČEVANJE Z MAMILI

Neapelj: za zapahi tudi direktor zapora

Alfredo Stendardo, aretirani ravnatelj zapora v Menfiju

NEAPELJ - Karabinjerji so včeraj aretirali Alfredo Stendardo, ravnatelja zapora v Melfiju (Potenza), ki je obtožen trgovanja in prekupčevanja mamil. Moski naj bi sodeč po izjavah nekaterih skesanih kamoristov redno nabavljal mamila zapornikom neapeljske kaznilnice Secondigliano, kjer je bil nekaj let podravnatelj. Skesanci so tudi povedali, da je tudi sam Stendardo svojčas redno užival mamil.

V to afero je vpletenih več oseb. Stendardo je imel v preteklosti že enkrat opravo s pravico, ko ga je skupina paznikov iz Secondigliana obtožila nezakonitih poslov v zaporu. Iz protesta proti njemu so pazniki takrat uprizorili tudi protestno manifestacijo.

POLITIKA / PO TORKOVI RAZPOROKI Z BERLUSCONIJEM

Severna liga hoče preveriti možnost »ustavodajne vlade«

Levica spremlja Bossijeve poteze s previdno pozornostjo

RIM - Po torkovem sporu z voditeljem Forza Italia Silvijem Berlusconi, ki je v odgovor na napade Umberta Bossija prekinil pogajanja za oblikovanje vlade, je lider Severne lige včeraj odletel v Rim. V načrtu ima vrsto srečanj s političnimi silami, ki niso bile povezane v Kartelu svobosčin, glavna tema razgovorov pa naj bi bila - kot je napovedal Roberto Maroni - problem ustavne reforme.

Prvi srečanja, ki jih ima Bossi v načrtu, sta s predstavniki Segnijevega Pakta za Italijo in z vodstvom Demokratičnega zavezništva. Kazalo je, da bosta srečanja že včeraj, vendar sta iz nepojasnjenih razlogov odpa-

dli. Verjetno bo do njih prislo v prihodnjih dneh, očitno pa je, da italijanska politična scena ne more brez vsakodnevnih - večje ali manjše - uganke.

Po rezkem torkovem sporočilu, s katerim je prekinil pogajanja za oblikovanje vlade, je Berlusconi včeraj potrdil svoja stališča, pripadnikom svojih klubov Forza Italia pa prepustil nalogo, da z brzojavkami in faksi pritiskajo na Severno ligo. Molcal pa je Umberto Bossi, medtem ko so bili njegovi sodelavci zgovorni. Ideolog Lige Gianfranco Miglio je poudaril, da bo Berlusconi moral potrkati na vrata »lumbardov«, če bo hotel sestaviti vlado, načelnik senatorske sku-

pine Francesco Speroni pa je milanskega medij-skega magnata ironično primerjal z »razvajenim otrokom, ki noče več igrati in steče k mami, ko mu vrtniki ne dovolijo, da bi ukazoval. To-krat pa je mami ime Bossi«. In napad je zaostril s trditvijo, da se je Berlusconi sam proglasil za premiera, medtem ko je v parlamentarni republiki imenovanje mandatarja za sestavo vlade v pristojnosti predsednika republike. In za nameček je tajništvo Severne lige sporočilo, da se uradno zavzema za oblikovanje »ustavodajne vlade«, ki naj bi imela za glavni cilj uresničitev federalnega ustroja italijanske republike.

Mario Segni, ki je no-

vinarjem včeraj pojasnil, da ga Bossi se ni kontaktiral za srečanje, je napovedal, da bo kot glavni problem postavil vprašanje sredstev množičnega obveščanja, ki ne smejo več biti monopol ene same osebe. Sicer pa Bossijeve poteze pozorno spremlja tudi levica. Drugi mož pri Hrastu Massimo D'Alema je izjavil, da »desničarska večina ni edina možna večina v tem parlamentu«, pozornost do voditelja Severne lige pa je postavil v ospredje tudi socialistični tajnik Ottaviano Del Turco, ki je sicer dodal, da bi lahko bil spor na desni le »prepir za oblast«. Pred nevarnostjo zblizevanja z desnico pa je posvaril predsednik Stranke ko-

munistične prenovе Armando Cossutta.

Center je zazdal previdnejši. Glasilo Ljudske stranke Il Popolo je poudarilo, da bo v opoziciji z vlado, ki bi vključevala tudi fasiste, republikan-sko glasilo pa je zavrnilo možnost predčasnih volitev, če bi Kartelu svobosčin ne uspelo oblikovati vlade. »Če desni kartel ne zna postati vla-dni kartel, ne more vsiliti Italijanom novih volitev,« je zapisal republikanski list in dodal, da »če Bossi ni zanesljiv, je tem manj zanesljiv, kdor je sklenil volilno zavezništvo s tistim, ki ga ima za nezanesljivega«. Skratka, Kartel svobosčin naj si iz kase, v katero je padel, pomaga sam.

G L O S A

Poraz katoliške Cerkve

JOZE PIRJEVEC

Glavna porazenka v italijanskih političnih volitvah je katoliška Cerkva. In ne toliko, ker je stranka, s katero je bila prisotna v državi, skoraj izginila s prizorišča, temveč predvsem zato, ker se je izkazalo, da kljub polstoletni vladni ni bila zmogljiva vzgojiti v Italiji zrele občanske družbe. Komaj je Krščanska demokracija pod udarci velikih mednarodnih sprememb, ki smo jim bili priča v zadnjih letih, izgubila svojo funkcijo obrambne trdnjave pred komunizmom, so ji njeni volilci obrnili hrbet in se vrgli v objem prvega mimoidočega zapeljivca, zmožnega dovolj prepričljivo razglasiti najuspešnejši slogan vseh časov: panem et circenses.

Ob tem epohalnem porazu, ki se enkrat dokazuje, da je za Cerkev nadvse nevarno, če ne zna ločiti med tistim, kar je cesarjevega, in tistim, kar je božjega, je pravzaprav poraz italijanske levice drugega pomena. Vendar je tudi o vzrokih tega spodrsrlaja vredno razmisliti, saj je očitno, da nam lahko nakažejo, v katero smer bo šla italijanska družba v bližnji prihodnosti. Levica ni znala razumeti, v kolikšni meri so se ljudje odtujili državnemu ustroju, kakor se je oblikoval v desetletjih po vojni. Ni dojela, da federalistično gibanje na razvitem severu ni samo izraz pomanjkanja solidarnosti do zaostalega juga, temveč velike skrbi, da Padanija izgubi svojo navezo z ostalo Evropo in postane plen mafijske miselnosti, razširjene od Rima navzdol. Levica tudi ni razumela, da se v sami južni Italiji krepi protest proti zadušljivemu ozračju, kakršno je ustvarila Krščanska demokracija, pripravljena na vsakršno pajdasenje z organiziranim kriminalom. Stevilni volilci na jugu so na to odgovorili v skladu s svojo skromno politično kulturo in dali svoj glas desnici. Ne samo zaradi tega, ker je ta

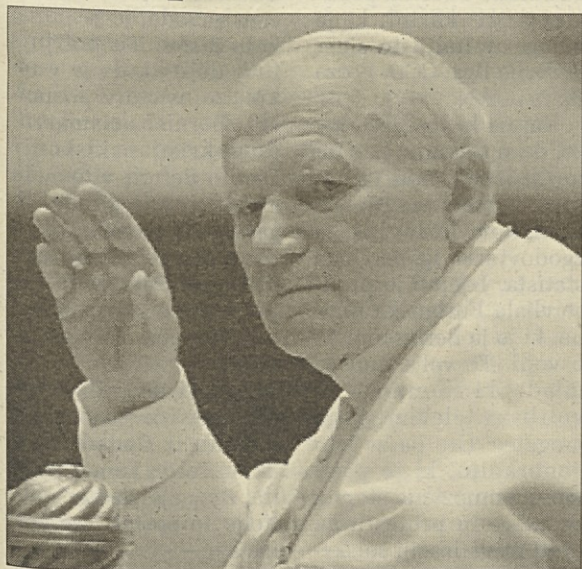

ohranila v splosni korupciji ciste roke (ni so je pustili h koritu), temveč tudi zato, ker je v nobenem primeru ni bilo mogoče istovetiti s starim režimom. Desnica obljublja namreč (kakor Bossijevi federalisti) odločen zasuk od obstoječega reda in hoče zgraditi državo na novo.

Razen Stranke komunistične prenovе - ki pa je zaradi svoje nostalgicne ideologije obsojena na geto - levica te splosne zahteve po pretrganju vezi s prvo republiko ni znala razumeti, temveč se je - nasprotno - predstavila volivcem kot njena branilka. Govorila je sicer, da je treba državni ustroj preoblikovati in ga preusmeriti proti »naprednim« ciljem, ni jih pa mogla prepričati, da misli na korenitejšo in zares prenoviteljske spremembe. Preveč se je identificirala z njim, a to ne samo v zadnjem času, ko je tako lojalno podpirala Ciampijevo vlado, temveč vsaj od srede sedemdesetih let, da bi mogla odgovoriti na rušiteljsko slo, ki se je polastila ljudi. V nekem smislu je postala preveč modra in preveč konservativna, da bi znala zajeti v svoja jadra vihar, ki je završil nad Italijo. Tako - kakor Gorbačov v Sovjetski zvezi ali Marković v stari Jugoslaviji - je hotela reformirati državo od zgoraj z razsvetljenim programom, ki pa ni bil več v sozvočju z željami in čustvovanjem ljudi. V politiki brez kanca patosa in zagnanosti ne gre, toda ne enega ne drugega - tako se zdi - italijanska levica ni več zmogljiva. Kot stanka v Schnitzlerjevi komediji »Liebelel«, ki je zunaj kolobarja ljubezni, sovraštva in strasti, zato pa - močno se bojim - tudi zunaj življenja.

VATIKAN / PRVIČ V ZGODOVINI V SPOMIN NA HOLOKAVST

Papež in rabin skupaj v Vatikanu

VATIKAN - Danes bosta - prvič v zgodovini - poglavar rimskokatoliške Cerkve Janez Pavel II. (na fotografiji) in glavni rimski rabin Elio Toaff sedela skupaj v Vatikanu. Priložnost za srečanje je koncert v spomin na holokavst, ki ga prireja Vatikan kot poklon milijonom žrtve nacističnih taborišč smrti. Ob papežu in glavnem rimskem rabinu bo na koncertu prisoten ves diplomatski zbor, ki je akreditiran pri Sveti stolici.

Danasnje srečanje in koncert v spomin na žrtve holokavsta je povsem nov dogodek, ki dokazuje, kako korenito so se spremenili odnosi med judovstvom in krščanstvom po skoraj dva tisoč letih dramatičnih nasprotij, navezuje pa se na dva nedavna dogodke: obisk poglavarja rimskokatoliške Cerkve v rimski sinagogi 13. aprila 1986, ko je Karol Wojtyła imenoval Zide za »naše starejše

brate«, in na podpis protokola 30. decembra 1993 med Sveto stolico ter Izraelom, ki je odprl pot uradnim diplomatskim stikom med državama. Podpisu sta sledila obisk izraelskega premiera Rabina v Vatikanu in večja angaziranost Svete stolice v razreševanju krize na Bliznjem vzhodu.

Do prvega zblizevanja med Vatikanom in Zidi je prislo pred 30 leti med II. vatikanskim koncilom, ko je Cerkev uradno in svečano proglasila, da ni mogoče kriviti Zidov za Jezusovo smrt, in je črta iz liturgičnega obreda tudi »molitev za izdajalske Zide«. Koncil je sel se dlje in poudaril nujnost dialoga, zblizevanje pa dokazuje tudi današnji koncert, ki naj bi »zblizal srca poslušalcev ob spominu na dramatične dogodke, ki ne smejo v pozabo, ker se ne smejo več ponoviti«.

P O L I T I Č N A S C E N A

Že uprizorjena komedija

Dogajanje teh dni močno spominja na predstavo, ki je bila v preteklosti že uprizorjena in večkrat ponovljena. Če bi primerjava ne bila nespustljiva, bi lahko govorili o klasični drami (ali farsu?) italijanske politike, ki jo igralci - v drugačni zasedbi, toda s podobnim duhom - uprizarjajo spet in spet, vselej različno in vselej enako. Nekako tako, kot se nekatera gledališča iz leta v leto, iz sezone v sezono vračajo h klasičnim. Razlika je le v tem, da imajo gledališke postavitve in interpretacije klasičkov vselj nekaj novega in življenjskega, politične interpretacije italijanske »commedie dell'arte« pa se zdijo plehke in brez velike notranje napetosti ter ustvarjalnosti.

Morda je bil najbolj značilen odraz ponavljanja grafični »polovični kolač«, ki so ga postavili na leseno kuliso torkove oddaje Milano-Italia in z njim ponazorili razmerje moči med političnimi silami, ki sestavljajo novoizvoljeni parlament. Gre za grafični prijem, ki se ga statistiki poslužujejo zelo pogosto, toda uprizoritev Milano-Italia je imela še element več: kazalca, ki sta ponazarjala številčno večino, potrebno za vlado, in ki sta s premikanjem kazala na možnost različnih kombinacij.

»Desničarska večina ni edina možna večina v tem parlamentu,« je v spodbudo voditelju Severne lige Umberto Bossiju takoj izjavil drugi mož v Demokratični stranki levice Massimo D'Alema, Franco Bassani - ni pa je v stolpcih dnevnika Unità pouda-

ril zanimanje Hrasta za ustavne reforme, ki jih ima v načrtu Severna liga.

Poteza levice je sicer samo posledica razkola v Kartelu svobosčin. Ze predvolilna kampanja je pokazala, da so nasprotja med partnerji desnega zavezništva zelo globoka, volilni izidi pa so prepričali za ostri. Dve sta bistveni vprašanji, ob katerih bodo komponente Kartela svobosčin le s težavo našle skupen jezik in skupni imenovalec. Prvi problem zadeva ustavno ureditev Italije: Severna liga vztraja pri federalni ureditvi, medtem ko se iz ideoloških razlogov temu upirata zlasti Finijevo Nacionalno zavezništvo, pa tudi Berlusconijska Forza Italia. Drugi problem je izrazito ekonomski. Liga in Forza Italia se zavzemata za izrazito liberistično gospodarsko politiko, Nacionalno zavezništvo - in z njim tudi Krščanski demokratični center - pa se zavzema za povsem drugačen odnos do obubošanega Juga, kjer so državne službe in pokojnine se vedno temeljni viri dohodkov. Ko bi pristal na Bossijeve in Berlusconijske liberistične prijeme, bi Fini v kratkem napravil volilni kapital, ki ga je pridobil na upravnih in sedanjih političnih volitvah.

K temu je treba dodati še dejstvo, da Umberto Bossi in Severna liga ne moreta prepustiti Silviu Berlusconiju vodilne vlo-

ge v zavezništvu, ker bi se s tem sama obsodila na nezadržno hiraenje.

Roberto Maroni, ki je v Ligi zrasel v vplivnega voditelja in je po Umberto Bossiju drugi mož med »lumbardi«, je v torek zvečer zagotavljal, da se Liga ne bo povezala s centrom ali z levico. »Če bo sodelovala v vladi, bo sodelovala samo z večino Kartela svobosčin,« je podčrtal predsednik Liginih poslancev. Toda v preteklosti je Maroni, ki je skoraj postal uradni pogajalec Severne lige, večkrat moral pozreti dano besedo, ker se Bossi ni držal dogovorov, ki jih je dosegel in podpisal Maroni. Zaradi tega tudi takega zagotovila ne gre jemati pretesno.

V taki situaciji se marsikomu zdi resitev vrnitev k praksi prve republike, po kateri so stranke na osnovi volilnih izidov začele pogajanja za oblikovanje večine in vlade. In kaže - če se stvari v prihodnjih dneh ne bodo spremenile - da bo tako tudi tokrat, če predsedniku republike ne bo uspelo pričarati premierskega kunca iz klobuka.

Italijanska politična scena se krepko korenini v prvi republiki. Edina večja vidna sprememba je bila dejstvo, da je bil tokrat Milan - in ne Rim kot v preteklosti - glavni oder, prizorišče prvih stikov, pogajanj, so-glasij in razhajanj.

Toda to je odločno premalo, da bi lahko trdili, da je Italija že na bregu druge republike. Konca tunela krize zazdaj se ni videti in Italijani res nimajo razlogov, da bi z optimizmom zrl v prihodnost. (vt)

PORDENON / NA PROCESU CARDIN

Deželni politiki na zatožni klopi

Podjetnik Luigi Cimolai finansiral Biasuttija, Riga, Francescutta, Gasparotta in druge

PORDENON - Nima iste privlačnosti in spektakularne moči kot milanski proces proti Sergiu Cusaniju, kljub temu pa tudi proces proti bivšemu pordenonskemu županu Alvaru Cardinu razkriva marsikatero zakulisno okoliščino deželne politične stvarnosti, predvsem pa greni življenje marsikateremu tukajšnjemu politiku.

Tako se je zgodilo tudi med včerajšnjo obravnavo, ko je sodni zbor spet poklical na pričevanje industrijca Luigi Cimolaia, da bi ugotovil, v kolikšni meri je ta prispeval h Cardinovim volilnim kampanjam od leta 1985 dalje.

Zopetno zaslisanje je bilo potrebno, ker je bivši župan priznal prispevek 20 milijonov lir, medtem ko je podjetnik govoril od dvakrat večji vsoti in to potrdil v sodni dvorani. Dodal je tudi, da je k temu prispevku treba dodati še naknadnih 10 milijonov, ki jih je prispeval industrijec Bruno Casagrande.

Pričevanje pa ni končalo s tem. Predsednik sodišča je prebral zapisnik Cimolaievega pričevanja državnemu tožilcu Raffaelkeju Titu, ki je vodil prei-

skavo o podkupninski aferi na Pordenonskem in ki je trenutno v Milanu, kjer sodeluje s »poolom čistih rok«. Titu je Cimolai zaupal, da je leta 1988 finansiral tudi politične kampanje drugih deželnih politikov. Gre po njegovih besedah za bivšega predsednika deželne vlade in poslanca KD Adriana Biasuttija, za socialistične deželne poslance Gioacchina Francescutta, Luigijs Manzonia in Pierantonia Riga, za predstavnika DSL Isaio Gasparotta in za demokratsko predstavnika Giovannija Di Benedetta ter Adriana Bombena. Vsakemu naj bi Cimolai dal prispevek, ki se je sukal od 5 milijonov Gasparottu do 40 milijonov Biasuttiju.

Na izrecno vprašanje odvetnika Manlia Contenta je Cimolai v sodni dvorani potrdil to, kar je bilo rečeno v zapisniku. Dodal je, da denar mu ni bil izsiljen, dodal pa tudi, da ni rad izplačal omenjenih vsot.

Pričevanje Luigijs Cimolaia je bilo glavni dogodek včerajšnje obravnave. Po podjetniku so sodniki zaslišali še nekaj obrobnih pric.

POLITIKA / DEŽELNA VLADA

Prve težave za koalicijo predsednika Travanuta?

VIDEM - Deželni vladi predsednika Renza Travanuta se ne pišejo dobri časi. Volilni rezultati so nagradili tako imenovani »Kartel svoboscin«, znotraj vladne koalicije pa se pojavljajo prva negotovanja nad delom odbora oziroma posameznih deželnih upraviteljev.

Včeraj se je v zvezi s tem oglašil deželni svetovalec Ljudske stranke Ivano Strizzolo, ki sicer pravi, da ima Travanutova koalicija svojo legitimacijo, pri delu odbora pa v zadnjem času po njegovem nekaj ne gre. Nekateri odborniki, poudarja Strizzolo, namreč pomanjkljivo izvajajo vladni program in se tudi preveč podreajo raznim strankarskim interesom. Polozaj, če bo slo tako naprej, ne obeta nič dobrega, zato mora Travanut, zaključuje zastopnik Ljudske stranke, čimprej razčistiti situacijo, stranke pa morajo resno razmisliti o usodi sedanje koalicije.

Oglašil se je tudi novoizvoljeni poslanec DSL Elvio Ruffino, ki je zavrnil vsakršno možnost političnega sodelovanja s Severno ligo, ki jo je ponudil predsednik furlanske Lige Rinaldo Bosco.

VIDEM / KOT POSLEDICA VOLILNIH IZIDOV

Upravi v Vidmu in v Čedadu pred krizo

Napadajo jih zlasti predstavniki Severne lige

RUDI PAVSIC

CEDAD - »Kdor je mislil, da bo v Cedadu umrl demokristjan, se je zmotil.« Tako je komentiral krajevni časopis, ki je ocenjeval volilne izide po zmagi sredinsko-dešnicarskega pola in po hudem udarcu, ki ga je tudi v nasih krajih doživela Ljudska stranka, bivša Krščanska demokracija. Prav Cedad z njegovo okolico je v deželnem merilu pomenil pravo trdnjavo KD, ki je se pred nekaj leti zbirala »bolgarski« konsenz. Z njo je najprej pomendrala Severna liga, ko je junija lani postala prva stranka. Odločilni udarec pa so pristasi Ljudske stranke dobili na zadnjih parlamentarnih volitvah, ko so morali priznati premoč Berlusconijevega gibanja Forza Italia, ki je prav njim pobral največ glasov. Res je, da so v Nadiskih dolinah ohranili rahlo prednost, res pa je tudi, da so v Cedadu povsem nazadovali, kar se je zgodilo tudi v samem Vidmu.

Ze takoj po izidu volilnih rezultatov so najbolj glasni postali pristasi Severne lige, ki so res v Rim poslali veliko poslancev, so pa tudi doživeli padec konsenza. Visentini in drugi so zaradi izidov zahtevali, naj bi prišlo do zamenjave vlade na Dezeli in v Obcini Videm. Za spremembo v furlanski prestolnici se strinjajo tudi levicari, ki pa ne sprejemajo zahtev Lige glede Dezele. Sprašujejo se na-

mreč, kako je mogoče, da sila, ki je izgubila glasove, lahko zahteva zase vodstvo Dezele. Ko bi veljali rezultati parlamentarnih volitev, bi v deželni skupščini sedelo precej manj pripadnikov Lige, saj so junija lani zbrali kar 26,7 odstotka glasov (postali so tudi prva stranka), na parlamentarni preizkušnji pa so zdrknili na 16,9 odstotka. Demokratska stranka levice je junija zbrala 9,9 odstotka glasov, tokrat pa prišla do 12,0 odstotkov. Ljudska stranka je junija zbrala 22,3% glasov, tokrat pa 15,6 odstotka, kar je le odstotek manj od Severne lige.

Bolj »razumljiva« pa je zaheva za spremembo v Obcini Videm, ki jo sedaj upravljajo socialisti in pripadniki Ljudske stranke ob sodelovanju manjšin sredinskih strank. Ta vladna koalicija je po junijskih in se posebno po zadnjih volitvah povsem deligitimirana in vse bolj jasno je, da bo prišlo do predcasnih volitev, ki naj bi bile novembra po novem volilnem sistemu, ki predvideva dvojni krog.

V pripravi na to volilno preizkušnjo so se v Vidmu že pričeli prvi manevri. Več je takih, ki so se skocili ali se približujejo vozu zmagovalcev, predvsem Berlusconijevi Forza Italia. Rekorder taksnega »skakanja« iz enega voza na drugi je videmski odbornik za kulturo Di Caporiacco, ki je že najavil za-

Poraženi kandidat Ljudske stranke Danilo Bertoli

maknjenost v Berlusconijsko. Podobno zasvojenost je v teh spomladanskih dneh občutil tudi predsednik videmske Trgovinske zbornice Guglielmo Querini, ki je predlagal, naj bi se za občinske volitve predstavil isti kartel, ki je zmagal v Italiji in sicer Severna liga, CCD, Forza Italia in AN.

Kaj pa levica? Vse kaže, da si trenutno lize rane in isče izhod iz nepredvidene krize. Na Videmskem je levica ze zgodovinsko igrala vlogo statista. Izjemo je predstavljala Furlanska nizijska, ki jo je Berlusconi ze osvojil. To velja tudi za mlade, ki so množično volili za televizijskega mogotca. Gre pa za isto generacijo, ki je pred meseci množično stopila na ulice in protestirala proti privatizaciji solske-

ga sistema, sedaj pa se postavlja na stran tistih, ki so prav iz privatizacije napravili pravi kult.

Razmisljanje okoli Obcine Videm velja tudi za Cedad. Župan Pascolini ni se komentiral izidov volitev, ceravno se sam zaveda, je je poraz zelo jasen. To potrjuje tudi dejstvo, da je v tekmici za mesto v poslanski zbornici »cistokrvni demokristjanski konj« Danilo Bertoli v Cedadu zbral le 1694 glasov, ligas Stroili pa nekaj cez 4 tisoč, progresistična kandidatinja Beltraminijeva pa peščico glasov manj od samega Bertolija: 1652.

Zaradi taksnih volilnih izidov je jasno, da so županu iz Cedadu steti dnevi in da temelji znatraj zdajšnje vladne kolateralije so postali vse bolj majavi.

Standrež: jutri seja ZSKD

GORICA - V Domu Andreja Budala v Standrežu bo jutri ob 20. uri zasedal glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Na dnevnem redu ima potrditev funkcij v deželnem predsedstvu, pregled delovanja in načrti zveze, razpravo o sodelovanju z ljubiteljsko kulturo v Sloveniji ter določitev datuma občnega zbora ZSKD. Uvodno poročilo bo imel deželni predsednik ZSKD Ace Mermolja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirnina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT, finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT
Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SKLAD MITJE ČUKA

Za dober odnos z učiteljem

Z naglimi koraki se bliza konec solskega leta: nekateri učenci popravljajo negativne ocene iz polletja, drugi so trudni od dosedanjega napornega dela in mnogih obveznosti. Otroci, ki so navdušeno zakoračili v razred, ko se je solanje začelo, so morda po treh, starih ali petih letih pouka razočarani.

Ce je trenutek primeren za obračun, se lahko starši zamislimo, kako pomagati, da bodo otroci ohranili svoje zaceto navdušenje nad učenjem, kljub nekaterim neizbežnim razočaranjem?

V začetku brani otroka pred razočaranjem njegova vedoželjnost, njegova velika želja, da bi končno znal brati, pisati in računati. Matere ne delijo vedno tega navdušenja z otrokom. Obhajajo jih dvojni občutki: kako se bo otroci znašli v razredu, kako se bo razumel z učiteljico, ali bo imel še dovolj časa za igro?

Prvi dan pouka je zato prav tako naporen za mater kakor za otroka. In prav je tako: na tak način je zveza med družino in solo zares neposredna, ker je doživeta. Zato pa je tudi izredno pomembno, da tudi starši spoznajo ze prvi dan pouka tiste učiteljice, ki bodo učile njihove otroke, in si jih pobliže ogledajo. Vsaka učiteljica, ki namerava in si zeli med solskim letom dobro sodelovati s starši, se zaveda, kako pomembno je, da jim da ze prvi dan priložnost, da jo spoznajo. Sola je namreč pomemben dejavnik.

Včasih smo namreč sami starši preseneče-

ni, kako zelo vpliva sola na ritem družinskega življenja: pomislimo le na spremembe v popoldanskem spanju nasih otrok, ko začnejo obiskovati vrtec, ali na vpliv, ki ga ima sola na izbiro pocitniških dni. (Seveda je ob tistih, ki se teh pravil držijo, vse več onih, ki pocitnikujejo neglede na dneve pouka - bolj kot pravilo je menda to postala moda ob cedalje bolj uvidevno nestrogih solskih upraviteljih). Sola ima torej v življenju staršev in otrok v normalnih okoliščinah velik pomen. Ce ta pomen preseže razumno mero, potem lahko preraste v obremenjevalno težavo.

Kako torej s pravo mero razuma jemati solo in pomagati, da jo bo otrok vedno sprejemal vedro in z nespremenjeno učno radovednostjo?

Temelj za plodno solanje otrok je, kakor smo že velikokrat poudarili, iskren odnos med starši in učitelji. Predvsem se moramo izogniti tekmovalnemu duhu, ki lahko nastane med materjo in učiteljico. Mati mora pac razumeti, da postane včasih v obeh otroka učiteljica "glavni junak", ki vse ve, vse pozna in to, kar pove, je edino pravilno. Ta otrokov občutek (traja le nekaj časa) spada v njegov razvoj, je del tistega procesa, ki ga vodi do samostojnosti. Morda je ta proces za starše boleč, ker otroka locuje od njihovega varnega zavetja, vendar je otroku potreben in koristen za naprej. Zato ravnajo modro tisti starši, ki se veselijo osamosvajanja svojih otrok.

Nikakor pa si starši ne smejo dovoliti, da bi učiteljico pocetje zasmehovali, jo grajali pred otroki, se posebej takrat ne, ko bi nastal resničen vzrok za kritiko. Posebej prvosolčki potrebujejo v razredu vedro okolje in jih zato morebitni spori staršev z učiteljico ovirajo. Starši naj zato nespornost z učiteljico razčistijo osebno - nikakor ne z raznašanjem nepreverjenih novic na nepoklicana ušesa. Vsekakor pa tudi učitelj ali učiteljica potrebuje priznanje za svoje delo, zato naj ne vodi staršev v solo le graja, marveč vsaj raje pohvala.

Napaka, ki ji starši velikokrat nasedamo, in se potem kritično izrazamo o solskem delu, je primerjava s poukom, kakrsnega smo poznali sami. Sola ni več taka, kakršno smo obiskovali mi. Vzgojno-izobraževalni postopek se je bistveno spremenil, prav tako kakor se je v zadnjih letih bistveno spremenil način življenja. Zato, da bomo pravilno razumeli novosti, da se nam ne bo zdelo, da se otroci v sole le igrajo, da hodijo le na sprehode in izlete in nič ne delajo, je le ena pot: informacija. Bodimo informirani, zanimajmo se za solske in vzgojne probleme, po možnosti si obcasno ogledimo televizijske oddaje z vzgojno problematiko, uzdeležimo se vsaj vsakega toliko časa kakega predavanja na to temo ali kakega srečanja in diskusije. Najdostopnejša in najbolj temeljita vira informacij pa sta branje in razgovor.

Jelka Cvelbar

MNENJA SLOVENSKE PREDSTAVNIKOV DSL IN SKP O VOLILNEM NEUSPEHU ITALIJANSKE LEVICE

»Berlusconi je prodajal sanje, levica pa je bila neučinkovita«

Zakaj so napredne in levicarske sile spet zamudile vlak volilne zmag? Zakaj je Berlusconi s svojimi obljubami in s svojimi televizijsko kampanjo preprical tako široko plasti prebivalstva, posebno pa mlade generacije? Ali bi moral Occhetto odstopiti in prepustiti krmilo DSL D'Alema, Veltroni ali komu drugemu? Ta in podobna vprašanja so v teh dneh predmet soočanja (in polemik) znotraj levice, ki se po volilnem porazu sprasuje ne samo o svoji usodi, ampak tudi o svojih napakah in zgrešenih potezah. O teh dilemah smo zbrali mnenja nekaterih krajevnih voditeljev DSL in Stranke komunistične prenov, ki so bili neposredno soudeleženi v tej volilni kampanji.

Zdravko Babič (svetovalec SKP v zahodnokraškem sosvetu): Levica je zelo slabo prodajala svoje sicer zelo dobre izdelke, nasprotno od Berlusconi, ki je, kot pravijo Italijani, zelo spretno prodajal dim. Na tem področju smo bili poraženi še pred volitvami. Ko je "Forza Italia" demagoško ponujala mladini milijon novih delovnih mest, smo mi ali molcali ali z našimi nejasnimi stališči povzročali več škode kot korist. Ljudje si danes želijo par zelo konkretnih in jasnih signalov, ki so jih očitno žal dobili le od desnice.

Tudi na Trzaskem smo bili glede tega zelo pomanjkljivi. Res je bil izvoljen Magris, a na osnovi se zelo nejasnega političnega projekta, kar velja tudi za župana Illyja. Na srečo, da so se fašisti predstavili ločeno od Lige in od Berlusconi, saj bi v nasprot-

nem primeru progresisti doživeli pravo katastrofo.

Severino Sedmak (tajnik kriske sekcije DSL): Mislim, da se mora levica najprej vprašati, zakaj so mladi, kot dokazujejo razlike med zbornico in senatom, tako množično podprli Berlusconi. Tista njegova izjava o milijonu novih delovnih mest je bila za nas pogubna, čeprav sem preprčan, da je vodja "Forza Italia" blefiral in prodajal macko v zaklju. Nezaposlenost je problem, ki smo ga mi tudi med volilno kampanjo preveč zanemarjali.

Occhetto ima zelo velike zasluge, da je nastala DSL ter pri splošni prenovitvi levice, mislim pa, da je svoje opravil in da bi se moral sedaj umakniti. Levica nujno potrebuje nove, sveže voditelje, ki bi lahko enakovredno tekmovali z Berlusconi. V nasprotnem primeru smo žal obsojeni na večno opozicijo, na katero sem jaz osebno že navelican.

Tatjana Malalan (svetovalka SKP v vzhodnokraškem rajonskem svetu): Italijanski volilci očitno verjamejo pravljicam in sanjam, čeprav so sami prepričani, da so Berlusconi jeve obljube na koncu le prazne utvare. Prej jim je te sanje obljubljala Severna liga, sedaj pa so množično skočili na Berlusconi jevo voz.

Ceprav se bo zdelo čudno, mislim, da je bila levica v tej volilni kampanji preveč realistična. Ta bitka je izgubljena, tudi če bodo ljudje najbrž kmalu razumeli, kdo je govoril resnico in kdo ne. Iz tega neuspeha pa je treba potegniti tudi nekatere pozitivne nauke,

začeni z dejstvom, da je na levi končno prevladala enotnost. Upam, da bomo to enotnost znali ohraniti tudi v novem parlamentu in v našem vsakodnevnem političnem boju.

Lucijan Milčič (tajnik zgozonske sekcije DSL): V Trstu smo doživeli neuspeh in ne poraz, kot pravijo nekateri, saj nam je v skrajno neugodnih razmerah uspelo izvoliti Magrisa. Mladi so res množično podprli Berlusconi in to je tisto, kar me v tem trenutku najbolj skrbi in zuli.

Berlusconi je zmagal, ker je do konca izkoristil svoje televizije, medtem ko so se naši voditelji iz znanih razlogov pojavljali predvsem na RAI. Vtis imam tudi, da

smo v volilni kampanji skušali prepričevati predvsem tiste, ki so se že odločili za levico ter ne tistih, ki so bili neodločeni.

Mislim, da je Occhetto dobro opravil svojo nalogo in v tem trenutku ne vidim razlogov za spremembe na vrhu DSL, čeprav je meni zelo všeč D'Alema. Resnično mi je žal, da ni bil izvoljen Renato Kneipp in da je bila na njegovo mesto izvoljena pravzaprav dočera neznanca kandidatka. Volilci očitno niso glasovali ljudi, ampak le strankarske simbole.

Igor Canciani (svetovalec SKP v svetoivanskem rajonskem svetu): Volilna kampanja levicarskega zavezništva je bila precej

sibka, desnica je vanjo vložila ne samo več denarnih sredstev, ampak tudi več navdušenja in več naporov.

Najbolj preseneča in seveda zaskrblja, da so mladi podprli Berlusconi. Nekateri mladi, ki so volili "Forza Italia" in ki niso desničarji ali fašisti, so mi povedali, da predstavlja Berlusconi novost ter podoba uspešnega človeka in predvsem podjetnika. Ko sem jim odvrnil, da ima ogromne dolgove, so dvignili roke in mi odgovorili, kdo pa jih v Italiji nima...

Na splošno sem od te volilne preizkušnje odnesel zelo slabe vtise in sem pesimist nad splošno usodo te države. Imel sem o Italiji

predstavo zrele države, ki hoče resnično napredovati, sedaj pa sem videl, da večina ljudi zavrača prave vsebine in da je vse manj navzoča želja po kritičnem sprejemanju dogajanj. To me je tudi človeško zelo prizadelo. Mislim, da je italijanska levica po tem neuspehu pred zelo zahtevnimi nalogami.

Aleksander Kalc (DSL, podpredsednik vzhodnokraškega rajonskega sosveta): Ne strinjam se z oceno, da je levica doživela poraz. Jaz raje govorim o neuspehu, ker imam pred sabo dober volilni izid svoje stranke. V večinskem volilnem sistemu je res bistveno, kdo zmaga, jaz pa sem spriču katastrofalnih ocen, ki jih slisim vse naokoli, precej previden in lahko recem tudi realist.

Da nekateri sedaj glasno zahtevajo Occhettovo odstopitev, se mi zdi tipično italijanska navada, da moras za ta ali oni neuspeh nujno vedno dobiti ali ustvariti krivca. Moje skromno mnenje je, da mora Occhetto ostati na svojem mestu, saj, če lahko uporabim ta izraz, se ni prislila njegova ura. Tajnik DSL ima vendarle velike, če ne največ zasluge, da se je levica enotno predstavila na volitvah.

Tisti, ki je zmagal, naj sedaj vodi državo in naj uredniki tisti "italijanski čudež", ki ga je tako vehementno ponujal množicam. Berlusconi naj končno ob belem dnevu pokaže svoje sposobnosti, levica pa naj proti njemu in proti tako imenovanemu "Kartelu svobosčin" vodi pametno in učinkovito opozicijo.

Zbral Sandor Tence

(Foto Ferrari/KROMA)

Danes na univerzi strokovni posvet o finančnih strategijah

V konferenčni dvorani ekonomske fakultete tržaške univerze (Trg Evropa 1) bo danes z začetkom ob 9. uri mednarodni strokovni posvet o finančnih strategijah in o podjetništvu. Pobudo prireja deželna finančna družba Friulia in ekonomska fakulteta tukajšnjega vseučilišča.

Med vidnimi gosti tega posveta je ameriški profesor Edward Altman, ki poučuje na Visoki ekonomski soli v New Yorku. Prof. Altman bo imel uvodno poročilo, povzel pa bo tudi zaključke posveta. Srečanja se bo udeležil tudi hrvaški minister Zlatko Matesa, ki bo spregovoril o privatizacijah v državah Vzhodne Evrope in o hrvaških izkušnjah na tem področju. Posvet bodo uvedli ravnatelj ekonomske fakultete Livio Cossar, tržaški župan Riccardo Illy in prof. Vladimir Nanut, ki je bil svojčas predsednik deželne finančne družbe Friulia.

V ponedeljek zasedanje tržaškega občinskega sveta

Tržaška mestna skupščina bo zasedala v ponedeljek, 11. aprila. Na dnevnem redu ima med drugim imenovanje zagovornika občanovih pravic (glavna kandidata sta sodnika v pokoju Oliviero Drigani in Alessandro Brenci) in revizijo občinskega statuta. O tem vprašanju, ki razdvaja politične stranke, bo uvodoma poročal župan Riccardo Illy. Skupščina ima na dnevnem redu tudi celo vrsto tekočih upravnih zadev. Govor bo tudi o problemih solstva, o prometnih povezavah in o dostopu do občinskih sklepov in upravnih dekretov.

OCENA VOLILNIH IZIDOV

Radikalci nikakor ne vidijo volilnega zasuka na desno

Tržaški radikalci so mnenja, da so italijanski volilci izbrali spremembe in da torej volilnih izidov ne gre ocenjevati kot reakcionarni zasuk in podobno. Da nova vlada ne bo preveč desničarsko usmerjena je treba ovrednotiti prisotnost vseh liberalno-demokratskih in reformističnih komponent, kar pomeni, da bi morali v novem vladdnem kabinetu sedeti tudi radikalci, začeni s njihovim liderjem Marcom Pannello.

Krajevni predstavniki Liste Pannella so ta stališča iznesli na večerajšnjem srečanju z delegacijo "Kartela svobosčin", v kateri so bili novozvoljena tržaška parlamentarja Vasconova in Niccolini ter deželni svetovalec Liste za Trst Antonione, ki mu je spodletela izvolitev v senat. Italija se nahaja pred pomembnim razpotjem: ali bo dobila manjšinsko vlado, ki bo po kvartnem vplivom Nacionalnega za-

vezništva, ali pa vlado, ki bo trajala vso zakonodajno dobo, ki bo liberalistična in reformistična in ki bo slovela na širokih in solidnih političnih temeljih.

Tržaški radikalci se torej zavzemajo, da bi v novi vladi sedeli tudi Pannella (slednji ni bil izvoljen v parlament) in njegovi somišljeniki. S "Kartelom svobosčin" jih povezujejo tudi skupna gledanja na nekatere institucionalne reforme, začeni s neposredno izvolitvijo predsednika republike, s čistim večinskim volilnim sistemom ter s federalistično ureditvijo države po anglosaskem vzorcu.

Delegacija tržaške Liste Pannella bo sodelovala na vsedržavni konvenciji reformatorskih komponent, ki bo v soboto in v nedeljo v Rimu. Radikalci so v Trstu nastopili s svojim volilnimi listami, skoraj povsod na Severu pa v zavezništvu z Berlusconi.

PO PREISKAVI AGENTOV OD SV. SOBOTE

Aretirali Luciana Bronzija

Kabaretista dolžijo prekupčevanja z ukradenim blagom

Luciano Bronzi, ki se sicer ukvarja z antikvariatom, a je znan tudi kot kabaretist, je za zapahi: dolžijo ga prekupčevanja z ukradenim blagom.

Zaporni nalog za Bronzija, ki je doma iz kraja S. Giovanni Valdarno, kjer se je rodil leta 1939, je izdal dr. Santacatterina na podlagi izsledkov preiskave, ki so jo vodili agenti komisarjata pri Sv. Soboti. Slednji so Bronzija, ki ni nikoli skrival svojih simpatij z desničarji, tudi aretirali. Trgovino z antikvariatom ima v Ul. della Rotonda 1.

Zaenkrat drugih podrobnosti o preiskavi, ki je privedla do Bronzijeve aretacije, ni na razpolago. Agenti očitno svojega dela se niso dokončali in verjetno skušajo izlediti se koga, ki naj bi trgovca oskrboval z ukradenimi predmeti.

Zalotili so jo med krajo ob belem dnevu

Ceprav je za sabo imela že nekaj »izkušenj« (policijska jo je namreč dobro poznala), se je 36-letna Alessandra Furlan iz Ul. Vergerio 12 izkazala kot pravi »amater«. Kar pri belem dnevu, okrog 14. ure, se je namreč z izvijajem lotila vhodnih vrat v neko stanovanje na Trgu Barbacan 5. To se ni bilo vse: sploh ni opazila, da je bil lastnik, Zivadin Zikić, doma (morda je sploh pozabila preveriti, če je stanovanje prazno). Moski je brez pomislanja poklical agente, ki so Furlanovo aretirali in jo prijavi sodnim oblastem zaradi poskusa tatvine v obtežljivih okoliščinah.

S pomočjo elektrike vdrli v picerijo

Domiselni tatici so pozvali električne zice na

navojnicah, ki so se tako delno odprle: imeli so prosto pot v picerijo Campi Elisi v Ul. S. Andrea 14, iz katere so odnesli denar in tobacne izdelke. Lastnik Fabrizio Indrigo je seveda obvestil policijo, ocenil pa je, da je bilo ukradeno blago vredno okrog 2 milijona lir.

V trgovino so vdrli skozi steklena vrata

Neznanci so izkoristili popoldansko zaporo in vdrli v trgovino z gospodinjskimi artikli »Vitrino« na Trgu sv. Antona 4. Kot je izjavila Rossana Stebelj, so se lotili tečajev steklenih vrat, ki so popustila in se odprla. Ko so bili v notranjosti, so se spravili na registrsko blagajno ter jo povsem izpraznili. Stebelja pa ni vedela povedati, koliko denarja je bilo v blagajni.

NOVICE

Danes po TV Slovenije reportaža o Dijaškem domu

Danes, 7. aprila, bo ob 16.30 uri na 1. kanalu TV Slovenije reportaža novinark Mirjam Muženič o Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu.

Reportaža spada v okvir oddaje o zamejskih Slovincih, ki živijo na Madžarskem, v Avstriji in Italiji.

Oddajo bo TV Slovenija ponovila v ponedeljek, 18. aprila ob 12. uri.

Jutri o odnosih s Severno Korejo

Choi Tak San, novi ambasador Severne Koreje, se bo jutri ob 11.30 v Rdeči dvorani tržaske trgovinske zbornice udeležil predstavitve »Nove gospodarske zakonodaje Severne Koreje«, dokumentacijske zbirke št. 11, namenjene gospodarskim operaterjem. Zbirko je te dni izdala tržaska trgovinska zbornica, nanasa pa se na zakonska določila o tujih podjetjih, o investicijah in o pogodbenih »joint ventures«. Ob tej priložnosti bo veleposlanik orisal perspektive ter nove gospodarske pobude, ki jih njegova država razvija v Trstu. Ob tem velja poudariti, da v našem mestu deluje urad za gospodarsko korespondenco in da so pred dvema letoma odprli neposredno pomorsko zvezo državnega podjetja Tonghae Shipping s pristanščem v Nanpoju.

Nove pobude tržškega BIC

Zadnjo številko štirimesecnika tržškega »Bic news« so namenili zlasti projektu o avantgardnih podjetjih, ki so ga poimenovali »Prima«. Gre za razvojni program, ki izhaja iz dosedanjih raziskav in naporov tržškega Bic in s katerim nameravajo ugodnosti prenesti na vse območje Furlanije-Juljske krajine. Take »satelistske pobude« (Spilimbergo, Amaro, Gorica) ne sirijo samo zemljepisnega obsega delovanja, temveč zagotavljajo bolj ekonomsko poslovanje in torej nižje stroške. Dogorodni cilj, ki ga zasleduje »Prima«, eden najbolj avantgardnih nactrov v Evropi, je realizacija visoko tehnološkega industrijskega okraja v Trstu: v okraju bi prislo do geografske koncentracije operaterjev, raziskovalcev, uslug, itd.

Spominska slovesnost za žrtvami holokavsta

Tržaska židovska skupnost se bo ob dnevu holokavsta (Yom HA-SHOA) spominjala svojih žrtev v koncentracijskih taboriščih s komemoracijo, ki bo v sinagogi v Ul. Donizetti (**na sliki KROMA**). Komemoracija bo danes ob 19. uri.

Danes konferenca »Srednji vek na filmskem platnu«

Kulturni center »Diego de Henriquez« organizira danes konferenco na temo »Srednji vek na filmskem platnu«. Poročili na konferenci, ki bo ob 18. uri v dvorani Trgovinskega in turističnega krožka v Ul. S. Nicolò 7 (2. nadstropje) bosta podala prof. Fulvio Salimbeni ter prof. Gianni Toplikar.

Počastili bodo delovne invalide

Ob vsedrzanem dnevu delovnih pohablencev in invalidov, ki bo 17. t.m., bo tudi v Trstu vrsta slovesnosti.

Ob 8.15 bodo položili venec pred obeležje sredi pokopališča pri Sv. Ani (pred tem obeležjem bodo obiskovalci že dan prej, kot je že običaj, s cvetjem lahko izrazili svojo solidarnost s tistimi, ki so na delu izgubili drago osebo). Petnajst minut kasneje bodo venec položili tudi pod ploščo v ulici, ki je poimenovana po tistih, ki so življenje izgubili na delovnem mestu.

Ob 9. uri bo masa v cerkvi sv. Andreja in sv. Rite v Ul. Locchi 22 (avtobus št. 30). Osrednja slovesnost bo ob 10. uri v konferenčni dvorani Friulie v Ul. Locchi 21/B (sodelovali bodo E. Palmieri, glavni ravnatelj za socialno oskrbo, F. Capuzzo z deželnege inspektorata INAIL, G. Corciulo, vsedržavni svetovalec ANMIL ter C. Margiorre, pokrajinski predsednik tržškega ANMIL). Ob tej priložnosti bodo podelili častna odlikovanja INAIL. Ob 12. uri se bodo spomnili delavcev, ki so izgubili življenje na morju: z vlačilca, ki ga je dala na razpolago plovna družba SO.RI.SA, bodo v morje spustili lovorov venec.

INDUSTRIJA / PRIMER DRUŽBE STOCK SAMO ŠE ZAOSTRIL ZAPOSLENOSTNO KRIZO

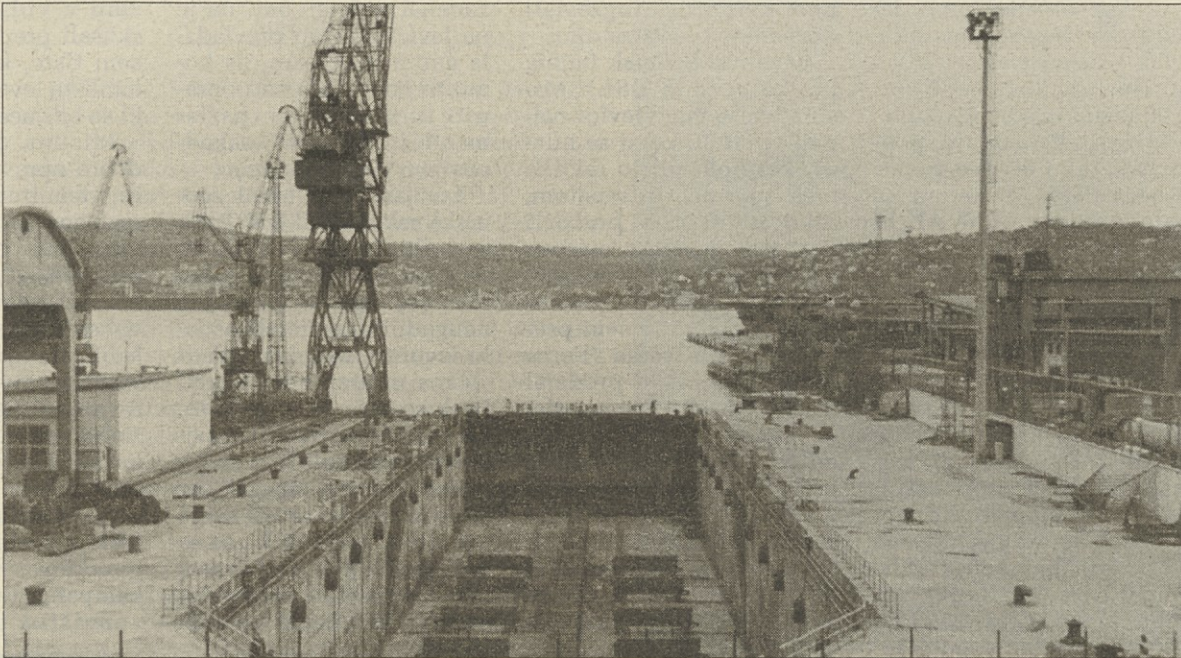
Po krampu zidarska žlica: da le ne zmanjka gradiva

Danes sestanek med sindikati in novimi parlamentarci

DRAGO GASPERLIN

Tržaski proizvodjalni sistem se ruši pod udarci Friedmanovega krampa. Zadnjič so z njim zavihтели gospodje pri Stocku in s tem napovedali odslopitev kar 37 delavcev in 53 uradnikov, potem ko so jih vrgli na cesto pred dvema letoma že 240. V službi naj bi ostalo le 230 nameščenecv, se pred sedmimi leti pa jih je bilo 600.

Tovarna slovitega brandyja, vodke in drugih žganih pijač ter prebavnih likerjev je seveda zasebna last, to pa ne spremeni dejstva, da se vključuje v tukajšnji industrijski aparat in da ima torej njeno vodstvo enake odgovornosti do delovnega sveta, kakor jih imajo javni delodajalci. Pravzaprav je ravno v tem dilema: če že hočejo razrusiti vso strukturo državnih udeležb, potem naj jo nadomestijo s privatnim pristopom, vendar brez prekinitve dejavnosti. Toda pri nas prisostvujemo hkratnemu podiranju vsega - državnega in privatnega. Kriza v krizi. Ali je to začetek Berlusconičevega liberizma? Menda ne, saj je avtokrat iz Arcoreja obljubil kar milijon novih delovnih mest! Sindikalisti temu seveda ne verjamejo, kakor tudi docela ne verjamejo utemeljitvam, na katerih sloni Stockova poteza, in slednjo povezujejo s svežo povolilno strategijo podjetništva, da najprej zrahlja, potem pa dokončno pretrga vezi s

Prazni pomoli Tržškega arzenala sv. Marka (foto KROMA)

sindikatom, da bo imelo proste roke; ko bi bili italijanski glasniki delavcev podobni ameriskim, potem bi se se dalo z njimi dogovarjati...

Gospodarski-financno-politični lobi, poprej pajčevinasto razpet med strankami in zdaj med desničarskim, tehnokratskim gibanjem, polagatorej račun? Ali bo ostalo na cesti tudi 300 delovnih moci Tržškega arzenala sv. Marka, ki so jih predvčerašnjim vpisali v dopolnilno blagajno zaradi zmanjkanja naročil? Bo polovica 70 delavcev, ki jih je prevzela družba Monteshell od nekdanje naftne cistilnice Aquila v Zavljah, zares dobila novo službo (druga polovica je že dozorela za upokožitev), kakor zagotavljajo predsednik

deželne vlade Renzo Travanut in njegovi sodelavci, in sicer kljub dejstvu, da je nacrt o izgradnji podzemnega skladišča utekocinjenega plina butana zaenkrat propadel? Ali ne bo propadel tudi Tržaski Lloyd, ki ga hoče holding Finmare spojiti z genovsko družbo Italia in ga zreducirati na preprosto pomorsko agencijo?

Se bi lahko nastevali, navedimo pa samo izredno zaskrbljujoči podatki, da se je število zaposlenih v krajevnih industrijskih obratih skrcilo od 26.609 iz leta 1981 na samih 14.852 ob koncu letošnjega februarja. Zlasti nagel je bil osip v prvih dveh mesecih letošnjega leta, kar le se potrjuje neposlusana svarila iz vrst CGIL, CISL in UIL izpred starih,

petih mesecev. Morda pa so s takim trendom zadovoljni tisti, ki ze od nekdanj trdovratno zatrjujejo, da Trst ne potrebuje industrije, sicer v spopadu z onimi, ki zagovarjajo smotrni razvoj specializirane industrijske proizvodnje ob zaslombi krajevne znanstveno-raziskovalne mreže, ki nam jo zavijajo celo na tujem.

Decembra 1991, ko se je na Vzhodu razkrojila Sovjetska zveza in je na Zahodu takratna dvanajsterica začela risati bodoco Unijo, sem zapisal, da si mora za vstop v Evropo krepko zavihati rokave tudi Italija, saj vstopa vanjo z bolnimi financami, majavo vlado in se bolj razmajanimi institucijami. Danes ni cisto nič drugače, to leto pa je za Italijo zgodovinsko, kot je bilo v medna-

rodnem pogledu zgodovinsko leto 1991. Ponovim lahko se zaključek tedanjega sestavka: Tudi Gorbačov je vzel v roke kramp, ko pa je poprijel za zidarsko žlico, mu je zmanjkalo gradiva. Italija podozirljiva spet krampanje, od katerega je odvisna prav tako usoda tržaske pokrajine.

Kaj menijo o tej usodi novoizvoljeni parlamentarci Beniamino Andreatta, Darko Bratina, Claudio Magris, Roberto Menia, Gualberto Niccolini, Elvio Ruffino in Antonietta Marucci Vascon? To jih bodo vprašali danes ob 15.30 v Novinarskem krožku pokrajinski voditelji CGIL, CISL in UIL, ki zahtevajo obvezujoč odgovor. Sicer pa bo izzvenela v zgovoren odgovor tudi sleherni nepravica odsotnost.

IZLETI PD / PO JADRANU

Izletniki so že na križarjenju

Z ladjo Dalmacija bodo obiskali najlepše kraje obale

S tržaske Pomorske postaje je včeraj pozno popoldne odplula ladja "Dalmacija" (**na sliki - foto KROMA**). Odplula je na križarjenje po Jadranu v okviru izletov, ki jih prireja Primorski dnevnik. Pred tem so se izletniki zbrali in se ob cocktailu dobrodoslice začeli spoznavati. Sledila je predstavitev po-

veljnika ladje ter njegovih oficirjev.

Prvi cilj križarjenja je prelepa Korčula, nato pa si bodo ogledali še Drač, Tirano in Bari. Ladja bo nato odplula do Riminija; predviden je tudi ogled San Marina, nato pa povratek domov. Izletniki bodo v Trst prispeli ob 19.30, v nedeljo.

PROTEST / OD 6.000 NA 7.000 LIR

Tržaski taksisti zahtevajo povišanje začetne tarife

Tržaski taksisti, ki so včlanjeni v večinski stanovski organizaciji CUB (Comitato unitario di base), so sprožili včeraj zjutraj ob osmi uri odmeven protest v podkrepitev zahteve, naj jim občinska uprava nemudoma dovoli povišanje najnižje tarife od 6.000 na 7.000 lir. Stanje pripravljenosti so razglasili za neomejen čas oziroma vse dotlej, dokler ne bo pristojni občinski odbornik Del Piero uslišal njihove zahteve.

Za zdaj se taksisti omejujejo na to, da ne zagotavljajo redne prisotnosti taksijev na postajališču pred železniško postajo v Miramarskem drevoredu, grozijo pa, da bodo protest raztegnili se na druge predele v mestu.

V protestni akciji sodeluje več kot 200 lastnikov taksijev, obratno licenco pa ima vsega skupaj 250 ljudi.

Tisoclirsko podrazitev minimalne tarife, ki velja

že za sam vstop v avtomobil, zahtevajo od lanskega julija, od zupanstva pa hočejo, da jih takoj pooblasti za povešek v ustrezno uredbo v pričakovanju, da se tarifni problem pozneje do kraja uredi po običajnem postopku. Taksisti istocasno zahtevajo od župana Illyja takšno preureditev mestnega prometa, ki jim bo dovoljevala večjo hitrost v korist uporabnikov.

Zadruga Radio Taxi 307730 pa je sporočila, da bo imela to nedeljo redno letno skupščino članov, ki se bo začela ob 8.30 in zaključila približno ob 12. uri. Zadruga naproša uporabnike, naj v tem času ne vrtijo omenjene telefonske številke, ker ne bo iz razumljivih razlogov v centrali nikogar, pač pa naj vrtijo številke posameznih postajališč za taksije, kakor so navedene v telefonskem imeniku. Zadruga se zaradi tega javnosti oprosta.

POLJEDELSTVO / ANKETA

Ohladitev zadnjih dni ni povzročila škode

Na srečo ni bilo slane, ki bi lahko požgala poganjke

ALEKSANDER SIRK

V teh zadnjih dneh ni bilo vreme najbolj ugodno za izletnike in niti za vse tiste, ki si v prazničnih dneh ne morejo privoščiti oddiha, ampak morajo delati na svoji zemlji. Skrbeti morajo za pridelek, s katerim oskrbujejo tržisce, ki postaja iz dneva v dan v vse bolj zahtevno.

Predsednik Kmečke zveze in vrtnar na Kolonkovcu Alojz Debelis ugotavlja, da bo sedanje muhasto vreme prav gotovo vplivalo na pridelek. Padec temperature in burja sta namreč močno poskodovali pridelek, na srečo pa ni bilo slane. Vsekakor obstaja upanje, da bo prislo do otoplitve in da se bodo vremenske razmere izboljšale, kar bo predvsem vplivalo na sadjarski proizvod. Danilo Lupinc, vinogradnik iz Praprota poudarja, da vreme sploh ni vplivalo na letni proizvod; malo vetra in dežja ne bosta imela posledic. Sicer pa je po njegovem mnenju treba tudi upoštevati muhasto aprilsko vreme, ki se spreminja iz dneva v dan. Walter Orel, ki v Devinsceni z družino upravlja veliko toplo gredo, kjer so odjemalcem na razpolago najlepše roze, dodaja, da mu niso precejšnje vremenske spremembe teh zadnjih dni povzročile nikakršne skode; delo v obratu se je pač odvijalo normalno. Euro Parovel iz Mackolj pa ob tem pristavlja, da je trenutno se težko reči, kako bo vreme

Spomladansko delo v vinogradu (foto KROMA)

vplivalo na pridelek. Kot vinogradnik čaka na toplo vreme v upanju, da bi v tem obdobju ne zapihala močna burja, ker trte začenjajo prav sedaj poganjati. Rado van Semec s Prečnika se ne boji za trte in za poljskine, skrbi pa ga možnost, da bi prišla kaksna močna slana, ki bi nove poganjke požgala. Miro Žigon z Zgonika dodaja, da dosevanje vreme ni oskodovalo ničesar; vreme se sicer spreminja na boljše, boji pa se slane, ki bi prav gotovo povzročila veliko škodo. Ta nevarnost bo po njegovem mnenju obstajala se cel mesec.

Vremenske razmere niso torej zaenkrat povzročile večje skode v poljedelstvu, kar daje upati, da bo letosnji pridelek kar dober.

Tržaška podjetja na agroživilski razstavi v Veroni

Trst bo dobro zastopan na agroživilskem salonu Gran Menù, ki bo v Veroni od 8. do 12. aprila v okviru velike razstave vinskega pridelka Vinitaly. Prvič bo namreč na tem kakovostnem in tradicionalno zelo dobro obiskanem sejmu prisotna skupina tržaskih agroživilskih podjetij, ki bodo imela skupni razstavni prostor z naslovom »Trieste da gustare«.

Pod pokroviteljstvom

in na pobudo krajevnih Trgovinske zbornice se bodo s svojimi proizvodi predstavila tržaska podjetja Duke, Hausbrandt, Kraska mle-karna, Tržaska slasticarna Ulcigrai in Salumi Masè. Gre torej za najbolj znana in tradicionalna tržaska podjetja na agroživilskem področju, ki bodo prav gotovo dostojno in privlačno predstavila tržasko ponudbo.

PROGRAM ZA MAJ IN APRIL

V krožku »Miani« bo gostovalo nekaj zelo znanih imen

Okrog 80 fotografij, ki bodo razstavljene od 9. do 16. t.m. v Ul. S. Michele 8/1, bo jasno ponazorilo bogato delovanje krožka »Ercole Miani«, ki si je ob ustanovitvi avgusta leta 1981 kot cilj zadal, da postane glas civilne družbe. Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril predsednik krožka Maurizio Fogar, so se zacrtanih smernic v vseh teh letih tudi držali. Na razstavi (otvoritev bo v soboto, 9. t.m. ob 18. uri) pa ne bodo v ospredju samo najbolj znana imena, ki so se udeležila srečanj »Mianija«, temveč tudi navadni državljani, ki so bili večkrat glavni protagonisti.

Razstava (ob delavnikih bo odprta od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 13. ure) pa je le ena od pobud »Mianija«. V sredo, 13. t.m., bodo ob 17.30 v Ul. S. Michele predstavili knjigo »Vojni časopis. Kronika obleganega Sarajeva« izpod peresa Zlatka Dizdarevića, urednika centralne redakcije sarajevskega dnevnika Oslobođenje, ki kljub bombardiranju, pomankanju elektrike, papirja, smrti številnih novinarjev in vsem drugim vojnimi grozotam vsak dan prihaja na trg. Knjigo je izdala založba Sellerio iz Palermo, v njej je tudi zapis Adriana Sofrija, ki je skrbel za italijanski prevod in se bo skupaj z Dizdarevićem udeležil predstavitve. Dizdarević, ki dve leti ni zapustil Sarajeva, so v Parizu podelili nagrado »novinarji brez meja«.

Dva dni kasneje, v petek, 15. t.m. (prav tako ob 17.30) bo Galliano Fogar, tajnik deželne sekcije Instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK, govoril o Ercoleju Miani,

po katerem krožek tudi nosi ime, ter njegovemu bratu Micheleju, ki je bil tržaski zupan od leta 1945 do 1949. Mesec dni kasneje (in sicer v petek, 13. maja ob 17.30) pa bo v konferenčni dvorani hotela Savoia večer na temo »Provocazia«, protagonist pa bo znani italijanski karikaturist Giorgio Forattini, ki bo govoril o satiri ter svojem odnosu do časopisev ter politike.

V obdobju od konca razstave do 13. maja (natančnega datuma niso se določili) bo pomembno javno srečanje, na katerem bo beseda tekla o naporih državnih institucij v boju z mafijo. Tema večera bo: »Mafijo je možno premagati«. Iz varnostnih razlogov zaenkrat niso sporočili imen udeležencev, vendar je predsednik »Mianija« zagotovil, da gre za vidne osebnosti. S tem pomembnim večerom se bo obenem zaključil cikel, ki se je nanasal na krizo institucij in na odgovor, ki je prišel iz sodnih krogov (sodelovali so milanski sodnik iz »poola« čiste roke Gherardo Colombo ter beneski sodnik Felice Casson in pa Cusanijev odvetnik na milanskem procesu Giuliano Spazzali).

Predsednik Maurizio Fogar je včeraj se poudaril, da se niso nikoli vezali na nobeno stranko, da so skrbno pazili na svojo avtonomijo. Ob zadovoljstvu, da so priredili in spodbudili pomembna srečanja, pa ni manjkalo tudi nekaj kritiznih pripomb, v prvi vrsti glede javnih prispevkov: lani jim je Pokrajina namenila 7, 5 milijona lir, prefektura 5 milijonov, Dežela 2 milijona, kar zadošča za poldrugi ali največ dva meseca delovanja. Za vse

ostalo je moralo poskrbeti 554 članov s samofinanciranjem.

Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Radunka Lazić - Smotlak

Pogreb bo jutri, 8. aprila, ob 12.15 iz mrtvasnice glavne bolnisnice v mackoljsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo maz Emil, hči Natasa s Henrikom, oče Milija, sestre, brata in ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Mackolje, Pivka, Kraljevo, Augsburg, 7. 4. 1994.

Zalovanju se pridružuje

družina MAURI.

Ob izgubi drage mame izrekajo Natasi in svojem občuteno sozalcem prijatelji

Edda, Nereo, Sandra, Robi, Tino, Fabian, Peter in Igor.

Ob težki izgubi drage RADUNKE izreka globoko sozalcem Emilu, hčeri Natasi in svojem

godba na pihala Mavrica-Arcobaleno in dirigent Enio Krizanovski.

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina izreka globoko sozalcem Emilu in Natasi Smotlak ob prerani izgubi drage zene oziroma matere RADUNKE.

Ob smrti drage mame izrekajo Natasi in prizadeti družini občuteno sozalcem

cerkvene pevke iz Boljunca

Ob prerani izgubi drage RADUNKE izrekajo občuteno sozalcem Emilu in hčeri Natasi družine

Sturman, Zahar, Maggi, Pregarc in Sardi.

Ob izgubi predrage mame RADUNKE izreka Natasi in svojem iskreno sozalcem

bivša V./b.

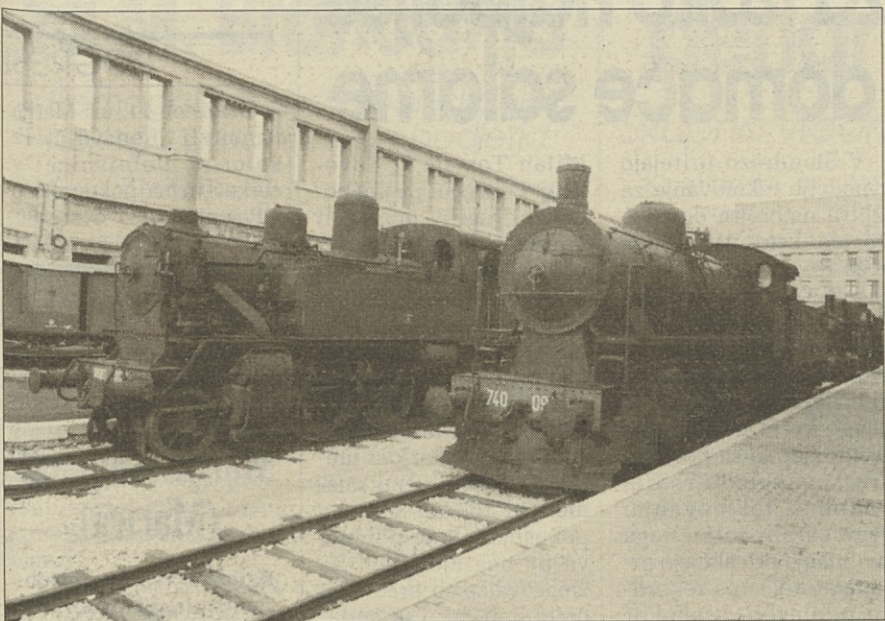
Ob izgubi drage tasce RADUNKE SMOTLAK izreka iskreno sozalcem Henriku in zeni Natasi

kolektiv D.I.L.A.

RAZSTAVA OB 10-LETNICI DELOVANJA

Jubilej železniškega muzeja

Predstavili bodo tudi sedem komaj restavriranih vagonov

Tržaski železniški muzej slavi desetletnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo v soboto odprli fotografsko razstavo o delovanju muzeja, pa tudi sedem vagonov, večini popularnega tipa »sto vrat«, ki so jih prosto-

voljni delavci muzeja pravkar končali restavrirati s finančnim prispevkom Dežele in videmske družbe CTF ob sodelovanju državnih železnic.

Ob pomembnem jubileju bo vhod v muzej na

Marsovem polju (Ul. Giulio Cesare 1) brezplačen, in sicer v soboto od 12. do 14. ure ter v nedeljo od 9. do 14.

Na sliki (foto KROMA) stare lokomotive v tržaskem železniškem muzeju na Marsovem polju.

OBSODILI CASSARAJA

Pri kamnolomu Faccanoni je posekal več sto dreves

Tržasko prizivno sodišče je Agostinu Cassaraju, zadnjemu upravitelju Sicata, ene od družb grupe Fontour, potrdilo kazni, ki mu jo je lani naložil pretor, in sicer stiri leta zapore pogojno ter 40 milijonov lir globe. Cassaraja je bil obtožen, da je pred 5 leti v blizini kamnoloma Faccanoni posekal več sto dreves z namenom, da na očistem terenu posadi trte. Kaze, da za tako početje ni imel potrebnega dovoljenja.

Cassarajevi zagovorniki so se obrnili tudi na kassarijsko sodišče, ki pa je akte spet predalo tržaskemu sodstvu: pojasniti je bilo treba namembnost terena. Nekateri so namreč menili, da je slo za gradbeno spekulacijo. O tem pa so na včerajšnji sicer kratki obravnavi izgubili le nekaj besed. Javni tožilec Reinotti je na primer dejal, da ni elementov, na podlagi katerih bi lahko trdili, da so se nameravali

ukvarjati s poljedelstvom, obtožencev zagovornik pa je opozoril, da doslej nihče ni pojasnil, čemu je bil teren pravzaprav namenjen, če že trdijo, da ni slo za kmetijsko dejavnost.

Cassarà, bivši vojaški pilot, je bil upravitelj Sicata do julija 1991, nakar je bil posebni prokurator do predlanskega aprila, ko je družba, ki je pripadala grupi Quirina Cardarelli, voditelja Fintoura,šla v stečaj. Sicat je upravljal tudi kamnolom Faccanoni in po besedah Cassaraja so ustanovili tudi majhno kmetijsko podjetje. Javni tožilec pa je vztrajal, da na tamkajšnjem področju veljajo omejitve zakona Galasso, kar pomeni, da so bila za sečnjo dreves potrebna ustrezna dovoljenja: tam je bil gozd, je dejal, seveda ni slo za ogromne sečvoje, temveč za drevesa, ki so značilna za krasko področje.

Poklon Renati Tebaldi

Trst se bo sopranistki Renati Tebaldi, ki je debitirala prav v našem mestu leta 1945 z Verdijevim »Otello«, skušal oddolžiti z manifestacijo, ki bo v soboto, 16. t.m. Manifestacije, ki jo je organizirala in ki jo bo predstavila Liliana Ulessi s sodelovanjem krožka »Assicurazioni Generali«, se bo udeležila tudi Tebaldi.

Dan prej, 15. t.m., bo Raffaello de Banfield v knjigarni Minerva predstavil knjigo »La Tebaldi«, ki jo je napisala Annamaria Gasparri Rossotto. Na predstavitvi bosta avtorica knjige in sopranistka.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière

ZDRAVNIK PO SILI

Režija: **Zvone Sedlbauer**

Danes, 7. t. m., ob 20.30

Abonma red E

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
7. aprila 1994

NINO

Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 19.40 - Dolžina dneva 13.06 - Luna vzide ob 4.43 in zatone ob 16.27.

Jutri, PETEK,
8. aprila 1994

ALBERT

VREME VCERAJ: temperatura zraka 10,4 stopinje, zračni tlak 1003,4 mb ustaljen, veter 11 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 35-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Elena Parovel, Cecilia Gjeci, Andrea Scalise, Gabriele Maria Giannotti, Davide Coral, Giulia Bruni, Daniel Moro, Federico Lucas, Antonio Demarin.

UMRLI SO: 53-letna Radunka Lazic, 79-letna Nives Rizzo, 83-letni Giuseppe Benes, 71-letni Giorgio Verzier, 77-letni Angelo Tecchiati, 74-letni Riego Zadini, 82-letna Amalia Giorgi, 61-letni Alessandro Crismancich, 81-letna Ornella Picone, 67-letna Vittoria Mahne, 82-letna Libera Buda, 91-letna Emilia Trevisan, 86-letna Maria Delise.

LEKARNE

Od ponedeljka, 4., do nedelje, 10. aprila 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 21.00 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Sister Act II«, i. W. Goldberg.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.45, 22.00 »Philadelphia«, i. Tom

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV
in
KNJIZNICA
»DUSANA CERNETA«
vabita na

Posvet o prevajanju slovenskih avtorjev

Prireditve bo v Peterlinovi dvorani danes, ob 20.30. Sodelovali bodo Boris Pahor, Alojz Rebula, Evgen Bavcar. Gost večera bo francoski casnikar Michel Bydlowski; urednik oddaje »France culture«.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništva Trst in Gorica obveščata, da so razpisane nove pokrajinske lestvice za začasno namestitev upravnege, tehničnega in pomožnega osebja na solah, veljavne za triletno obdobje (s.l. 1994/95, 1995/96 in 1996/97) Rok za vložitev prošnje zapade 23. aprila. Obrazce dobite na sedežu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. št. 370301, vsak ponedeljek 17.30-18.30, torek 11.30-13.00, sredo 15.30-17.00 in četrtek, 9.30-11.00.

OBVESTILA

ODBOR J.K. CUPA vabi člane, da se v čim večjem številu udeležijo delovne akcije za ureditev društvenega sedeža, ki bo v soboto, 9. t.m., od 10. ure dalje.

KRUT prireja za člane 10-dnevno zdravljenje v zdravilišču Smarjeske toplice od 16. do 26. maja. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8 do jutri, tel. št. 360072 ali 360324 vsak dan, razen sobote v uradnih urah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV in KNJIZNICA DUSANA CERNETA vabita na posvet o prevajanju slovenskih primorskih avtorjev v tuje jezike. Sodelovali bodo Boris Pahor, Alojz Rebula in Evgen Bavcar. Gost večera bo francoski casnikar in kulturni delavec Michel Bydlowski. Ob posvetu bo v Peterlinovi dvorani tudi razstava prevodov slovenske literature v tuje jezike. Posvet bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, danes, ob 20.30.

SPDT vabi ob 90-LETNICI OBSTOJA na ELITNI PLANINSKI PLES, ki bo v Hotelu Jolly v Trstu, Korzo Cavour 7, v soboto, 16. aprila, z začetkom ob 20. uri. Igral bo ansambel Adria kvintet, na sporedu kulturno-humoriistični program in večerja. Vstop samo z vabili. Rezervacija miz in informacije vsak delavnik od 17.00 do 20.30 na sedežu društva v Ul. sv. Franciska 20/III - tel. 368094 do vključno 11. aprila 1994.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SREČKO KOSOVEL (tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za letovanje na PTUJU (do 31. maja), letovanje v PORTOROŽU (do 11. junija) in v ZELENEM CENTRU v Vrhopoljah.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob dragega Franca Zerjale daruje Angela Zerjal (Dolina 161) 20.000 lir za dolinsko cerkev.

V spomin na mamo Pierino Zeriali vd. Coretti darujejo otroci Majda, Giorgio in Elda 100.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Dusana Sosica in Kristino Kalc daruje Sonja Gornik z družino 50.000 lir za KD Skala-Gropada.

V spomin na starega očeta Stefana in staro mamo Julijano Mikuz daruje nečak Danilo iz Ljubljane 30.000 lir za Zadružno Ban.

V spomin na nepozabno mamo Julijano ob obletnici smrti in na dragega očeta Stefana, daruje hčerka Augusta 50.000 lir za Zadružno Ban.

Ob prazniku dneva žena darujejo ženske od Banov 100.000 lir za SKD Grad in 100.000 lir za Zadružno Ban.

Ob obletnici smrti drage mame Dragice Martelanc vd. Stocca daruje sin Livio z družino 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Ob 15. obletnici smrti nepozabne mame in nove Valerije darujejo hči Marica in Ilde z družino 50.000 lir za obnovitev plosče padlima J. Kosute in I. Grudna ob cesti Kriz-Nabrezina.

Namesto cvetja na grob Sante Zerjal darujejo Mario, Germana in Valentina 50.000 lir za KD F. Preseren.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Maks v Samatorci.

OSMICO sta prvič odprla Milko in Nevenka v Salezu - Bajti. Vabljeni.

OSMICO je odprl Miro Zigon v Zgoniku.

OSMICO ima odprto Frandolich - Slivno.

OSMICO ima odprto Alojz Milic, Repen st. 49.

OSMICO ima Jurij Stubelj v Sempolaju.

OSMICO bo imel odprto do 17. aprila Milic v Zagradcu.

BERTO TONKIC, ki ima v Doberdobu, na Trzaski ulici 25, osmico, obvešča, da toci belo in črno vino ter ponuja domač prigrizek samo se za nekaj dni, torej pohitite.

PRODAM malo rabljeno jadrarno padalo v odličnem stanju. Tel. št. (0481) 20764 samo po 20. uri.

PRODAM dve motorni kolesi znamke piaggio 50 kk po ugodni ceni. Tel. št. 229404.

PRODAM ford escort 1300 CLX tri leta star, 20.000 km, v odličnem stanju. Tel. št. (0481) 21429.

YAMAHA XT 600, letnik '87, opremljen, v dobrem stanju, 31.000 km prodam za 3.000.000 lir. Tel. št. 229237.

ISCAMO vajenca, ki je koncal srednjo solo. Zanimati naj pokličejo na tel. št. 229122 od 8. do 12. ure ter od 14. do 18. ure od ponedeljka do petka.

Z A P O S L I M O vajenca/ko vpisano na seznamu za delo (lista mobilnosti). Tel. št. 228530.

53-LETNA, brez obveznosti, isče kakršnokoli delo z bivanjem. Informacije od 9. do 14. ure, na tel. št. (040) 299161.

IZGUBILA sem zlat uhan v soboto, 26. marca v Zgoniku. Prosim najdi telja naj tel. na št. 225723.

TRGOVINA UNUSSI - Proseška ul. 13 - Opčine obvešča stranke, da obračunje prenovljena trgovina: bomboniere, poročni sezname in darila.

KUPIM rabljeni 30 metrski zidarski oder. Tel. (0481) 882016.

PRODAM avtomobil Volvo 740 - 16 V, v dobrem stanju, letnik 89. Telefon (0481) 535375.

UNIVERZITETNA studentka nudi lekčije iz angleščine. Telefon 229234.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

GLASBA / JUTRI ZVEČER

Alirio Diaz gost koncertne sezone društva Lipizer

Diaz je virtuoz klasične kitare

Bogata koncertna sezona glasbenega društva Rodolfo Lipizer se blizu koncu, saj so v sporedu do konca aprila le še trije večerni koncerti in nedeljska matineja. Prav prvi od napovedanih koncertov pa bo spet ponudil goriskemu občinstvu možnost, da v živo prisluhnejo svetovno znanemu izvajalcu. Jutri zvečer bo namreč ob 20.30 v Katoliškem domu koncert slovitega venezuelanskega kitarista Alirio Diaza. Sezona, ki je že ponudila nastope nekaterih vrhunskih izvajalcev, se bo tako obogatila se z enim "biserom".

Diaz velja za najbolj nadarjenega med učenci slavnega Andrésa Segovie, ki je prispeval k veliki uveljavitvi klasične kitare. Glasbo je studiral na konservatoriju v Car-

casu, kasneje v Madridu in se nato izpopolnjeval pri mojstru Segovii. Diaz ni samo briljanten izvajalec, temveč tudi zavzet preučevalec zgodovine kitare in skladateljev, ki so se posvetili temu instrumentu. Odkril je številne antične skladbe, ki jih pogosto uvršča v spored svojih koncertov skupaj z latinskoameriskimi folklornimi in umetniški skladbami.

Na jutrisnjem koncertu v Gorici bo ponudil izbor različnih obdobij in skladateljev. V sporedu so skladbe A. Mudarre, F. Corbette, A. Laura, N. Paganinija, I. Albeniza, sklepní del koncerta pa bo posvečen antologiji latinskoameriških motivov.

Vstopnice za neobnente so v predprodaji v agenciji IOT, Ul. Oberdan 16, tel 533838.

ŠTANDREŽ / V NEDELJO

Deseti natečaj za izbiro najboljše domače salame

V Standrežu prirejajo v nedeljo tekmovanje za izbiro najboljše domače salame. Letošnja izvedba je že 10. po vrsti. Z leti je zanimanje in sodelovanje na prireditvi raslo (lani se je prijavilo 32 proizvajalcev z obeh strani meje) in se razširilo na druge kraje na Primorskem, kjer so se po standreskem zgledu rodila podobna tekmovanja. Prav zaradi tolikšnega zanimanja pričakujejo organizatorji letos rekordno udeležbo, vsekakor večjo od lanske.

Organizacijski odbor je že nekaj časa na delu, da bi pripravil nedeljsko tekmovanje. Ožji odbor sestavljajo Lojzko Paskulin, Davorin Marvin, Milan Mučič in Franjo Devetak iz Standreža ter

Milan Tomsic iz Sovodenj. Pomagali pa jim bodo še drugi, v prvi vrsti komisija izvedencev iz raznih krajev, ki bo v nedeljo ocenjevala videz, vonj in okus salam. Tekmovalci se lahko prijavijo pri Lojzku Paskulinu (Ul. Montello 23) ali v nedeljo od 9. ure v domu Andreja Budala, kjer morajo izročiti po eno salamo. Od 10. ure dalje bo pokušnja, okrog poldneva pa nagrajevanje. Za zmagovalce so predvideni pokali, za vse sodelujoče pa spominska kolajna.

Ob uradnih pokušnjah bodo na voljo salame tudi za številne neuradne pokuševalce, ki bodo okusne rezine in kruh lahko zalivali z vinom. Domačim, seveda.

KINO

GORICA
VITTORIA 20.45 (Gorica kinema) »Cosi lontano, cosi vicino«. Rež. Wim Wenders. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Nel nome del padre«.

KONCERTI

OBCINSKO GLEDALIŠČE V TRŽICU, nocoj ob 20.30 Pomladanski koncert. Nastopajo ansambel Imagens do Brasil, komorni orkester La Consolanza, sopranistka Cristina Allegra in pianistka Patricia Saponara.

GLASBENA MATICA in CENTER ZA GL. VZGOJO E. KOMEL prirejata gostovanje stolnega zbora in orkestra Limburg, dir. Hans Bernhard. Koncert bo v cerkvi sv. Ignacija v soboto, 9. aprila, ob 20.30. Na sporedu sta skladbi W. A. Mozarta Exultate, Jubilate, K 165 in Missa solemnis v C-molu, K 427.

OBVESTILA

DRUŠTVO KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA obvešča vse izletnike, ki se bodo udeležili potovanja na Holandsko, da lahko poravnajo zadnji obrok do 10. aprila.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ organizira dne 25. aprila zjutraj v Jamljah orientacijski pohod. Pravilnik bo objavljen naknadno.

KD OTON ZUPANCIC IZ ŠTANDREŽA obvešča odbornike in prijatelje, da bo v ponedeljek, 11. aprila, v domu A. Budala v Standrežu, s pricetkom ob 20.30, seja za pripravo šagre Vrztot 94. Vabljeni!

MLADINSKA SEKCIJA SSK ZA GORICO bo imela redni kongres jutri ob 19.30 na novem sedežu v Drev. XX. septembra 118.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

DR. ROJEC, Ul. 1. maja 76, ter. 882578.

POGREBI

Danes ob 11. uri Marija Komavli Lenardic iz splosne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Zapustila nas je naša draga žena, mama in nona

Marija Komauli (Marica)

Zalostno vest sporočajo mož, sin, hči, vnuka, sestre ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo danes, ob 11. uri iz glavne bolnišnice v Gorici v cerkev in pokopališče v Pevmo.

Pevma, 7. aprila 1994

GORICA / V PRIČAKOVANJU NOVE UPRAVE

Težave na občini se zaostrojujejo

Sindikati opozarjajo na potrebo po takojšnjih ukrepih za izboljšanje učinkovitosti služb

V obdobju globokih političnih pretresov je tudi v krajevnem merilu veliko pričakovanje za novosti, ki jih bodo v vsakem primeru prinesle na gorisko občino junjske volitve. Kakorkoli bodo sle volitve, lahko pričakujemo radikalno zamenjavo. Novim upraviteljem pa ne bo lahko, saj se bodo znasli pred grmado nakoplenih problemov. Prav na ta aspekt opozarjajo sindikati javnih uslužbencev CGIL, CISL in UIL. Zaskrbljeni so zaradi stagnacije, ki iz dneva v dan zaostrejuje nerešene probleme.

Danes so nameravali te probleme predociti na srečanju s komisarsko upravo, vendar so sestanek odložili za dva tedna. Podrobnejši prikaz

stanja v občinskih uradih bodo vsekakor predstavili javnosti jutri v posebnem dojeju.

»Problem je v predolgem obdobju upravne imobilnosti«, pravi tajnik javnih uslužbencev CISL Lucio Gregoretti. »S tem mislim na pomanjkanje tehnično-upravnih odločitev, ki so povsem neodvisne od političnega vodenja občine«. Gregoretti daje razumeti, da so zadnje politične uprave v obdobju pred krizo zemanjale konkretne probleme občinskih storitev in služb. Kritika pa leti tudi na sedanjo komisarsko upravo, ki da se izogiba odločanju in ga prepušča bodočim upraviteljem. Nekatera vprašanja bi lahko rešili z zelo preprostimi odločit-

vami. Sindikati so na primer bili že od januarja pripravljeni na uvedbo popoldanskega odprtega anagrafskega urada, kar bi prislo naproti potrebam občanov. Iz tega se ni bilo nič iz preprostega pomanjkanja vsakršne odločitve odgovornih, obtožujejo sindikati.

Takih problemov pa je še in še. Občina je s skoraj 500 zaposlenimi (problem zase so številne "luknje" v organiku) eno največjih "podjetij" v mestu. Njeno nedelovanje pogojuje številne družbene in gospodarske dejavnosti. Prav zato, pozivajo sindikati, je treba čimprej odpraviti birokratske ovire in bolj dinamično izvajati že odobrene načrte za izboljšanje učinkovitosti služb.

VOLITVE / SKP OCENILA IZIDE

Kje so bile napake levice

Komunisti nočejo nobenih povezav s strankami centra

Rezultat političnih volitev je jasen: progresisti so bili premagani, zmagala je desnica tako na vsedražni ravni kot v goriski pokrajini. Tako ocenjuje pokrajinska federacija Stranke komunistične prenove, ki je v teh dneh ocenila volilne izide.

Za levico je sedaj temeljnega pomena ugotoviti razloge za poraz, pišejo v sporočilu za tisk in ugotavljajo, da teh razlogov ne gre iskati samo v napakah med volilno kampanjo. Siba točka progresistov je po oceni SKP bila predvsem ta, da so skušali zasledovati desnico v ponujanju zmernih programov, ki naj bi prepričali sredinske volilce. Zgodilo pa se je obratno, ugotavljajo komunisti, saj je del delavskega razreda podprl desničarske kandidate, da ne bi glasoval za nekatere predstavnike prejšnjega režima, ki so

jih ponovno ponujali progresisti.

SKP poudarja lastno volilno napredovanje v nasprotju z zmernimi komponentami progresistov, ki niso dosegli praga 4 odstotkov. Zavzema se za novo identiteto levice, ki naj se izoblikuje z jasnimi programi o problemih davkov, dela in zaposlovanja, izstopa iz Nato pakta. Stranka tudi nasprotuje vsakršnemu povezovanju z ljudsko stranko in Segnjevimi paktisti, ker trdi, da mora leвица pretrgati vsako vez z nekdajnimi režimi in se predstaviti javnosti kot resnično alternativna.

Ce to stališče prenesemo na junjske goriske občinske volitve, bi to pomenilo, naj leвица nastopi sama, brez iskanja povezav s centrom, ki pa se drugim komponentam levice zdijo nujne spritno premoči desnice.

GORICA / ZARADI KORUPCIJE

Sodno obvestilo za M. Brancatija

Pomagal naj bi pri financiranju nekega gradbenega podjetja

Mario Brancati, do lanskega leta deželni odbornik za zdravstvo sicer pa eden najvplivnejših mož goriske KD, ima težave s sodstvom. Prvega aprila - in ne gre za šalo - je prejel sodno obvestilo, istega dne pa so člani DIGOS-a in finančne straže po nalogu videmskega sodstva preiskali stanovanje in zasegli nekaj telefonskih seznamov.

Brancati se je znasel na spisku oseb, proti katerim vodijo preiskavo, zaradi domnevne vpletenosti v afero stanovanjskih zadrug oziroma favoriziranja nekaterih gradbenih podjetij. V zadevo naj bi bilo vpleteno podjetje Ida Visintina iz Trzica, ki je Brancatijev prijatelj. Gradbeni poseg

pa naj bi zadeval kraje v videmski pokrajini in sicer. Domnevna kaznivna dejanja naj bi osumljenci zagrešili pred dobrimi osmimi leti, leta 1986. Pristojno je zato videmsko sodstvo, ki je postopek tudi začelo. Govori se, da je bilo sodno obvestilo pripravljeno že pred tedni, a naj bi ga začasno zadržali zaradi volitev.

Bivši deželni odbornik naj bi bil osumljen kaznivega dejanja korupcije, tako kakor tudi Ido Visintin. Kako naj bi bivši prvak goriske in deželne krščanske demokracije zagrešil kaznivo dejanje? Menda tako, da je po nekakšni preferenčni liniji izposloval financiranje omenjenemu podjetju.

TRŽIČ / V PRIPORU TRŽAČANA

Ponarejen denar v disku

Skupna vrednost 8 milijonov lir

Karabinjerji so v nedeljo zvečer v Trzicu ustavili dva mlajša moška zaradi posesti in razpečevanja ponarejenega denarja. Gre za 20-letnega M. D. in prav tako 20 let starega F. P. Oba sta doma v Trstu, trenutno pa sta v priporu. Ob hišni preiskavi so na domu enega izmed dveh našli večjo količino ponarejenih bankovcev po sto tisoč lir, v skupni vrednosti približno osem milijonov lir.

Zadeva, ki je pripeljala do aretacije dveh Tržičanov, se je začela razpletati na veliko noč proti večeru v diskoteki Hipopodrome v Trzicu. Karabinjerji, ki so bili tam v civilu, so ugotovili, da sta Tržičana spet razpečala nekaj bankovcev. V di-

skoteki se je v zadnjem času že nekajkrat pojavil ponarejen denar in preiskovalci so upravičeno posumili, da se med obiskovalci, posebej ob praznikih, skrivajo tudi razpečevalci.

Lov je bil tokrat uspešen, saj ni bilo treba dolgo čakati. Preiskava pa s tem se ni zaključena. Zdi se namreč, da sta moška v priporu le zadnji člen sicer dobro organizirane skupine, ki se ukvarja s to nečedno dejavnostjo.

Ponarejeni bankovci so po oceni izvedencev zelo "kvalitetni" in jih je zato zelo lahko zamenjati za prave. Centrala za tisk in razpečevanje ponarejenega denarja, naj bi bila neke na severu Italije in prav v odkrivanje centrala je usmerjena preiskava.

GLASBA / NATEČAJ ALPE JADRAN

Po odličnih čelistih so na vrsti violinisti

Med najmlajšimi številno zastopstvo iz Slovenije

TATJANA GREGORIC

V Fogarjevem avditoriju se je v torek zvečer izteklet letosnji 2. mednarodni natečaj za mlade violonceliste studente Alpe Jadrana. Medtem ko so v prvih dveh kategorijah blesteli mladi instrumentalisti zagrebske sole (največ točk sta tako v A kot v B kategoriji zbrala čelista iz Zagreba), so se v zadnji preizkušnji, na nastopih, ki jih je opravilo dvanajst kandidatov (5 iz Veneta, 3 iz Stajerske, 2 iz Salzburgskega, 1 iz Hrvaske in 1 iz Furlanije-Juljske krajine) izkazali predvsem glasbeniki avstrijske sole za godala. Najvišjo oceno je strokovna žirija za interpretacijo precej zahtevnega obveznega programa dodelila 21-letnemu Davidu Adorjanu iz Salzburga. Očitno najuspešnejšemu mlademu talentu sta se približala tretjeuvrščena Jin Kim Woo iz Salzburga in Simone Tieppo iz Veneta. Četrtri nagradi sta prejela Zagrebčan Kresimir Lazar in Erich Hutter iz Gradca. Tudi obe diplomii sta tokrat prejela kandidata iz Gradca (Christian Peyr in Peter Polzer).

Gorisko tekmovanje mladih violoncelistov, ki ga Kulturno društvo "Musica senza frontiere" letos drugič organizira, je po besedah pobudnika in umetniškega vodje srečanja prof. Alfreda Marcosiga dokazalo, da so prireditelji na pravi poti. Vnovic se je tudi razkrilo dejstvo, da imajo tako na Hrvaskem kot v Sloveniji uspešnejšo solo za godala predvsem na nižjih sto-

Od včeraj nastopajo v Fogarjevem avditoriju mali violinisti (foto Studio Reportage)

pnjah.

»Slovenija in Hrvaska sta državi, ki v tovrstnem glasbenem izpopolnjevanju dosegata najvišje uspehe. Profesorji trčenjajo zelo zgodaj poučevati otroke in slednje obroditi sadove, ki si jih mi v Italiji lahko samo želimo. Sosedom smo v tem pogledu naravnost nevoščljivi«, nam je ob izteku tekmovanja v Gorici zaupal prof. Nino Gardi iz Vidma, predsednik žirije, sicer pa strokovnjak, ki spremlja gorisko manifestacijo že od vsega začetka in bi lahko bil tudi njen prvi boter. Gardi ocenjuje letosnji natečaj violoncelistov kot kakovostni napredek v primerjavi z lanskim in napoveduje tekmovanju bleščečo prihodnost. O nepodeljeni najvišji nagradi v prvi A kategoriji in drugi nagradi v tretji C

kategoriji pa Gardi razmišlja: »...Tezko in zahtevno je nastopajoče ocenjevati le v stvilkah. Prevod ocene v številke namreč zmanjša vrednost drugo in tretje uvrščenih. Prvega mesta običajno ne podeljujejo zato, da nivo in kvaliteta ostajata visja. Če žirija opazi markantno glasbeno osebnost, ki izstopa med ostalimi, ji podeli to edino najvišje mesto. Zvezdi letošnjega natečaja sta zagotovo tako postali 13-letna Monica Leskovar iz Zagreba in David Adorjan iz Salzburga. Njuni visoki uvrstitvi tudi pripovedujeta o trenutno najmočnejših glasbeno solskih centrih za violoncelo. Cetudi je ocenjevanje pri mladih zelo pomembno, pa moram poudariti, da ostaja tekmovanje v prvi vrsti obogatitev glasbenega spomina, da predstavljajo

taka srečanja glasbenotekmovalni praznik in ne zgolj suhoparno sportno tekmovanje.«

Pred strokovno komisijo, ki ji tudi predseduje prof. Nino Gardi (ob njem so se Walter Daga iz Verone, Maja Despalj-Begović iz Zagreba, Brian Finlayson iz Celovca, Harald Herzl iz Salzburga, Rok Klopčič iz Ljubljane, Ch-ristos Polyzoides iz Gradca in Alfredo Marcosig iz Gorice) se danes, jutri in v soboto preverjajo mladi violinisti. In ce so na natečaju violoncelistov po številni udeležbi in tudi nagradah blesteli hrvaski glasbeniki, lahko pričakujemo, da se bodo vsaj med najmlajšimi violinisti izkazali predvsem slovenski talenti. Med 34 prijavljenimi je namreč včeraj svoje glasbeno znanje predstavilo kar 17 kandidatov iz Slovenije.

NOVICE

Slikarska prodajna razstava na pobudo Lions cluba

Lions club "Maria Theresia" pripravlja v prihodnjih tednih nekaj zanimivih prireditve, s katerimi nameravajo popestriti kulturno in umetniško delovanje v našem mestu pa tudi ovrednotiti bogato gorisko kulturno dedišcino. V pokrajinskem muzeju na gradu bodo 14. maja pripravili prodajno razstavo serigrafij znanih umetnikov Altierija, Licate, Pausiga, Valleja in Zottija. Naslednjega dne pa bo slikarski ex tempore na temo Moja Gorica / La mia Gorizia, ki se ga lahko udeležijo tako že uveljavljeni slikarji, kakor tudi amaterji, pa tudi vsi, ki sele stopajo na pot umetniškega oblikovanja. Izdelke bo ocenjevala strokovna žirija. Avtorje najboljših slik bodo nagradili, izdelki pa bodo na ogled in na prodaj do 22. maja. Na tak način zbrani denar bodo namenili bodisi v humanitarne namene, kakor tudi za ohranjanje in ovrednotenje goriske kulturne dediščine, konkretno dvorca Coronini. Manifestacijo, ki so jo pripravili že lani, so poleg slikarjev podprli tudi goriski kreditni zavodi, krajevne ustanove in tudi številni zasebniki.

Za izdajo potnih listov je treba plačati nekaj več

S kvesture sporočajo, da je ze stopil v veljavo ukrep o podražitvi pristojbine, ki jo je treba plačati ob izdaji potnega lista. Za potni list na 32 straneh je treba odslej plačati 8.800 lir, za potni list na 48 straneh 11.000 lir, za kolektivni potni list pa 8.700 lir. Podražitev je približno petodstotna.

V Krminu tridnevno srečanje "Skupaj za mir"

V Krminu bodo ob koncu tedna priredili vrsto manifestacij pod naslovom "Skupaj za mir". Jutri ob 20.30 bo pohod z baklami, v soboto ob 21. uri koncert rock glasbe v dvorani Italia, v nedeljo ob 10.30 pa bo javna razprava v dvorani Italia o voluntarizmu v nekdanji Jugoslaviji. Ob 14.30 bo kolezarska vožnja, od 14. ure dalje vrsta glasbenih in drugih prireditev na trgu 24. maja, ob 16. uri pa prodajna razstava likovnih izdelkov. Izkupiček bodo namenili beguncem v Savudriji.

PIRANSKI IZVRŠNI SVET / NAČRTI

Pokopališče bodo razširili

Nove cene parkiranja in prevozov

PIRAN - Na današnji seji piranske občinske skupščine se bodo delegati zagotovo živahno prerekali o tem, ali je občinski izvršni svet, ki mu je bila lani decembra izglasovana nazaupnica, se legalen. Kot smo že poročali, so politična in strokovna mnenja o tem deljena, saj položaj po tem, ko je že izvoljeni novi mandatar mandat vrnil, se ni pojasnil in občinska skupščina naj bi to razčistila danes.

Medtem pa se izvršni svet ne ukvarja kaj dosti s svojim statusom ampak dela »s polno paro«. Ponuja se zanimiva primerjava med delovanjem tega organa v Kopru in Piranu. Koprška občina je po vseh parametrih bistveno večja od piranske, pri tem pa njen izvršni svet dokaj uspešno opravlja svoje naloge in razrešuje občinske probleme, čeprav se zdi, da dela manj od piranskega. Koprski izvršni svet se sestaja približno dvakrat na mesec in na vsaki seji »obdela« kakih 10 točk dnevnega reda. V primerjavi s koprskimi izvršniki so piranski kolegi pravi garaci, saj se sestajajo skoraj vsak teden, na dnevnih redih njihovih sej pa je pogosto tudi nad dvajset točk. Res pa je tudi, da je koprski izvršni svet »trdn v sedlu« in nima večjih problemov s skupščino. Piranski izvršniki pa so pod velikim pritiskom, saj občinska opozicija dobesedno preži na vsako zgrešeno potezo. Kljub temu Andrej Grahor in njegov izvršni svet se niso »izgubili živcev«

in delajo naprej, po mnenju njihovih zagovornikov dobro, po mnenju nasprotnikov škodljivo. Na seji v torek zvečer je piranski izvršni svet obdelal skoraj ticevrt kilograma papirja. Od devetnajstih točk dnevnega reda so jih sicer pet preložili na naslednjo sejo, dodali pa so dve novi.

Med drugim so izvršniki obravnavali investicijski program za sanacijo in razširitev pokopališča v Piranu. Komunalno podjetje Okolje, ki je upravljalca pokopališča, je že lani opozorilo, da bo zmanjkalo pokopnih mest in piranski občani ne bodo imeli kam s svojimi pokojniki. Vikinski pogrebi pri nas niso dovoljeni, na piranskem pokopališču pa je sedaj le nekaj mest, kamor bodo lahko položili piranske občane k večnemu počitku. Že pred leti izdelane načrte za gradnjo pokopališča v Vojnolah, ki so jih tudi že začeli izvajati, so zaradi raznih razlogov opustili, med drugim tudi zaradi nekaterih vplivnih prebivalcev tistega območja, ki si ne želijo take vrste sosedov. Taki so na Okolju pripravili načrte za razširitev sedanjega piranskega pokopališča, ki pa že skoraj leto dni čakajo, da jih »blagoslovi« občinska skupščina, ki se med tem skoraj izključno ubada s svojimi zdrahami. Izvršni svet je potrdil investicijski program za pokopališče in ga bo poskusil »prodati« skupščini na prvi seji. Vrednost del bo po tem programu nekaj nad 70 milijonov tolarjev, kon-

čana pa naj bi bila do letošnjega avgusta. Po sklepu IS naj bi večino sredstev zagotovili iz denarja od prodaje občinskega premoženja, 20 milijonov pa iz sredstev Sklada stavbnih zemljišč.

Izvršni svet je na isti seji odobril tudi nekaj podrazitev. Tako naj bi se vrednost točke za parkiranje povečala od sedanjih 100 na 120 tolarjev. Pred dvema leti je nameravana podrazitev parkirnine povzročila pravo revolucijo v Piranu in blokado znamenite piranske rampe. Zato je sedanje povečanje zastavljeno tako, da ne bo prizadelo prebivalcev mesta, saj se ob povišanju vrednosti točke ustrezno zniža stevilo točk, ki se bodo obračunavale prebivalcem mesta. Podjetje Okolje utemeljuje zahtevek za povišanje cene s tem, da je Piran preveč obremenjen z avtomobili. Nova pa bo tudi cena odvoza nepravilno parkiranih vozil. Obrtnik, ki izvaja to nevhvaležno, a donosno nalogo, je predlagal povišanje za 50 odstotkov, tako da bi dobil za vsak odvoz 3.700 tolarjev. Izvršni svet je odobril povišanje le v višini indeksa rasti cen glede na lansko leto, ki znaša 122,9.

Tretja podrazitev bošla na račun uporabnikov mestnega javnega prevoza. Na predlog podjetja Street Tour, ki opravlja prevoze od Pirana do Lucije in Strunjana, bo nova cena vozovnice 70 tolarjev za Lucijo in 100 tolarjev za Strunjan.

Boris Vuk

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Gala ples za zobozdravstvo

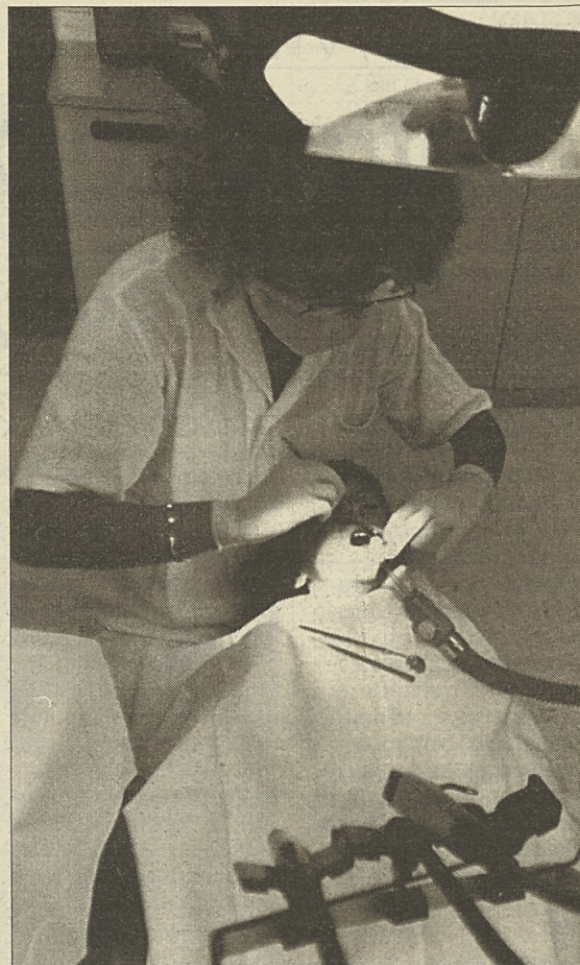
Osrednja prireditev obalno-kraške regije bo v Kortah

IZOLA - Ob letosnjem svetovnem dnevu zdravja so za obalno-kraško regijo v Kortah, v izolski občini, pripravili osrednjo prireditev, ki poteka pod geslom Skrb za zdrave otroške zobe v nasi zavesti. Organizator prireditve je Zdravstveni dom Izola, generalni pokrovitelj in sponzor pa koprška Zavalnica Adriatic.

V Osnovni soli Korte bo danes dopoldan otvoritev razstave likovnih izdelkov otrok iz izolskih osnovnih sol, učenci pa se bodo pomerili v kvizu na teme, povezane s svetovnim dnem zdravja. Osrednja prireditev s kulturnim programom in predstavitev letaka - zgibanke o zdravju zobovja in ust - bo popoldan, prav tako na Osnovni soli Korte. Sodelovala bo tudi

državna sekretarka za osnovno zdravstveno varstvo dr. Dunja Piskur Kosmač.

Organizatorji so pripravili okroglo mizo, na kateri bodo stomatologi, medicinske sestre, ki delajo v zobozdravstvu, pedagogi za zdravstveno vzgojo otrok in predstavniki občin z različnih vidikov osvetlili probleme in možnosti zobozdravstvene preventivne v obalno-kraški regiji danes in jutri. Direktor izolskega zdravstvenega doma dr. Marino Ferfolja pravi, da je stanje na področju zobozdravstva za otroke in mladino solidno, mogoče pa ga je še izboljšati. Za to so potrebni novi pristopi, predvsem vsesplošno sodelovanje pri preventivni dejavnosti na tem področju - od zdravstvenih delavcev do pedagogov.

Do zdravih zob s higieno in sodobno opremo (Foto: J. S./B+D)

V času prireditve je odprta tudi razstava izdelkov za varovanje in zdravljenje zob. Jutri bo v izolskem hotelu Riviera gala

večer s plesom, izkupicek te prireditve pa je namenjen za obnovo otroške zobne ambulante v Izoli.

Boris Vuk

SKOKI Z ELASTIKO / KAM Z DVIGALOM?

Elastika kazi okolje

100 DEM naj bi stal skok na portoroški plaži

PORTOROŽ - Nedavno je podjetje Exlesior iz Kranja na portoroško krajevno skupnost naslovido prošnjo za postavitev dvigala za skoke z elastiko na portoroški plaži v mesecih od maja do oktobra.

Svetu KS se je ponudila sprva zdela zanimiva, a so se ustrašili hrupa in (morebitnega) neestetskega kazanja svojega kraja, zato se za postavitev na plaži niso navdušili. Predlagana je bila druga lokacija - makedamsko parkirišče pred kompleksom Bernardin, toda tudi od tamkajšnjih stanovalcev

in trgovcev je zadnje dni slišati negodovanje, saj se jim zdi parkirišče v poletni sezoni predragoceno, da bi ga odstopili raznim »cirkusom«.

Podjetje Exlesior je 70 metrov visoko dvigalo skusalo postaviti v hrvaško Istro, vendar razmere tam se niso najbolj ugodne. Pravijo, da se za pretrano gnečo ni bati, saj bo za en skok treba odšteti 80 do 100 mark, pa tudi bojažen, da bi dvigalo delovalo kot strasil, je pretirana, saj bi se ga lahko primer- no okrasilo (z ribskimi vrvmi, mrežami ipd.).

Andrej Znidarcic

RADOVLJICA / POSLOVNI PROSTORI

Sprejeli pravilnik o uskladitvi najemnin

RADOVLJICA - Komisija za oddajo poslovnih prostorov je lani prejela in resila 25 vlog, največ za najem poslovnih prostorov. Sestnajst vlog so odobrili, devet pa zavrnili.

Poleg tega je morala omenjena komisija dopolniti pravilnik o oddajanju in prodaji poslovnih prostorov s členi, ki se nanašajo na določanje najemnin, saj je radovljiska občina ena redkih slovenskih občin, ki se nima izdelanega pravilnika o določanju najemnin.

Prav tako je komisija izvedla razpis za ocenitev poslovnih prostorov. Na

podlagi tega so sprejeli nov pravilnik, s katerim so morali uskladiti tudi najemnine za dosedanji najemnike. Zaradi uskladitve z novim pravilnikom so konec lanskega leta obravnavali še 29 novih najemnih pogodb oziroma aneksov k prejšnjim.

Komisija je izvedla tudi javno dražbo, na kateri so prodali poslovno stavbo na Trubarjevi 5 v Radovljici, trenutno pa obravnava najemni odnos za poslovne prostore na Kranjski 13 v Radovljici in za proizvodno halo v Zapužah.

Mateja Faletic

SLOVENSKE CESTE

Obnova magistralne ceste Kalce-Robič

IDRIJA - V odgovoru, ki ga je ministrstvo za promet in zveze nedavno pripravilo v zvezi s poslanskim vprašanjem idrijskega župana Janeza Podobnika o obnovi magistralne M10-10, je rečeno, da bodo na tej cesti letos opravili več rekonstrukcij.

Tako naj bi obnovili most čez Idrijco v Spodnji Idriji, preplastili cesto med Kalcami in Godovcem in Spodnjo Idrijo ter Zelinom ter sanirali podporne zidove v Spodnji Idriji. Za to naj bi namenili 175 milijonov tolarjev, kar je 2,3 odstotka vseh sredstev za obnovo in rekonstrukcije državnih cest brez avtocest.

Ministrstvo v odgovoru, ki ga je podpisal minister Igor Umek, zagota-

Na cesti M10-10 naj bi se letos popravili več odsekov (Foto: Roman Bric)

vlja, da bodo 85 kilometrov dolgi cesti namenili posebno pozornost, saj je v izredno slabem stanju, poleg tega pa predstavlja skoraj dva odstotka skupne dolžine slovenskih cest, če izvajamo avtoceste. Sicer pa je v odgovoru se zapisano, da naj bi za obnovo obstoječih

cest letos skupno namenili 11 milijard tolarjev, kar je v primerjavi z lanskim letom nekoliko več, glede na rast cen pa realno manj. S temi sredstvi naj bi letos obnovili okoli 10 odsekov cest in okoli 30 odstotkov najbolj kritičnih odsekov v Sloveniji.

Zaradi vse slabšega stanja obstoječe cestne mreže v Sloveniji bi potrebovali dvakrat več denarja, s čimer bi zagotovili ciklično obnavljanje cest in 10- do 15-letnem časovnem razmaku, ugotavlja jo na ministrstvu za promet in zveze.

Roman Bric

AGROMELIORACIJA / OSNUTEK ODLOKA

Potrjen odlok je pogoj za pridobitev sredstev

Postopek bo zajel kar 397 hektarjev zemljišč

RADOVLJICA - Bohinjska enota Svetovalne službe Kmetijskega zavoda iz Ljubljane in Gozdarsko-kmetijska zadruga Srednja vas v Bohinju sta občinskemu izvršnemu svetu v Radovljici v obravnavo poslali osnutek odloka o uvedbi agromelioracijskega postopka na območju naselij Studer, Stara Fuzina, Polje, Kamnje, Savica in Bohinjska Bistrica.

Agromelioracijski postopek bi zajel 397 hektarov, kar je po mnenju predsednika občinskega odbora za kmetijstvo Andreja Ogrina precejšen poseg, katerega posledica bi bila trajna kmetijska raba zemljišča. Statutarna komisija, ki je osnutek odloka obravnavala še pred izvršnim svetom, je imela nanj dve bistveni pripombi.

Pred sprejetjem odloka bi po mnenju članov komisije morali pridobiti vsa ustrezna soglasja, odlok pa bi moral biti v skladu z zakonom o Triglavskem narodnem parku, saj ta melioracij na tem območju ne dopušča. Kot je predlagal Andrej Ogrin, bi bila morada se najboljša rešitev oblikovanje dveh osnutkov, enega za agromelioracijsko območje Dobrava, ki se ne sodi v TNP, in enega za agromelioracijsko območje Laze, ki pa je že v narodnem parku.

Tudi drugi člani izvršnega sveta so menili, da je treba stvari, ki zadevajo TNP, posebej izpostaviti in jih še pred sprejetjem predloga o agromelioracijskih posegih v prostor na teh območjih opredeliti. Predsednik izvršnega sve-

ta Jože Resman je menil, da bodo nerešene zadeve v zvezi z uvedbo agromelioracijskih postopkov razčistili na eni naslednjih sej, medtem pa je treba pridobiti vsa ustrezna soglasja in urediti pravnoformalne stvari.

Kot je poudaril Andrej Ogrin, je sprejetje odloka o uvedbi agromelioracijskega postopka tudi pogoj za pridobitev intervencijskih sredstev, ki jih nepovratno dodeljuje ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo z odlokom o uveljavljanju finančnih intervencij za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi ter navodilom za uveljavljanje teh sredstev v višini 75 odstotkov za dela, navedena v navodilih.

Mateja Faletic

LIKOVNA UMETNOST / ANI TRETJAK V T-GALERIJI

Nerazkrita skrivnostnost

Razstavna sezona v T-Galeriji se nadaljuje s slikarskimi deli Ani Tretjak. Hermetični naslov "Trigonija elementa" ze nakazuje novo pot, ki jo je kriška umetnica ubrala v sfero ezoterično-transcendenčnega razmišljanja in upodabljanja. Miti in duhovna bitja postanejo glavni predmet razmišljanja in slikovne obdelave, daleč od živlenskosti, v sferah nezaznavnega in nadumskega. Bežanje v svet iracionalnosti, poln mističnih simbolov, se odraža na slikah kot oblikovanje poganško-verskih ikonjskih podob, kjer se oba nasprotujeta s idejno tabora mesata v mistični kolaž figurativne in simbolike. Figuralika, zasnovana na že v prejšnjih njenih ustvarjalnih obdobjih uporabljenih elementih "revne umetnosti", z izraznimi sredstvi vsakdanjih skoro odpadnih materialov, ki so prej zaziveli ob umetniški obdelavi v polne stvaritve, se pokorava idejnim omejitvam ter postane samo sredstvo hotene mistične nadgradnje. Simbolika, kljub idejnim premisam ob vsakem od treh nakazanih ciklov in opisnim naslovom, ostane obskurna. Kot bi hotela posebno poglobiti in poudariti samo občuteno mistično sfero, ne glede na umetniško sporocilnost in se dvigniti nad gledalce.

Na to nas navaja tudi dejstvo, da je hotela umetnica otvoriti razstavo na točno določen datum, prvi dan pomladi, in da je dela ločila v tri skupine pod naslovi treh od starih osnovnih elementov antične porazdelitve sveta med zemljo, zrakom in vodo, izostal pa je ogenj. Tudi prostorska ureditev razstave sledi temu principu, največji poudarek pa je na vodi. Zakaj pa je odpadel ogenj, ki bi lahko s svojim žarom očistil dvome in približal umetniščino sporocilo življenjskosti? Antična filozofija in njen pogled na svet, z umetnostjo vred, je, kljub filozofskim pristopom, bila blizu ljudem, saj so se premise oslanjale na naravo, ki pa je v teh slikah samo sredstvo, a nikakor ne del

nas samih. Sama postavitev in naslovi razstave nas silijo v taka razmišljanja in tako se oddaljujemo od bistva, ki naj bi bil umetniška sporocilnost. Ta obstaja, a je zakrita in nekako pokrita z ezoteričnostjo. »Njene podobe, kot duhovne ikone, služijo panteističnemu kultu, katerega lahko interpretiramo kot popolno posvetno preobrazbo svetega ali kot popolno posvetitev občutljive izkušnje«, piše Giulio Montenero v svoji predstavitvi umetnice: ali pa lahko to interpretiramo kot mesanje obeh z ne preveč kontroliranim in jasnim rezultatom? Sporocilna umetniška osebnost avtorice je prisotna, njena tematska obdelava je z umetniškega vidika li nearna, a izgleda, da ji beži izven okvira, kot tudi sama svojih del ne koncuje v mejah fizičnih okvirjev slik, ampak nekatere znake in oblike razte-

gne izven fizičnih limitov in skuša s tem zbežati utešnjosti okvirja (tudi osebnega?). Obstaja pa le v teh splošnih okvirjih tudi znak pozitivnega gledanja, katerega se sama ne zaveda, a mu podleže, v dobrem smislu besede, ko se barvna lestvica paljčasto razprostira po svetlih tonih, v nasprotju s temno mrkimi barvami prejšnjega obdobja, ko je barvna paleta slonela večinoma na temnih odtenkih, vpliv "dark" obdobja v tedanji filozofiji mladih. Nekaksen "come back" v obdobje "otrok cvetja"? Hippijevstvo je že zdavnaj mrtvo, naj živi hippijevstvo, naj parafraziramo znani rek, a ne v reduktivnem smislu. Morda je to znak novega obdobja iskanja z novimi pristopi, ki pa se lahko kmalu umirijo in umetniško pripeljejo, po prehodnem obdobju, v bolj zrelo fazo ustvarjanja.

(-srce)

BOLOGNA / OD DANES DO NEDELJE SEJEM MLADINSKE KNJIGE

Tokrat so prisotni tudi manjšinski založniki

Med temi je več slovenskih založnikov iz FJK

Od danes in vse do nedelje bo v Bologni 31. sejem mladinske knjige. Založniki, avtorji, ilustratorji, strokovnjaki in ljubitelji mladinske literature bodo kot običajno nasli na sejmu priložnost za izmenjavo mnenj in podatkov; razglabljali bodo o kocljevejših problemih, a nakazovali tudi stvarne predloge in rešitve, da bi pripomogli k kvalitetnejši rasti in bogatejšemu kulturnemu vzponu otroške knjige, ki predstavlja obenem dragoceno vzgojno sredstvo. Sejem vneto pričakujejo vsi, ki jim je tematika pri srcu. Stevilne so tudi letos novosti, ki jih ponuja sejem, med temi velja omeniti, da bo letosnja razstava ilustratorjev obsegala vsakoletni izbor boljših domislijskih ilustracij (na 1400 so jih izbrali 81) ter odsek znanstvene ilustracije, za katerega se je predstavilo manj umetnikov, morda zato ker je tokrat pozornost prvič usmerjena specifično na to ilustratorsko vrsto. Ob razstavi bo izšel barvni katalog Annual z vso dokumentacijo o razstavi, ki bo med ju-

nijem in novembrom potovala se v muzej v Tokio in drugam po Japonskem. Posebno zanimivo bo tudi letos srečanje z ilustratorji in založniki, tako imenovani »Il Caffè degli Illustratori«, kjer bodo avtorji na voljo publiki ter bodo odgovarjali na zastavljena vprašanja z besedami in ilustracijami. Strokovna komisija in komisija, ki jo sestavljajo otroci sta tudi letos izbrali najboljše knjige, ki bodo deležne nagrad in posebne omembe.

Letošnji seminar se dejavno vključuje v problematiko, ki jo knjižno tržišče doživlja in prvič obravnava tematiko elektronskega založništva, posebej pa se posveča tudi tisku in odnosa med mladinsko literaturo in sredstvi množičnega obveščanja.

Danes bo med 14.00 in 16.00 uro predavanje o vplivu časopisa, radia, televizije pri širjenju informacij na tematiko mladinskih knjižnih izdaj. Prvič bodo na to temo spregovorili tudi predstavniki različnih medijev iz Italije in drugih držav.

Jutri bo seminar o vlogi elektro-

nike v založništvu s posebnim poudarkom na multimedialnosti. Vse več je interaktivnih knjig, ki izhajajo tudi v Italiji in so namenjene predvsem mladim. Tematika je aktualna, vse več založb se preusmerja v novo pojmovanje tiskane knjige. Spregovorili bodo tako založniki, izvedenci iz multimedialnega področja in strategji. Predstavili bodo nekaj primerkov in posebej nakazali možnosti razvoja v bližnji prihodnosti na knjižnem trziscu. Sledila bo se javna debata z uglednimi gosti in izvedenci.

V posameznih paviljonih bodo prisotni založniki iz celega sveta s svojimi knjižnimi novostmi. Prvič bo tokrat na ogled izložba, ki jo je uredil studijski center »A. Alberti« iz Trsta in je posvečena manjšinskim založnikom, ki izdajajo v Italiji. V 21. paviljonu, v izložbi st. 27 bo na razpolago tudi katalog, ki ga je studijski center uredil in obsega seznam vseh publikacij, ki so izšle v Italiji v raznih manjšinskih jezikih.

Jasna Merku

SEŽANA / POZIV VODSTVA KNJIŽNICE SREČKO KOSOVEL

Velike težave kulturne ustanove

Že dalj časa je v povsem neustreznih prostorih, izposoja gradiva je onemogočena

Navidez prijazna in lepo urejena sezanska Kosovelova knjižnica se spopada z velikimi in hudimi problemi, za katere mnogi obiskovalci niti ne vedo. Zato se nam zdi potrebno javnost opozoriti na nekatera dejstva, zlasti zaradi tega, ker ovirajo uspešno poslovanje knjižnice in posredovanje informacij uporabnikom.

Kot večina knjižnic na Primorskem, ki se nahajajo v starih zgradbah, se je tudi sezanska morala ves čas prilagajati dodeljenim prostorom. Zaradi prostorske stiske in nemogočih delovnih pogojev je pred leti postalo delovanje knjižnice tako nevarno, da je leta 1991 SO Sezana pristopila k reševanju problema na tak način, da je v stavbi, kjer je knjižnica, dodelila dodatne prostore v prvem nadstropju, ki pa bi jih bilo potrebno adaptirati. Za adaptacijo so bili izdelani nacrti, v katerih je bila zajeta tudi dozidava prizidka. Za izvedbo so bila že zagotovljena sredstva. A med tem je bila vojna in družbene razmere so se tako spremenile, da je občina ostala brez potrebnih sredstev, republiške oblasti pa kažejo vse manj interesa za vse, kar se dogaja izven Ljubljane. Tako so ostali nacrti le v mapi. Z veliko zavzetostjo občine, kot tudi same knjižnice, je vendarle bil preurejen prostor za prepotrebno čitalnico, ki služi tudi za prireditve in razstave.

Ker so se dotrajane lesene police pod veliko težo casopisov in revij polomile, so bili prisiljeni iz pritličja prenesti gradivo v prvo nadstropje in vse zložiti kar po tleh. Tako se nahaja celotni tridesetletni casopisni fond že več kot eno leto v popolnoma neurejenih prostorih. Zaradi strokovne neurejenosti je onemogočena izposoja in je treba dnevno uporabnikom razlagati vzroke, kako ni mogoče priti do gradiva. Poleg tega je zaradi neprimerne shranitve podvrženo nezadržnemu propadanju. In končno smo dobili strokovno oceno, da zaradi stare stavbe ni garancije, da bodo tla vzdržala veliko težo. Da bi se preprečila vsestranska škoda, pa tudi, da ne bi prislo do nesreče v knjižnici, smo že obvestili izvršni svet SO Sezana in zaprosili za sredstva za ureditev prostorov. Obenem prosimo vse predstavniške stranke in ostale delegate SO Sezana, da se zavzamejo za reševanje problema, kot tudi številne obiskovalce, ki redno prihajajo v knjižnico in se zavedajo pomena njenega delovanja. Saj je nazadnje knjižnica edina kulturna ustanova v občini, ki je na razpolago svojim občanom od 7. do 18. ure vsak dan, vključno v soboto od 8. do 12. ure, in knjižnico obišče v povprečju 300 ljudi dnevno.

Ravnateljica knjižnice
Lucka Cehovin

PLATNICE POČEZ / PONUDBA TRŽAŠKE KNJIGARNE ZA NAJMLAJŠE

Razkrivajmo skrivnosti živali, ki živijo v naših gozdovih in travnikih

BOJANA VATOVEC

Susanne Riha: Prebudimo se, ko se stemni; Spimo, dokler ne pride pomlad; Se vedno nosimo otroška oblacila, prevod Vid Snoj, Državna založba Slovenije, 1993, po 22.000 lir

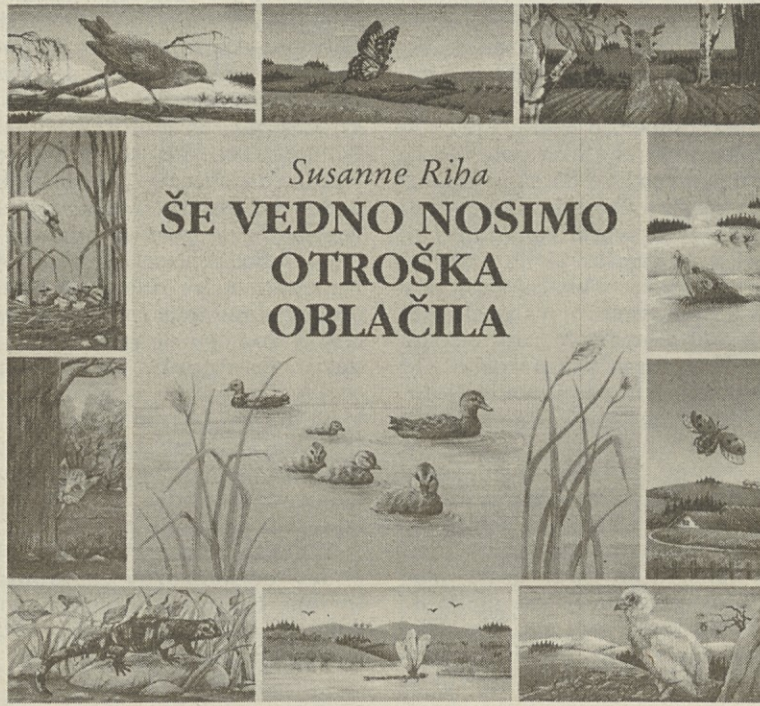
Radi po televiziji gledate dokumentarne oddaje o naravi? So vam posebej všeč tiste o živalih, ki prebivajo po naših travnikih in gozdovih in o katerih včasih vemo celo manj kot o divjih zvereh afriških savan in ameriških prerij? Bi radi tak dokumentarec imeli kar pri sebi, da bi si ga lahko ogledali vsakic, ko postanete radovedni o navadah katerega naših živalskih sosedov? Se bolje bi bilo, ko bi ga lahko prelistali kot knjigo, kot drobno enciklopedijo, v kateri bi nasli kratak in preprost odgovor na naša vprašanja.

No, če ste se otrok, vam Susanne Riha nudi tri take, recimo monografske knjigeslikanice. Bi radi kaj zvedeli o gozdni sovi in kresnici ali pa o živalih, ki so budne ponoči? V knjigi Prebudimo se, ko se stemni, boste zvedeli, da mednje spadajo tudi lisica,

bober, srna, divji zajec in se marsikatera druga.

In katere živali prespijo zimo, kakšen je njihov zimski brlog, kaj počnejo, ko se spomladi prebudijo, kdaj imajo mladič? To boste izvedeli v knjigi Spimo, dokler ne pride pomlad, v kateri boste poleg sesalcev, kot so medved, svizec, jazbec in seveda polh ter toliko drugih, kot je, denimo, netopir, spoznali še gozdnega polža, metulja citrončka in zeleno žabo.

Marsikatero živali imajo v prvem obdobju svojega življenja drugačno podobo kot odrasle. Vsi poznamo zgodbo o grdem račku, ki je v resnici labod, a tudi orlic in marsikateri drugi pticji mladič sploh ni podoben svojim staršem. Pa tudi lisast jelenc je precej drugačen od odraslega jelena, da o dvoživkah in zuzelkah sploh ne govorimo: morda veste, kako izgleda mocerad, preden se iz vodne zivali spremeni v kopensko? In kakšna sta pikapolonica in kacji pastir kot ličinka? V knjigi Se vedno nosimo otroška oblacila boste nasli odgovor v sliki in besedi.

FRANCIJA / ZGODBA O USPEHU

Naglo razvijajoči se Lyon že konkurira Parizu

S hitrim vlakom TGV do najpomembnejšega mesta v Evropi

LYON - Lyon, po velikosti drugo francosko mesto, postaja vedno bolj pomemben na vseh področjih. Zaradi hitrih vlakov -TGV- in vladnih nacrto, da bi bilo pamente del gospodarstva preseliti v to razvijajoče se mesto, se zna zgoditi, da bo postal Lyon največje krizišče poti, ki vodijo proti vzhodni Evropi.

Premier Edouard Balladur je v začetku meseca obljubil, da se bo njegova vlada zavzemala za bolj enakomeren gospodarski razvoj območij. Mesto je dolga desetletja tekmovalo z Marseillom in v boju za naslov drugega, francoskega, gospodarsko pomembnega mesta, tudi zmagal. Zaradi svoje zemljepisne lege naj bi imelo večjo vlogo predvsem v prihodnjem stoletju. Mesto je bilo že pred 2000 leti, v času Rimljanov, pomembno trgovsko središče. Danes prepletajo mesto hitri vlaki in obvoznice.

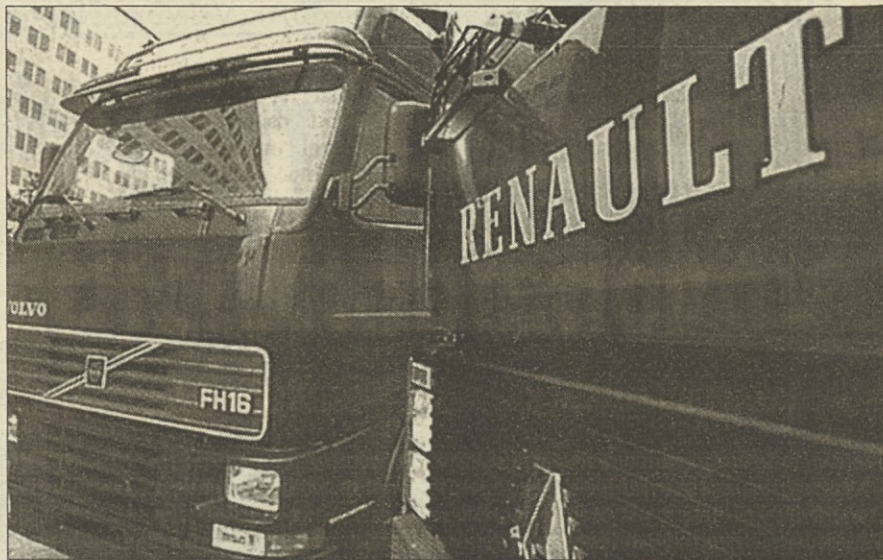
»Lyon je prav gotovo pomembno mesto. Leži na prehodu med severom in jugom. Skozi mesto potekajo vse pomembne prometne poti,« je izjavil Jean Chemain, predsednik lyonske gospodarske zbornice. Mesto z 1,

2 milijona prebivalcev leži ob Roni in Saoni, skozen vodijo poti v alpske doline in proti Spaniji, v bogato Katalonijo. Za milijone evropskih voznikov pa je mesto tudi nekakšen sinonim prometnih zastojev, ki so se posebnost neprijetni v času poletnih počitnic, ko se turisti selijo na jug. Pred dvema letoma so sicer zgradili obvoznico, ki pelje skozi hrib Fourviere, kjer so svoje naselje zgradili že Rimljani. Chemain veliko pričakuje od hitrih vlakov TGV. Na vagonih naj bi natovorili na tisoče tovornjakov, ki ne bi več povzročali cestnih zastojev.

»Nas velik up so posebni vlaki za tovornjake,« je dodal. Prejšnji mesec so v Svisi sprejeli zakon, po katerem vse tuje tovornjake natovarjajo na posebne vlake. Hitri vlak TGV, ki vozi že od leta 1981, je zdaj namenjen le provozu potnikov. Za pot od Lyona do Pariza potrebuje dve uri, progo pa so kasneje zgradili se do Marseilla, spanske in tudi italijanske meje. Vlada podpira projekt, po katerem naj bi naredili 54 kilometrov dolg prehod pod Alpami. Potovanje

med Turinom in Lyonom bi tako trajalo le 80 minut. Chemain upa, da bodo tako bolj povezani s tem italijanskim mestom, ki je sicer v precejšnji meri odvisno od Milana. Lyon noče postati nekakšno pariško predmestje, saj se vanj že selijo nekateri poslovneži. »Ce bi sedeli križem rok, bi TGV le peljal skozi Lyon,« meni Chemain. Robert Mauray, direktor lyonske agencije za razvoj ADERLY, je povedal, da se zdaj nekatere velike družbe, ki so imele svoj sedež v Marseillu, selijo v Lyon. Marseille se že dve desetletji ne razvija več, ker njegovo pristanišče nima več tolikšnega pomena kot nekoč. V Lyonu, ki je bil znan kot središče tekstilne industrije, pa se v zadnjem času razvija visoka tehnologija. Čeprav je Lyon res še vedno glavno mesto pokrajine, pa zavzema vidno vlogo tudi na mednarodnem področju: pred kratkim so v mestu odprli mednarodno solo, v kateri poučujejo v angleščini, španščini, nemščini in italijanscini. Upajo, da bodo pritegnili več tujih poslovnežev. Kakih 1000 učencev, ki

obiskuje to solo, so otroci uslužbencev Interpola, ki ima na bregovih Rone svoje urade. Simbol ambicij mestnih oblasti je vsekakor lanskoletno odprtje evropske kabelske televizije Euronews, ki oddaja iz lyonskega predmestja Ecully. Nekateri menijo, da se bo mesto razvilo tudi na kulturnem področju, za kar naj bi imel največjo za-

Francozi bodo po zgledu Švicarjev tovarni promet preselili na tire

slugo TGV. Meščani se lahko že zdaj zvečer pecljejo v Pariz in si ogledajo gledališko predstavo ali gredo na koncert. Istocasnno pa upajo, da se bo zgodilo tudi obratno - da

bodo Parizani prihajali v Lyon. Pritegnila naj bi jih zlasti dobra lyonska kuhinja in vse živahnejša zabavna scena.

»Zakaj si ne bi Parizani ogledali operno predstavo

v Lyonu in si po koncu privosčili se dobro večerjo?« meni Jean-Pierre Brossmann, direktor obnovljene lyonske Opere.

Francois Raitberger
Reuter

RUSKI MLADOLETNIKI

Z umori, ki so jih zagrešili, se bratje Jakovljevi postavljajo

VANORA BENNET / REUTERS

MOSKVA - Bratje Jakovljevi imajo sijoce oči in sijoce obrite glave. Mulci, ki živijo v nepopisno umazani puščobi betonskega predmestja, so pravi »junaki«. Ce je namreč mladoletnim (najstarejši jih ima seje 14) »skinom« verjeti, so ubili že vsaj pol duca-ta ljudi.

Stirinajstletni Andrej bo najbrž prvič izkusil »keho«. Njegovi mlajši bratje so namreč, nedvomno z najboljšimi nameni, »sčvekali« policiji, da so v slabo razsvetljenem podhodu do smrti pretepli pijanega klateza. Kdorkoli ga je že ubil, je moral biti neverjetno hladnokrvn in strahovito okrutn, pravi policija.

Krivi ali ne, pred ruskim zakonom Vitja, Dima in Volodja veljajo za premlade (nimajo jih se 14), da bi jih lahko kaznovali. Odgovornost za storjene zločine morajo po zakonu prevzeti stariši. Pri Jakovljevih je to vdovela mati Svetlana, ki pa večino svojega časa prebije v domači halji, zgrbljena v pravem gnezdu preumazanih blazin in neizpraznjenih pepelnikov. Oblasti so jo spoznale za duševno bolno, tako da o kakršnikoli odgovornosti ni govora.

»To je na moč nenavadna družina,« pravi policijska inspektorica Tatjana Potapkina, ki se ukvarja z mladoletnim prestopništvom. »Materi nikakor ne moremo prepričati, da so njeni sinovi zagrešili že lepo stevilo zločinov, celo umorov.«

Zločin in mladoletno prestopništvo sta se razbohotila na ulicah postsovjetske Rusije. Predsednik Boris Jelcin je obljubil, da bo ena glavnih nalog nje-

gove vlade boj proti neznošno razširjenemu kriminalu. Toda njegova obljuba do zdaj ni pokazala se nobenih otipljivih rezultatov.

Bratje Jakovljevi so se pred policijo napihovali se o petih umorih, vendar so kriminalisti do teh trditvev nekoliko skeptični. Jakovljevi sinovi postsovjetske ere se s solo niso prav dosti pečali. Namesto tega so raje »viseli« v bližini novega McDonalda, kjer so za majhen denar čistili vetrobranska stekla tujcev, ki so prisli v Rusijo obogatet na hitro.

»Posiljala sem jih v mesto prat tuje avtomobile, da bi zaslužili pet dolarjev,« pravi Svetlana, ki se na tečaj tujih valut spozna presenetljivo dobro.

zke besede v polomljeni mešanici rusčine in angleščine. Na ogled so prinesli svoje trofeje - Volodja ima par zlovescih okovanih skornjev, uvoženih, vsekakor dragih - in novih. Pretaknili so tudi naše zepce, torbe in fotoaparate ter jih do potankosti preucili.

»Daj nam zvečilni gumi,« zahteva Vitja v rusčini. Roko mi da na rame in se pri tem bedasto rezi. »Daj zvečilni,« ponovi v angleščini, me skoraj objame in se se bolj rezi. »Daj mi petdeset dolarjev, daj mi pet dolarjev, daj mi deset dolarjev,« se ulije slap želja. Njihov pes se mu pridruži z grozečim rencanjem izpod zdelane mize, pokrite s prazno, a lepo poslikano »junk food« embaložo.

»Nikoli jih nisem spodbujala k ropanju ljudi, le k postenemu zaslužku. Preživljamo se le s pokojnino in otroškimi dodatki. Kako, da živimo tako slabo, če res ropajo in ubijajo? Zakaj nimamo rjuh na posteljah? Ne, oni ze niso ubili nikogar.«

Njeni otroci dvijajo po praznem stanovanju in se postavljajo pred gosti. Kričijo, se mlatijo in vpijejo opol-

Fantje so pravkar preživeli nekaj tednov v poboljševalnici, kjer so jedli tudi uvozeno hrano, na primer banane, ki si jih doma ne morejo privosčiti, čeprav se oblasti trudijo, da bi povečale materialno pokojnino. Zidovi njihovega stirisobnega stanovanja so pokriti z zeleno-rjavo plesnijo in ne kažejo nobenih znamenj pleskanja. Jakovljevi pleskarskega

copica verjetno niso videli niti od daleč. Svetlana in njeni otroci se stiskajo v eni sobi, druge oddajajo. Spijo kar na tleh. »To, da so otroci podivjali, je očetova krivda,« pravi Svetlana. Oče je pred 18 meseci umrl za davico. Pred tem se je oprijel steklenice in zadel otroke pretepati tako zivalsko, da so pobegnili od doma. Tri mesece so v »grobem stilu« preživeli na železniskih postajah. V tem času so bojda ubili nekega klateza, ki je svoje »sostanovalec« tožaril železniskim oblastem, ki brezdomcem niso dovolile spati na postaji. Hvalijo se tudi z umorom nekega »sivega potnika«, ki ni hotel plačati vozovnice. S sprevednikom so bili v dobrih odnosih, pa so mu naredili uslugo. Vitja pravi tudi, da je z brati ubil se 60-letnega potepuha, za kar je njegov starejši brat Andrej pristal v ječi.

»Da,« pritrdi in po »mosko« rigne. Prižge si cigareto in dim pihtne v obraz materi, ki se mu nasmehne. »Bi radi vedeli, kaj se je zgodilo? Vprašajte Volodjo.« Na koncu mati pojasni, kaj in kako. »Volodja ne kadi doma, razumeš?« nam zaupa in objame najmlajšega. »Ampak kadi pa na ulici. In je prosil klošarja za ogenj. In tip mu ni hotel prižgati cika, razumeš? Brnil ga je. Zadel ga je pretepati. Zato so se pa fantje branili, ne? Z brcami in kame-njem. Ampak potem so pa tudi oni poklicali rešilca in so sedeli ob njemu, razumeš? Sele potem, ko je zdravnik prišel, so ugotovili, da je stari že krepnil,« pojasni z očitnim izrazom zalovanja.

LIBANON / BOJ ZA PREŽIVETJE

Za dober ulov so ribiči pripravljeni tudi umreti

Nočni ribolov zaradi izraelskih patrulj ni varen

TIR - »Prav nič ne razmišljam, uporabljam dinamit,« je smeje se izjavil ribič Musa Asaf. »Mreže nisem uporabil že več kot mesec dni - imam jo le za okras.« Ribarjenje ob obalah južnega Libanona je precej drugačno in celo življenjsko nevarno, ker izraelske patrulje občasno prihajajo na to območje in skušajo preprečiti tovrsten ribolov.

»V boju za preživetje se igramo s svojimi življenji,« je povedal 37-letni Husein al Dajek, ki je že izgubil desno roko. Odtrgal mu jo je dinamit, ki je prehitro eksplodiral. Kljub temu pa je bil Dajek vesel, da je bil le ob roko, saj je 14-letni deček Badi umrl, ko je izgubil dinamit, ki je takoj eksplodiral. Več ribicev so ranili tudi Izraelci, ko so streljali na palestinske gverilce, ki so lani oktobra hoteli z morske strani napasti severni Izrael. Predstavniki varnostnih sil pravijo, da gverilci živijo v begunskem taborišču v bližini Tira in je zato v neposredni nevarnosti tudi vseh 500 ribicev, ki jih občasno ustavljajo izraelske patrulje. Od februarja so Izraelci zaslislali ducat ribicev, vendar so vse izpustili v 24 urah.

»Izraelce zanima, ali poznamo gverilce, ker se zelo bojijo nenadnih napadov. Zato nas ustrahujejo,« je povedal 28-letni Kalil Dramsis, ki so ga Izraelci pred kratkim zadržali. Ribiči lovijo na območju, ki ne sodi pod izraelsko oblast. Na ribolov se odpravljajo daleč od pristanišča Tira, ker je

tam prav zaradi taksnega načina lovljenja premalo rib. Zavedajo se, da je takšno ribarjenje, ki ima svoje korenine v 15-letni državljanski vojni, zelo nevarno, vendar pa se mu nočejo odpovedati, ker lahko hitro zaslužijo.

»Z dinamitom je ulov bogatejši. Med nočnim ribarjenjem lahko z mrežo ulovimo za deset tisoč libanonskih funtov (sest dolarjev) rib, z dinamitom pa v nekaj minutah desetkrat več,« je izjavil Kamel Kairalah. Ribiči sami delajo eksploziv iz amonijevega nitrata in zagovine, dodajo le se detonator. Tovrsten eksploziv naj bi bil podoben francoskemu torpedu. Pravi ribiči razstrelivo, ki je težko do 50 kilogramov, se dodatno obtežijo. Potem ga vržejo in se hitro ulezejo v coln, da ublažijo udarec. »Torpedo« lahko vržejo tudi z obale, vendar le podnevi. Ponoci bi jih lahko odkrila izraelska straža. Čeprav je tovrstno ribarjenje uradno prepovedano in je zato manjši tudi ribji zarod, pa se ljudje ne bojijo kazni. Prestopniki so namreč le redko obsojeni na zaporno kazen, ki lahko znaša celo šest mesecev. Do pred nekaj meseci je uresničevanje prepovedi nazorovala neka libanonska ladja, potem pa je izplula iz pristanišča.

»Zdaj tu vlada pravi kaos. Nihče nas ne nadzoruje, zato mirno lovimo. Ko to ne bo več mogoče, bomo pač morali spet uporabljati mreže,« je izjavil 23-letni Asaf.

Haitam Hadadin / Reuter

EGIPT / SUDANSKI ZRAČNI GUSAR

Ugrabil sudansko potniško letalo

Po pristanku v Luksorju se je predal in prosil egiptovske oblasti za politično zatočišče

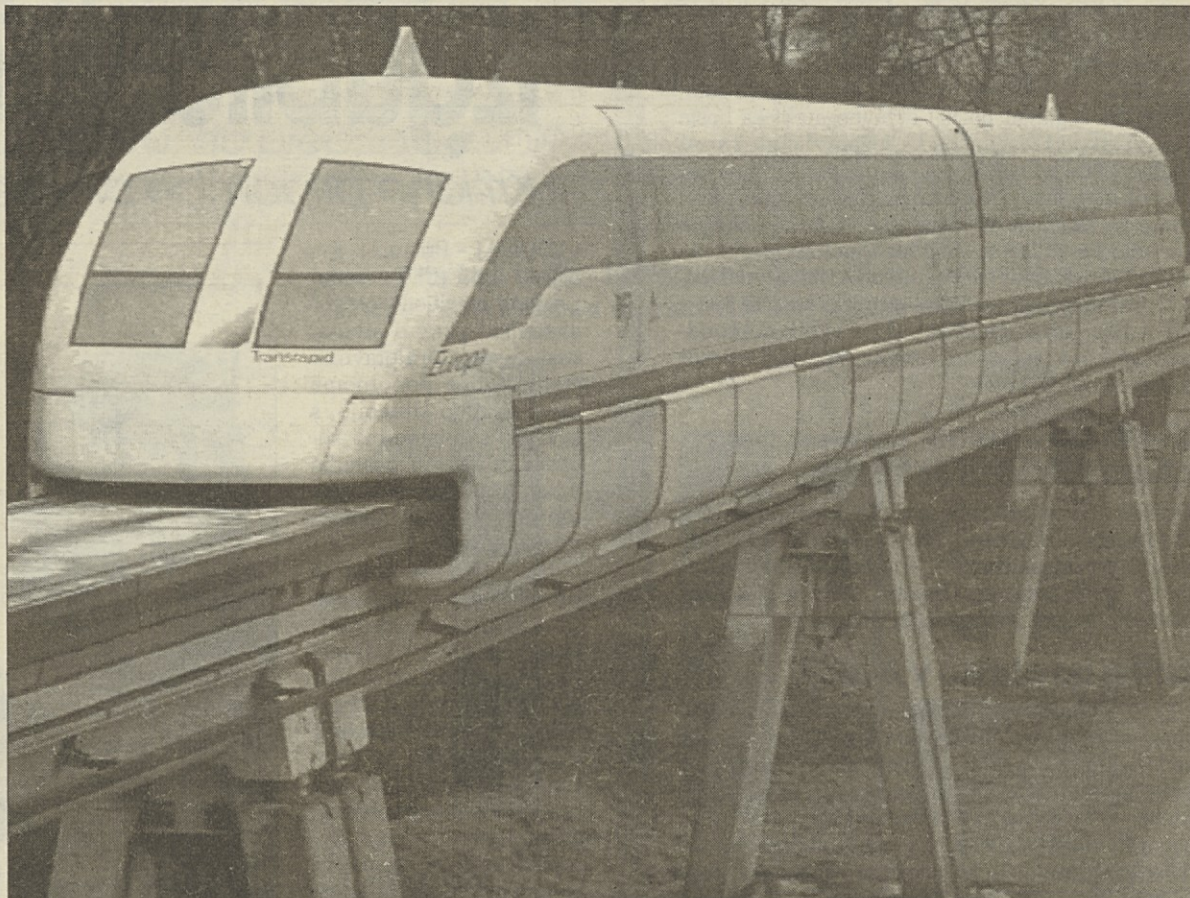
KAIRO - Po krajšem pogajanju se je na letališču v Luksorju sudanski zračni gusar, ki je ugrabil sudansko potniško letalo, predal egiptovskim oblastem in zaprosil za politično zatočišče. Sudanski boeing 737 je letel na progi Kartum Dongola, ko je pred pristankom v tem severnosudanskem mestu zračni gusar vdrl v kabino in zahteval od posadke, naj letalo preusmeri v Kairo. Kairsko letališče je takoj zavrnilo prošnjo za pristanek, tako da je sudanski boeing 737 s 93 potniki in šestimi člani posadke ob 8. uri pristal na letališču v zgornjeegiptovskem Luksorju. Egiptovske oblasti niso sporecile imena zračnega gusarja, prav tako ne, zakaj je ugrabil letalo.

Sudan pestijo lakota bolezni in terorizem

RIM - Misiionar Joseph Bragotti je včeraj - po vrnitvi iz južnega Sudana, predstavil izčrpno poročilo o položaju na tem območju. Iz njega izhaja, da državo pestijo lakota, bolezni in državni terorizem. Misiionar je obiskal tako območja, ki so pod nadzorstvom Osvobodilne vojske sudanskega ljudstva (SPLA), kot območja, ki ga nadzorujejo vladne sile. Po njegovih besedah na srečanju z novinarji ni bistvenih razlik med obema območjema. Se več, kljub spopadam med frakcijama so gverilci SPLA sedaj bolj samozavestni kot pred dvema letoma, tako da se misijonar ne bi čudil, če bi prihodnji teden napovedali rojstvo nove, tretje frakcije. Po njegovih besedah obstaja resna nevarnost »somalizacije Sudana«, če bi zmagal SPLA. Pater Bragotti je omenil, da mednarodna pomoč kasni. V Toritu, ki ga upravlja škof Paride Taban, se vedno čakajo tri milijarde lir pomoči, ki jo je Italija nakazala pred dvema letoma. Sredstva v Sudan niso prispela zaradi italijanskih birokratskih zapletov, tako da so v Kartumu škofa celo obtožili, da se je polastil tega denarja.

NEMČIJA / VRHUNSKA TEHNOLOGIJA

Nemški magnetni vlak

Arhivski posnetek nemškega »Transrapida«, magnetnega vlaka v Lathenu, ki bo na progi Hambur-Berlin lahko dosegel hitrost 500 kilometrov na uro in bo reklamiral vrhunsko nemško tehnologijo (Telefoto AP)

ZGODOVINA / DOGNANJA MODERNIH ZNANSTVENIKOV

Padel je tudi mit o Alamu

WASHINGTON - Mit o junakih Alama je padel. Po mnenju nove generacije zgodovinarjev so bili David Crockett, William Travis in drugih 187 borcev, ki so jih pobili Mehikanci, skupina strahopetcev, nepridipravov in imperialistov. Zgodovinski spor se je spremenil tudi v politični spopad: v kampanji za izvolitev novega župana San Antonia je postala razprava o Alamu ena od najbolj spornih točk. Mit o 189 borcih teksaske revolucije, ki so brezupno branili katoliški misijon Alamo pred tisočimi mehikanskimi vojniki, ki jih je vodil general Santa Ana, je bil za Američane več kot 150 let simbol

spopada med duhom samostojnosti in tiranstvom.

Mlajša generacija zgodovinarjev danes gleda na Alamo z drugačnimi očmi. Zanje je bil David Crockett strahopetec, ki se je skušal predati, poveljnik Travis je bil brezumen zaradi posledic hude spolne bolezni, legendarni Jim Bowie pa je pobil skupino Apancev, da bi se polastil zlatega in srebrnega zaklada, skritega v vodnjaku misijona. Ravno ta zaklad je bila pglavitna motivacija braniteljev Alama. Največja sprememba pri pojmovanju bitke pa je ta, da zgodovinarji danes gledajo na spopad kot na enega od tolikih primerov rasizma in ameriskega imperializma na

škodo Mehikancev in Indijancev. Večina borcev Alama se ni borila za svobodo. Bili so skupina razbojnikov in najemniških vojakov, ki je stremela za novimi ozemlji. Zgodovinar narka Cynthia Orozco trdi, da je Alamo anglo-teksaski mit, ki je nastal, ker so Američani evropskega porekla iskali zgodbo o svojem izvoru, s katero bi se locili od tistih, ki so na ta ozemlja prišli pred njimi. Zgodovinska revizija je povzročila tudi, da se priseljenci iz Mehike kar množijo. Danes je 56 odstotkov volivcev San Antonia spanskega porekla. Zaradi tega ni brez pomena pobuda svetnika Williama Thorntona, ki

se poteguje za župansko mesto, za obnovo Alama (franciskanskega misijona, ki so ga ustanovili Spanci leta 1718 in bližnjega pokopališča, kjer je pokopanih 912 Indijancev in 39 Spancev). Poudarjanje kulturne raznolikosti pa ni pogodu »Hčeram teksaske republike«, ki skrbijo za Alamo od daljnega leta 1905 in so misijon spremenile v spomenik Davidu Crockettu in drugim belim borcem, ki so se udeležili legendarne bitke. Združenje obsoja Thorntona, češ da zeli spremeniti zgodovinski kraj v nekakšno zabavišče v Disneyevem stilu. Kljub temu se za Thorntonovo pobudo zavzema marsikdo.

NOVICE

Ob belem dnevu je transvestit, ponoči pa zaprisežen stražnik

MILAN - Policijski agenti letečega oddelka milanske kvesture niso verejeli svojim očem, ko so predsinocnjim opazili neko vpadljivo gospo, ki se je v renaultu 5 preoblačila. Ko so se približali avtu, so ugotovili, da je »gospa« že lezla v uniformo zapriseženega paznika z velikokalibrskim revolverjem za pasom. Da je »gospa« res zaprisežen stražnik, so potrjevali njegovi dokumenti. Agenti pa so vseeno prijavili ta neobičajni primer »dvojnega dela«.

Na Danskem vse več homoseksualnih porok

KØBENHAVN - Na Danskem je bilo 2.810 porok med homoseksualci in lezbijkami. Ta skandinavska država je bila prva, ki je maja leta 1989 uzakonila poroko med pripadniki istega spola. V tak zakonski jarem pa silijo predvsem homoseksualci in le v manjši meri lezbijke, saj na prve odpade kar tri tretjine porok. Danskemu zgledu je sledil San Francisco, avgusta lani Norveška, medtem ko na Svedskem o tej možnosti se razpravlja.

ARGENTINA / VERSKE SEKTE

Ženska je žrtvovala triletnega sinčka, da bi spet pridobila moža

Po teoriji sekte »Višje vesoljne doktrine« so otroci nevarni in jih je treba žrtvovati

BUENOS AIRES - Mati je žrtvovala triletnega otroka, da bi si znova pridobila moža. Med tubarno maso verske sekte iz Salta (v okolič Buenos Airesa) je se neznanemu božanstvu žrtvovala sinčka, s tem da mu je v požiralnik porinila križec, s katerim se je otrok zadavil.

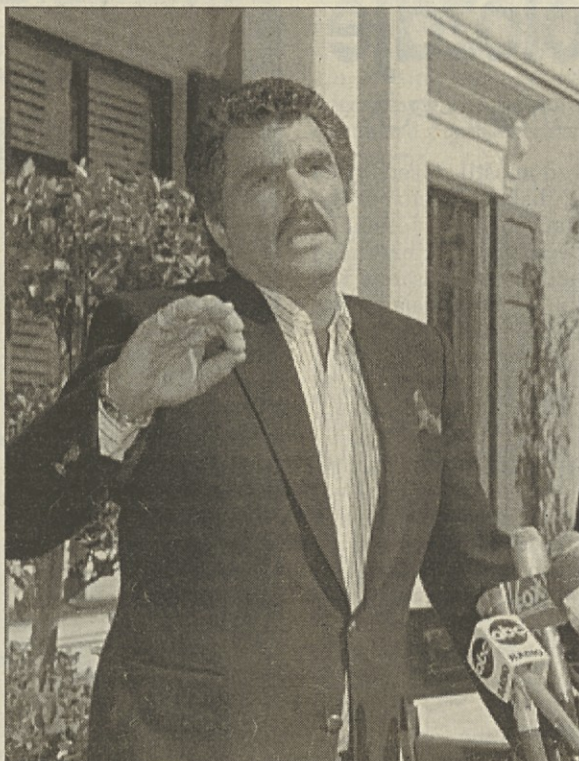
Preiskovalci preverjajo, ali je dogodek posledica vpliva sekte »Višje vesoljne doktrine«, ki se zgleduje po Argentinski Valentini de Andrade, ki so ji v Braziliji sodili zaradi žrtvovanja otrok. Policija je ugotovila, da je ženska zapadla v hudo depresijo zaradi konca razmerja z otrokovim očetom. V Saltu je začela obiskovati pripadnika sekte, ki jo je po mnenju preiskovalcev

prepričal, da si bo znova pridobila ljubezen svojega bivšega moža edino z nekaterimi skrivnostnimi obredi.

Preiskovalni organi skušajo ugotoviti, ali obstaja povezava med tem dogodkom in dejstvom, da deluje v okolici argentinske prestolnice sekta Valentine de Andrade, ki so jo leta 1992 obtožili, da je ugrabila in žrtvovala dva brazilska otroka. Zensko so pozneje izpustili, čeprav posnetki, ki jih je predvajala brazilska televizija, brez dvoma pričajo, da ženska s svečenikom »Višje vesoljne doktrine« ščuva pripadnike svoje sekte k žrtvovanju otrok in trdi, da so otroci, rojeni po letu 1981, »izredno nevarni«.

HOLLYWOOD / FILM

Burt Reynolds okreval po nenadni slabosti

Filmski igralec Burt Reynolds se je zahvalil za zanimanje svojim oboževalcem ob odhodu iz bolnišnice, kamor so ga sprejeli potem ko so ga tjakaj prepeljali po slabosti, ki ga je prizadela na setu (Telefoto AP)

NEMČIJA / ZARADI KRIZE

Nemški gradovi po znižanih cenah

Naprodaj je več kot sto plemiških palač

BERLIN - Starih nemških gradov, ki so bili cela desetletja popolnoma zapušteni, danes pa so naprodaj, je več kot sto. Dobrodosel je vsakdo, ki so mu pri srcu ta poslopja in zgodovina nemških krajev na meji med Češko in Poljsko.

Grad Schoenberg je na primer samo streljaj od Karlovih Varov, zdravilišča, ki je bilo nekoč znano kot Karlsbad. Grad je bil približno 450 let rezidenca družine von Reitzenstein, in to do leta 1945, ko je socialni realizem grajske prebivalce izgnal. Stavba je danes zapuštena, streha pušča, zidovi pa so plesnivi. To in 103 drugih plemiških rezidenc, od katerih so nekatere zašiteni spomeniki, bodo sedaj skušali prodati.

Po besedah notranjega ministra Saske Heinza Eggerta so dobrodosli kupci ali investitorji, ki so »občutljivi za zgodovinsko in umetniško vrednost teh stavb in pripravljeni skrbeti zanje«, to se pravi tudi finansirati potrebno restavriranje. Po besedah gros-

schoenauskega župana v nekaterih primerih prodajna cena sploh ni bistvena, poglavitno je, da se kupec obveže, da bo stavbo vzdrževal. Župan je pri tem predvsem mislil na grad Hainewalde, ki so ga zgradili v 18. stoletju za dvorjana von Canitza, danes pa je v izredno slabem stanju. Od leta 1945 do danes je približno 200 gradov in plemiških rezidenc propadlo, v deželi pa se je ohranilo še kakih 900 gradov.

Resnici na ljubo je treba povedati, da ne bodo vseh gradov razprodali: grad Schillbach, ki so ga zgradili leta 1912 v novobaročnem stilu, na primer prodajajo za skoraj 4 milijarde lir, ceprav kupcev zazdaj se ni. Upoštevati je treba tudi dejstvo, da bi kljub nizkim cenam nekaterih gradov lahko restavriranje teh zgradb stalo pravo premoženje. Za obnovo gradu Uebigau v Dresdnu so arhitekti predvideli, da bo potrebnih pet milijard lir. Marsikateri kupec bo torej posteno premislil, preden bo kupil grad, čeprav po znižani ceni.

NOVICE

Predsednik Clinton bo sprejel kanclerja Vranitzkega

WASHINGTON/DUNAJ - Mesec april bo v terminskem dnevniku avstrijskega zveznega kanclerja vseboval dvojno podcrtan državniški dogodek: Franz Vranitzky bo prvi vodilni avstrijski politik, ki se bo sestal z ameriškim predsednikom Billom Clintonom. Kancler se bo od 17. do 21. aprila potoval v ZDA, glavni postaji državnega obiska bosta New York in Washington ter južnovzhodni zvezni državi Georgia in Alabama, ki veljata kot posebej močni razvojni področji ameriškega gospodarstva. Poleg za kanclerjeve državniške vizite že običajne ekonomske vidike so v okviru Vranitzkyjeve vizite v ZDA predvideni tudi političniiski: s predsednikom Clintonom naj bi se avstrijski kancler sestal 20. aprila, glavna tema pa naj ne bi bili dobri odnosi med obema državama, temveč položaj v Bosni in Hercegovini.

Klestil bo uradno obiskal Sirijo in Jordanijo

DUNAJ - Poleg kanclerja se bo v naslednjih dneh v diplomatsko dejavnost države vključil tudi sam zvezni zvezni predsednik Thomas Klestil. Od 11. do 14. aprila bo uradno obiskal Sirijo in Jordanijo, je verčaj sporočil šef protokola v Hofburgu.

Botha na obisku v Avstriji

DUNAJ - Južnoafriški zunanji minister Botha je prišel na dvodnevni uradni obisk na Dunaj. Včeraj se je sestal z zveznim predsednikom Klestilom, kanclerjem Vranitzkyem, zunanjim ministrom Mockom ter predsednikom avstrijskega državnega zbora Fischerjem, danes pa je na sporedu obisk sedeža Mednarodne organizacije za jedrsko energijo. Glavne teme obiska so aktualen položaj v Južni Afriki ter možnosti sodelovanja med obema državama na političnem, kulturnem in gospodarskem področju.

Spora zaradi znižanja meje vinjenosti za volanom ni konec

DUNAJ - Spor znotraj vladne koalicije socialdemokratov in Ljudske stranke v zadevi znižanja meje vinjenosti za volanom od trenutno 0, 8 na 0, 5 odstotka se vedno ni konec. Medtem ko SPÖ se naprej zahteva znižanje zdaj dovoljene meje, ÖVP vztraja pri svojem mnenju, da tako znižanje ne bi imelo nikakršnega učinka. Zato njihov govornik in parlamentarni poslanec Kukacka se naprej zagovarja ostrejši nadzor prometa in pogostejše kontrole voznikov. Prometni minister Viktor Klima (SPÖ) je poudaril, da novela zakona poleg znižanja meje vinjenosti predvideva tudi druge ukrepe za večjo varnost v cestnem prometu.

Spet potresni sunek na območju Arlberga

DUNAJ/BREGENZ - Seizmološki institut na Dunaju je včeraj jutraj - že tretjič v teku enega tedna - zabeležil potresni sunek na območju Arlberga. Včerajšnji potres je imel moč 4, 2 po mercallijevi lestvici in ni povzročil gmočne skode. Ze prejšnji teden so seizmologi na istem območju zabeležili dva močnejša potresna sunka, enega celo z močjo 6 po mercallijevi lestvici.

AVSTRIJA - EVROPSKA UNIJA / STROKOVNJAKI ZA USTAVNO PRAVO MENIJO:

S pristopom k EU bo Avstrija izgubila velik del suverenosti

Kritične pripombe predsednika Ustavnega sodišča Adamovicha

IVAN LUKAN

Glavni akterji pri nadaljnjem razpletu avstrijskih prizadevanj za pristop k EU bodo zvezni predsednik Klestil, predsednik parlamenta Fischer in kancler Vranitzky.

DUNAJ - Pristop k Evropski uniji (EU) pomeni »najbolj masiven poseg v avstrijski pravni sistem vseh časov. Zato pravniki stojimo pred popolnoma novo pravno situacijo, s kakršno se nismo bili soočeni in katerih posledic v tem trenutku ne zmoremo dokončno in natančno ocenjevati«.

S temi besedami je predsednik avstrijskega Ustavnega sodišča Ludwig Adamovich v intervjuju za dunajski dnevnik »Kurier« orisal izrazito težaven pravni (in tudi politični) položaj, v katerem se je znašla alpska republika pred referendumom o pristopu k Evropski uniji. Le-ta naj bi se izvedel se junija letos, dokončen pristop pa naj bi se vršil 1. januarja leta 1995.

Pri vsem tem je pravnikom kot tudi politikom jasno, da pomeni morebiten pristop Avstrije k Evropski uniji istočasno bistveno okrnitev avstrijske suverenosti. To je izrecno potrdil tudi svetovalac ustavnega odbora v avstrijskem parlamentu in strokovnjak za ustavno pravo Herbert Haller, ki v dunajskem dnevniku poudarja, da bo avstrijska suverenost s pristopom k EU deljena na dva dela: »na področje, na katerem bo od našega pristopa dalje pristojen samo se Bruselj, in na področje, na katerem bo Avstrija se ostala suverena v svojih odločitvah. Razmerje pa bo sledeče: ena petina Avstrija, stiri petin Bruselj«.

Predsednik Ustavnega sodišča Adamovich prav s tem v zvezi poudarja,

da bo s pristopom k EU prizadeto oz. močno spremenjeno tudi nacelo zakonitosti dejanj avstrijskih državnih organov. Najbolj da bo to občutilo prav Ustavno sodišče, katero se bo moralo odpoovedati svojemu »monopolu« (Adamovich) izključnega preverjanja zakonov, odredb in državnih pogodb, saj bo moralo to kompetenco - vsaj v primerih, ki prizadevajo tudi skupno pravo EU - deliti z Evropskim sodiščem.

Glede demokratičnega nacela pa bo pristop k EU imel bistvene posledice tudi za pristojnosti avstrijskega parlamenta.

Tako bo le-ta moral odstopiti pristojnosti na področjih carinskega prava, obrtniškega prava, pri zaščiti okolja, na področju zunanje trgovine in ureditve agrarnega trga, itd. Iz tega sledi, da bo avstrijski parlament v bistvu ostal avtonomen samo se na področjih kulture, družine, kazenskega in policijskega prava, v kolikor ne gre za skupno zunanjo in varnostno politiko EU.

In kako je z avstrijsko nevtralnostjo? Predsednik državnega zbora Heinz Fischer ob tem poudarja, »da mora nevtralnost v jedru ostati ohranjena. To pomeni, da

Avstrija ne bo dovoljila prisotnosti tujih vojaških enot na svojem teritoriju in da se tudi ne bo udeležila vojaških spopadov.

Zeleni parlamentarec in govornik za vprašanja Evropske unije Johannes Voggenhuber je tu bistveno drugačnega mnenja: »V Evropsko unijo bomo sicer vstopili kot nevtralna država, s tem, da smo postali člani, pa se bomo njej odpovedali«, je Voggenhuber dejal v pogovoru z uglednim dunajskim dnevnikom.

Kot smo že poročali, je državni zbor medtem že začel s pripravami na referendum, ki bo predvidoma 12. junija letos

(rezervni termin je 19. junij - op. ured.). Ustanovil je dva posebna pododpora za Evropsko unijo, ki jih vodita zunanje-politična govornika socialdemokratov in Ljudske stranke, Peter Schieder (SPÖ) in Andreas Khol (ÖVP).

Oba politika sta se predstavila nadaljnji parlamentarni vojni red: 18., 21., 22. in 23. aprila bosta skupno zasedala zunanje-političen in ustavni pododbor, 27. aprila bo zunanje-politični pododbor obravnaval poročilo vlade o bruseljskih pogajanjih, ustavni pododbor pa predlog ustavnega zakona za pristop k Evropski uniji. 5. in 6. maja - torej po oz. hkrati z zasedanjem Evropskega parlamenta, ki bo obravnaval pristopne pogodbe Avstrije, Švedske, Finske in Norveške in o njih tudi sklepal - pa naj bi državni zbor sklenil izvedbo referenduma. 12. (ali 19.) junija naj bi se le-ta izvedel, 1. januarja leta 1995 pa naj bi - seveda pod pogojem, da se pri referendumu večina volilnih upravičencev izreče za pristop - Avstrija postala polnopravni član Evropske unije.

Glede referenduma so včeraj Zeleni, ki odklanjajo pristop k EU, predlagali, da bi dobili volilno pravico vsi avstrijski državljani od 15. leta dalje. Njihova državna poslanica Tereziya Stojšić je zahtevalo utemeljila s tem, da mora avstrijska mladina imeti pravico, da sodeluje o svoji lastni prihodnosti. Haider pa se naprej zahteva pelozitev referenduma na jeseni letos.

KOROŠKA / PO PORAZU SPÖ NA VOLITVAH

Ambrozy in Unterrieder se bosta vrnila na ključne položaje

Kancler Vranitzky izključil podporo Haiderja s strani SPÖ

CELOVEC - Medtem ko se v vprašanju zasedbe najvisjega mesta v deželni politiki ni zgodilo kaj posebnega - vsi trije strankini prvaki slej ko prej vztrajajo pri zahtevi po prevzemu funkcije deželnega glavarja - je včeraj znotraj koroške socialdemokratske stranke prišlo do presenetljivega razpleta.

Na seji razširjenega deželnega vodstva SPÖ je namreč padla odločitev, da bosta tako na volitvah poraženi Peter Ambrozy kot deželni svetnik Adam Unterrieder tudi v bodoče zasedla ključne funkcije ne samo v stranki, temveč tudi v deželni politiki.

Ambrozyja so člani strankinega vodstva z glasovanjem imenovali za

predsednika kluba socialdemokratskih poslancev v deželnem zboru, Unter-

Peter Ambrozy: nov predsednik poslancev SPÖ.

rieder pa bo postal predsednik koroškega parlamenta. Ambrozy bo tako

Predsednik deželnega zbora Adam Unterrieder.

nadomestil dosedanjega klubskega predsednika Hausenblasja, dosedanja predsednica dezelnega parlamenta Susanne Kövari pa bo postala navadna poslanka.

V razpravo o koroškem deželnem glavarju pa je včeraj odločno posegel sam šef zvone SPÖ, kancler Vranitzky: poudaril je, da koroška SPÖ pri volitvah dezelnega glavarja v deželnem zboru niti pasivno (npr. z neveljavnimi glasovi) ne bodo podprli Haiderja. Izključil je tudi varianto, po kateri bi Haiderjeva FPÖ podprla kandidata SPÖ Michaela Ausserwinklerja.

Sef koroške ÖVP Christof Zernatto pa je napovedal nov predlog koroški SPÖ, ne da bi ga konkratiziral. Ivan Lukan

KOROŠKA / DELOVNI TRG

Več zaposlenih, manj brezposelnih v mesecu marcu

Kljub temu 14 odstotkov brez dela

CELOVEC - V mesecu marcu se je položaj brezposelnih na Koroškem malenkostno izboljšal. 180.000 ljudi je bilo v preteklem mesecu zaposlenih; v primerjavi z istim obdobjem leta 1993 to pomeni, da je število zaposlenih naraslo za skoraj 1 odstotek oz. nekaj nad 1700 oseb. Zaradi vremena so zlasti gradbena podjetja zaposlila več delojemalcev, kot sicer. Slej ko prej pa se slabo razvija položaj v industriji in obrtnstvu.

V skupnem seštevku je bilo na Koroškem zaposlenih 8.000 oseb iz tujine. To sta dva odstotka manj, kot pred enim letom. Za dobre tri odstotke manj kot

lani pa je bilo javljenih oseb, ki so iskali zaposlitev. Skupno jih je bilo nad 14.000 ali 12 odstotkov, s tem pa zavzema Koroška za Gradiscansko drugo mesto v vseavstrijski statistiki.

Boljše izglede za zaposlitev na Koroškem pa imajo vajenci. Po statistiki namreč čakajo tisti, ki končajo vajniško dobo, na zaposlitev povprečno le 64 dni, medtem ko moraja maturanti ali kandidati za učiteljska mesta čakati na zaposlitev povprečno 100 dni.

V Avstriji je zaposlenih približno pol milijona mladincev, samo polovica od njih je končala vajniško dobo.

AVSTRIJA

Helikopter oplazil daljnovod: trije mrtvi

GRADEC - Helikopterka nesreča blizu severnega vhoda avtocestnega predora Glainalm na (avstrijskem) Stajerskem je včeraj terjala življenje treh ljudi.

Prve raziskave na kraju nesreče so pokazale, da je helikopter privatnega podjetja »Heli Jet Airways« po vsej verjetnosti pri inspekciji daljnoveodnega omrežja oplazil daljnovod in strmoglavil na avtocesto. Pilot in dva namesčensca avstrijske energetske družbe Verbundgesellschaft - med njimi 46-letni Korošec - so bili takoj mrtvi.

Podjetje »Heli Jet Airways« ne izključuje tudi tehnično napako, saj je pilot helikopterja stel med najbolj izkušene pilote v Avstriji.

JAVNO MNENJE O VROČIH TEMAH

Volilno telo je razdeljeno na dva bloka, med katerima ni prebegov

Predvsem pa povpraševanje odkriva, da predčasne volitve vsaj ta hip ne bi spremenile razmerij moči med obema velikima skupinama na slovenskem političnem prizorišču

LJUBLJANA - Intenzivna (predvsem televizijska) medijska obdelava slovenskega javnega menja in - če hočete - volilnega telesa je dala jasno razpoznavne rezultate. Premiki so izraziti in nedvoumni.

Vendar se je se enkrat pokazalo, da z zaostrovanjem ne moremo narediti tektonskih premikov v mnejski profilaciji Slovencev; dosežemo zgolj to, da se slovenska politična scena veliko bolj radikalno cepi na dve nekompatibilni polovici, ki sta toliko bolj notranje homogeni, kolikor bolj sta medsebojno narazen. To z drugimi besedami to pomeni, da z zaostrovanjem ne dosežemo pomembne količine prebegov iz enega bloka v drugega, ampak zgolj prerazporeditve znotraj »hemisfer«.

V našem včerajšnjem merjenju javnomnenjskega utripa se je to še enkrat potrdilo. Na standardnem vprašanju, koga bi anketiranci volili, če bi bile volitve v nedeljo, je tako Janseva SDSS dobila višje odstotke na račun SKD in SLS ter večjega števila radikalnejših desnih strank, ki so popolnoma potonile. Ta rezultat merjenja strankarske moči pa pojasni tudi vse ostale. Tako kljub vse bolj enostranskim in pristranskim televizijskim poročilom in komentarjem približno takšna večina, kot je razvidna iz grafa strankarske preference, soglasa z odstavitvijo Janše (glej graf 1). Dejstvo, da je preveliko razkrivanje ali celo razgaljanje duha slovenskih Gandijev iz Cankarjeve doma lahko kontraproduktivno, je lepo razvidno iz grafa 2. Če k temu prište-

jemo še dejstvo, da skoraj tricetrt Slovencev nedvoumno priznava legitimnost volitev, potem se bodo stavkajoči morali sprijazniti, da ima post bolj »cistilne« kot politične učinke.

Da bi preverili verodostojnost medijskih raziskav, ki jih v teh dneh posredujejo medijske hiše, smo našim anketirancem ponudili očno zaupanja treh v tem trenutku ključnih političnih akterjev (Drnovska, Janše in Kučana) v »prisilnih parih«. V postopku primerjanja v parih (glej naslovno stran, postopek velja za najbolj zanesljivega) se je pokazalo, da med stopnjo zaupanja Kučanu in Drnovsku ni bistvenih razlik. Oba v takorekoč isti meri presežeta Janšo. Res je sicer, da Kučan ni več predsednik po meri prav vseh Slovencev, kot tu-

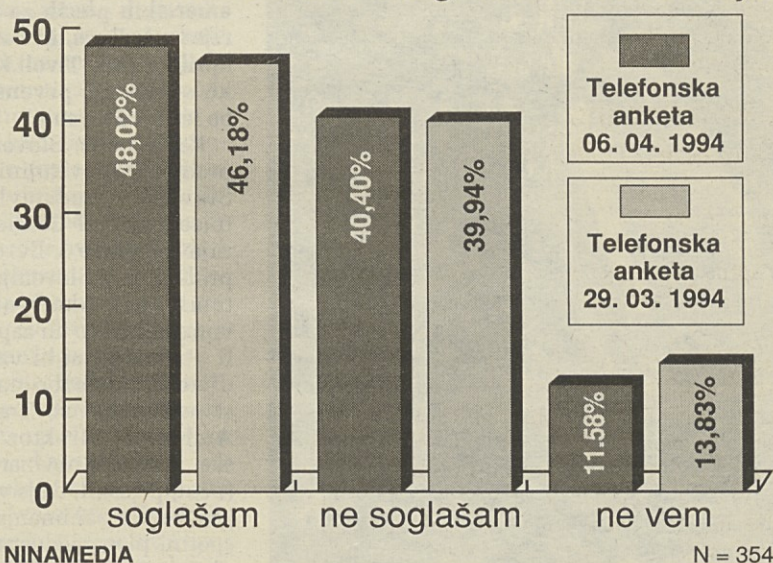
di Drnovšek ni premier po meri vseh davkoplacevalcev, kot sta se nedavno bila. Res pa je tudi, da ju skupaj z legitimnostjo volitev priznava nesporna večina.

Iz tega sledita vsaj dva sklepa. Po eni strani radikalizacija politike ne zruši »zacementirana« razmerja sil. Po drugi strani pa zaradi prvega razloga predčasne volitve ne bi prinesle izrazite prednosti nobeni strani. Se zlasti tisti ne, ki sili na volitve.

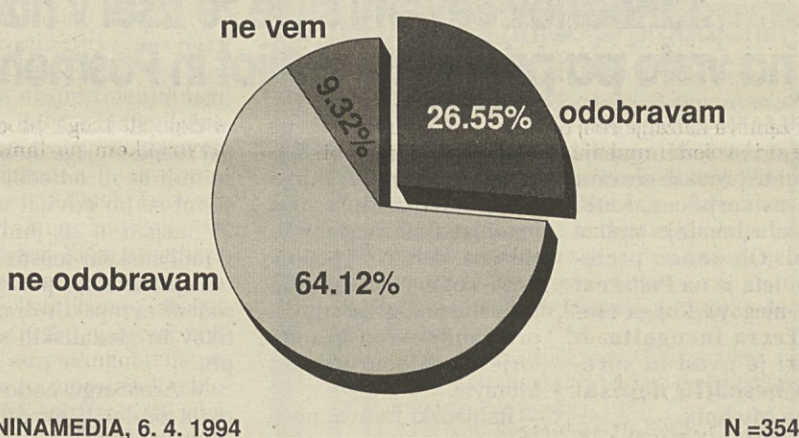
S precejšnjo gotovostjo lahko trdimo, da so tisti rezultati podobnih ali približno primerljivih povpraševanj, ki so te dni odkrivali bistveno drugačno javnomnenjsko razpoloženje, bolj projekcija želja kot pa odraz dejanskih razmerij v slovenskem volilnem telesu.

Vlado Mihelj

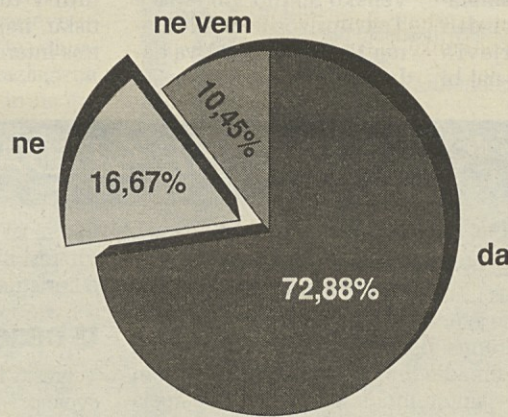
Prejšnji teden je državni zbor razrešil obrambnega ministra Janeza Janšo. Ali soglašate s to odločitvijo?

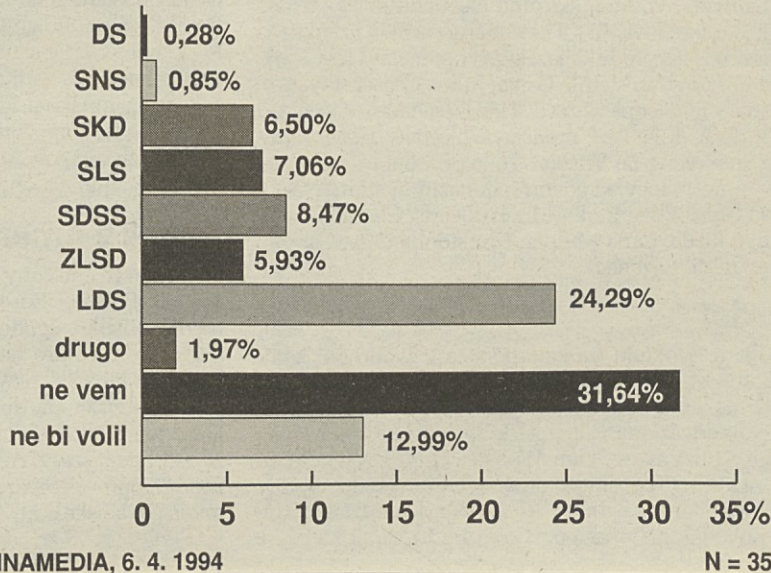
V Cankarjevem domu gladovno stavka skupina državljanov in zahteva odstop predsednika države Milana Kučana in razpis predčasnih volitev v državni zbor. Ali to njihovo dejanje odobravate?

Ali priznate legitimnost oziroma veljavnost zadnjih volitev?

Kateri stranki bi dali svoj glas, če bi bile volitve naslednjo nedeljo?

KRŠITVE ZASEBNOSTI / ZADEVA »RIZMAN«

Objava zasebnega pisma sprožila val ogorčenja

Televizijska novinarka Vida Petrovčič prestopila mejo zasebnosti - Je nadzor slovenska stalnica?

LJUBLJANA - Nikoli nisem bil paranoičen, a danes razmišljam o tem, da mi nekaj te paranoje vendarle ne bi škodovalo. Potemtakem se mi namreč zagotovo ne bi zgodilo zgolj to, da moja pisma odpirajo in prebirajo, temveč da jih tudi javno objavljajo. Nekako takole je razmišljal znani slovenski sociolog in profesor ljubljanske Filozofske fakultete dr. Rudi Rizman v včerajšnjem kratkem telefonskem pogovoru za naš časopis v zvezi z javno objavo dveh njegovih zasebnih pism v nedavnem televizijskem Utripu, avtorice Vide Petrovčič.

Prvo pismo je dr. Rizman poslal po telefaksu svojemu kolegu v Nemčijo, drugo pa je z letalsko pošto poslal na harwardsko univerzo. V obeh dokaj ostro piše o danes že bivšem obrambnem ministru Jansi, kar je televizijska novinarka uporabila kot dokaz več o tem, da za zamenjavo Janše tiči velikanška zarota, v katero so - kot je izzvenelo njeno sporočilo javnosti - vpleteni tudi znani slovenski znanstveni delavci. Pri tem pa je, kot kaže, prestopila prenekatero mejo dovoljenega, saj je vsebino pisma in njegov faksimile pokazala javnosti brez vednosti, in kajpada, brez soglasja avtorja.

Kazenski pregon

Posegla je v najbolj elementarne, civilizacijske človekove pravice, meni dr. Rizman, z njim pa soglasa tudi vrsta strokovnjakov, ki opozarjajo ne le na splošno deklaracijo o človekovih pravicah, ki govori o varstvu človekove zasebnosti in s tem tudi njegovega dopisovanja, temveč tudi na z ustavo zagotovljeno varstvo tajnosti pism in drugih občil. Da pa pri vsej zadevi ne gre le za vprašanje temeljnih etičnih norm, pa je mogoče razbrati tudi iz 69. člena kazenskega zakona, ki opredeljuje kršitev tajnosti občil kot kaznivo dejanje, za katero je predpisana tudi kazen zaporom.

Na televizijski Utrip je že javno ostro reagiralo in protestiralo Slovensko sociološko društvo, čigar član je dr. Rudi Rizman. Avtorici pripevka je ob tem zastavilo tudi vprašanje, kako si je pri-

Pismo vladi

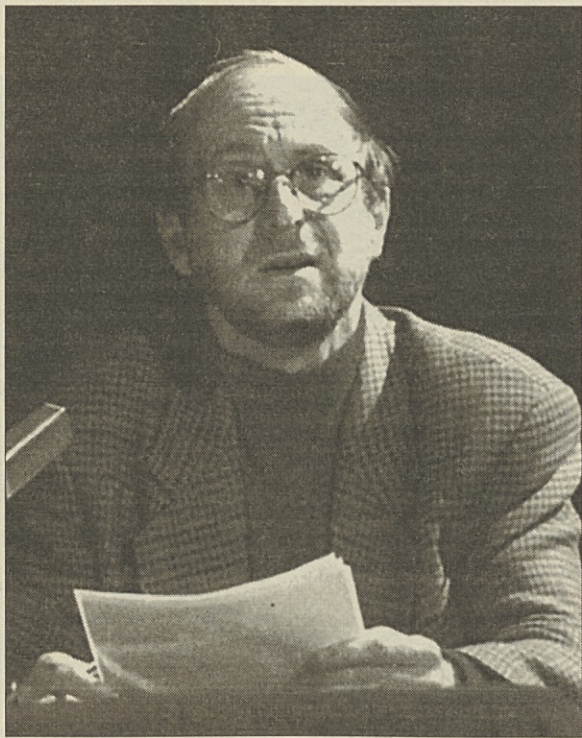
»Veliko komuniciram s kolegi na tujem in ob tem, v skladu pač s splošnim običajem na vseh teh institucijah, ne uporabljam svojega domačega naslova, temveč naslov institucije, v kateri delam. To počnejo profesorji na vseh univerzah v svetu, kar ne pomeni, da pišejo v imenu teh institucij. Tudi sam sem pisal v svojem imenu,« pojasnjuje dr. Rizman. Poudarja tudi, da se ne izogiba pogovoru s komerkoli glede njegovih lastnih stališč do aktualnega političnega trenutka v Sloveniji, a da to sploh ni tema tega spora. Ključno vprašanje namreč je in ostaja, kako je možno, da zasebna pisma kdorkoli javno objavlja, predvsem pa, kako sploh lahko do njih pride?

A da to ne skrbi le neposredno udeleženega v tej pismenski zgodbi, dokazuje tudi javno pismo, ki so ga včeraj poslali predsedniku vlade Janezu Drnovsku dekan

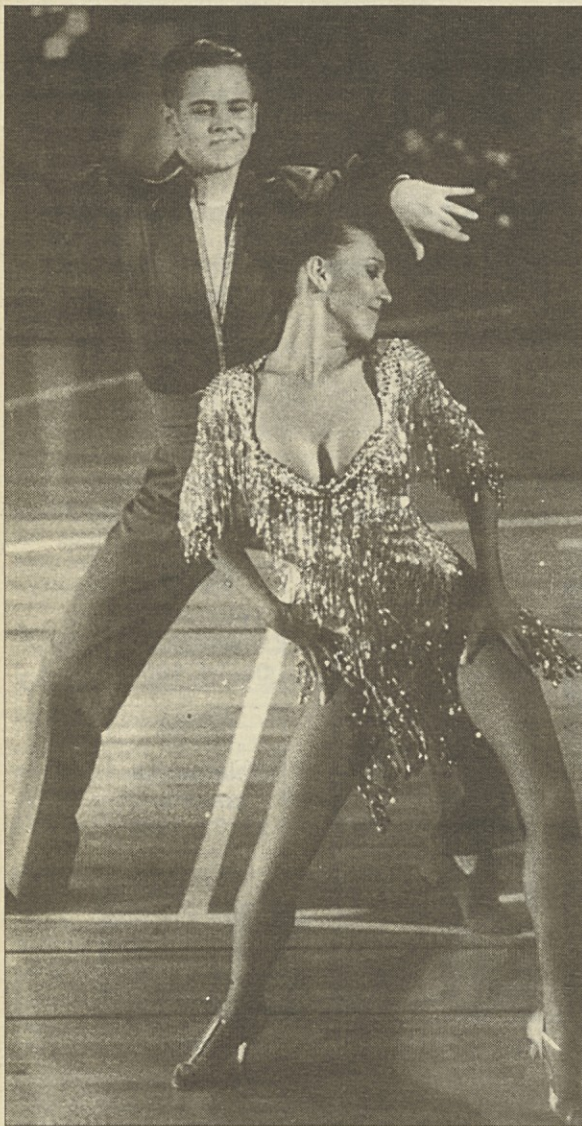
Fakultete za družbene vede prof. dr. Ivan Svetlik, direktor Znanstveno raziskovalnega centra SAZU dr. Oto Luthar, direktor Instituta za novejšo zgodovino dr. Jasna Fiser ter direktor Institutum studiorum humanitatis prof. dr. Braco Rotar. Iz javne objave zasebnih pism dr. Rizmana namreč sklepajo, da nekdo nezakonito nadzoruje telefaks Filozofske fakultete in zasebno korespondenco zaposlenih. Iz tega sledi, da so ali pa da bodo nadzorovane tudi druge najvišje slovenske izobraževalne in raziskovalne ustanove. Glede na to, da se doslej zavoljo tako grobih kršitev ustavne pravice, ki zagotavlja varstvo tajnosti pism in drugih občil, ne vlada ne pravi sodni organi se niso zganili, podpisani domnevajo, da takšno stanje jemljejo za normalno. S tem pa se nikakor ne morejo strinjati, zato zahtevajo od vlade uradno pojasnilo, kaj se dogaja na tem področju in tudi, naj ugotovi odgovornost vseh tistih, ki so vpleteni v takšno nezakonito početja.

Zganila naj bi se tudi skupina nekdanjega Sveta za varstvo človekovih pravic, ki ga še vedno vodi dr. Ljubo Bavcon, saj je bil tudi Rudi Rizman član te institucije, ko je se stela 22 članov, po spremembah v slovenskem parlamentu pa so vsi postali člani Helsinske federacije, ki se med drugim ukvarja tudi z varstvom človekovih pravic. Pricakovati je, da bo o zadevi spregovorilo tudi Društvo slovenskih novinarjev, bržkone pa bo o tem tekla beseda tudi na seji pedagoško-znanstvenega sveta ljubljanske Filozofske fakultete, ki se sestaja prav danes. Kot smo izvedeli, pa bo, predvidoma koncem aprila, o Rizmanovem pismu spregovorila tudi komisija za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb.

Ivanka Mihelcic

Prof. dr. Rudi Rizman (Foto: Boban Plavevski/B+D)

Državna prvaka '94: Matej Krajcer in Janja Lesar

PLES / SVETOVNO PRVENSTVO

Bo vsaj en naš par med finalisti?

LJUBLJANA - Plesna sola Urška prireja svetovno prvenstvo v latinsko ameriskih plesih za starejše mladince, ki bo 16. aprila v Hali Tivoli. Koliko svetovnih prvenstev bo letos v Sloveniji?

Kaj je bolje: Slovenijo predstavljati v tujini ali Slovenijo predstavljati tujcem doma? Če Slovenija ne pride k Evropi, pride svet v Slovenijo. S temi provokativnimi vprašanji, ki so jih zapisali v vabilu, naj bi vzpodbudili udeležbo na tiskovni konferenci. Tomaž Ambrozic, direktor Urške, je na njej novinarjem (trem) pojasnil, da je v tujini veliko zanimanja za sportni ples, mednarodni plesni strokovnjaki in poznavalci pa dobro poznajo delo slovenskih plesal-

cev. Zazelel si je, da bi bilo tako tudi pri nas in da bi domača publika bolj cenila estetske sporte in naše plesalce, ki segajo v sam svetovni vrh.

Nasa favorita na tem tekmovanju sta dva para: Matej Krajcer z Jasno Lesar in Matjaž Mozina z Jasno Stojilkovič. Pricakujejo, da bo vsaj eden priplesal do finala. Na parketu naj bi se zvrstilo 54 parov, med katerimi so favoriti Avstralci, Norvežani, Danci in Nemci, presenetijo pa lahko številni pari držav nekdanje Rusije. Prireditve bo poleg tekmovanja promocija plesne sole Urška in njenih plesalcev, zato ne bo manjkalo plesnih točk, ki jih bodo izvajali plesalci vseh zvrsti in starosti

Katja Haler

LITERATURA / SLOVENC V TUJINI

Jančarjev Severni sij je že izšel v nizozemščini, na vrsto pa prideta še Galjot in Posmehljivo poželenje

LJUBLJANA - Drago Jančar gotovo sodi med tistih nekaj redkih slovenskih ustvarjalcev, katerih dela izhajajo tudi v tujini. Ob koncu preteklega leta je na Poljskem izšla njegova knjiga esejev *Terra incognita*, h kateri je uvod in spremno besedilo napisal Adam Michnik.

Pred kratkim je v Amsterdamu pri založbi Wereldbibliothek v nizozemskem prevodu izšel njegov Severni sij (Noorderlicht), založba pa namerava odslej vsako leto izdati eno izmed Jančarjevih del. Naslednje leto naj bi

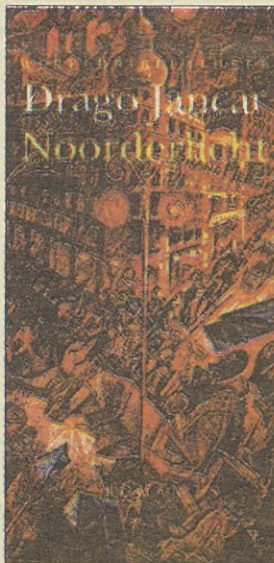
tako izšlo delo Galjot, sledilo pa naj bi se Posmehljivo poželenje. Knjigo je uredila in opremila omenjena amsterdamska založba, delo pa je izšlo v seriji knjig, med katerimi je izšlo poleg nekaterih priznanih evropskih avtorjev tudi delo Alberta Moravie.

Italijanski festival nove evropske dramatike Dionysia, ki ima svoj sedež v Rimu, je naročil Dragu Jančarju novo gledališko delo, ki ga bo Slovensko stalno gledališče Trst uprizorilo predvidoma 19. junija. Naslova dela avtor Drago Jančar se

ni dolocil, komu bo zaupal režijo svojega dela, pa se tudi še ni odločil. Festival se bo odvijal med 25. majem in 20. junijem v italijanskem mestu Veroli, predstavilo pa se bo sedem evropskih dramatikov in gledaliških skupin.

V Arnsbergu bodo 25. maja podelili evropsko nagrado za kratko prozo in med desetimi kandidati za dobitnike nagrade je tudi Drago Jančar. Mnogo njegove literature izhaja tudi v tujem revijalnem tisku, najpogosteje v Lettres international.

Vanda Straka

IZ TUJIH GLEDALIŠČ

Umril je »Otrok Olimpa«

Jean-Louis Barrault, rojen 8. januarja 1910 v Vésinetu, je 22. januarja letos umrl v Parizu. Gledališki direktor, režiser in igralec se je učil v Atelieru pri Charlesu Dulinu, ustanovil Grenier des Augustins, bil Artaudov prijatelj, delal v Comédie Française, vodil Marigny na Odéon. Izvrsten v pantomimi je igral v filmu Marcela Carnéja (*Otroci Olimpa*). Tudi Luis Bunuel je sanjal, da bi z njim posnel film o flamenco plesalki po predlogi Jose Donosove knjige *Mesto brez meja*, pa mu to žal ni uspelo. Vse življenje je ostal zvest svoji edini teoriji, postavljanju takšnih del, ki bi jih kot gledalec želel videti.

Trilogija kačje pesmi

Jan Lauwers, voditelj skupine Needcompany od leta 1986, je v sodelovanju s Theater am Turm iz Frankfurta ustvaril bogato produkcijo. Po prvi predstavi leta 1987, *Need to know*, so sledile *Ča va*, *Julius Ceasar*, *Invictus*, *Antonius in Cleopatra* in *SCHADE/schade*. V casu od 23. 3. do 2. 4. je TAT predstavil njegovo novo produkcijo *Snakesong/Le Voyeur*. To je prvi del trilogije *The Snakesong Trilogy*, ki govori o ljubezni in smrti. Nastopili so Grace Ellen Barkey, Ineke Geerts, Claude Godin, Fumiyo Ikeda, Carla Mulder, Christophe Olry, Carlotta Sagna in Mil Seghers.

Filoktet

Zgodba o Filoktetu, za katero so se v zgodovini zanimali številni pisatelji, je bila v dneh od 24. do 27. marca na programu berlinskega Hebbel-Theatra v režiji Holandca Jana Ritsema. V igralski zasedbi so se srečali Ron Vawter, član Wooster Group, Viviane de Muynck in Dirk Roofthoof, sodelavca Needcompany in Wima Vandekeybusa. Režiser je o predstavi Filoktet povedal, da je to igra o goljufiji in izdaji, zmagi z

lokom in puščico, lekcija o konfliktu med državnimi interesi in posameznikom, diskurz o morali, raziskava o koristnosti kultur.

Iz besede v gibanje

V graski Musikhochschule je Martin Kusej predstavil svoje prvo delo (diplomsko). Kmalu zatem je dobil možnost sodelovati v grasko Schauspielhaus; uprizoril je Schönherrovo dramo *Es*. Nato je skupaj s scenografom Martinom Zehetgruberjem ustvaril predstavi *Tage des Königs* (Peter Rosei) in *Der Traum, ein Leben* (Grillparzer). V sedanjem angažmaju v stuttgartskem Staatstheateru je režiral tragedijo Christiana Dietricha Grabbeja *Herzog Theodor von Gothland* in domovinsko dramo *Kabale und Liebe* Friedricha Schillerja. V produkciji z Grazer Ensemble bo Martin Kusej s projektom *Kill Pig Devil Passion Finish God* odprl festival TANZ 94. *Kill Pig Devil*, grafit v stanovanju masovnega morilca, je za Kuseja metafora za ljudi, ki v iskanju samih sebe izbrišejo druge in tako pridejo do cilja. Kusej izhaja iz gledališča besede, koreografija je zanj novost, ki mu bo omogočila raziskati govorico telesa, sporočanje vsebin, ki jih verbalni medij ne more odposlati.

Angeli v Ameriki

Leta 1956 rojeni Tony Kushner se je učil režije pri Carlu Webbru (Berliner Ensemble) na New York University, medelvalistiko, zgodovino in srednjeveško gledališče, anglesko literaturo na Columbia University, spremljal amerisko gledališko avantgardo v sedemdesetih letih in leta 1984 začel kot dramatik. Njegovo prvo delo *A Bright Room Called Day* je 1987 uprizorilo Eureka Theatre iz San Francisca. *Z Angels in America* (prvi del *Millennium Approaches*, drugi del *Perestroika*) je osvojil svetovne gledališke odre od Broadwaya do Tel Aviva.

Sonja Dular

VABILO NA RAZSTAVE

Karel Zelenko: Ekvilibrist, 1993, olje na platnu

Karel Zelenko

Galerija Vodnikova domačija. Ljubljana, Vodnikova 65. Na ogled je 23 olj in temper, nastalih med letoma 1985 in 1994. Postavitev: avtor, tekst (brezplačne) zloženke: Janez Mesesnel. Otvoritev nocoj ob 19. uri, odprto do 26. aprila (od torka do petka med 10.-14. uro in 16.-19. uro, sobota in nedelja med 10.-13. uro). Prost vstop.

Grafik, slikar, keramik in ilustrator Karel Zelenko je studiral na akademijah na Dunaju in v Ljubljani, zatem je 1951 nadaljeval z graficno specialko pri B. Jakcu in slikarsko pri G. Stupici. Samostojno razstavlja od 1953: »Razstavljam dva tematska sklopa.

V prvem so motivi, ki jih je inspirirala Istra, njeni običaji, pokrajina. V drugem so cirkuski motivi. Vse skupaj pa... No, to niso ravno najbolj žalostne slike. So mogoče reakcija na slike zadnjega časa, ki jih vsak dan vidimo na tv.«

(V. U.)

Matej Stern

Galerija Zala, Ljubljana, Gosposka 7. Na ogled je 40 slik in risb, nastalih med letoma 1900 in 1940. Postavitev: Brane Volkar, tekst (brezplačne) zloženke: Mirko Jutersek. Otvoritev danes ob 19. uri, odprto do 27. aprila (od ponedeljka do petka med 10.-13. in 17.-19. uro, sobota med 10.-13. uro). Prost vstop.

V galeriji Zala so pripravili prodajno razstavo risb, olj, gvasev in pastelov slovenskega slikarja, člana znamenite četverice slovenskih impresionistov, Mateja Sternena (1870 - 1949). Razstava prinaša nekatera na novo odkrita slikarjeva dela ter številne risarske studije, po katerih je izdelal končne slike.

Dela (slikar jih navadno ni signiral in datiral) izhajajo iz prvih starih desetletij nasega stoletja, njihov osrednji motiv so ženske, pred tokratno razstavo pa so jih v celoti restavrirali in strokovno ovrednotili.

(V. U.)

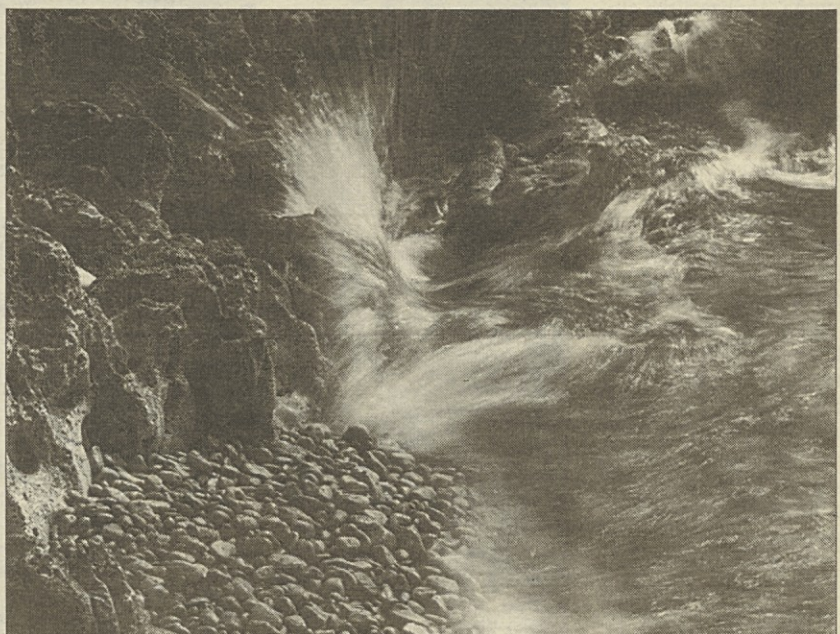
Matej Stern: Dekle si zapenja nogavico, 1930-40

Žare Veselič

Galerija Insula, Izola, Smrekarjeva 20. Na ogled je 16 črno-belih, rjavo toniranih fotografij, nastalih 1993. Postavitev: avtor, tekst (brezplačnega) kataloga: Sepavi soneti Milana Dekleve. Odprto do 14. aprila (od torka do petka med 9.-13. in 16.-19. uro, sobota med 9.-13. uro). Prost vstop.

Žare Veselič se je po srednji kemijski soli industrijske fotografije učil pri mojstru Josipu Filipiniju v Ljubljani. Samostojno razstavlja od 1977: »Fotografiram z negativi večjega formata, 10 x 13

cm. Omogočajo mi uporabo manjše zaslonke in s tem možnost večje globinske ostrine. Slikam naso obalo, po kateri se velikokrat sprehajam. Ker gre za zelo majhno območje, ki ima v največji meri pretežno severno lego, kot fotograf ob njej pozimi, ko je sonce prenizko, ne morem delati. Poleti pa je na njej preveč ljudi. Navadno jo moram pred fotografranjem tudi očistiti. Delam pocasi, s stativom in dolgimi ekspozicijami. V katalog tokratne razstave sem vključil Sepave sonete prijatelja pesnika Milana Dekleve.« (V. U.)

Žare Veselič: Konec vala v burji, 1993, črno-bela fotografija

Bobby Backerbo spremenila Cankarjev dom v supermarket

NOVO NA ODRU

Bobby Baker: Kako nakupovati

Rezija Bobby Baker in Polonca baloh-Brown, igrajo Bobby Baker, Patricia Varley, Edward max, predstavi danes ob 16. (razprodano) in jutri ob 20. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma, predstava traja 1 uro in 20 minut, cena vstopnic 600 - 800 tolarjev, gledalški list brezplačen, predstava nima odmore.

Performance Kako nakupovati, projekt sta lanske leto naročila londonski LIFT festival in Amolfini Live v Bristolu, je predavanje, prej prismojeno kot citatnisko in svojevrstna »dekonstrukcija nakupovalnega doživljanja«, bogato opremljena z diapozitivi in filmom, posnetim v Croydonski kooperativni samopostrežnici. Med romanjem po hodnikih katerekoli samopostrežne trgovine nas avtorica seznani s sedmimi gospodinjstvi predmeti, ki simbolizirajo sedem vrlin. Petršilj pomeni ponižnost, pločevinka inčunov poslušnost, vino sočutje, olivno olje pogum. Vsak izdelek zahteva svojevrstni obred in ravno pri teh obredih predstava zdrzne v nadrealistično komedijo. O »samopostrežnem« performanceu pravi avtorica Bobby Bakerjeva, da »tiči za nakupovanjem mnogo več kot bi si mislili«, in dodaja, »ko grem po nakupih, se mi zdi, da se lotevam iskanja razsvetljenja, duhovnega popotovanja in pustolovščine«. Z gostujočo predstavo, ki je za svojo kvaliteto pozela priznanje in navdušenje publike v številnih evropskih državah, Avstraliji in Ameriki, prihaja k nam tudi del za Otočane tako tipičnega humorja in satire, z njim pa v pogled v specifični gledalški žanr - performance, ki ima pri Britancih že dolgoletno »tradicijo«.

(M. T.)

Šestnajst zborov iz sedmih držav na Naši pesmi

MARIBOR - Mednarodno zborovsko tekmovanje Nasa pesem, na katerem bodo podelili veliko nagrado Maribora (tako imenovano piramido in 200 tisoč tolarjev), bo od 22. do 24. aprila v Mariboru. Udeležilo se ga bo 16 vrhunskih zborov iz Slovenije, Madžarske, Italije, Češke, Slovaške, Poljske in Litve. Z osmimi koncerti, med katerimi bo zadnjega s temo ljudske pesmi neposredno prenasala TV Slovenija, kakovostjo, nad katero bdi mednarodna žirija, in vrsto nagrad je to najpomembnejša tovrstna prireditel v Sloveniji in najodmevnejša kulturna prireditel v Mariboru, so povedali na sedežu mariborskega ZKO.

Priprave za letosnji festival, ki ga organizacijsko vodijo direktor prireditve Tomaz Bole, predsednik organizacijskega odbora Boris Sovič, predsednik mednarodne strokovne žirije Lojze Lebič ter predstavniki Slovenske pevske zveze, Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Maribora, gredo h koncu. Približno dva milijona tolarjev so organizatorji s sodelovanjem agencije Gallus Carniolus zagotovili s trznimi akcijami, pretežni del sredstev pa sta prispevala država in mesto Maribor v razmerju dva proti ena.

Za Našo pesem je prijavljenih 16 zborov, ki jih bo ocenjevala petčlanska mednarodna žirija, v kateri so razen predsednika in člana iz Slovenije še strokovnjaki za zborovsko pesem iz Švedske, Belgije in Nemčije. Tekmovanje bo potekalo tri dni v kategorijah mesani, zenski, moski in komorni zbori ter ljudska pesem. Nagrade (devet za zborovsko petje, tri za komorno in tri za ljudsko pesem), za katere je zagotovljenega bruto 1,9 milijona tolarjev, bodo podelili v vseh omenjenih kategorijah, veliko nagrado pa bo prejel najboljši zbor ne glede na sestavo oziroma glasbeno zvrst. Organizatorji Nase pesmi napovedujejo, da bo zaključni koncert, ki ga bo prenasala TV Slovenija, »prav gotovo zanimiv« za ljubitelje zborovske pesmi po vsej Sloveniji. (STA)

RAZPIS za zgodbo

Uredništvo kulturnih in literarnih oddaj Radia Slovenija razpisuje natečaj za izvirno neobjavljeno kratko zgodbo v obsegu do 120 vrstic. Na voljo so tri nagrade (60.000, 40.000 in 20.000 SIT), nagrajencem pa pripada še avtorski honorar. Poleg nagrajenih besedil bo uredništvo odkupilo še deset izbranih besedil, ki jih bo skupaj z nagrajenimi uvrstilo v radijski spored. Besedila v treh izvodih je treba poslati do 15. maja 1994 na Uredništvo kulturnih in literarnih oddaj, Tavčarjeva 17, Ljubljana, s pripisom literarni nočno. Avtorstvo se dokazuje s četrtim izvodom. Besedila bo ocenila tričlanska komisija, v kateri bosta dva zunanja kritika. Izid natečaja z naslovi zgodb bo objavljen 15. junija 1994 v slovenskih dnevnikih, na teletestu TVS in na Radiu Slovenija.

Maria Kodama zavrača obtožbe

LJUBLJANA - Maria Kodama, vdova pisatelja Jorgeja Luisa Borges, je zavrnila vse obtožbe, ki jih mora poslušati zaradi ponatisa Borgesove knjige Obseg mojega upanja. Gre namreč za knjigo esejev iz leta 1926, ki je avtor nikoli ni več hotel ponatisniti, zdaj pa so jo v Buenos Airesu z odločitvijo Marie Kodame ponovno izdali. Knjiga je že nekaj časa pravi bestseller. Borgesova vdova je izjavila, da v popolnosti in z vso odgovornostjo izpolnjuje zahtevano nalogo ohranitve genijevega književnega opusa, ki ji jo je njen soprog zaupal še v času življenja. Kodama pravi: »Borges me je za to nalogo izbral, ker me je ljubil in tudi zato, ker je moje sposobnosti in etiko poznal bolje od mene.« Poleg tega se sprašuje, zakaj bi morali bralce prikrajsati za užitke dostopa do vsega avtorjevega pisanja, njegove evolucije, sprememb in besednih iger. Delo z naslovom Obseg mojega upanja je izšlo tudi v Španiji. (M. J.)

RAZPIS za Murkovi priznanji

Slovensko etnološko društvo razpisuje Murkovo priznanje za izjemne etnološke znanstvenoraziskovalne dosežke posameznikov, skupin ali ustanov in za dosežke, ki jih zaokroža življenjsko delo posameznikov, pa tudi Murkovo listino za dosežke na področju etnološke vede na Slovenskem (ali o Sloveniji) v letu 1993. Predloge pošljite do konca aprila 1994 na naslov: Slovensko etnološko društvo, Zavetiska 5, Ljubljana.

GLEDALIŠČE / TUJE GOSTOVANJE

Kupovanje kot umetnost

Popoln vodič nakupovanja za življenje

LONDON - Bobby Baker je angleska umetnica performansa. Z delom, ki mu je dala naslov Kako nakupovati, se bo noč in jutri predstavila slovenskemu občinstvu v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Bobby Baker je 42-letna mati dveh otrok in izvirna umetnica, ki zeli s svojim delom predvsem komunicirati tisto, kar v vsakdanjem življenju močno občuti. V glavnem gradi na lastnih izkusnjah tistih življenjskih vidikov, ki jih navadno prikrivamo, spregledamo ali zanemarjamo. Bobby Baker poudarja: »V mojem delu je veliko humorja in komedije, vsako delo pa ima drugačno prizorišče; včasih gledališče, naslednji velik projekt pa se bo odvijal v zdravstvenem centru, ki postane igrišče.« To novo delo, katerega premiera naj bi bila poleti 1995, bo tretje iz niza petih del s skupnim naslovom Vsakdanje življenje.

Kako nakupovati je po napovedi v gledališkem prospektu »popoln vodič nakupovanja za življenje« ali »poduk, kako je mogoče v vsakdanjem življenju spremeniti navadno v vzvišeno«. Dejansko pa gre za obliko predavanja, v katerem Bobby Baker posreduje svoje izkušnje iz supermarketov med drugim tudi z napotki, kako obvladovati voziček za nakupovanje. »Predavanje« združuje z raznimi presečenji. V pogovoru za Republiko je Bobby Baker povedala: »Kako nakupovati zajema širok spekter različnih recij. Prvotno me je vzpodbujala želja razi-

skati spiritualnost in poudariti, da se ta dogaja povsod, in ne le v cerkvi. Dejansko obstaja v vseh vidikih našega življenja, in če to povežem na primer s supermarketom, lahko odpiram vsa vprašanja o tem, kako deluje naša družba v materialističnem svetu in kapitalizmu. Bistveno zame pri tem pa je, da vzpostavljam zvezo z občinstvom, da vidim tudi, kako reagira, zato nočem, da med predstavo v dvorani ugasnejo luči.«

Bobby Baker je sicer izšolana slikarka, toda slikarstvo ji ni bilo dovolj za izpoved njenih idej.

Bobby Baker je doslej gostovala že v Franciji, Nemčiji, Belgiji, na Nizozemskem, v Avstraliji in Kanadi ter aprila tudi na Novi Zelandiji. Pred gostovanjem v Ljubljani smo se v Londonu pogovarjali z njo in njeno tesno sodelavko, sorediserko Polono Baloh Brown. Le-ta se trenutno veliko ukvarja tudi s promocijo slovenske umetnosti, predvsem njene eksperimentalnega dela, in bo v ta namen septembra ustanovila svojo agencijo.

Polona Baloh Brown je med drugim dejala: »V predstavi Kako nakupovati je za mene bistvo v tem, da ne zanikamo potrošniške družbe, v kateri živimo, ampak ugotavljamo, da je tu mogoč nek nadomestek spiritualnosti v banalnem smislu. Kajti vprašanje je, zakaj ljudje nedejše preživijo v ogromnih supermarketih in ne kje drugje, kot na primer včasih recimo v cerkvi. Za delo Bobby Bakerjeve je pomembno tudi to, da ga občinstvo lahko razlaga na različnih ravneh in ne gre za nek izključno feministični slog te komunikacije. Poleg tega pa je izredno pomemben njen humor, kajti veliko lažje se smejejo sami sebi ali nekomu drugemu in potem zaznavamo, kaj je narobe z nami in našim odnosom do sveta. Pri tem delu pa me še posebej zanima eksperimentalni način, s katerim iščemo nov odnos do občinstva in pot, kako komunicirati tudi z ljudmi, ki normalno ne bi prišli v gledališče.« Alja Kosak

NA KRATKO

Mitja Rotovnik odpotoval na sestanek ISPAA

LJUBLJANA - Generalni direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik je odpotoval v Washington na sestanek izvršnega komiteja Mednarodnega združenja gledaliških in koncertnih direktorjev (ISPAA). Predsednik ISPAA Wallace Chappell je generalnega direktorja CD zaprosil, da za to sejo izvršnega komiteja ISPAA pripravi ekspozice o njegovih pogledih na budoči razvoj tega najuglednejšega menedžerskega združenja kulturnih institucij z vsega sveta. Mitja Rotovnik je za to priložnost pripravil nekaj možnih odgovorov na vprašanje, kako spremeniti ISPAA v glavno povezovalno silo na področju odrskih umetnosti. Ob tej priložnosti bo Mitja Rotovnik v Washingtonu imel tudi dva sestanka na ameriski National Endowment for the Arts, in sicer z direktorico za mednarodni program Marianae Glickman in direktorico sektorja za vzpodbujanje umetnosti, Leni Sloan. PR

Skupina Victory se predstavi

LJUBLJANA - Skupina Victory deluje že četrto leto. Nastopala je predvsem po elitnih klubih v tujini (Finska, Švedska, Švica, Italija, Avstrija, Nemčija, Luxemburg). Za njo je več kot 850 živih nastopov doma in v tujini, zdaj pa bodo strnili svoje znanje in izkušnje na kaseti in maxi CD-ju, ki bosta izšla pod okriljem Salomonovega oglasnika, in sicer v nakladi 5.000 kaset in 3.000 maxi CD-jev. Na »izdelku« bo devet skladb, posnetih v trendovskem ritmu in prirejenih ne le za radijske medije, temveč tudi za disko klube. Nosilna pesem je priredba znane skladbe (Lennon - McCartney) Back In The US-SR v techno house izvedbi, ki so jo poslušalci na živih nastopih skupine in nekaterih radijskih postajah že slišali. Tudi po tujih klubih je skladba naletela na zelo ugoden odziv. Skupino spremlja na živih nastopih odlični zvok, saj so za glasbo, kakršno dandanes poslušajo v disko klubih, potrebni vrhunski instrumenti in ozvočenje. Se ta mesec bo torej na svetlo danodelo s preprostim naslovom Victory (Zmaga), o tem, kje bodo prve promocije, pa drugič. PR

Lestvica najbolje prodajanih leposlovnih del v marcu

Marca so se obiskovalci knjigarn večinoma odločili za nakup novitet, med kakršne sodita Ameriški psiho B. E. Ellisa in Se večji Gatsby Marta Lenardica. V Mariboru se je večina odločila za delo Zlate Vokac, obiskovalci knjigarne Karantanija v Ljubljani pa so najpogostejše posegli po Prehodu Vladimirja Nardina.

Knjigarna založbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Zlata Vokac: Knjiga senc, Obzorja, 1994
2. Oleg Krizanovski: Mladost crnoglednega humorista, Eurospekter, 1993
3. Max von Schnuderl: Dnevnik, Obzorja, 1993
4. Tomo Kriznar: Sembala, samozal., 1993
5. Evald Flisar: Popotnik, Ganes, 1993

Dom knjige, Pristaniska 5, Koper

1. B. E. Ellis: Ameriški psiho, Cankarjeva založba, 1994
2. Raymond Queneau: Vaje v slogu, Cankarjeva založba, 1994

3. Mary Wesley: Razumno življenje, Mladinska knjiga, 1993

4. Charles Bukowski: Faktotum, Karantanija, 1993

5. Kurt Vonnegut: Galapagos, Obzorja, 1993

Knjigarna Karantanija, Stari trg 21, Ljubljana

1. Vladimir Nardin: Prehod, Karantanija, 1994
2. Henry Miller: Opus pistorum, DZS, 1987
3. Douglas Adams: Pretežno neskodljivo, Tehnična zal. Slovenije, 1993

4. Mart Lenardic: Se večji Gatsby, Wieser, 1994

5. Anaïs Nin: Ptice, Venerina Delta, DZS, 1987

Knjigarna Drava, Paulitschgasse 5-7, Celovec

1. Florijan Lipus: Odstranitev moje vasi, Drava, 1989
2. Miha Mazzini: Satanova krona, Wieser, 1993

3. Ivo Svetina: Glasovi snega, Mladinska knjiga, 1993

4. Henry Fritz: Črna skrinjica, Drava, 1991

5. Ales Debeljak: Pisma iz tujine, Mihelac, 1992

Knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, Ljubljana

1. Marija Vogric: Vojna iz ljubezni, Unigraf, 1993
2. Mart Lenardic: Se večji Gatsby, Wieser, 1994

3. Agatha Christie: Skrivnost modrega vlaka, Mladinska knjiga, 1994

4. Kurt Vonnegut: Hokus pokus, Mladinska knjiga, 1994

5. Filmografija slovenskih celovečernih filmov, Slov. gled. in filmski muzej, 1994

Vanda Straka

RUSIJA / PARTNERSTVO ZA MIR

Moskva si prizadeva za poseben sporazum

Podrobneje o ruskih pogledih v Bruslju

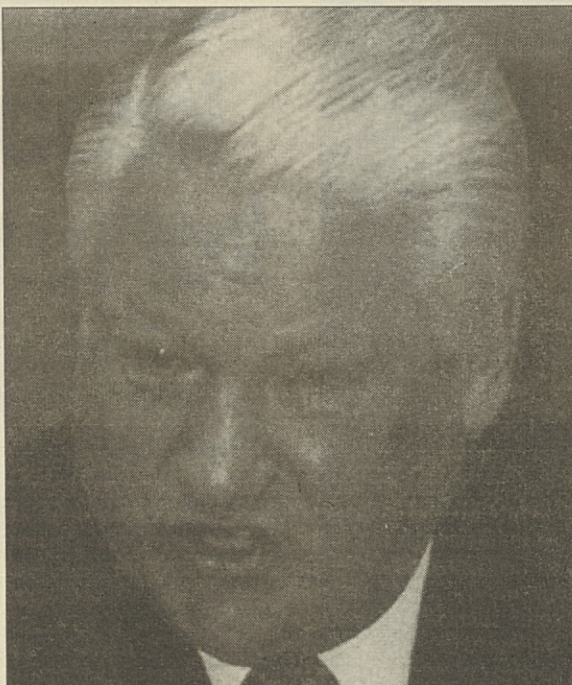
MOSKVA - Predsednik Boris Jelcin je v sredo izjavil, da si bo Rusija prizadevala z Natom skleniti poseben sporazum v okviru Partnerstva za mir, ki bi upošteval vojaški in diplomatski pomen Rusije, je sporočila agencija Interfax. Po njegovem bi sklenitev Partnerstva za mir med Rusijo in Natom »po razsežnostih morala imeti drugačen značaj kot drugi sporazumi«. Namestnik ministra za zunanje zadeve Vitalij Curkin je v torek sporočil, da bo Rusija podpisala Partnerstvo za mir 21. aprila.

Ob tej priložnosti naj bi Rusija sporočila tudi svoje zamisli o programu sodelovanja. Rusija ima »svojo zamisel o evropskem sodelovanju, ki izhaja iz nacel Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE), ki je poglavitni politični medregijski forum, ter iz nacel Sveta za severnoatlantsko sodelovanje (COCONA) kot operativnega mehanizma vojaško-političnega partnerstva, ki naj bi bila v jedru

usklajevanja dejavnosti vseh drugih struktur, vključno z Natom«, je pojasnil Jelcin. »V splošnem skušamo delovati brez naglice. Posvetovali smo se z državami SND. Zdaj je na počil čas za podpis okvirnega sporazuma,« je še dodal ruski predsednik.

Prejšnji teden pa je njegov tiskovni predstavnik Vjačeslav Kostikov poskrbel za neprijetno presenečenje, ko je na sedezu Nata izjavil, da bo za pristop Rusije k Partnerstvu za mir potrebnih šest ali sedem mesecev, kar so si mnogi razlagali kot zavrnitev. Dan zatem je Kozirjev potrdil, da bo Moskva program podpisala aprila, kot so sprva načrtovali. Jelcin ni sporočil podrobnosti in pogojev za sporazum, vojaški predstavniki pa so namignili, da gre za več vidikov ruske vojske obrambe, ki niso v skladu s pravili Nata. Nekateri so zagovarjali misel, da bi morala Rusija kot jedrska velesila skleniti poseben sporazum.

Ultracionalistični vodja Žirinovski spada med tiste, ki Nato se vedno pojmujejo kot »sovražni tabbor«. Predstavnik ruskih obveščevalnih služb pa je šestnajsterici Nata očital, da ohranja strukturo nekdanje hladne vojne. (AFP)

Ruckoj ostro napadel Jelcinov sporazum o državlјanskem miru

MOSKVA - S sporazumom o državlјanskem miru se je Jelcin lotil tvegane politične poteze, saj ta strankam, organizacijam in republikam vsiljuje obveznosti, ki niso naletele na ugoden sprejem pri opoziciji, odločno pa jih je zavrnil njegov najpomembnejši nasprotnik Aleksander Ruckoj.

Besedilo sporazuma so razposlali vsem najpomembnejšim političnim in družbenim predstavnikom, predsedstvo pa želi, da bi podpis tega sporazuma, ki naj bi ga podpisali še pred koncem aprila, veljal »dve leti z možnostjo podaljšanja«, torej do predsedniških volitev junija 1996.

Ruckoj je že zavrnil možnost, da bi se sporazumu pridružil. V intervjuju v Pravdi je objavil poziv k »prenehanju igrakanja s kompromisi«. »Za kakšen sporazum naj bi sploh slo in s kom? Mogoče s tistimi, ki so državo oropali (...) in ljudi prisilili, da brskajo po smetnjakih?«

Pobuda za sporazum je nastala iz prizadevanj predsedstva, ki hoče ohladiti politične strasti in tudi nekoliko zabrisati spomin na dva poskusa državnih udarov (avgusta 1991 in septembra/oktobra 1993), ne more pa skriti tendence, da bi zatrla kakršnokoli možnost postavljanja pod vprašaj oblasti in enotnosti celotne države. Od podpisnikov zahteva, da se za dve leti odpovedo zahtevi po predčasni volitvah. V imenu enotnosti želi okrepiti položaj Moskve pri nadzoru gospodarskega in finančnega položaja province.

Uveljavitev sporazuma naj bi nadzorovala komisija, ki je dolžna poročati tudi o kršitvah in za kršitelje zahtevati sankcije. Pobuda bi lahko pritegnila del zmerne opozicije, ki se zavzema za stabilen položaj

v državi. Predsednik dume Ribkin je že izrazil naklonjenost sporazumu. Komunisti Zjuganova in skrajni nacionalisti Žirinovskega, ki zavzemajo tretjino sedežev v dumi, pa so sklenili zavzeti odločno stališče. Zelo težko jih bo prepričati, naj pristopijo k sporazumu, saj so ti medtem že razglasili konec lovopusta za rusko predsedstvo. Njihova zavrnitev pa utegne potisniti Jelcina v neugoden položaj, zagotovo pa bo poglobila razhajanja v družbi, namesto da bi spodbudila procese sporazumevanja.

Paola Messina / AFP

Opozicija se krepí

MOSKVA - Gibanje Antanta za Rusijo, ki so ga sredi marca ustanovili voditelji opozicije, med njimi tudi Ruckoj, »nadzoruje polovico od 450 sedežev« dume, je potrdil Andrej Fjodorov, glasnik Ruckoja. »To gibanje ima v dumi približno 200 sedežev, in če bo slo vse po sreči, se bo ta številka povzpela na 250,« je izjavil Sergej Obuhov, glasnik nekdanjega predsednika ustavnega sodišča Valerija Zorkina, ki je tudi eden od ustanoviteljev Antante za Rusijo. »Antanta za Rusijo se bo sestala na ustanovnem kongresu konec maja, kjer bo opredelila svojo strategijo,« je povedal Fjodorov. Gibanje, katerega cilj je zbrati »vse domoljube«, da bi obnovili moč ruske države in Rusom zagotovili spodobno raven življenja, ima »skoraj milijon članov,« je dejal Fjodorov. Gibanju so se pridružili: Genadij Zjuganov, vodja Komunistične stranke, Mihail Lapsin, vodja Kmečke stranke, skrajni nacionalist Sergej Baburin, vodja Ruske nacionalne zveze, ter voditelj Demokratske stranke, Sergej Glazijev in Stanislav Govoruhin. (AFP)

O čem pišejo drugje po svetu

»Po volitvah prevladujejo v levi zvezi nekdanja komunistična stranka PDS in Rifondazione Comunista (Komunistična prenova). Njihova stara drza monopolista je znova vzpostavljena. Če odstejemo ti dve stranki, v levi zvezi ni nobene sile, ki bi v sebi nosila politično in organizacijsko substanco: socialisti so že skoraj povsem izginili, zelenih je le pescica. Protimafijsko gibanje La Rete ima tri poslance in je na robu prepada... Koncentraciji moči v rokah Berlusconi na desni se na levi zoperstavlja le monopolistična drza nekdanjih komunistov PDS.« (Corriere della Sera, Milano)

»Po podpisu washingtonskega sporazuma o hrvaško-muslimanski federaciji v Bosni, h kateri so povabili tudi srbsko stran, so voditelji bosanskih Srbov ponudbo neodločno zavrnili. Njihov 'da' bi pomenil konec sanj o uniji s Srbijo, se tako majhen 'ne' pa pomeni ne za mir. Voditelji bosanskih Srbov želijo zato novo federacijo prikazati kot protisrbsko vojaško zvezo, nov korak k vojni, tvorbo, s katero je nemogoče živeti in od katere se je treba lociti. (...) Srbske ceste so podžgale spopade na vseh frontah. (...) Bosanski Srbi so poostriili pritisk na Gorazde in tako znova dokazujejo vojaško moč, ki lahko preživi celo moralo njihovih čet. (...) V vsakem primeru so srbske operacije, ki so izraz strategije ali zmesnjave, porušile dinamiko miru, ki so jo vzpostavili v Sarajevu. Letališče v Tuzli je se vedno zaprto, v Gorazdu pa je Nato označil svoje meje.« (Libération, Pariz)

»Pet tednov po pokolu v Hebronu sta se Izrael in PLO dogovorila o nadaljevanju mirovnih pogajanj. (...) Kot naslednji in trdnejši dokaz, da obe strani mislita resno in name ravata nadoknaditi vsaj nekaj izgubljenega časa, je Izrael začel umikati svoje čete z zasedenih ozemelj Gaze in Jeriha. Če bosta nadaljevala s takšnim tempom, partnerja morda ne bosta le nadoknadila izgubljenega časa; morda bosta celo presešla časovni nacrt, ki so si ga zastavili lani septembra ob zgodovinskem stisku rok v Washingtonu. (...) Izraelsko sodelovanje potrjuje dve pomembni dejstvi. Prvo je, da je Izrael opustil svojo dosedanja trmasto držo, da bo o prihodnosti zasedenih ozemelj odločal sam ali v neposrednem dogovoru z Arabci. Drugo dejstvo pa je pripravljenost Izraela, da sporazum o Gazi in Jerihu prenese tudi na druga območja Zahodnega brega.« (Politiken, Kopenhagen)

»V naslednjih tednih in mesecih bo na zasedenih ozemljih brez dvoma se tekla kri Arabcev in Izraelcev, tudi zaradi grenkobe, ki jo je z množičnim pokolom v Hebronu sprožil Baruch Goldstein. To pač sodi k slabostim sporazuma, ki so ga lani sklenili v Oslu in ki vprašanja izraelskih priseljencev ne rešuje pred dokončnim izraelskim umikom. Za premiera Rabina bi bila predhodna politična ureditev nemogoca. Zdaj pa nihče ne ve, kako obširen bo izraelski umik. Obema stranema pa je vendarle v cast, da se je proces sploh premaknil z mrtve točke.« (The Independent, London)

DANES PO SVETU

ATENE - Obisk poljskega zunanjega ministra Olechowskega, ki bo predstavil prošnjo za pristop k EU
PEKING - Obisk francoskega premiera Balladurja
LUKSEMBURG - Zasedanje notranjih ministrov Evropske unije
PEKING - Obisk finskega premiera Aha
HANOJ - Obisk švedskega premiera Bildta
DŽAKARTA - Obisk nizozemskega premiera Lubbersa

IZRAEL / NAPAD SKRAJNEŽEV

Z avtomobilom - bombo v avtobus, poln potnikov

JERUZALEM - Tudi pootstrani varnostni ukrepi, ki so jih na zasedenih ozemljih in po vsej državi uvedle izraelske oblasti zaradi groženj skrajnih islamskih organizacij, da se bodo mascevale za poboj Palestincev v Hebronu, niso mogli preprečiti fanatičnemu devetnatletnemu Palestincu Raedu Zakarnahu, da se ne bi z avtomobilom, polnim razstreliva, v Afuli v severnem Izraelu zaletel v avtobus. V eksploziji in požaru, ki se je vnel takoj za njo, je življenje izgubilo najmanj osem ljudi, med njimi nekaj otrok, več kot 50 potnikov pa je bilo ranjenih.

Po pričevanju očitilcev je bil prizor po bombnem atentatu grozljiv, saj je nekaj otrok živih zgorelo ali bilo hudo prizadetih zaradi opeklin, in vprašanje je, če bodo nesrečo prezivali. Predstavniki Hamasa, ki so prevzeli odgovornost za napad, so dejali, da gre za povsem upravičeno mascevanje za pokol Palestincev v Hebronu 25. februarja letos, ter hkrati napovedali nove podobne napade na Izraelce. »Strategija Hamasa je povečanje števila na-

padov na vojske in civilne cilje na zasedenih ozemljih in nadaljevanje orožnega upora,« je med drugim v Jordaniji dejal Hamasov predstavnik Mohamed Nazal.

Pogajalci Palestinskega osvobodilnega gibanja, ki bi se morali včeraj v Kairu sestati z izraelskimi kolegi, so ob tem poudarili, da prav taki dogodki silijo obe strani k cimpnejšnjemu zaključku mirovnih pogajanj in dokončnemu podpisu sporazumov o palestinski avtonomiji v Gazi in Jerihu. Do nadaljevanja pogajanj med PLO in Izraeloml v Egiptu pa ni prišlo, ker so izraelski pogajalci nenapovedano odpotovali na praznovanje obletnice Holokavsta. Njihov nenapovedan odhod je presenetil tako egiptovske gostitelje, kot predstavnike PLO. Izraelski minister za okolje in član skupine pogajalcev na pogajanjih s PLO je dejal, da bi prekinitev mirovnih prizadevanj pomenila prepustiti se nasilju prav takih samostorilskih ubijalcev, ki so v severnem Izraelu zakrivali smrt nedolžnih Izraelcev. (Reuters, AFP)

Po eksploziji avtomobila - bombe (Telefoto: AP)

JUŽNA AFRIKA / LJUDI JE STRAH

Po volitvah bo država razpadla

Od uvedbe izrednih razmer v Natalu si ljudje kopičijo zaloge hrane

JOHANNESBURG - Kljub odločilnemu petkovemu sestanku starih pomembnih političnih strank, ki so naklonjene oz. nasprotujejo volitvam, je del belega prebivalstva v Južnoafriški republiki cedalje bolj vznemirjen, saj se približuje datum volitev - 26. oz. 28. april.

Ceprav je predsednik Frederik de Klerk državljane pred kratkim pozval k miru, si nekateri belci panično kopičijo zaloge že od konca marca, saj so prepričani, da jih po volitvah čaka najhujše. »Ugotavljamo, da se je zelo povečalo povpraševanje po konzervah, rizu, mleku in prahu in svečah, ki so jih ljudje razgrabili takoj, ko so prejšnji teden prejeli plače,« je povedal Ron White, direktor veleblagovnice Dankeld v predmestju Johannesburga.

Razburjenje so očitno sprožili krvavi dogodki, do katerih je prišlo 28. marca med demonstracijami zuluzijskih nacionalistov v središču Johannesburga. Spopadi so se razširili v črna predmetja, umrlo pa je 53 ljudi. Panika se je povečala zaradi razpečevanja anonimnih letakov po trgovskih središčih, meni White. Letaki prebivalstvo hujskajo, naj si priskrbi zaloge hrane, zdravil in medicinske opreme, ter svariijo pred izpadi elektrike in pomanjkanjem goriva. Anonimni letaki po Whitovem zagotovilu tudi opozarjajo, da bodo oborožene zapore cest običajen pojav.

Ko je de Klerk po četrtekovih spopadih v Johannesburgu razglasil izredno stanje v provinci Natal, na jugu države, kjer je večina prebivalstva zuluzskega, je predv-

Pripadniki plemena Zulu so včeraj s sulicami prebadali Mandelove slike (Telefoto: AP)

sem belce opozoril, naj ne nasedajo paniki.

»Porocajo, da ljudje množično kopičijo zaloge in pramanjkanjem goriva. Anonimni letaki po Whitovem zagotovilu tudi opozarjajo, da bodo oborožene zapore cest običajen pojav.«

Panično ozračje pa se je še bolj zgostilo, ko so na številnih nedeljskih radijskih postajah obvesčali o pripra-

vah Velike Britanije na evakuacijo 350 tisoč svojih državljanov, ki naj bi jih iz JAR prepeljala z letali, če bi se kaos po volitvah razmahnil. Ceprav na velikonočni ponedeljek veleposlanstvo Velike Britanije ni bilo dosegljivo, ze preprost izračun pokaže, da bi za evakuacijo potrebovali kar 777 letal, od katerih bi vsako moralo prepeljati po 450 oseb...

Po vesteh, ki so prejšnji teden prisle iz Lizbone, naj

bi se tudi portugalska vlada pripravljala na morebitno evakuacijo svojih 600 tisoč državljanov, če bi bilo to potrebno. Predstavnik ANC Carl Niehaus je izjavil, da je njegovo gibanje »precej zaskrbljeno« zaradi izmislenih govoric, ki ustvarjajo »psihozo strahu na povsem neresničnih temeljih«. »Ne mislimo, da bo po volitvah več nasilja, se manj pa, da bo država zletela v zrak.«

Susan Thomas / AFP

BOSNA IN HERCEGOVINA / NASPROTUJOČA POROČILA IZ VZHODNE BOSNE

General Rose si ni upal odpotovati v Goražde

SARAJEVO, GORAŽDE - Poveljnik Unprofora v Bosni, britanski general Michael Rose, se je po pogovorih z voditeljem bosanskih Srbov Radovanom Karadžićem in generalom Ratkom Mladićem na Palah odpovedal obisku obleganega Goražda, češ da Srbom omenjena namera ni bila po godu, ker da mu ne bi mogli zagotoviti potrebnega zavarovanja. Sestanka na Palah se je udeležil tudi posebni Galijev odposlanec za nekdanjo Jugoslavijo Jasushi Akashi, je novinarjem povedal tiskovni predstavnik ZN major Rob Annink.

O usodi Goražda, v katerem je ujetih 65.000 ljudi, so poročila nasprotujoča. Po trditvah predstavnikov ZN ni nevarnosti, da bi branilci popustili pred srbskimi silami, agencija Tanjug pa že vso sredo poroča o »nadaljevanju uspešne ofenzive srbske vojske«. O Goraždu naj bi se Michael Rose z Ratkom Mladićem ponovno pogovarjal v četrtek na Lukavici. Po pogovorih s srbskimi predstavniki na Palah je Rose izjavil, da so mu zagotovili, da bodo nehal s topništvom obstreljevati mesto. Po njegovem mnenju Srbi napadajo Goražde deloma zato, da bi zmanjšali pritisk bosanske vojske na drugih delih bojišča, deloma pa iz političnih razlogov, da bi njihove predstavnike prisilili k sodelovanju na nekakšni mirovni konferenci.

Po trditvah predstavnikov ZN je v mestu v zadnjih 24

urah pod srbskimi izstrelki umrlo 12 civilistov, med njimi trije otroci, 52 pa jih je bilo ranjenih. Po besedah Petra Kesslerja, tiskovnega predstavnika Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) pa je bilo od začetka srbskih napadov na Goražde, ti so se obnovili 29. marca letos, ubitih 64 ljudi, od tega 10 otrok, nekaj več kot 300 ljudi pa je bilo ranjenih, med njimi 36 otrok. Po poročilih predstavnikov omenjene organizacije v Goraždu je v mestu se približno 1.000 ljudi iz okoliških vasi, ki so jih Srbi zasedli v zadnjih dneh.

Ugotavljanje resničnosti govoric o skorajšnjem padcu muslimanske enklave ob Drini, ki naj bi jo ščitil lanskoletni sklep VS ZN o varovanih območjih v BiH (resolucija 824), je tako prepustil opazovalcem ZN. Ti se bodo po srbskem dovoljenju za pot v oblegano mesto pridružili stirim kolegom, ki tam že delujejo. Ob tem je Rose se dodal, da so Srbi izrazili pripravljenost za pogajanja z bosansko stranjo, ter ga obenem prosili za pomoč pri organizaciji sestanka s poveljnikom bosanske vojske Rasimom Delićem, da bi se dogovorili o popolnem premirju na vsem ozemlju BiH.

Sestanek Mladića in Delića, ki bi moral biti na sarajevskem letališču v sredo popoldne, so preložili na četrtek dopoldan, ko naj bi se poveljnika dogovorila o premirju v vsej Bosni in Hercegovini.

(AFP, Reuter)

Goraždani pred poveljstvom Unproforja zahtevajo posredovanje in rešitev (Telefoto: AP)

Papež Janez Pavel II. in patriarh Pavle v Sarajevu

ZAGREB - Gospod Pavle, patriarh srbske pravoslavne cerkve, želi v družbi papeža Janeza Pavla drugega obiskati Sarajevo. Svojo zamisel bo predstavil maja na cerkvenem zboru episkopov.

Novico sta javnosti posredovala član ameriškega mirovnega gibanja Jim Douglass in tajnik Pravoslavnega mirovnega bratstva Jim Forest, ki sta se med obiskom v Beogradu pogovarjala s patriarhom Pavlom. Katoliška informativna agencija (IKA) iz Zagreba sporoča, da so po mnenju poglavarja srbskih pravoslavcev v nje-

govi dezeli močno nastrojeni proti Vatikanu, saj so prepričani, da Sveta stolica podpira sankcije proti Srbiji in zagovarja vojaško posredovanje. Februarja je Jim Douglass Janezu Pavlu drugemu predal pismo »naubureisa« in predsednika Muslimanske skupnosti Mustafa Cerića, ki je poglavarja katoliške cerkve povabil na uradni obisk v Sarajevo. Vatikan je posredno odgovoril z izjavo, da papež želi obiskati tako Sarajevo kot tudi Zagreb in Beograd, na najnovejšo pobudo gospoda Pavla pa se zaenkrat se ni odzval.

Darko Pavić

ZR JUGOSLAVIJA / KOSOVSKO VPRAŠANJE

Albanci pričakujejo dialog, uradni Beograd pa molči

Ibrahim Rugova predlaga referendum

BEOGRAD - Srbski mediji namenja vedno več pozornosti možnostim za obnovitev pogovorov med predstavnikoma Srbov in kosovskih Albancev, objavlja pa tudi izjave albanskih voditeljev, ki menijo, da je treba dialog nujno obnoviti.

Vodja kosovskih Albancev Ibrahim Rugova je ponudil srbskim oblastem obnovitev pogovorov zato, »da bi težave rešili z dialogom«, njegov predlog pa podpirata tudi podpredsednik Demokratske zveze Kosova Fehmi Aghani in predsednik Unije neodvisnih sindikatov Hajrulah Gorani. Vsi trije pričakujejo, da jih bo srbska stran povabila na pogovore, Srbi pa kar molčijo.

O morebitnem dialogu za zdaj prav nič ne vesta niti najvplivnejša člana SPS, parlamenta in srbske vlade Radmilo Bogdanović in Radovan Pankov, zadolžena za vprašanje Srbov zunaj Srbije, ki ne želita dati izjav o tej temi.

Predsednik kosovskega komiteja za človekove pravice in svobosćine Ga-

zmend Pulja celo trdi, da se je za posrednike pri pogovorih prostovoljno javilo že več tujih diplomatov, ki so pripravljeni pomagati »pri vzpostavljanju osebnih stikov med Srbi in Albanci na Kosovu«, v morebitnem nadaljnjem dialogu pa naj bi sodelovali predstavniki nevtralnih držav.

Podpredsednik pokrajinskega odbora Milosevićeve SPS za Kosovo Basri Plana je za Borbo povedal, da se v imenu Albancev »za dialog ponujata člana nekdanjega pokrajinskega komiteja ZK Kosova Azem Vlasi in Kačusa Jasari«, omenil pa je tudi imeni Remzija Koljgećija in Mahmuta Bakalhija. Za Borbo je govoril tudi Vlasi, ki je poudaril, da je dialog nujen, v svojih izjavah pa je ostal obziren in opozoril, da je v nastale položaje od dialoga težko pričakovati kakšne rezultate. Menil je, da tudi na srbski strani gotovo obstajajo ljudje, ki verjamejo, da bi bilo treba spore rešiti s pogovori in ne s spopadi. Vlasi je se povedal, da Plana po njegovih

podatkih »ni Srb, zato ni in ne more predstavljati srbske strani«, četudi mu osebno tega ne oporeka.

Albanski voditelj Rugova opozarja, da se o dialogu vseeno še največ piše v tisku - kot da bi si pogovori najbolj želeli časopisi - in ponavlja trden cilj združenih albanskih strank: oblikovanje nevtralnega in samostojnega Kosova na podlagi referenduma že v prihodnjih treh letih. Takšna rešitev pa ne bi bila najugodnejša samo za Albance, ampak tudi za Srbe in druge tamkajšnje državljane. »Za tako Kosovo smo pripravljeni zahtevati tudi mednarodno pomoč in zaščito,« pravi Rugova.

V času najglasnejših ugiibanj o možnostih za vzpostavitev dialoga so srbske oblasti sprejele dva ukrepa, ki sta hudo razburila albanske politične stranke na Kosovu. Enemu od voditeljev albanske opozicije, akademiku Redžepu Cosji, so pred nekaj dnevi za tri leta odvzeli potni list, ker je, kot so sporočili uradni viri, odšel v Albanijo brez izsto-

Pristina (Foto: Hazir Reka)

pne vizuma. Druga zadeva, ki je razhudila Albance na Kosovu, je bil obisk predstavnikov ruske dume, v kateri ima večino liberalna stranka Zirinovskega. Obisk je Rugova ocenil za ekstremističnega in nacionalističnega, njegov cilj pa naj bi bilo »vlijte strahu v kosti kosovskih Albancev«.

Predstavniki dume so na Kosovu izjavili, da »imata Srbija in Rusija istega sovražnika ter da se bo Rusija pridružila Srbiji v boju za pravoslavje«. Ruske goste je zanimala etnična sestava Kosova, ki so jo srbske oblasti razložile zelo po svoje. Po njihovih besedah namreč Srbi na Kosovu predstavljajo le slabih 10 odstotkov prebivalstva. Vodja srbske delegacije je na podlagi teh podatkov in »vsega vidnega« prisel do

spoznanja, »da vse težave, ki težijo Srbe, temeljijo na enem samem problemu - ponovnem oblikovanju enotne srbske države«.

Rugova je izrazil upanje, da »predsednik Jelcin ne bo dovolil ekspanzije skrajnezeve, kot so liberalci ruske dume«.

Srbsko-albanskemu dialogu, ki se je glede albanskega solstva pred tremi leti začel pod nadzorom Zenevske konference za Kosovo, je svoje »usluge« že takrat ponudilo več držav. Zato je treba aktualizacijo obnovitve kosovskega dialoga mogoče pripisati rusko-ameriški pobudi za rešitev krize na območju nekdanje Jugoslavije, v katero pa je z znanim dvo-tirnim načrtom K2 vključeno tudi Kosovo.

Davor Kriska

BOLGARIJA

Vlada je kriva za vse

Opozicija odločno zahteva predčasne volitve

SOFIJA - Vlada bolgarskega premiera Lubena Berova, krivca vseh težav, ki pestijo prebivalce, se sooča s čedalje močnejšimi zahtevami po predčasnih volitvah. Kot kaže, se jim ne bo mogoče izogniti, zato naj bi potekale že novembra letos. V torek se je na protivladnih manifestacijah v Sofiji, ki jih je organizirala protikomunistična Zveza demokratičnih sil (UFD), zbralo več deset tisoč ljudi. Po besedah predsednika UFD Filipa Dimitrova naj bi protestniki dosegli »odstop sedanje vlade«.

V petek bo parlament na zahtevo poslancev UFD razpravljajal o ekonomski politiki. Cene izdelkov so se v zadnjih tednih podvojile, ker je vrednost nacionalne valute, leva, od januarja letos padla za 70 odstotkov. V Bolgariji so uvedli tudi 18-odstotni davek na dodatno vrednost in s 1. aprilom zvisali cene energetskih virov za 36 odstotkov. Tiskovni predstavnik UFD Assen Agov je med drugim izjavil: »Ce parlamentarna obravnava o ekonomski politiki ne bo pripeljala do odstopa vlade, bomo predlagali glasovanje o njeni nezaupnici.«

Sredinska vlada Lubena Berova, ki jo podpirajo tudi nekdanji komunisti in Gibanje turske manjšine za pravice in svobodo (MDL) ter nekateri odpadniki UFD, je pršla na oblast 30. decembra 1992. Zamenjala je prejšnjo manjšinsko vlado, ki so jo sestavljali člani Zveze demokratičnih sil. Ti so namreč zmagali na volitvah oktobra 1991, vendar so bili pozneje med glasovanjem v parlamentu odstavljeni. Narodna skupščina je od takrat že petkrat zavrnila glasovanje o predlogu o nezaupnici vladi, ki ga je predlagala Zveza demokratičnih sil. Bolgarska socialistična stranka, Gibanje turske manjšine in Novo demokratično združenje (sestavljajo ga nekateri nekdanji člani UFD) pa že nekaj dni vladi enoglasno očitajo njeno »neučinkovitost«.

Predsednik republike Jelio Jeleu je v torek na televiziji izjavil, da bi lahko vlada zaradi svoje »neučinkovitosti« skodovala miru v državi in socialni stabilnosti. Napovedal je, da bo vladi premiera Berova »odrekel svojo politično podporo«. Jelov mu očita zaostajanje v izvajanju privatizacijskih postopkov v javnih podjetjih in kmetijskih zemljišč. Berov naj bi prav tako odgovoren za izredno slab položaj nacionalne valute, kar je med prebivalstvom povzročilo pravi preplah.

68-letni premier Luben Berov, ki so ga v začetku marca operirali na srcu, naj bi v četrtek spet začel opravljati svoje dolžnosti. Berov naj bi tudi napovedal spremembe v vladi. Bolgarska socialistična stranka in Novo demokratično združenje sta pripravljena počakati še dva meseca, da bi sedanja vlada popravila položaj v državi, tursko Gibanje za pravice in svobosćine pa je napovedalo »resen pogovor« s premierom Berovom. Ce bi vlada res odstopila, bo moral predsednik vlade Bolgarsko socialistično stranko pooblastiti, da sestavi novo vlado. Ta stranka ima namreč v skupščini 105 od 240 poslancev. Druge parlamentarne stranke tega predloga ne podpirajo; poudarjajo, da ne nameravajo sodelovati ali podpirati vlade, ki bi jo sestavljali nekdanji komunisti. Zveza demokratičnih sil, ki jo v parlamentu zastopa 87 poslancev, kategorično zavrača sestavo vlade pred izvedbo predčasnih volitev. (AFP)

NOVICE

Rusi za odpravo sankcij proti ZRJ

MOSKVA - Stirje skrajno nacionalistični in komunistični ruski poslanci so se v sredo na tiskovni konferenci zavzeli za to, da Rusija prizna Republiko srbsko Krajino in z njo sklene vojaško zavezništvo. Vsi stirje parlamentarci, ki so pred kratkim obiskali Srbe v Krajini, so se na tiskovni konferenci zavzeli tudi za to, da bi Rusija pridobila svoje pomorsko oporišče na Jadranski obali. »Diplomatsko moramo priznati Republiko srbsko Krajino ter skleniti vojaško in politično zavezništvo s to državo,« je izjavil podpredsednik dume Vladimir Vengerovski, član skrajno nacionalistične Liberalno-demokratske stranke Vladimira Zirinovskega. »Tradicionalni ruski interesi v tej regiji so na strani Srbov, ki se jim moramo pridružiti v politični in vojaški zvezi,« je izjavil komunistični poslanec Vitalij Sevastjonov.

Do tega poziva je prišlo po tem, ko je na pobudo ruskega odposlanca Vitalija Curkina Zagreb 30. marca podpisal sporazum o premirju s srbskimi secesionisti, ki je začel veljati v ponedeljek zjutraj. Vsi stirje poslanci so potrdili, da so srbski voditelji iz Krajine in Beograda naklonjeni zamisli o pomorskem ruskem oporišču na Jadranski obali ter da so pripravljene sprejeti do 200 tisoč Rusov. Ti »bi bili lahko begunci iz etničnih spopadov v nekdanji Sovjetski zvezi, pa tudi vojaški častniki, ki so se upokojili« iz nekdanje sovjetske vojske z vseh koncev nekdanje ZSSR, je izjavil Vitalij Sevastjonov. Prav tako se zavzemajo za odpravo sankcij, ki jih je OZN uvedla zoper Jugoslavijo v prepričanju, da ta embargo pomeni »genocid za srbsko ljudstvo«. (AFP)

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.15	Tina in Nejc v Etnografskem muzeju
09.55	22. mednarodno tekmovanje mladih baletnih plesalcev za nagrado Lausanne '94, 3. oddaja
10.15	Analitična mehanika, 52., zadnji del nemske izobraževalne serije
10.45	Tobačne vojne, 2. del angleske dokumentarne oddaje
11.05	Po domače
12.50	Trattoria Trax-Kuhanje ob Rossiniju, 5/6 del oddaje
13.00	Poročila
13.05	Studio City, ponovitev
15.00	Svet poroča, ponovitev
15.35	Osmi dan, ponovitev
16.20	Slovenci vamejstvu
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zarisce
20.30	Neverjetni cetrtek:
	Neverjetne zgodbe: Na pomoč, 9. oddaja
21.25	Tednik
22.10	TV dnevnik 3, VPS 2210
	Sova
22.35	To je ljubezen, 5/19 del angleske nanizanke
	Zvestoba in postenje
23.05	Odletel bom, 5/16 del ameriske nadaljevanke
	Dejanje iz obupa
23.50	Video strani

SLOVENIJA 2

14.30	Video strani
15.10	Kinoteka - Fritz Lang:
	Ministrstvo za strah , ameriski cb film, 1944
16.30	Strta srca, 4/16 del francoske nadaljevanke
	Padec
	Sova, ponovitev
17.15	Popolna tujca, 4/22 del ameriske nanizanke
	Moja prva delnica
17.45	Odletel bom, 4/16 del ameriske nadaljevanke
	Do jutrisnjega dne
18.35	Ze veste
19.05	Poslovna borza
19.15	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 2
20.05	Miloška, dokumentarni film
	Umetniški večer:
20.45	Mojstrovine: Louvre , angleska dokumentarna oddaja
	Irek Mukhamedov: Moč in umetnost; portret baletnega plesalca
22.25	Cudna riba, videoples DV8 Physical Theatre
23.25	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.30	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 138. dela ameriske nanizanke
13.05	A-Shop
13.15	Spot tedna
13.20	CMT
14.30	Borza dela
14.45	Na velikem platnu
15.00	Call Selection, ponovitev
15.35	A-Shop
15.45	Rock starine, ponovitev 60. oddaje
16.15	Velika prerija in njeni prebivalci, 2. del dokumentarne serije
16.45	Elizije - Slavko Mahne, 3. del oddaje o duhovnosti
17.15	Učna leta, ponovitev 8. dela
17.45	Luc svetlobe, 139. del ameriske nadaljevanke
18.30	Zelena detektiva, risanka
19.00	Porocila
19.20	A-Shop
19.30	Magnetoskop, glasbena oddaja
20.10	Drakula, 6. del ameriske serije
20.45	Vohuni, lazi in gola bedra , ameriska komedija
	Igrajo: Ed Begley, Linda Purl, Harry Anderson in drugi; režija James Frawley.
22.20	Porocila
22.40	Rock starine, 61. oddaja
23.20	Spot tedna
23.25	Na velikem platnu
23.45	CMT
00.30	Borza dela

KOPER

18.00 Slovenski program

KOROŠKA

19.30 Cas v sliki

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.30	Dnevnik in variete Carabelle, 10.00 dnevnik
10.05	Film: L'evaso di San Quintino ('57), vmes (11.00) dnevnik, risanke
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveni tednik
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.00	Nan.: Saranno famosi
15.45	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes risanke, nanizanke, zanimivosti
17.00	Nan.: Zorro
17.45	Dnevnik, snežne razmere
18.00	Koncert v spomin zrtvam nacifasizma ob prisotnosti papeža J. Pavla 2.
19.40	Variete: Miraggi
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.35	Variete: Miraggi
20.40	Variete: Banana - Cinecittà (vodi Pippo Franco)
23.05	Dnevnik
23.10	Aktualno: A grandi cifre (vodi Angela Buttiglione)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Dok.: DSE Sapere
1.00	Film: Cari genitori (dram., It. '73, r. E.M. Salerno, i. F. Bolkan, Catherine Spaak)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.50	Oddaja za najmlajše
8.45	Dnevnik Euronews
9.05	Nan.: Lassie, 9.30 Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Santa Barbara, 14.45 Beautiful
14.00	I suoi primi 40 anni (vodi Enza Sampò)
15.30	Dnevnik
15.35	Kronike v živo: Detto tra noi
17.00	Dnevnik, 17.05 TG 2
	Nonsolonerò
17.20	Pogum zivljenja
18.20	Sportne vesti
18.30	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Codice marziale 4 (krim., ZDA '93, i. J. Wincott, C. Rothrock)
22.15	Aktualno: Mixer
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Pogum zivljenja
0.40	Film: Sangue bianco

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, od 9.00 oddaje dalje DSE
10.00	Idealna knjižnica
10.30	DSE - Parlato semplice
12.00	Dnevnik 3 iz Milana
12.15	TGR E - O gospodarstvu
12.30	Dove sono i Pirenei?
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Koncert: Rocco Filippini izvaja Bachove skladbe
15.45	Sport: Derby, 15.55 namizni tenis, balinanje, plavanje
17.45	Znanstveni dnevnik
18.00	Dok.: Geo
18.35	Sport, Insieme, vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Variete: L'apporofndimento (G. Gnocchi), Blob, Una cartolina
20.30	Film: Il grande paese western, ZDA '58)
22.15	Dnevnik in vreme
23.20	Sport: E' quasigol
0.30	Dnevnik in vreme

RETE 4

7.15	Nanizanka, 8.00nad. Piccola Cenerentola
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 nad, Valentina, 10.00 Guadalupe, Febbre d'amore, 11.45 Maddalena, 12.30 Antonella, (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: Luogo comune
14.15	Nad.: Sentieri, 15.10 Primo amore, 15.45 Principessa, 16.15 Camilla
16.55	Kviz: La verità, 17.30 dnevnik
17.35	Rubrika o lepoti.
17.45	Luogo comune
18.00	Aktualno: Funari News, 19.00 dnevnik
20.30	Nad.: Cuore selvaggio
22.30	Film: Saigon (dram., ZDA '88, i. W. Dafoe), vmes (23.45) dnevnik
0.40	Pregled tiska
1.00	Film (kom.)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Nad.: beautiful
14.05	Kviz: Sarà vero?
15.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete, vmes risanke in kviz
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (E. Greggio, Ric)
20.40	Film: Pari e deispari (kom., It. '79, i. Bud Spencer, Terence Hill)
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.30	Odprti studio, Fatti e misfatti
12.45	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà
17.40	Sport studio
17.55	Nan.: Power Rangers, 18.30 Bayside School, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odprti studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Nan.: Beverly Hills, 21.30 Melrose Place
22.30	Film: Porky's 3 - La rivincita (kom., ZDA '85)
0.30	Aktualno: Tu Italia
0.40	Sport studio

TELE 4

13.30	19.30, 22.35 Dogodki in odmevi
20.45	Film: Padrona del paradiso

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.45 Dnevnik, 13.30 Sport
14.05	Film: Una su 13 (kom.)
15.55	Variete: Tappeto volante
20.30	Film: Agente 007 l'uomo dalla pistola d'oro ('75)
0.55	La donna dei centauri

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Stanje stvari - kultura, vodi Natasa Melon
17.10	Slovenski magazin
17.45	No Comment
18.00	Slovenski program: Primorski forum
18.35	Primorska poslovno
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program
20.30	»Meridiani«, aktualna tema
21.30	Achtung Baby!, oddaja o kulturi
22.00	No Comment
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno glasbena oddaja

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Pri Huxtablovih
09.30	Zemlja in ljudje
10.00	Slika Avstrije
10.30	Bigfoot in Hendersonovi, pon. am. filma
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi
13.35	Družinske vezi
14.00	Dr. Kulani-zdravnik na Havajih
14.45	Comedy Capers
15.00	Otroski program:
15.50	Wild Fires, 5. del
16.15	Pisani tednik
16.35	Kremenčkovi
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.30	Florida Lady, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.15	Hribovski zdravnik, 17., zadnji del serije
21.05	Pogledi od strani
21.15	Liebling Kreuzberg, zadnji del serije
22.00	Vroči led, ameriska psiholoska kriminalka
23.35	Cas v sliki
23.45	Queimada, italijanski pustolovski film
01.45	Porocila
	Tisoč mojstrov in

Avstrija 2

14.50	Tisoč mojstrov in: Johannes Itten: Srečanje
15.00	Lipova ulica, serija: Prepovedani sadeži
15.30	Moje povodne dogodivščine, 1. del: Zacetek
16.15	Neznani svet
16.30	Zveneca Avstrija
17.15	Psi, 5. del: Rodovnik
18.05	Pri Huxtablovih: Olivia za predsednika
18.30	Made in Austria, kviz
19.00	Regionalna porocila
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Domače reportaže
21.05	Lukas Resetarits: To je pa ze od sile, odlomki iz kabaretnega programa
22.00	Večerni studio
22.35	Smrtonosna propaganda: Kriza OZN
23.20	Sporna vprasanja
00.50	Porocila
	Tisoč mojstrov in

Hrvatska 1

10.00	Porocila
10.05	Solski program: Dober dan, ucenci
10.10	Evropske pokrajine: Praga
10.35	Ogrožena naravna dediscina
11.00	Ameriska anglescina, 48. in 49. del
11.35	Sandokan, 7/26 del risane serije
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 62/199 del mehiske nadaljevanke
12.40	Prava igralca, 5/14 del angl. humor. nanizanka
13.05	Ciklus filmov Johna Hustona: Moulin Rouge , ameriski film, 1952
	Po romanu Pierra La Murara.
15.00	Monofon
15.30	Ucimo se o Hrvatski: Nasi likovni umetniki
16.00	Porocila
16.05	Oddaja za otroke
16.30	Z zdravjem do lepote
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo sreće
18.35	Santa Barbara, 681. del ameriske nadaljevanke
19.18	Male skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 1
20.15	Iz strankarskega zivljenja
20.55	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
21.35	Porocila
21.40	Znanost in mi
22.25	Slika na sliko
23.10	Glasbeni mesecnik
00.10	Porocila v anglescini
00.15	Sanje brez meja

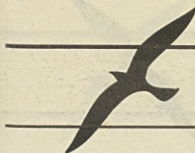
Hrvatska 2

15.10	TV-koledar
15.20	Sandokan, pon. 7/26 dela risane serije
15.45	Decek v grmovju, pon. 3/4 dela nadaljevanke
16.40	Mala princesa, ameriski film
18.15	Ekran brez okvira
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Dober dan, razred, 5/6 del angl. humor. serije
20.45	Najvecji zlocini in procesi 20. stoletja, 16/26 del koproduk. dok. serije
21.20	Decek v grmovju, 4., zadnji del nadaljevanke
22.15	Love story , angleski cb film, 1944
	Igrajo: Margaret Lockwood, Stewart Granger, Tom Walls, Moira Lister in drugi; režija Arthur Hillier.

Madžarska

07.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
09.00	Cez dan
09.30	Riviera, serija
10.30	Rojen pod srečno zvezdo, nemska serija
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.15	Poletje, morje, sonce, 3. del serije
13.44	Carobni Kartago, pzn film
14.05	Rdece in crno, francoski cb film
15.40	Vaska TV
16.00	Dnevnik
16.26	Telesport
17.00	Zunanje zadeve, serija
17.30	Pojavi v zivalskem svetu
18.00	Vklopi, otroški program
18.30	Stavimo!, kviz
18.55	Otroski koticek
19.30	Dnevnik
20.15	Muhasti letni casi
21.10	Madžarska polpreteklost, 22. del serije
22.02	Mimi, italijanski film
23.50	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 2 / DANES OB 20.55

Mojstrovine: Louvre

Moč in umetnost: I. Mukhamedov

UMETNIŠKI VEČER

MOJSTROVINE, angleska dokumentarna oddaja**1. del: LOUVRE**

Nanizanka, ki jo je oblikoval Reiner Moritz, prinaša nov pristop k vrednotenju umetnosti. Gledalcem omogoča, da поблиže spoznajo mojstrovine iz galerij po vsem svetu. Filmski posnetek vrhunske kvalitete ponuja pogled na lepoto in detajle vsake izbrane slike čisto od blizu, umetnino primerja s sorodnimi deli in ugotavlja razlike med njimi.

Komentar k slikam, ki so ga prispevali vodilni umetnostni zgodovinarji, ocenjuje enkratne lastnosti značilnih slik in jih postavlja tako v zvezo z umetnikovim življenjem in delom v celoti, kakor tudi v zvezo z obdobjem in gibanjem, ki mu pripada. Nanizanka zajema mojstrovine v širokem obsegu, od zgodnjih obdobjih do danes. Predstavlja dela splošno priznanih avtorjev, prav tako pa nam pokaže tudi nekatere manj znane dragocenosti, kar daje gledalcem prilagodljivost, da razširijo svoja umetnostna obzorja.

V nanizanki MOJSTROVINE je bilo v minulih starih letih posnetih več kot trideset galerij po vsem svetu. Oddaje so dosegle velik uspeh. Zbirke, iz katerih so bile izbrane značilne slike, so vse zelo obsežne.

Prva oddaja iz nanizanke bo predstavila LOUVRE. Celotna oddaja je sestavljena iz petih desetminutnih sekvenc, ki vsaka predstavi po eno mojstrovino iz tega muzeja.

Tako bodo v prvi oddaji postavljene pod drobnogled naslednje mojstrovine:

1. Splav Meduze, njen avtor je Theodore Gericault
2. Poroka v Kani Galileji, avtor Paolo Veronese
3. Kmečka družina, avtor je Luis ali Antoine Le Nain
4. Hubert Robert je slikarsko upodobil projekt razporeditve v Veliki galeriji Louvra
5. Krizanje, mojstrovino je naslikal Andrea Mantegna

IREK MUKHAMEDOV
MOC IN UMETNOST, portret baletnega plesalca

V oddaji iz niza portretov velikih baletnih in glasbenih umetnikov, vam tokrat predstavljamo ruskega baletnega plesalca Ireka Mukhamedova. Tudi on je, kot doslej že mnogi njegovi rojaki, odšel na zahod. V Anglijo je prišel z reputacijo enega najboljših umetnikov tradicije baleta Bolsoj teatra.

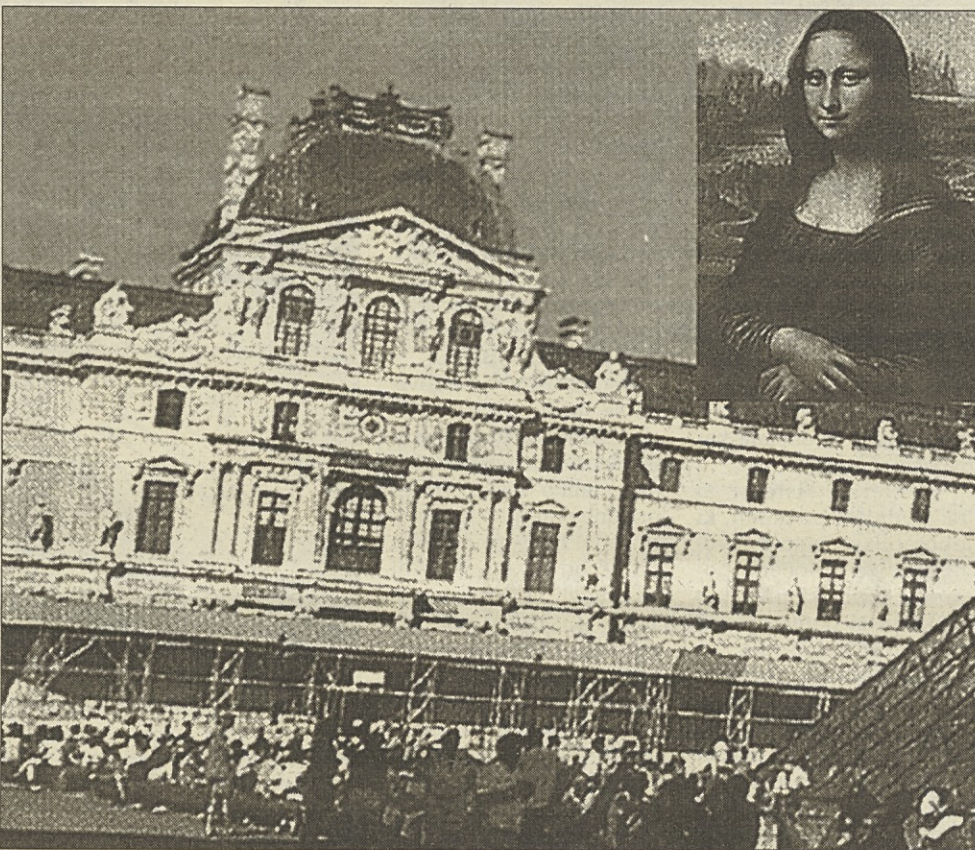
V tej angleski oddaji so skušali prikazati prenos te ruske sole na zahteve angleškega repertoarja.

Irek Mukhamedov se pogovarja z Judith

Mackrell o uporabi discipline njegovega ruskega solanja pri največjih britanskih koreografskih postavitvah. Predstavlja se z odlomki iz predstav velike ruske baletne klasike in s posebnim posnetkom pas de deux Summer (Poletje) iz baleta Stirje letni časi Kennetha MacMillana s partnerico Vivian Durante, primabalerino The Royal Ballet.

Ob posnetkih z vaj Mukhamedov pripoveduje tudi o prilagajanju novemu slogu, o izzivu ob novih vlogah ter o nacrtih za prihodnost.

Oddajo je režiral Derek Bailey.

TV SLOVENIJA 2

20.05

MILOŠKA,
dokumentarna oddaja

Zgodba Miloške Nott je zgodba o drugačnosti. - Ni sem drugačna. Toda ne vem, zakaj drugi ne čutijo tako kot jaz. - Pri tem misli predvsem na drugačen pogled na dogajanja okrog sebe, zlasti na vojno in na vse vojne, ki jih je doživljala. Rojena je v Mariboru, mladost pa je preživela pri Kodrovih na Svetem Jakobu. Tja so jo skrili starši, ker so se bali, da bi jo ubili Nemci. Njen oče je namreč pomagal Židom in nekaterim drugim ljudem, ki so si rešili življenje tako, da so pobegnili čez Pohorje. Sebe ni mogel rešiti. Potem, ko so ga odpeljali v Dachau, ga Miloška ni videla nikoli več. Kratke čase, ko se je hodila v gimnazijo, je bila v domu Slave Klavore. Tam se je srečala s trpkostjo zapuščenih otrok in veseljem, ki je nastajalo ob tem, ko smo gradili novo Jugoslavijo. Kmalu nato je odšla k mami v Italijo; doma na Štajerskem ni bila celih petintrideset let. Ko se je vrnila, da bi pokazala možu od kje je doma so privreli na dan spomini. Ko je človek starejši je zelo pomembno, da ve, kje ima svoje korenine. Brez teh ni mogoče živeti. Ko se je začela vojna v Sloveniji in kasneje na Hrvaškem ni mogla verjeti, da se ruši tisti svet, ki ga je sama gradila pred desetletji. Ko se je začela vojna v Bosni, je rekla: Tega ne morem več gledati. Bila je med prvimi, ki je angleškimi politikom povedala o koncentracijskih taboriščih v Bosni. Za begunce je osnovala sklad, da bi bilo Sloveniji lažje. Iz Bosne je pripeljala ranjene otroke, nekaterim pomaga pri šolanju... Miloška Nott, ki ji doma rečejo lady, kajti ta naslov je prejela, ko je angleška kraljica podelila njemu možu naslov Sir, je čisto navadna ženska. Pa vendar povsem drugačna. Sama se, v čisti štajersčini sprašuje: Zakaj drugi ne čutijo kak ja... Film sta posnela Željko Ivančič in Slobodan Lubarda, montiral Gorazd Todorovič, scenaristka je Alenka Auersperger.

TV SLOVENIJA 1

20.35

NEVERJETNI ČETRTEK,
neverjetne zgodbe

Svoje otroke lahko naučimo, koga naj pokličejo v primeru nesreče in kaj naj mu povedo. Le upamo pa lahko, da se bodo v nesreči tega spomnili. V četrtekovi oddaji Neverjetne zgodbe - Na pomoč, boste videli resnične zgodbe o družinah na preizkušnji in ljudeh, ki so jih poskušali rešiti. V večini zgodb so junaki otroci, ki so si pomagali med seboj, v eni od zgodb pa bomo spoznali, kako pomembna je hitra in učinkovita pomoč ob srčnem napadu.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 Partyzone

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 Paradise Beach; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Čipke, 4. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Reklame, serija; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Rescue; 22.00 L.A. Law; 23.00 Star Trek, ponovitve

PRO 7

06.00 Serije, ponovitve; 11.40 Pri Huxtablovih; 12.10 Agentka s srcem, serija; 13.05 Hotel; 14.00 Dinastija, serija; 16.00 Popolna tujca; 16.30 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Krila; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Moje ime je Nobody, nem.-ital.-franc. vestern komedija; 22.15 Metamorfoze, ital. grozljivka

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.10 Sence an megla, am. film; 11.35 Ocvrti zeleni paradizniki, am. melodrama; 13.45 Kino '94; 16.25 Colette, franc. drama; 18.00 Kristof Kolumb-Odkritje, am. pustol. film; 20.00 Clear; 20.15 Pesti-Moraš se bori za svoj prav, am. akcijski film; 22.00 Tom Gerhardt, Comedy Special

SAT 1

08.55 Ponovitve serij; 13.00 Ladja zaljubljenec; 14.00 Sosed; 14.30 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Pet krat Pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vse; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Schwarz poseže vmes, serija; 21.15 Schreinemakersova v živo; 23.30 Tvegani posli, ameriška komedija

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Eurogolf; 10.00 SP v umeštnem drsanju, vrhunec; 12.00 Nogomet, pon.; 14.00 Biljard, pon.; 16.00 Pikado, pon.; 17.00 Eurofun, magazin; 17.30 Hokej-NHL; 18.30 Motorsport, magazin; 19.30 Športna poročila; 20.00 Borilne veščine, festival v Bercyju; 21.00 Taekwondo; 22.00 Nogomet; 23.00 Motorsport

International; 23.30 Tennis, magazin; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 17.00 Kdo je šef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Spolno nadlegovana, am. triler; 23.10 Gottschalk; 00.00 Poročila

RTL 2

05.25-16.55 Ponovitve serij; 16.55 Družina Robinson; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Hulk, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Tvoji, moji, najini, am. komedija; 22.30 Poročila; 22.45 Šef mafije, nem.-ital. kriminalka; 00.50 Fantastične zgodbe

SKY MOVIES

15.00 The Hallelujah Trail; 17.00 Fitzwilly; 19.00 Zone Troopers; 21.00 Hudson Hawk; 23.00 Cobra

MOVIE CHANNEL

14.45 Can-Can; 17.00 Skylark; 19.00 Vincent And Me; 21.00 Legacy Of Lies; 23.00 Sleepwalkers

VOX

16.10 Poročila; 16.15 Poletje v Alzaciji, pon. franc. drame; 18.00 Poročila; 18.15 Simon & Simon; 19.10 Cannon; 20.05 Dnevnik; 20.10 Rokomet; 21.55 Poročila; 22.35 Sledge Hammer

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 On The Air; 20.00 Zdalj; 20.30 Financial Times Report; 21.00 Ushuaia, dokumentarna serija; 22.00 Poročila; 22.30 Media TV; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Starl gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 10.35 Kompas holidays turistično oko; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobstinice; 16.35 Popevka tedna; 17.50 Šport; 19.30 Jazz; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20 Rock Underground.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Božanska komedija (25. del); 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Caruso; 16.45 Tretja stopnica; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVs; 22.05 Večerni logotip; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjek in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Zdravnikov nasveti; 11.00 Hladno-toplo-vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podkornice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Mladim poslušalcem, v živo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem, 2. del; 19.00 Dnevnik; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala R. Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 8.40 Igrajte z nami; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Govorimo o medicini; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Romagnolia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 The magic bus; 16.00 Modri val; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Jazz; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved; 7.45 Slov. novice; 9.25 Kam danes; 11.00 Anketi; 11.55 Odgovori; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarska oddaja; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 16.25 Nagradna uganka; 17.55 Špekahla; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Svetovni dan zdravja; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski program Radia Kranj.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Delavnica znanec; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Poštni predal; 12.1; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Šport; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki; 20.00 Kulturno-umetniški program; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Vzign; 11.30 K4 odpira ventile!; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Jocular; 18.00 Borzni parket; 19.00 Tolpa bumov; Dull Schicksal; 21.30 Institut Egon March predstavlja; 22.30 Vaš omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 S hrano do zdravja; 8.40 Revival; 9.00 Iz studija z vami; 9.15 Odprta kniga; Most na Drini (I. Andrić, r. Marko Sosič, 27. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Slovenska lahka glasba; 15.30 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Komorni zbor Ave, Ljubljanski madrigalisti; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 Revolution rock; 20.30 Foyer.

Radio Koroška

18.10-19.00 Rož - Podjuna - Zila.

FANTASTIKA

Vonnegutov
Hokus pokus

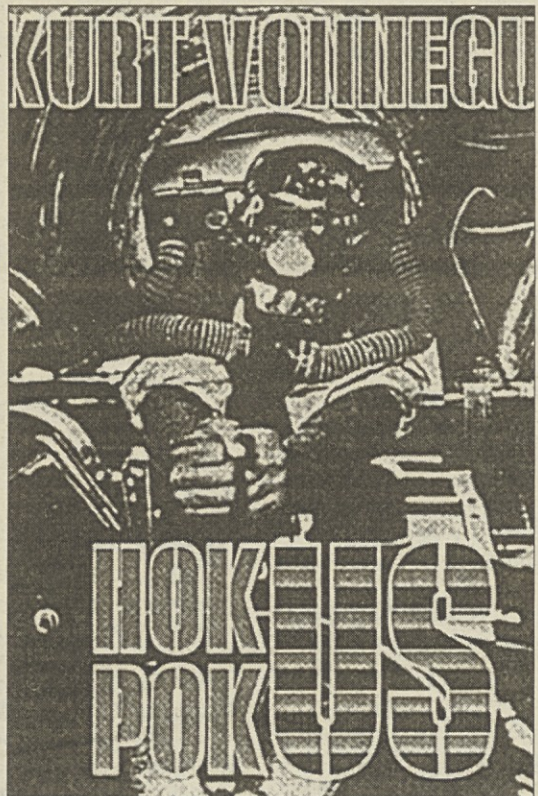
MATIJA HUDOVERNIK

»Samo zato ker znajo nekateri od nas brati in pisati in nekoliko računati, to se ne pomeni, da si zaslužimo, da osvojimo Vesolje. Konec.«

Z gornjimi besedami se konča ena izmed zadnjih knjig ameriškega pisatelja Kurta Vonneguta (1922) Hokus pokus, ki je zdaj v sijajnem prevodu Stase Grahek izšla pri Mladinski knjigi - v knjižni zbirki Zenit. Kurt Vonnegut je nedvomno eden najbolj priljubljenih tujih pisateljev med slovenskim bralstvom in tako kot v tujini tudi pri nas zanimiv predvsem za bralce s posebno izbranim okusom.

»Hokus pokus,« je na ovitek s sliko Giannija Bertinija na naslovnici zapisal Andrej Blatnik, »nadaljuje tiste poteze v avtorjevih delih, ki so ga iz anonimnega pisca znanstvene fantastike spremenile v enega najpomembnejših ameriških prozaistov, znanstveno fantastiko pa sočasno iz manjvredne zabave v cenjeno literarno zvrst. Tudi ta knjiga je, kot je zanj značilno, sarkastična različica negativne utopije, ki bolj kot o prihodnosti spregovarja o zdajšnjem času.« Ne glede na to, v katerem realnem času so bile napisane gornje vrstice, bi nemara marsikateri ozavešeni bralec le s težavo pristal na navedeno opredelitev statusa znanstvene fantastike, saj je očitno namenjena bolj populističnim slojem.

Tako kot Douglasa dama in Richarda Bacha je seveda tudi Kurt Vonnegut težko uvrstiti v neko določeno literarno zvrst. Vse tri je se najlažje v knjigarnah uvrstiti kar pod rubrike: Adams, Bach in Vonnegut. Vonnegutov Hokus pokus bi mirno lah-

ko vzeli kot sociološko studijo neke družbe, studijo v kateri obracunava s preteklostjo (Vietnamsko vojno), ameriško sedanostjo in glede na to, da je zgodba postavljena v leto 2001, skoraj nezmotljivo napove tudi bližnjo ameriško prihodnost. V njej je plačilno in obračunsko sredstvo bolj kot dolar jen (tako kot je pri nas in na večjem delu Balkana nemška marka) in v njej Japonci že vodijo in upravljajo celo zapore. Njegova utopija in znanstvena fantastika sta tako že bolj realnost kot ne, tako kot bi bilo pravzaprav lepo, če bi bila Vonnegutova Klavnica pet znanstvena fantastika - pa žal ni bila.

Vonnegutov sarkazem je skoraj brezmejen. »Fadders je bil morebiti najbolj domišljav človek v civilu, kar sem jih kdaj videl. Misli je, da je zato, ker tekoče govori kitajsko, imeniten kot kak jedrski fizik, kot da ne bi kitajsko govorilo se 1.000.000.000 drugih ljudi, med katerimi je bilo nedvomno 1.000.000 bebec.«

In se: »V Vietnamu pa sem bil res duhovni vodja. Ja, in to me se vedno muči. V mojem zadnjem letu tam, ko je moje strelivo namesto krogel postal jezik, sem si izmislil opravičila za vse pobijanje in umiranje, pri katerem smo sodelovali in ki je tudi name naredilo vtis! Bil sem genij smrtonosnega hokus pokusa!

Hocete vedeti, kako sem začel svoje govore novim vojakom, ki jih se niso potisnili v mesoreznic? Vzravnal sem ramena in potisnil prsni kos naprej, da so mi lahko videli vsa rebra, potem pa sem skozi megafon zarjul: 'Možje, hočem, da poslušate, in dobro me poslušajte!' In so poslušali, so.«

Tudi zato, kot je zapisal Andrej Blatnik »Vonnegutova perspektiva utegne vendarle malce omajati slepo zagledanost v Ameriko, ki je v zadnjih letih postala slovenska značilnost, in osamljenim kritičnim glasom povratnikov z druge strani oceana pridružit se kakega.«

Skratka, branje za knjižne sladokusce, ki fantazmi priznavajo neogibno modaliteto brezmejnosti in posebno prepricevalno moč.

INFORMATIKA / RAČUNALNIŠKI PROGRAM ZA PODORO TRGOVINAM

Naj bodo poleg hrušk
tudi pomaranče ali por?

Program je v osnovi namenjen za šolanje bodočih poslovo-
dij

V britanskih trgovinah decembra ne prodajo prav dosti jagod, prav tako pa jih junija ne sprasujejo po puranih in božičnem pudingu. Kdaj naj trgovina kupcem ponudi purane in kdaj bi bilo treba prenehati naročati jagode? In ko se odločijo potrošnike opozoriti, da so purani že na voljo - ter jih postavijo na vidnejše mesto v prodajalni, znižajo ceno in razobesijo reklamne lepake - kaj naj bi jim obenem se skušali potisniti v nakupovalni voziček?

Poslovodje ene od največjih otoskih verig samopostrežnih trgovin se odnedavna o izboru izdelkov, ki naj bi jih promovirali, posvetujejo z računalniškim ekspertnim sistemom. Program z angleško kratico PEST bi utegnil nekoč trgovcem predlagati tudi tako razporeditev izdelkov po policah, ki bi obetala kar največjo prodajo.

Ekspertni sistemi so računalniški programi, ki uporabljajo znanje izvedencev za določeno področje v obliki pravil, s katerimi si pomagajo pri oblikovanju nasveta, ko ga v določenih okoliščinah pobaramo za mnenje. Pravila sestavimo z izpraševanjem strokovnjakov in tako ugotovimo, katera vprašanja si izvedenec zastavi, da oblikuje odločitve.

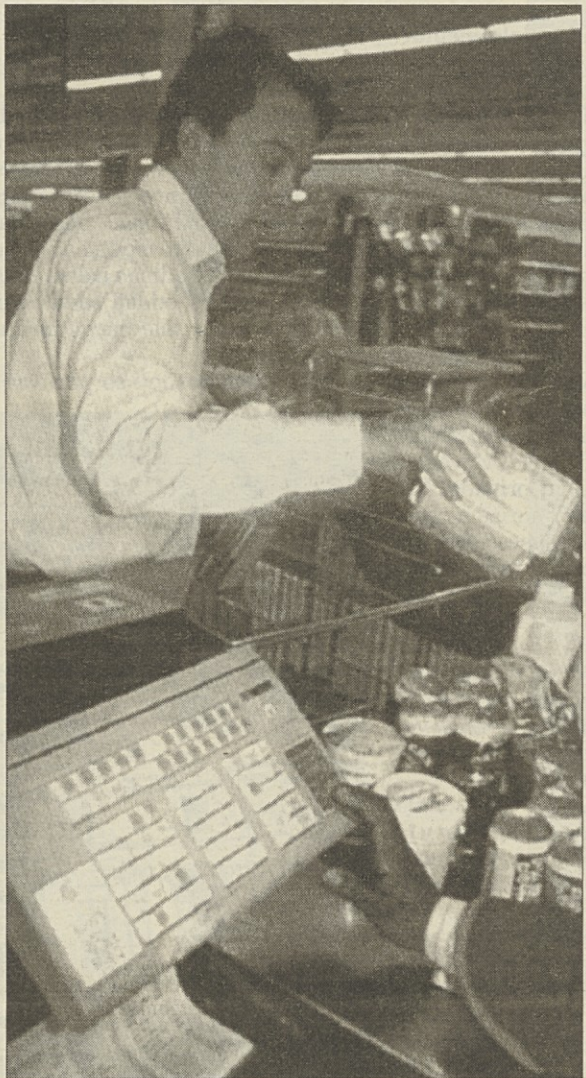
Tisti, ki skrbijo za založenost trgovin, vedo iz izkušenj, da morajo naročiti večje količine puranov že dosti pred Božicem. Ustrezno pravilo ekspertnega sistema bi potemtakem bilo, da je treba določeno število te-

dnov prej pričeti zahtevati več puranov kot sicer. Trgovci vedo tudi to, da povečana prodaja puranov pomeni več povpraševanja po brsticnem ohrovtu; drugo pravilo ekspertnega sistema bi torej moralo upoštevati večje zanimanje za brstični ohrovt v decembru. Večja kot je zbirka pravil, bolje bo ekspertni sistem oponašal miselne procese ljudi.

PEST so razvili računalniški in poslovni strokovnjaki z Univerz v Kentu, Stirlingu in Edinburgu v okviru štiriletnega projekta, ki je že napol končan. Zaceli so z izpraševanjem izkušenih poslovo-
dij in kupcev ter s tem ugotovili, kako sposobno osebe pripravi akcijsko prodajo, nato pa so iz odgovorov sestavili pravila za ekspertni sistem.

Samopostrežne trgovine se lotijo načrtovanja akcijskih prodaj in nakupa dobrin centralizirano, da se lahko doseže veriga pri dobaviteljih ugodnejše cene. Ekspertni sistem PEST bo brzkone tekel na zmogljivi delovni postaji v pisarni direktorja trgovske verige, že postavljena računalniška mreža pa ga bo povezovala s poslovalnicami. Program je v osnovi namenjen za šolanje sedanjih in bodočih poslovo-
dij.

Razvoja sistema PEST so se lotili z ciljem, da bi ustvarili orodje, ki bi svetovalo, kako razmestiti sadje in zelenjavo po trgovini, katere proizvode naj bi skušali prodati kot posebno ponudbo in kako - ce sploh - kombinirati izdelke pri akcijskih prodajah. Akcijska pro-

Samodejno ocenjevanje prometa, dobička in marže

daja predstavlja v splošnem med 30 in 40 odstotkov prometa velikih trgovskih his. Oddelek s sadjem in zelenjavo je navadno najvidnejši v vsej trgovini in zelo pogosto že od daleč vabi k ugodnemu nakupu.

Nasveti sistema PEST ne temeljijo le na izkušnjah osebja, ampak izhajajo tudi iz podatkov, ki jih zajemajo s čitalci cr-

tne kode na blagajnah. Ti vsebujejo pomembne informacije o vzorcih porabe. »Prodajni podatki so osnovni vir informacij,« meni Tony Curtis, raziskovalni sodelavec računalniškega laboratorija na Univerzi v Kentu. Pravila ekspertnega sistema operirajo prav s temi informacijami. Vendar pa lahko že sama množina podatkov - vsak teden

pride iz trisopetdesetih trgovin do 1500 megabytov - zadusi vsak poskus analize.

Doslej so trgovine podatke z dobavnic uporabljale le za inventuro. Osrednji računalnik posamezne prodajalne je povezan z blagajnami: ko blagajnicarka zabeleži, da je bil nek izdelek prodan, računalnik samodejno naroči novega. PEST si bo s temi informacijami pomagal pri ugotavljanju, kateri proizvodi so v določenem letnem času najbolj priljubljeni, poleg tega pa bo izkoriščal tudi demografske podatke (purani se v okoljih, kjer stanuje dosti Američanov, dobro prodajajo tudi v novembru, ko je takoiimenovani zahvalni praznik). Obenem lahko prikaže, po katerih kombinacijah izdelkov ljudje pogosteje posegajo. Curtis si zeli, da bi PEST nekoč lahko podatke analiziral skupaj s vremenskimi poročili in napovedmi, ker vreme vpliva na kakovost in dobavo sadja in zelenjave.

Zaenkrat zna sistem PEST oceniti, kako se bo akcijska prodaja določenega izdelka poznala na prometu, dobičku in marži trgovine. Curtis pa dodaja, da se je pokazalo, da je drugi cilj projekta - sestavljanje pravil za najprimernejšo razporeditev sadja in zelenjave - mnogo zahtevnejši kot se je zdelo v začetku: tu je na voljo tako veliko možnosti. Vprašanje pa je, kako jih bodo posamezni trgovci znali izrabiti, zlasti v kar največje zadovoljstvo potrošnikov.

Elisabeth Geake -PrZ-

Prebavni trakt
in krvavitve

Krvavitve iz prebavnega trakta pri starejših osebah niti niso tako redke. Predvsem gre za občasne in dolgo neopazne krvavitve, redkeje prihaja do burnih krvavitev, ki zahtevajo hitro ukrepanje. Kri se lahko opazi med bruhanjem (hematemiza) ali pa pri odvajanju blata. Marsikomu je nerodno govoriti o stolici ali pa se mu to ne zdi pomembno. Ko zdravnik bolnika sprašuje o barvi blata, njegovi trdoti in izgledu, pogosto izločanja, vsekakor ne gre za neka perverzna vprašanja, ampak za nujna vprašanja in dobri odgovori zelo pomagajo pri postavljanju diagnoze. Zato si le pazljivo ogledite svojo stolicco. Črno, obilno, smrdede blato (mele-
na) opozarja na močno krvavitve neke od zob do vodoravnega dela debelega črevesja. Kri je reagirala s kislo vsebino želodnega soka in se zato črno obarvala. Najpogostejši

vzrok so počene varice požiralnika, krvaveca rana želodca ali dvanajstnika in tako stanje zahteva hiter prevoz v bolnico. Mocna je lahko tudi krvavitev izpod vodoravnega dela debelega črevesja, ponavadi se takrat opazi v blatu sveža, rdeča kri (hemohezija). Pogost vzrok take krvavitve so varice (hemeroidi) v zadniku. Tudi ob tej krvavitvi, posebej če je ta obilna, je potrebno hitro ukrepati, ceprav je navadno ta krvavitev manj ogrožujoča in nevarna. Velikokrat pa je krvavitev iz prebavil le občasna in blato ni tako očitno spremenjeno. Takrat govorimo o krvavitvi v sledovih (okultna krvavitev). Včasih so prisotni črno ali rdece obarvani segmenti. Če oseba opazi tako spremenjeno blato in ni jedla borovnic, rdece pese, radiča in podobne hrane, je potreben pregled blata na krvavitve. Pacient dobi v laboratorij

ju posodice in vanje da delček sumljive stolice. S posebnimi reagenti se nato krvavitve ali potrdi ali pa ne. Če test ni pokazal prisotnosti krvi v blatu to se ne pomeni, da krvavitve tudi zares ni. Najpogostejši vzroki okultne krvavitve so želodčna kila (hiatus hernija), manjše rane na sluznici želodca in dvanajstnika, razne novotvorbe (benigne in mali-

gne), nepravilne razširitve črevesne stene (divertikli), ob izhodu pa se hemeroidi. Mesto krvavitve se najbolje določi s pomočjo endoskopov, cevastim pripomočkom z optičnimi vlakni. Med ljudmi je dobro poznana esofago-gastroduodenoskopija, ko se uvede endoskop skozi usta in se pogleda požiralnik, želodec ter dvanajstnik. Rektoskopija je pre-

gled, kjer se vstopi skozi zadnik in se vidi okoli 23 cm spodnjega dela črevesja. S kolonoskopijo se pregleduje celo debelo črevo tja do slepice. Tanko črevo pa se ne more doseči z endoskopi. Zato se uporablja rendgenska metoda kontrastnega slikanja (irigografija), ki pa ni tako zanesljiva kot endoskopske metode.

Meta Pentek

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 7. aprila, ob 16. uri in v petek, 8. aprila, ob 20. uri: Bobby Baker - KAKO NAKUPOVATI (Velika Britanija).

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

Danes, 7. aprila, ob 18.30 in 21. uri: D. Jovanović - ANTIGONA, za abonma dijaski 7 večerni.
V petek, 8. aprila, ob 19.30 uri: W. Bauer - CHANGÉ, za abonma dijaski 4 večerni in izven.
V soboto, 9. aprila, ob 19.30: M. Frisch - DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE, za izven.

MALA DRAMA

Danes, 7. aprila, ob 20. uri: G. Léautier - RAGLJA, za izven.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, za izven in konto.
Predstava bo še v soboto, 9. aprila, ob isti uri, za izven in konto.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

Danes, 7. aprila, ob 19. uri: Rimski-Korsakov - CARJEVA NEVESTA. Gostovanje Opere SNG Maribor.

V petek, 8. aprila, ob 15. uri: P. I. Cajkovski - HRESTAC. Razprodano!
V soboto, 9. aprila, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN, za izven in konto.

SMG, tel.: 061/ 1253-312

Danes, 7. aprila, ob 19.30: E. Filipčić - PSIHA, za izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 7. aprila, ob 19.30: A. P. Cehov - GALEB, za abonma študentski B. Predstava bo še v soboto, 9. aprila, ob isti uri, za abonma sobota.

V petek, 8. aprila, ob 19.30: A. Miller - SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA, za izven in konto.

MALA SCENA

V soboto, 9. aprila, ob 22. uri: G. Barilly - MEDENI MESEC, za izven in konto.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V petek, 8. aprila, ob 21. uri: VARIETE v izvedbi gledališča Ane Monro.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860

V petek, 8. aprila, ob 19.30: E. Fritz - BREGARICA IN LJUDSKA OBLAST ALI KROMPIR, premiera, za abonma red premierski in red A.
V soboto, 9. aprila, ob 19.30: P. Ustinov - KOMAJ

DO SREDNJIH VEJ, za izven.

CELJE

SLG, tel. 063/ 25-332

Danes, 7. aprila, ob 11. uri: B. Veras - ZELENKA KAPICA, za abonma 5. solski.

Danes, 7. aprila, ob 21. uri: Oder Herberta Grüna Howard Barker - NEPREDVIDLJIVE POSLEDICE. Predstava bo še v petek, 8., in v soboto, 9. aprila, ob isti uri.

V petek, 8. aprila, ob 11. uri: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI, za abonma srednja frizerska, tekstilna, strojna sola II Celje; ob 17. uri, za abonma 3. solski in izven. Predstava bo še v soboto, 9. aprila, ob 17. uri, za abonma Sobota popoldan in izven.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

Danes, 7. aprila, ob 20. uri: Janez Jalen - LESENA PEC. Gostuje gledališka skupina KD Zgornji Tuhinj.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: Peter Schäffer - CRNA KOMEDIJA. Gostuje Mladinska gledališka skupina KD Zgornji Tuhinj.
V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: Labiche-Petan-Fritz - GOSPOD EVSTAHIJ IZ SISKE. Gostuje gledališka skupina KD Ivan Cankar Smartno.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

V petek, 8. aprila, ob 19.30: Ivan Cankar - KRALJ NA BETAJNOVI, za abonma petek 2 in izven.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

Danes, 7. aprila, ob 19.30: CARMEN - Popoldan na robu evropske zgodovine, za izven. Predstava bo še v soboto, 9. aprila, ob isti uri, za izven.

V nedeljo, 10. aprila, ob 20. uri: v Minoritski cerkvi M. Vezovisek - JERMANOVO SEME, za abonma in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326

Danes, 7. aprila, ob 20. uri: v Solkanu A. Strindberg - OCE, za red četrtek modri in izven. Predstava bo še v petek, 8. aprila, ob isti uri, za red petek rumeni in izven.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/ 73-571

V soboto, 9. aprila, ob 16. uri: Boris A. Novak - STOTISOCNOGA. Gostuje lutkovno gledališče iz Ljubljane.

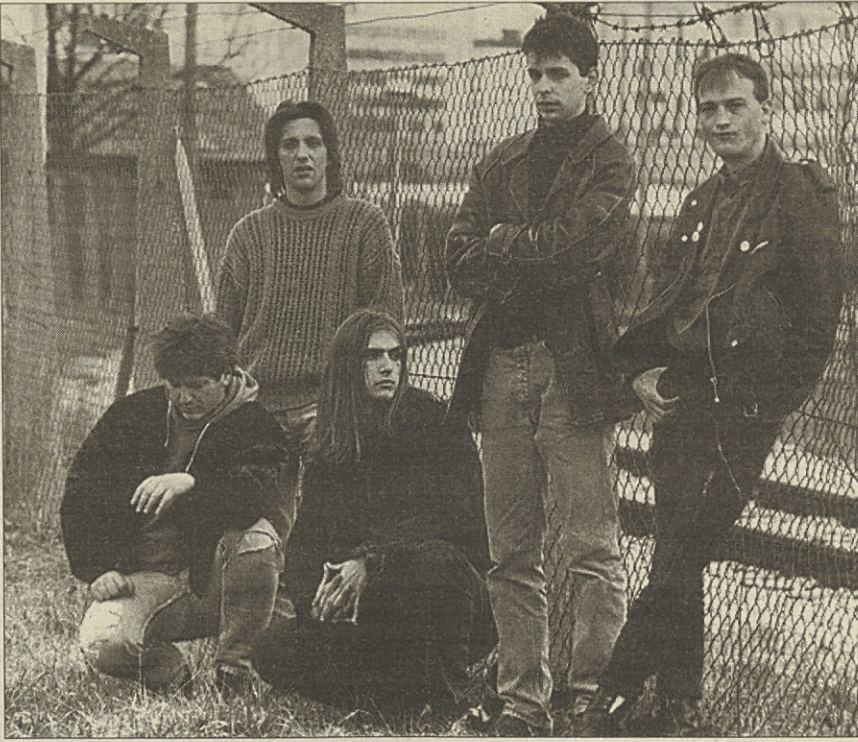
V petek, 8. aprila, bo na Metelkovi koncert skupine LET 3

Zasedba Let 3, ki je letos ponovno osvojila naslov najboljše hrvaske skupine, se pripravlja na snemanje nove plošče v majhni istrski vasi Hum. Plošča ne bo posneta v studiu, temveč v naravnem okolju, producent pa bo Janez Krizaj.

Na petkovem koncertu bo kot predskupina nastopila Poljska mal-

ca, skupina iz Krskega, ki se je pred kratkim iz tria razširila v kvintet. Dolej instrumentalno glasbo so popestrili s tremi vokali, med katerimi gotovo izstopa Milos Radosavljevič.

Po mnenju nekaterih je Poljska malca prva slovenska skupina, ki ima resne možnosti za preboj na MTV.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slikarja GEROLDA HIRNA je na ogled do 15. aprila.

MODERNA GALERIJA, Tomsiceva 14

Razstava ANTONYJA GORMLEYJA - Evropsko polje je na ogled do 24. aprila.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik VIDE FAKIN. Razstava bo na ogled do 28. aprila.

GALERIJA SLOVENIJALES, Dunajska c. 22

Razstava SAVA SOVRETA je na ogled do 30. aprila.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava beograjskega umetnika Talenta.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4

Danes, 7. aprila, bo ob 20. uri otvoritev likovne razstave DRAGA MLINARCA in VANINE TOPIC. Razstava bo na ogled do 15. aprila.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava studentov ljubljanske Akademije za likovno umetnost je na ogled do 10. aprila. Danes, 7. aprila, bo ob 16. uri organizirano strokovno vodstvo po razstavi.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slovenskega impresionista MATEJA STERNENA. Razstava bo na ogled do 27. aprila.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava Od arhitekturnega elementa do arhitekturne kompozicije je na ogled do 16. aprila.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik KARLA ZELENKA. Razstava bo na ogled do 26. aprila.

IJELOVSKOV SALON, Zaloska 61

Razstava prostorsko barvne instalacije SKENDERJA BAJROVICA in rdece sence zvoka KARLA AHACICA je na ogled do 30. aprila.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 7

Danes, 7. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave DUSE KAJFEZ. Razstava bo na ogled do 17. aprila.

CELJE

KNJIZNICA CELJE, Muzejski trg 1

Danes, 7. aprila, bo ob 18. uri v Levstikovih sobi knjižnice otvoritev razstave Slovaška kultura pri Slovencih.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, Trg celjskih knezov 9

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave risb in slik METKE KRASOVEC. Razstava bo na ogled do 12. maja.

DOMZALE

LIKOVNO RAZSTAVISCE DOMZALE

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev prodajne razstave akvarelov slikarja SEADA CERKEZA. Razstava bo na ogled do 22. aprila.

MARIBOR

SALON ROTOVZ, Trg Borisa Kraigherja 3

Razstava slik in risb ŽARKA VREZCA je na ogled do 23. aprila.

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ul. 30

Razstava ROMEA STRAKLA Strip je na ogled do 21. aprila.

NOVO MESTO

DOLENSKI MUZEJ, Muzejska 7

V petek, 8. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave MARIJE MOJCE PUNGERCAR. Razstava bo na ogled do 2. maja.

PIRAN

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7

Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled do 6. maja.

TRZIC

PAVILJON NOB

Danes, 7. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave PI-ERA CONESTABA Barvni signali. Razstava bo na ogled do 9. maja.

SEŽANA

KC SRECKO KOSOVEL, Kosovelova 4a

V petek, 8. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave SLOVENIJA ODPRTA ZA UMETNOST.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Razstava ekslibrisov z versko vsebino je na ogled do 16. aprila.

ZIRI

GALERIJA SVOBODE ZIRI

V soboto, 9. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik DUŠANA SEDEJA. Razstava bo na ogled do 24. aprila.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJE, za zeleni abonma. Program: Mihelcic, Dvorzak, Nielsen (GD).

V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: PI-AF, koncert za dva igralca. Igrata in pojeta ALENKA VIDRIH in GOJMR LESNJAK.

SLOVENSKA

FILHARMONIJA, tel.: 061/ 213-640

V petek, 8. aprila, ob 19.30: komorni koncert ALENKE ZUPAN - flavta in TIBORJA KERESKA - trobenta.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V nedeljo, 10. aprila, ob 21. uri: koncert skupine LOLITA.

MREŽA ZA METELKOVO

V petek, 8. aprila, koncert skupine LET 3.

KAPELCA, Kersnikova 4

Danes, 7. aprila, koncert DRAGA MLINARCA.

MARIBOR

ROTOVZ, Rotovski trg 1

Danes, 7. aprila, ob 20. uri: koncert RICHARDA KOTARJA in skupine ILEX.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: koncert DADA, MARKA KVINITA in PETRA ANDREJA.

NOVA GORICA

V petek, 8. aprila, ob 20.30: v veliki dvorani Kulturnega doma koncert orkestra VARSAVSKE KOMORNE OPERE.

SEŽANA

KC SRECKO KOSOVEL, tel.: 067/ 73-355

V petek, 8. aprila, ob 16. uri: občinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Sodelovali bodo zbori iz Komna, Stanjela, Pliskovice, Dutovelj, Tomaja, Sežane, Divače in Hrpolj.

VELENJE

DVORANA GLASBENE SOLE

V ponedeljek, 11. aprila, ob 19.30: koncert CIRILA SKERJANCA - violončelo in MICHKO OTAKIJA - klavir. Program: Beethovnovne sonate.

FJK

TRST

Glasbena matica

V četrtek, 14. aprila bo na sporedu prihodnji koncert. Nastopil bo Godalni kvartet in pianist M. Devetak.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo: v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.30 bo na sporedu zadnji koncert. Nastopil bo orkester Festivala iz Brescie in Bergamo.

Gledališče Miel

V soboto, 9. t. m., ob 21. uri koncert kvarteta Giovanne Marini. Predprodaja vstopnic pri UTAT - Pasaza Protti 2, tel. 630063/638311).

Trzaski jazzovski krožek: v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.45 bo nastopil pevec Phil Guy ob spremljavi skupine Blues Gang Daria Lombarda.

Pivovarna Forst

Do 7. junija bo na sporedu se-to glasbeno srečanje z naslovom »Trzaski avtorji«, ki ga prireja trzaska pokrajina.

BBC Club (Ul. Donota)

Jutri, 8. t. m., ob 21. uri nastop avstrijske skupine Franz Franz.

V ponedeljek, 11. t. m., ob 21. uri nastop kvinteta Mimma Cafiera.

MILJE

Gledališče Verdi

V soboto, 16. aprila, ob 20.30 bo nastopil Victor Lewis Quintet.

GORICA

Katoliški dom

V nedeljo, 17. aprila ob 11. uri bo nastopil Komorni orkester dezele Furlanije-Juljske krajine. Dirigent Romolo Gessi, pri klavirju Francesca Ceccarello in Barbara Popazzi.

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 7. t. m., ob 20.30 (red E) ponovitev Molièrove komedije »Zdravnik po sili«. Režija Zvone Sedlbauer. Nastopajo V. Jurc, L. Počkaj, G. Tic, G. Lesnjak, M. Blagović, A. Rustja, L. Bogatec, S. Colja, S. Boninsegna.

Ponovitve jutri, 8. t. m., ob 16. uri (red H).

Verdi - Dvorana Tripovich

Opera sezona: danes, 7. t. m., ob 20. uri (red H) sedma ponovitev enodejank »Suzanina skrivnost« (Il segreto di Susanna) E. Wolf-Ferrarija in »Spanska ura« (L'heure espagnole) M. Ravela. Direktor Giuseppe Grazioli, režija Lorenzo Mariani.

Ponovitve: jutri, 8. t. m. (red L) ob 20. uri; v soboto, 9. t. m., ob 17. uri (red S); zadnja predstava v nedeljo, 10. t. m., ob 16. uri (red D).

Vstopnice: blagajna Dvorane Tripovich - 9-12, 16-19 (zaprta ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Trzaski velesejem - Paviljon F (vhod na Trgu De Gasperi)

Danes, 7. t. m., ob 20.30 ponovitev predstave

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče
Danes, 7. t. m., ob 19.30 »Lumpazivagabundus«. Ponovitve jutri, 8. t. m., ob 19.30 in v nedeljo, 10. t. m., ob 14.45.

BELJAK

Studijski oder (Kellertheater) - Danes, 7. t. m., ob 20. uri - G. Fillei »Daleth« - plesni teater. Predstave bodo trajale do 16. t. m.

TINJE

V domu prosvete bodo danes, 7. t. m., ob 19.30 predstavili knjigo »Helmut Scharf ... ohne Ellbogen«. Predstavi dr. Helgard Kraigher.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: glasbeno-plesna prireditve ob 45-letnici Zeleznicarske folklorne skupine Tine Rozanc.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 7. aprila, ob 22. uri: pesniški variete - DANE ZAJČ in JANEZ SKOF.

V soboto, 9. aprila, ob 17. uri: plesno potepanje z otroki tmnovskih vrtcev.

DRUSTVO SLOVENSkih PISATELJEV, Tomsiceva 12

Danes, 7. aprila, ob 11. uri: predstavitev knjige RAFKA DOLHARJA - Stezice.

KRANJ

Danes, 7. aprila, bo ob 19. uri v Modri dvorani gradu Khiselstein I. muzejski večer. Predaval bo dr. CENE AVGUSTIN.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/ 73-571

NOGOMET / ZAOSTALA TEKMA A LIGE

Reggiana zasluženno premagala Parma

Strelca Esposito in Padovano iz enajstmetrovke

Reggiana - Parma 2:0 (0:0)

STRELCA: Esposito v 48. min., Padovano v 66. min. iz enajstmetrovke.

REGGIANA: Taffarel, Torrisi, Zanutta, Cherubini, Sgarbossa, De Agostini, Esposito, Scienza, Padovano (od 84. min. Pietranner), Lantignotti (od 72. min., Mateut), Morello.

PARMA: Bucci, Balleri, Benarivo, Minotti, Maltagliati, Grun, Sensini, Zoratto, Pin, Zola (od 60. min. Matrecano), Brolin.

SODNIK: Pairetto iz Turina. RUMENI KARTON: Maltagliati. RDECI KARTON: Balleri. GLEDALCEV: 15.000.

REGGIO EMILIA - Reggiana je v zaostali tekmi italijanske nogometne A lige včeraj zasluženno premagala Parma in tako osvojila zlata vredni točki v boju za obstanek med prvilgasi.

Varovanci trenerja Marchiora so stopili na igrišče z veliko voljo do zmage, saj so se dobro zavedali, da lahko le v primeru zmage se upajo na obstanek v ligi. Odločno so se zato že od prve minute vrgli v napad, po drugi strani pa je bilo jasno, da se gostje niso preveč naprezali, saj je sedaj njihova največja skrb povratna polfinalna tekma pokala pokalnih zmagovalcev proti Benfici, ki bo v sredo.

Kljub terenski premoči pa gostitelji v prvem polcasu niso uspeli premagati vratarja Parme Buccija. Ze po treh minutah drugega dela tekme pa je Reggiana povedla z golom Esposita. Gostitelji pa se niso zadovoljili z vodstvom enega gola, se naprej

so napadali in se zlasti se je izkazal Padovano, ki je bil spet eden najboljših na igrišču. In prav Padovano je bil strellec drugega zadetka, ko je v 22. minuti uspešno izvedel enajstmetrovko. Padovana je namreč v kazenskem prostoru zrušil Grun in sodnik Pairetto je pokazal na belo točko. Nogometasi Parme se niso strinjali s sodniške odločitvijo, najbolj »glasen« je bil Balleri, ki ga je Pairetto tudi izključil. Parma je tako ostala z desetimi nogometasi, tako da je bila naloga Reggiane se olajsana. Gostitelji so imeli še nekaj ugodnih priložnosti za zadetek, zadeli so tudi vratnico, izid pa je ostal nespremenjen.

Reggiana se je z večrajšnjima točkama povzpela na 15. mesto in ima sedaj dve točki več od Udineseja, za katerega je sedaj položaj se bolj kritičen. Videmcani morajo zato v nedeljo nujno premagati Foggio in nato v gosteh proti Milanu osvojiti točko, v nasprotnem primeru bo usoda videmskega mostva zapечатena.

VRSTNI RED: Milan 47, Juventus 41, Sampdoria 40, Parma in Lazio 38, Torino 32, Napoli 30, Foggia 29, Inter, Cremonese, Roma in Genoa 28, Piacenza in Cagliari 27, Reggiana 26, Udinese 24, Atalanta 18, Lecce 11.

PRIHODNJE KOLO: jutri: Inter - Lecce; v soboto: Cagliari - Reggiana, Parma - Roma, Torino - Milan; v nedeljo: Lazio - Atalanta, Napoli - Juventus, Piacenza - Cremonese, Sampdoria - Genoa, Udinese - Foggia.

Strelca prvega gola Esposito v boju z Benarivom (AP)

NOGOMET / PRVA FINALNA TEKMA ITALIJANSKEGA POKALA

Ancona prisilila Sampdoria na neodločen izid

Drugoligaši sinoči povsem enakovredni renomiranim gostom - Povratna tekma bo v Genovi 20. t.m.

Ancona - Sampdoria 0:0

ANCONA: Armellini, Sogliano, Centofanti, Pecoraro, Mazzarano, Glonek, Lupo, Bruniera (od 50. min. Caccia), Agostini, De Angelis, Vecchiola.

SAMPDORIA: Pagliuca, Dall' Igna, Serena, Gullit, Vierchowod, Sacchetti, Lombardo, Jugović (od 69. min. Invernizzi), Platt, Mancini, Evani.

SODNIK: Trentalange iz Turina.; GLEDALCEV: 18.000

ANCONA - Drugoligaši Anconi je uspel se en podvig: na sinočni prvi finalni tekmi italijanskega pokala je namreč povsem

zasluženno igral neodločeno brez gola proti favorizirani Sampdorii, ki ima v svojih vrstah nekaj pravih asov, kot so Gullit, Mancini, Platt, Pagliuca. Povratna finalna tekma bo 20. t.m. v Genovi, kjer je seveda favorit za osvojitve pokala mostvo trenerja Erikssona.

Sinoči pa je bila Ancona povsem enakovredna bolj renomiranim nasprotnikom, ki so sicer v prvem polcasu imeli nekaj zrelih priložnosti za zadetek (predvsem Gullitova priložnost je bila izredna), pa tudi gostitelji bi lahko dosegli vsaj en zadetek v začetku drugega polcasa.

Tedaj so se razigrali in Pagliuca je moral večkrat odločno poseči.

Nogometasi Ancone so bili predvsem učinkoviti na sredini igrišča, kjer so onemogocili gostom, da razvijejo svojo igro. V obrambi je bil »libero«, Slovak Glonek, vedno na mestu, pa tudi mladi vratar Armellini, ki je zamenjal izključenega Nisto, je zanesljivo opravil svoje in tako je Ancona povsem zasluženno iztržila uglednemu nasprotniku neodločen izid.

Na sliki: Gullit in Pagliuca sta bila sinoči med boljimi v vrstah Sampdorie.

ODBOJKA / POLFINALE KONČNICE

Sisley in Milan za naslov prvaka

Prva finalna tekma bo 16. aprila

MILAN - Sisley Treviso in Milan se bosta letos pomerila za naslov italijanskega prvaka v odbojki pri moških in prvič od sezone 1981/82 v finalu ne bo ekipe iz Emilije-Romagne. Sinoči sta namreč Sisley in Milan se tretjič premagala Edilcuoghi oziroma Daytono in se tako uvrstila v finale končnice, v kateri bodo za naslov prvaka potrebne tri zmage. Prvo finalno srečanje bo na sporedu 16. aprila, vse pa bo jasno najkasneje 30. t. m., ko bo na sporedu morebitna peta tekma, v kateri bo domačin Sisley, ki je v rednem delu osvojil prvo mesto, medtem ko je bil Milan drugi.

Sinočni polfinalni tekmi sta bili povsem različni. V Trevisu so domačini slavili sele po maratonskem boju v petih setih, kjer je Edilcuoghi poskušal vse, da bi se naprej ostal v igri za naslov. Toda v odločilnem petem setu je bil Sisley boljši.

V Milanu pa je bilo srečanje povsem enosmerno. Daytona je v Milan prisla že vdana v usodo, zadnje upe

ekipe iz Modene pa sta odgnala izredno razpoložena Samuel Tande in Margutti. Poleg njiju je pri Milanu, ki je Modeno spravil v velike težave ze s servisom, zelo dobro zaigral tudi Andrea Zorzi, medtem ko sta bila pri gostih nekoliko boljše le Olikhver in Martinelli.

Milan - Daytona Modena 3-0 (15:3, 15:8, 15:9)

MILAN: Vicini, Margutti (5+12), Pezzullo, Stork (1+2), Lucchetta (3+5), Zorzi (11+9), Tande (13+15), Galli (4+5), Cipollari, Montagnani, Vergnaghi, Zlatanov.

DAYTONA: Bachi, Olikhver (4+9), Bertoli, Cuminetti (6+14), Mauricio, Mescoli, Cantagalli (2+8), Martinelli (2+13), Pippi (0+4), Nuzzo, Russo, Tagliatti.

SODNIKA: Picchi (Firenze) in Bruselli (Pisa); trajanje setov: 15, 22 in 29 minut; gledalcev: 3.200.

Sisley Treviso - Edilcuoghi Ravenna 3:2 (9:15, 15:13, 15:11, 12:15, 15:11)

NOVICE

Po Franciji in Nemčiji azzurre premagala tudi Pontedera (C2)

V trening tekmi je C2 ligas Pontedera premagal Sacchijsve izbrance z 2:1 (2:0). Strelca za zmagovalce sta bila že v prvem delu Rossi in Aglietti, za azzurre pa je zadetek v drugem polcasu dosejel Massaro. Če pustimo ob strani negativen rezultat, pa je predvsem igra reprezentance tista, ki najbolj skrbi. Pontedera je namreč narekovala tempo igre in imela ves čas pobudo.

Azzurri so v prvem delu le trikrat streljali proti голу Pontedere, nekaj bolje je bilo v drugem delu, toda več od enega zadetka azzurri niso zmogli, pa čeprav je sodnik na zahtevo Sacchijsa (???) srečanje podaljšal za dobrih sedem minut.

Na SP v nogometu bo sodil tudi Fabio Baldas

ZÜRICH - Italija bo edina država, ki bo imela na SP v nogometu dva glavna in enega stranskega sodnika. Kot glavna sodnika sta na seznamu Tržacan Fabio Baldas in Pierluigi Pairetto, stranski sodnik pa bo Domenico Ramicone. Tako je včeraj sklenila sodniška komisija FIFA, ki je tudi objavila seznam 24 glavnih in 22 stranskih sodnikov, ki bodo sodili tekme na SP v ZDA. Vključitev Baldasa na seznam sodnikov je po vsej verjetnosti povezana s ponovno izvolitvijo Joaa Havelanga za predsednika FIFA in umikom Antonia Matarreseja od kandidature. Spisek sodnikov je bil namreč pripravljen že 13. marca, toda Havelange je preprečil njegovo objavo, češ, da je iz vsake države lahko na seznamu en sam sodnik. Zdaj ko Matarrese ni več Havelangeov protikandidat, pa je za Brazilca očitno vse v redu...

VIVICITTA' / POUDAREK ČLOVEKOVIM PRAVICAM

V Trstu pričakujejo več tisoč tekačev

Na sedežu UISP v Trstu (Piazza Duca degli Abruzzi 3) je v teku vpisovanje za 11. tek Vivicità, ki bo na sporedu v nedeljo, 10. aprila. Prireditve bo istocasno potekala v več mestih, Trst pa je edino mesto v deželi, kjer se bo prav gotovo tako kot lani (na sliki) pomerilo več tisoč tekačev. Kot vsako leto bodo tudi letos tekmovalci tekli na 12

kilometrov dolgi progi, amaterji pa bodo netekmovalno pretekli 5 kilometrov.

Letošnji tek je posvečen človekovim pravicam in del zbranih sredstev od prijavnin bo namenjen Amnesty International, ob tem pa bodo zbirali tudi sredstva za sklad D'Angela - Lucchetta - Ota, ki je namenjen otrokom-zrtvam vojne.

KOŠARKA / KONČNICA V SKL

V finalu za slovenski naslov Smelt Olimpija in TAM Bus Maribor

Pri ženskah prvak Diamond Jezica

TAM Bus - Kovinotehna Savinjska Polzela 84:76 (36:40)

TAM BUS: Bratusek 5, Dragsič 4 (2:2), Mirt 27 (3:5), Starovasnik 2 (0:1), Sunara 30 (11:12), Mijajlovic 14, Ojstrsek 2.

KOVINOTEHNA SAVINJSKA POLZELA: Govc 16 (2:2), Stavrov 14 (6:6), Petranović 20 (6:6), Rovšnik 13, Stegič 5 (1:1), Cizej 8 (2:5).

TAM Bus iz Miklavža je drugi finalist končnice DP za naslov prvaka Slovenije. V odločilni tretji polfinalni tekmi so Mariborčani zasluženno premagali Savinjskane. V dvorani Tabor je bilo precej napeto, za kar so poskrbeli igralci na igrišču in navijaci obeh mostev. Polzelani so prišli po zmagi, igrali dobro in bili

vso tekmo enakovredni tekme. Vse do 36. minute so imeli tudi prednost, toda v zadnjih minutah so popustili, kar so Mariborčani vesce izkoristili.

TAM Bus bo tako v finalu za naslov državnega prvaka igral s Smeltom Olimpijo, ki je izrazil favorit. Prva tekma bo že v soboto v Ljubljani, finale končnice pa se igra na tri dobljene tekme.

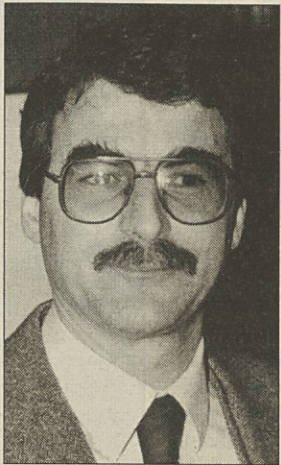
1. SKL - zenske Ivec Wetrok - Diamond Jezica 78:94 (40:51)

Košarkarice Diamond Jezice so po pričakovanju tudi v drugi tekmi kočnice državnega prvenstva zmagale in osvojile tretji naslov državnih prvakinj Slovenije.

TEDENSKO ŠPORTNO
POKAŠLJEVANJETrajne vrednote
je potrebno
skrbno varovati

IVAN PETERLIN

Res moram priznati, da sem prav pretresen in notranje dokaj utešjen zapuscal v temni in dezeveni noči trzasko dvorano Ariston, kjer sem si za letošnjo veliko noč privoščil Spielbergov film Schindler's List. Pravzaprav sem se danes začuden nad vznemirjenostjo, ki me je prevzela, saj sem že vnaprej vedel, da bom ob gledanju tega filma zagotovo čustveno podoživljal tragiko in absurdno usodo milijonov ljudi, ki so morali v zverinsko smrt samo zaradi pošastne ideologije, ki je to narekovala. Ne vem, kaj me je tako gnalo na ogled filma: mogoče dejstvo, da je bil film deležen toče nagrad, mogoče velika

reklama ali pa samo radovednost, da se na lastne oči prepričam, če res magnatska ameriška kinematografija zmore verodostojno danes postaviti na trg tudi strahote druge svetovne vojne, katere smo hote potisnili v naši zavesti nekam v ozadje. Verjetno sem res pretirano čustven, pa vendar me je prikaz teh vojnih norij zmedel in me vrgel s tira: v meni je sprožil plaz vrtincastih misli, ki so se začele sunkovito prepletati v trenutku, ko se je na platnu prikazal napis The End.

Ko sem vstajal, sem mimogrede obrnil svoj pogled na ljudi, ki so sedeli poleg mene, pa jih v temi nisem videl: na obrazih sem lahko razbral zaprepačenost in neko votlo gledanje predse. Torej le nisem sam tak! In že se mi utrne prva misel, res je: saj smo bili o vsem poučeni, saj smo o vsem veliko slisali, saj smo leta in leta vsrkovali grozljiva pričevanja in pili besede živih prič. Rekel bi se več: v svoji življenjski nezrelosti in mladostniški vihrji pravzarav niti nismo dojeli osnovnega smisla ponavljajočih besed o vseh grozotah, saj se nam je zdelo, da se kaj takega ne more več zgoditi in vse to smo potisnili nekam v ozadje. V pozabo!

Pomislim na svoja dva mulca: kaj pa onadva pravzaprav vesta o vsem tem? Kje bosta lahko srkala pravo informacijo o tem, kakšna zverinska nagnenja ima lahko človek? Samo doma? Mogoče v soli? Mislim, da to ni dovolj! Vsi smo poklicani, da naše mlade rodove stresemo, da jim z besedo prikazemo v vseh odtenkih vse to, kar bi nora sodobnost tako rada spravila v zaprasedene arhive ali celo zamolčala.

Ta delikatna in odgovorna naloga sloni predvsem na rame-nih vsega našega pedagoškega kadra, posebno tistega, ki se ukvarja z našimi najmlajšimi. Moramo jih prepričati, da tudi današnji svet ni samo tisti in tako idealno kristalen, kot nam ga ponuja televizijski ekran, da se mora človek vendarle otre-sti idejne pasivnosti in končno spet razumeti, da so na svetu vrednote, ki so trajne in ki jih moramo varovati in se za njih vedno znova in znova boriti.

Tudi to je naloga naših pedagogov in v tem smislu res ni nobenih razlik med tistimi, ki učijo violino, klavir, petje, dramsko izražanje ali pa met na kos.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Velikonočni izlet
na Vitovski hrib

Velikonočni pone-deljek, bolj zima kot pom-lad! Pa vendarle, tržaski planinci spostujejo tradi-cijo in čeprav vreme zgo-daj zjutraj ni obetalo nič dobrega, se je na Opcinah zbrala kar velika skupina. Bilo nas je 29, ki smo s sti-rinajstimi avtomobili za-vozili proti Vipavski doli-ni.

Pot nas je vodila preko mejnega prehoda Repenta-bor v Dutovlje, Stanjel, Dornberg in Batuje do Vi-tovelj. V bližini glavne ce-ste za Novo Gorico smo pustili avtomobile in začel se je pohod, pravzaprav vzpon do višine približno 750 metrov. Po skoraj enourni hoji, smo se ogle-sili na domaćiji Stanka Hrovatina in njegove žene Polde, ki sta nam ponudi-la kavo in čaj.

Sledil je vzpon na Vi-tovski hrib, kjer stoji cerkev. Tu se je izlet-nikom ponudil cudovit razgled na dolino ob reki Vipavi do Sempetra in se dalje do Gorice in furlan-ske nizine. Da je bil raz-gled res nepozaben, je se-veda pripomoglo sonce, ki je premagalo jutranje oblake, zasijalo na celotno pokrajino in nas spremlja-lo do večera. Nudil se je res nepozaben pogled na cvetoče drevje, na zelene travnike in na obdelane površine.

Od cerkve smo se po-tem podali do strmega ostenja Trnovske planote in se po tako imenovani napoleonski poti, dvignili precej visoko, da smo se razgledovali po vsej južni okolici v prelepi spomla-danski obleki.

Manjša skupina pohod-nikov, katere so pete bolj srbele, je pohitela do višjega roba Trnovske pla-note. Ostali smo se vrnili v Vitovlje in se zopet usta-vili na domaćiji Stanka Hrovatina, kiparja sa-mouka, ki nam je rade volje razkazal svoje umet-nine in prostor, kjer le-te nastajajo. Pristne in v oblikah naravne umetni-ne, ali "figure", kakor jih

Stanko imenuje, so nas ocarale, saj izražajo av-torjevo dobrodušnost.

Nas prijatelj Stanko Hrovatin in njegova žena Poldi, pa so nam, skupno z družino, pripravili ve-liko presenečenje, saj so nam ponudili domače ve-likonočne dobrote, ki smo jih zalili s prisotno vitov-sko kapljico. Seveda je to prijetno gostoljubje po-daljšalo naš postanek, ki se je spremenil v prijetno družabnost, kjer ni manjkalo petja in tudi ne improviziranega srecolo-va.

Da je ta spomladanski velikonočni izlet SPDT tako lepo uspel, je v naj-večji meri zasluga Polde in Stanka, katerima gre naša prisrčna hvala in želja: nasvidenje se kdaj. (F.A.)

Planinski ples
Mladinskega
odseka SPDT

Ze prejšnji teden smo poročali, da Mladinski od-sek SPDT pripravlja ob svoji 90-letnici planinski ples. Prireditve bo v sobo-to, 16. aprila v prostorih Jolly hotela na Korzu Ca-vour v Trstu z začetkom ob 20.30.

Za ples vlada veliko za-nimanje, saj je taka pri-re-ditev pravzaprav neobičaj-na za planinsko društvo. Mladi planinci pa so s plesom hoteli obnoviti staro tradicijo Slovenske-ga planinskega društva v Trstu, ki je že nekaj let po ustanovitvi, leta 1904, pri-rejalo elitne plesne in tradi-cijo obnovilo po drugi svetovni vojni.

Tokrat so člani Mladin-skega odseka poiskali priznan orkester, ki bo igral v Hotelu Jolly, kjer je poskrbljeno tudi za večerjo in vmes celo za kulturno-humoristični program. Vabila dobite na sedežu društva vsak de-lavnik od 17.30 do 20.30, kjer lahko rezervirate mi-ze.

Pohiteti bo treba, ker je razpoložljivih prostorov vedno manj. Vsekakor pri-reditelji obetajo lep, vesel in prijeten večer za člane

planince, ki že radi hodijo na izlete v gore, vendar se tudi radi zavrtje ob veselih zvokih. (L.A.)

Izlet na Kras in
obisk Pedrovega

Tradicionalni izlet SPD Gorica na velikonočni po-nedeljek je, kljub muhaste-mu vremenu, lepo uspel. Vecja skupina članov društva (na poti sta se pri-družili tudi dve tržaski planinki) se je podala na Kras, do Skrbine, in od tam peš na obisk znane va-sice Pedrovo nad Vipavsko dolino, od koder je cudo-vit razgled, ki sega od Tr-novske planote in Gore, do verige Julijcev in se daleč na zahod. Vasica, ki je da-nes na pol prazna, je zani-miva tudi zaradi starodav-ne cerkvice. Planinci, ki so bili zjutraj precej v skrbeh zaradi vremena, so v po-poldanskem času lahko uživali v soncu. V Skrbino so se vrnili po nekoliko daljši poti in si zatem ogle-dali se Spacalovo hiso. Zal je (zaradi prezasedenosti) odpadel predvideni obisk domače gostilne, oziroma osmice.

V nedeljo izlet
v Postojnsko jamo

Smučarji in jamarji se pripravljajo, v nedeljo, 10. t.m. na ekskurzijo v Po-stojnsko jamo. Ekskurzijo prirejata SPDG in Kraški krti, namenjena pa je mla-dim, ki bi radi pogloblje spoznali podzemni svet pa tudi kulturne spomenike in zanimivosti. Mlajši smučarji bodo prišli v smučarstvu staršev. Priredi-telja opozarjata na primer-no obutev, obvezno pa mora vsak udelezenec pri-nesti zepno svetilko. Kosi-lo iz nahrbtnika. Naj pove-mo se, da bo avtobus od-peljal iz Rožne doline, točno ob 8. uri. Stal bo na prostoru za mejnim preho-dom, na slovenski strani.

V Stično
in na krožno pot
v okolici Rašice
in Velikih Lašč

Na sedežu SPDG že sprejemajo prijave za

zanimiv planinski izlet na Dolenjsko, ki bo v nedeljo, 24. aprila.

Z avtobusom se bodo popeljali do Rasice in tam bodo ljubitelji pes hoje, ki bi radi prehodili znano krožno pot v okolici Rasi-ce in Velikih Lašč (Tru-barjeva domacija, Stri-tarjev rojstni kraj, neakj znanih arhitekturnih spo-menikov) dolgo okrog 15 kilometrov, izstopili. Av-tobus bo druge udelezence popeljal do kakih 25 kilo-metrov oddaljene Mulja-ve, kjer bo ogled rojstne hise Josipa Jurčiča, v po-poldanskem času pa v Stično, z ogledom znanega samostanskega komplek-sa.

V samostanu imajo tudi prodajalno zelisc, čajev, domače moke in raznih pridelkov. Če bo casa do-voľ, se bodo ustavili se v Visnji gori.

Za udelezence, ki bodo sli na pohod, naj povemo, da traja pot, s postanki za ogled raznih zanimivosti, kakih pet ur.

SPDG maja
in Brda, Kanal
in na Golico

Tudi v mesecu maju pripravlja SPDG nekaj za-nimivih pobud, pred začetkom glavne planin-ske sezone: 8. maja vabi člane in prijatelje k ude-ležbi na spomin skem pohodu Steverjan - Gonjače, 15. maja na pri-reditev (združeno s poho-dom) ob 220-letnici rojst-va Valentina Staniča, v drugi polovici maja pa bo tudi letos izlet na Golico, med cvetoče narcise. Za Golico bo društvo poskr-belo avtobusni prevoz.

Glede pobud ob oblet-nici rojstva V. Stanica naj povemo, da bo iz Solkana zahtevnejši pohod preko Sabotina in Korade v Ka-nal.

Na Koradi pa bo ob tej priložnosti tudi tradicio-nalno srečanje, ki ga pri-pravlja PD Nova Gorica za člane zamejskih planin-skih društev. Organiza-torji pripravljajo tudi nekaj krajsih variant pohoda.

KOŠARKA / GOSTOVANJE DVEH MLADINSKIH JADRANOVIH EKIP NA DUNAJU

Turnir za vse izredno doživetje
Sodelovalo 107 ekip iz 10 držav

Jadranovi ekipe z uvrstitvijo v šestnajstino dosegli lep uspeh

»Bilo je odlično! Še bolje kot lani! Fantje so si nabrali veliko igralnih izkušenj, saj so igrali proti kakovostnim nasprot-nikom, sklenili so nova prijateljstva, imeli pa so tudi možnost za zdravo zabavo in ogled najzani-mivejših turističnih točk Dunaja. Skratka, zares ne-pozabna izkušnja,« nam je ob povratku z gostovanja na Dunaju dejal vodja skupine 20 naših kosarkarjev in spremlje-valcev Andrej Vremec.

Velikega mladinskega stitiridnevnega kosarkar-skega turnirja na Dunaju se je udeležilo kar 107 ekip iz Avstrije, Nemcije, Finske, Italije, Švedske, Švice, Slovaske, Repu-blike Ceske, Madžarske, prisotna pa je bila celo ena ekipa iz ZDA (South Eugene Oregon High School). Velike dunajske

kosarkarske prireditve, ki gotovo sodi med največje mladinske kosarkarske manifestacije v Evropi, so se naši kosarkarji udeležili z dvema ekipama, ki sta z imenom Jadran nastopili v kategoriji narasčajnikov in minibasketa. Jadranovi moštvi pa so sestavljali igralci Bora, Brega, Doma, Kontovela, Poleta in Soko-la.

Z obema ekipama so se naši kosarkarji uvrstili v šestnajstino finala, kar je glede na zelo ostro konku-rencio in veliko število mostev, vsekakor zelo lep uspeh.

Minikosarkarji (letnik 1980 in mlajši) so v iz-ločilni skupini dosegli na-slednje izide: Basket Flyers Dunaj - Jadran 47:13, Jadran - Libertas Ts 32:23, Jadran Aramy (Madžarska) 44:12. Jadrano-vi izidi v šestnajstini fi-

nala: Zürich Basket - Ja-dran 46:23, Fossano (Cu-neo) - Jadran 48:43.

Jadranova postava: Do-glia, Gregori, Ieram, Kalc, Kocjancic, Pavletic, Spa-capan, Stokelj, Sustersic, Taučer, Zagar, vaditelja Martin Corbatti in Igor Giacomini.

V kategoriji narasčaj-nikov (letnik 1978 in mlajši) pa so nasi igrali takole: izločilna skupina: Libertas Ts - Jadran 55:53 (po podaljsku), Jadran - Mainz (Nemcija) 70:36, Wolfenbüttel (Nemcija) - Jadran 51:45, Jadran - UAB Wien 52:49. Sestanj-stina finala: Fossano (Cu-neo) - Jadran 55:49.

Jadranova postava: Cej, Fonda, Hrovatin, Kafol, Lista, Mura, Pavletic, Sla-vec, Stefancic, Umek, tren-ner Vremec.

»Na vseh tekmah smo igrali proti predvsem fi-

Mladi Jadranovci s spremljevalci na Dunaju

zično močnejšim ekipam. Da smo se tem ekipam lahko upirali, smo morali držati visok tempo igre in biti točni pri metu. Proti nemški ekipi Wolfenbüttel pa tudi velika točnost pri metu, uspešno smo iz-vedli kar devet trojk, ni-nih pomagala. Poleg igral-nih izkušenj je bilo to go-stovanje za vse nas zelo

koristno tudi za navezo-vanje novih prijateljskih stikov. Na Dunaju so bili prisotni Finci, Švedi, Madžari, Američani in drugi. Bil je to zares praz-nik mladine. Na tem me-stu bi se tudi rad zahvalil Igorju Giacominiju in Martinu Corbattiju, ki sta mi bila pri vodenju ekip in kot spremljevalca v

neprecenljivo pomoč. Naj omenim tudi, da smo na Dunaj in domov potovali z avtobusom skupno s kosarkarji trzaskega Liber-tasa in kosarkaricami Li-bertasa iz Pasiana di Pra-to, tako da je tudi poto-vanje potekalo v zelo prijateljskem in veselem vzdušju,« je se dejal Vre-mec. (bl)

Obvestila

ALPINISTICNI
ODSEK SPDT
prireja danes, 7. aprila, v Gregorčičevi dvorani ob 20.30 predstavitev tečaja plezanja in delovanja AO. Vabljeni vsi lju-bitelji gora.

SPORTNA SOLA
TRST

sporoča, da se bo le-tošnje sahovsko tek-movanje v okviru osnovnošolske olim-piade zacelo v soboto, 9. aprila, ob 15. uri v prostorih Borovega sportnega centra. Vsak udelezenec mo-ra prinesiti s seboj sahovnico.

SMUCARSKI KLUB
BRDINA

obvešča, da bo avto-busni izlet v nedeljo, 10. t.m. v Sappado in ne na Vogel zaradi tehničnih razlogov. Odhod ob 6. uri z Opcin. Vse potrebne informacije lahko do-bite po telefonu 226271 oziroma 299573.

NOVICE

Drott Halmstad prvi finalist pokala mest

PARIZ - Švedski rokometni klub Drott Halmstad, ki je v drugem kolu izločil tudi slovenjegraški Prevent, je prvi finalist evropskega pokala mest. Na povratni tekmi je v Parizu domači Ansieres sicer premagal Drott z 31:27, vendar so Švedi prvo tekmo doma dobili kar s 25:18 in se tako s skupnim rezultatom 52:49 uvrstili v finale.

Tekma Anglija - Nemčija odpovedana zaradi Hitlerja

LONDON - Angleška nogometna zveza se je na sedanju v Londonu odločila, da prijateljske nogometne tekme 20. aprila med Anglijo in Nemčijo ne bo. Tekmo v Berlinu naj bi odpovedali zaradi bojazni, da bo prišlo do spopadov med levicarskimi in desničarskimi skrajneži Nemčije, Anglije, Nizozemske in drugih držav, saj je 20. aprila obletnica rojstva Adolfa Hitlerja. Omenjeno tekmo bi morali sprva organizirati v Hamburgu, kjer pa so prireditelji tekmo odpovedali, kajti niso mogli zagotoviti zadostne varnosti. Predsednik nemške zveze za tisk je omenil, da vsaka zveza izgubi veliko denarja zaradi odpovedane meddržavne tekme, tokrat pa naj bi z organizacijo tekme, prodajo vstopnic, televizijskih pravic in reklamiranjem dobili več milijonov nemških mark. Prodali so namreč že nad 30.000 vstopnic (na olimpijskem stadionu v Berlinu je prostora za 70.000 gledalcev), prav tako pa ni nobenega razpoložljivega datuma, da bi tekmo lahko preložili. Dvoboj z Angleži bi bil za Nemce namreč zelo dobrodošla preizkušnja in zadnja pripravljalna tekma pred odhodom na SP v ZDA, kamor pa se Angleži niso uvrstili.

Avstrija: Zmaga Salzburga

SALZBURG - Teden dni pred povratno tekmo proti Karlsruhe v pokalu UEFA (prva tekma 0:0) je Casino Salzburg v odlični formi. V 25. kolu avstrijskega nogometnega prvenstva je ekipa trenerja Ota Barica pred 11.000 gledalcev premagala Rapid iz Dunaja z 2:1 in s tem spet ujela dunajsko Austrio na vrhu lestvice. Gola za Salzburg sta dala Jurčević iz 11-metrovke in Stadler, za Rapid pa je bil uspešen Alihodžić. (I.L.) VRSTNI RED: 1. Austria Dunaj 34/24, 2. Casino Salzburg 34/24, 3. FC Innsbruck 29/24, 4. Admira-Wacker 29/25, 5. Rapid Dunaj 24/25, 6. VfB Mödling 23/24, 7. Vorwärts Steyr 21/23, 8. Sturm Gradec 20/24, 9. VSE St. Pölten 16/25, 10. Wiener Sportclub 12/24.

Šah: Dunja Lukan četrti na avstrijskem mladinskem DP

CELOVEC - 17-letna sahista Slovenske športne zveze Dunja Lukan je na državnem mladinskem prvenstvu v šahu pretekli teden v Pöchlarnu v Nizji Avstriji v skupini deklet pod 18 leti osvojila četrto mesto. S tem je bila v njeni skupini tudi najboljša igralka s Koroske. V skupini deklet do 16 let pa je komaj 11-letna Korosica Eva Moser osvojila naslov državne prvakinja, pri fantih do 18 let pa je bil prav tako uspešen igralec s Koroske, Thomas Manhardt iz Spittala ob Dravi. V skupini deklet do 20 leti pa je koroska zenska prvakinja Sonja Sommer delila prvo mesto z Dunajčanko Göschlovo, tako da bo o naslovu odločal rezultat dvoboja, ki bo že naslednji teden. (I.L.)

KOLESARSTVO / GAND - WEVELGEM

Belgijec Peeters za las najhitrejši

Ballerini zaostal le nekaj centimetrov

O zmagovalcu so odločali centimetri (AP)

WEVELGEM - Sele s pomočjo fotofinisa si je Belgijec Wilfried Peeters zagotovil zmago na kolesarski dirki profesionalcev od Ganda do Wevelgema v Belgiji, nekaj centimetrov za njim pa je ciljno črto prevozil Italijan Franco Ballerini, ki bi včeraj zmago nedvomno bolj zaslužil kot Belgijec.

Ballerini je namreč potem, ko se je odlepil od Abduzaparova, Museewa, Rosciolija, Tchmila in dohitel Peetersa, zadnje kilometre prevozil kot prvi, Peeters pa je v varnem zavetju, ne meneč se za pozive Italijana, naj tudi on diktira tempo, cakal na svoj trenutek, ki ga je dočakal dobrih 100 metrov pred ciljem. V sprintu je prehitel Ballerinja, ki pa je se zbral zadnje atome moči, toda za zmago mu je zmanjkalo nekaj centimetrov.

VRSTNI RED: 1. Peeters (Bel), ki je 217 km od Ganda do Wevelgema prevozil v 5 urah in 8 minutah; 2. Ballerini (Ita) isti čas; 3. Museeuw (Bel) +16; 4. Tchmila (Mol); 5. Abduzaparov (Uzb); 6. Spruch (Pol); 7. Konišev (Rus); 8. Scian-dri (Ita); 9. Roscioli (Ita); 10. Nulens (Bel) isti čas itd.

FIFA / VOLITVE PREDSEDNIKA MEDNARODNE NOGOMETNE ZVEZE

Kljub vsemu Havelange...

ZÜRICH - Z velikim presenečenjem se je v torek po treh urah in 20 minutah končala seja kontinentalnih predsednikov Mednarodne nogometne zveze (FIFA) s predsednikom te organizacije Joao Havelangeom. Ta 77-letni Brazilec bo 17. junija na kongresu FIFE v Chicagu kandidiral za predsednika v novem štiriletnem obdobju (1994-1998), in ni se mu treba bati nobenega protikandidata. Havelange je predsednik FIFE že od leta 1974, ko je zamenjal

Britanca Stanleya Rousa. Generalni sekretar FIFE Joseph Blatter, ki so ga v pogovorih omenjali kot protikandidata in predsednik Italijanske nogometne zveze Antonio Matarrese se ne bosta potegovala za predsedniški stolček. Presenetljivo je, da so Matarreseja v torek popoldne na zasedanju se skusali pregovoriti, naj vendarle kandidira. Rezultat pogovora pa je bil enak zasuku za 180 stopinj, kot pravijo v krogih Evropske nogo-

metne zveze (UEFA).

Vseh šest predsednikov je po pogovoru s Havelangeom sklenilo, da bodo podprli novo Brazilcevo kandidatu-ro. Generalni sekretar FIFE Joseph Blatter, ki formalno nikoli ni nastopal kot protikandidat, čeprav so ga z vseh strani priganjali k temu, je po zasedanju izjavil, da »je srečen, da se je vse skupaj končalo na tak način«.

Predsednik UEFA, Sved Lennart Johansson, je bil eden glavnih zagovornikov tega,

da mora biti predsednik FIFE Evropejec, na koncu pa je bil zadovoljen, da so v pogovorih v Zürichu upoštevali vse želje UEFA. Na novo so dodelili startna mesta za vsa tekmovanja pod okriljem FIFE. Pri tem bo UEFA v prihodnje močnejše zastopana v FIFI.

Iz Brazilije pa je prišla novica, da je Havelange dobival denarna darila od brazil-ske loterijske mafije. Casnik Jornal do Brasil je objavil seznam ljudi, ki so dobivali

denar od ilegalnih iger na srečo. Havelange naj bi po teh nepotrjenih podatkih dobil 17.640 ameriških dolarjev. S tem denarjem naj bi Brazilec plačal luksuzno ložo na karnevalskem stadionu. Na seznamu, ki so ga v neki raciji v eni izmed igralnic zaplenili pravosodni organi, je nad sto imen policistov, politikov in umetnikov, večina udeležencev pa ima zveze z mogočnimi sefi. Po tem skandalu je sef policije v Rio de Janeiru odstopil. (J. M.)

NBA / TUDI UTAH IN PORTLAND STA SI ZAGOTOVILA NASTOP V KONČNICI

Lakersi bližji skupini najboljših

Prekinjena zlata serija Knicksov

NEW YORK - Tudi Utah in Portland sta si zagotovila nastop v končnici, tako da je sedaj znanih že 9 ekip (od skupnih 16), ki se bodo po izločilnem sistemu borile za naslov prvaka. Največ zanimanja pa je za dvoboj med Lakersi in Nuggetsi, ki se borijo za osvojitve osmega (in zadnjega razpoložljivega) mesta v Vzhodni skupini. Lakersi so v zadnjih 5 tekmah kar štirikrat zmagali, Denver pa ima črno serijo 5 zaporednih porazov, tako da se je visoka prednost 6 zmag že razpolovila. V zadnjih 10 tekmah pa se bodo Lakersi in Nuggetsi kar dvakrat pomerili med seboj in trener Lakersov Magic Johnson je optimist. V odlični formi sta Chicago (Kukoč igra vedno manj) in Seattle, ki meljeta z nasprotniki. Bullsi so že pet

tekem neporaženi in so se znatno približali New Yorku in Atlanti, Super-sonics pa so res super, saj so v zadnjih 15 tekmah doživeli en sam poraz. Splahnele pa so se zadnje možnosti Bostona, ki se je z dvema porazoma se bolj oddaljil od osmega mesta na lestvici. Velik podvig je opravil Miami, ki si je privoščil New York. Knicksom tako ni uspelo izboljšati letosnjega rekorda zaporednih zmag, saj so se ustavili pri 14. zmagi, ravno tako kot Houston na začetku sezone. Po 17 zaporednih porazih pa so tudi igralci Dallasa spet okusili slast zmage.

Petek: Chicago - Detroit 102:95 (Grant 22, Kukoč 7 točk v 18 minutah); Boston - Washington 95:99 (Fox 23, Radja 32 minut, 15 točk in 5 skokov); Phoenix - Atlanta 93:87

(Barkley 25); Lakers - Houston 101:88 (Van Exel 31, Divac 16; Olajuwon 28); Miami - Indiana 101:91 (Salley 17; Scott 20); New Jersey - Orlando 96:98 (Coleman 22; Hardaway 27); Golden State - Minnesota 146:109 (Webber 21); Dallas - Charlotte 104:106 (Mourning 25); Philadelphia - Portland 100:111 (Strickland in C.Robinson po 30).

Sobota: Seattle - Golden State 119:109; Indiana - Orlando 128:113 (Miller 38; O'Neal 36); New York - Miami 110:87 (Davis 21); San Antonio - Charlotte 117:111 (D.Robinson 24); Dallas - Cleveland 88:95 (Price 24); Utah - Denver 101:91 (K.Malone 31).

Nedelja: Detroit - Chicago 93:96 (Pippen 26, Kukoč 14 minut, 0 točk); Philadelphia - Boston

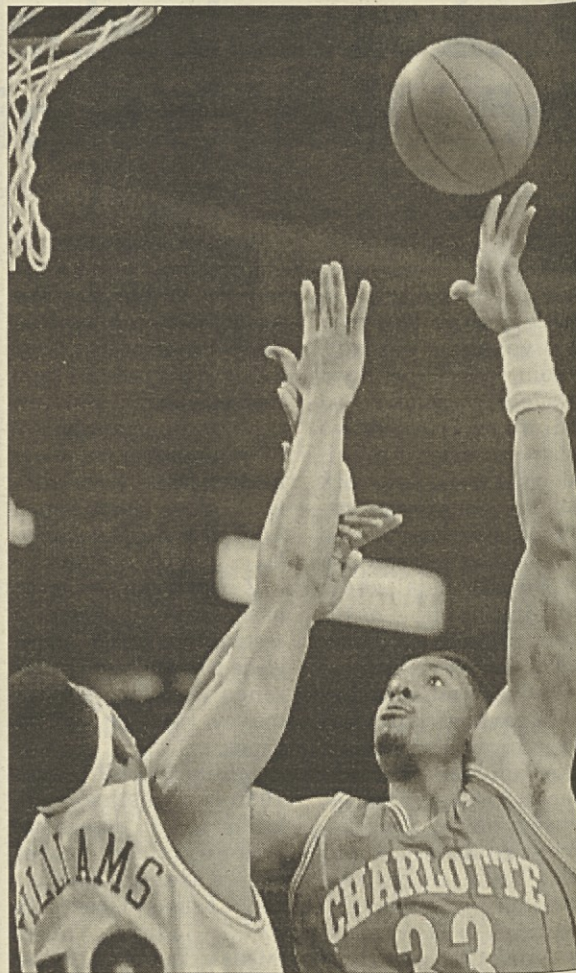
112:135 (Douglas 27, Radja 25 točk in 9 skokov v 29 minutah); Lakers - Atlanta 102:89 (Campbell 17); Clippers - Houston 98:106 (D.Wilkins 36; Olajuwon 39); Phoenix - Denver 108:98 (K.Johnson 42); New Jersey - Portland 105:109 (Coleman 29; Drexler 34).

Torek: Chicago - Washington 114:88 (Pippen 22); New Jersey - Boston 120:94 (J.Williams 19); Seattle - Utah 86:79 (Schrempp 17); Portland - Phoenix 135:113 (C.Robinson 20; Barkley 27); San Antonio - Golden State 101:105 (D.Robinson 29; Sprewell 26); Miami - New York 100:86 (Miner 22; Ewing 19); Cleveland - Charlotte 105:99 (Williams 23); Orlando - Milwaukee 104:97 (Turner 22, Hardaway 21); Indiana - Detroit 105:89

(D.Davis 19); Denver - Clippers 91:92 (Mutombo 11 blokad; Grant 26); Sacramento - Dallas 80:88 (Smith 18).

VZHOD: New York* 51-20, Atlanta* 50-22, Chicago* 49-24, Orlando 43-29, Cleveland 42-31, Indiana 39-33, Miami 39-34, New Jersey 38-34, Charlotte 32-39, Boston 26-45, Philadelphia 21-51, Washington 21-51, Detroit 20-52, Milwaukee 19-53.

ZAHOD: Seattle* 55-17, Houston* 51-20, San Antonio* 52-21, Phoenix* 48-24, Utah* 45-28, Portland* 44-30, Golden State 42-30, Denver 35-36, Lakers 32-39, Clippers 26-46, Sacramento 24-48, Minnesota 19-52, Dallas 9-63. (*že v končnici, v masnem tisku prvih 8 iz vsake skupine) Vanja Jogan

Alonzo Mourning je bil višji od Johna Williamsa (AP)

gospodarstvo in finance

RIM / LIRA SE JE OŠIBILA, BORZNI INDEKS PA JE MALENKOSTNO NAPREDOVAL

Trgi pod vplivom političnih razmer

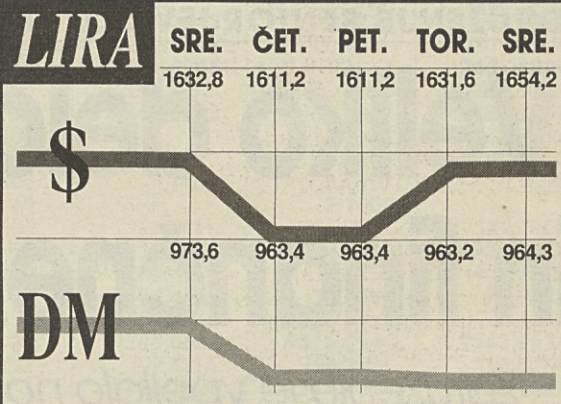
Kdaj bo Bundesbanka pocenila denar?

RIM - Lira je bila tudi včeraj na gugalnici zaradi zastoja v pogajanjih za oblikovanje nove vladne večine. Potem ko se je minuli teden spričo volivnega izida stopnično za stopnično vzpenjal, se je italijanski bankovec spet prepustil vzdušju negotovosti in sad tega je bila obcutna ošibitev nasproti dolarju. Indikativni tecaj, kot ga je objavila Banca d'Italia, je znasal 1.654,25 lire za dolar proti 1.631,67 v torek, kar pomeni, da se je zeleni bankovec okrepil kar za 23 lir v enem dnevu. Obenem se je vrednost nemške marke močno približala 965 liram, saj je dosegla njena kotacija včeraj 964,30, predvčerajšnjim pa 963,21 lire.

Poleg s spremenljivko, ki sovpada z

nejasnimi političnimi razmerami v Italiji, pa ima menjalni trg opraviti se s problemom uradnih obrestnih mer. Če namreč z ene strani omejevalna denarna politika, za katero se je odločila washingtonska centralna banka v okviru protinflacijske politike, vpliva na ameriško devizo, ki se je včeraj ucvrstila tudi v Tokiu (+1,39 jena) in Frankfurtu (+1,7134 marke), pa evropski emisijski zavodi mrzlično pričakujejo zmanjšanje cene denarja pri Bundesbanki, katere upravni svet bo zasedal prihodnji teden. Cemu to pričakovanje? Ker je nemška osrednja banka včeraj že znižala obresti s 5,76 na 5,73 odstotka.

Podobno je bilo na milanski borzi: MIB je poskočil le za 0,15 odstotka.

Črpalkarji bodo stavkali kar 72 ur

RIM - Od 19. ure v ponedeljek, 18. aprila, do 7. ure v petek, 22. aprila, bodo v vsej Italiji stavkali črpalkarji, in sicer tako podnevi kot ponoči (delovali ne bodo niti samopostrežni servisi). Za protest so se odločili Faib-Conferescenti, Figisc-Confercommercio in Fegica-Cisl zaradi tega, ker bi rade petrolejske družbe izkoristile sklep CIPE od 30. septembra 1993 o liberalizaciji cen tako, da bi cene močno navile, kar bi prizadelo 20 milijonov voznikov in posledično tudi vseh 32.000 črpalkarjev.

Posebna možnost za vpis v REC

Vsa pojasnila v tajništvu SDGZ

Družinski sodelavci, člani družb in tisti, ki so zaposleni kot kvalificirani delavci v gostinskih obratih s priznано vsaj dveletno delovno dobo v obdobju med septembrom 1986 in septembrom 1991, imajo možnost avtomatičnega vpisa v trgovski register za gostince REC, ne da bi morali polagati izpit. Za uveljavitev te opcije morajo gostinski operaterji vložiti zadevno prošnjo, in sicer do konca julija. Kdor v omenjenem roku ne bo izkoristil te možnosti, bo moral nato prestat izpit za pridobitev vpisa v register, ki je sicer neobhodno potreben za samostojno opravljanje gostinske dejavnosti. Tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja je na razpolago za vsa pojasnila in sestavo prošnje.

Zigosanje trgovskih dovoljenj v občini Devin-Nabrežina

Kot smo v preteklih dneh zainteresirane za opozorili, morajo trgovski operaterji v devinsko-nabrežinski občini, ki poslujejo na osnovi občinskega dovoljenja za trgovske obrate, čimprej poskrbeti za zigosanje teh dovoljenj. To storijo v pristojnem občinskem uradu. (B)

GOSTINSTVO / NUJNOST PRILAGAJANJA

Higienski in zdravstveni predpisi so vse strožji

Slovenski gostinci so se z novostmi seznanili v okviru nedavno končanega izpopolnjevalnega tečaja

Vse strožji zakonski predpisi, ki uravnavajo organizacijo javnih lokalov in narekujejo »pravila igre« za zagotovitev higienke in zdravstvene neoporečnosti obratovanja, gostincem ne dopuščajo več nikakršne možnosti improvizacije in povrsnosti. Na zelo zanimivem strokovnem predavanju, ki ga je v Zgoniku v okviru gostinskega izpopolnjevalnega tečaja imela funkcionalna zdravstvene in spekcije pri trzaski Kratevni zdravstveni enoti, dr. Maria Grazia Cella, je jasno prisla do izraza - se zlasti z vidika zaščite zdravja odjemalcev in preprečevanja sirjenja bolezenskih klic - potreba po doslednem spoštovanju določil, sicer gostinski operaterji tvegajo stroge sankcije upravnega in tudi kazenskega značaja.

Ze manjše prekrške v vodenju kuhinje, kot npr. neuporabljanje obveznega pokrivala (na laseh se zbira stafilokoki, ki so nevarni ob dotiku s hrano) in pa ce zdravstvena knjizica ni na vpogled na delovnem mestu, kaznujejo z globo 500 tisoč lir, medtem ko denarna kazen poskoci na tri milijone lir za ugotovljeno nepravilno zamrzovanje hrane, za uporablanje pokvarljivega blaga po poteku roka njegovega trajanja in ce niso izrecno navedene sestavine doma pripravljenih živilskih proizvodov. Ce komu izmed gostinskih operaterjev ali njihovim sodelavcem zapade veljavnost zdravstvene knjizice, ki jo morajo obnoviti vsako leto, se avtomatično spro-

zi postopek za dvodnevno zaprtje lokala, kar lahko zdravstvena inspekcija stori tudi v primeru upravičenega suma, da je prišlo do obolenj zaradi uživanja pokvarjene hrane. Kazenska ovadba s posledičnim sodnim postopkom je predvidena v primeru nepravilnega shranjevanja globoko zamrznjenih živil (v zamrzovalni skrinji mora biti temperatura manjmanj -18 stopinj C oziroma -15 za po termičnem postopku zamrznjene jedi), zamrzovanja hrane brez hitrega prodiranja mraza v globino in ce upravitelj nima posebnega zdravstvenega pooblastila za delovanje kuhinje, ki je proizvodni laboratorij.

Kuhinjski prostori morajo biti opremljeni s protinezgodnimi napravami, s primerno prezračevalno napravo, svetlobo in okeno mrežo proti mrčesu in zuzelkam. Sanitarije morajo biti ustrezno zračene in opremljene s predpisanimi higienimi preparati. Ce dela večje število osebja, mora biti na razpolago slacilnica, garderobne omare in ločene sanitarije. Blago v skladiščih mora biti razvrščeno po policah, temperatura v hladilni omari za zelenjavo in mlečne proizvode ne sme preseči 4 stopinje C, na osnovi zakonodaje EU pa je treba tudi jajca hraniti v hladilniku s termometrom, da je omogočeno preverjanje nihanja temperature. Dostave in prevoza hrane gostinec ne more opravljati z osebnim avtomobilom, temveč s posebnim vozilom v primernih posodah.

Za ohranjanje pripravljenih jedi je več metod. Toplota uničuje bolezenske klice, ki povzročajo obolenja (npr. salmoneloza, ki jo najdemo tudi v jaci, preživi do 70 stopinj C); možna je sterilizacija s toploto do 120 ali 130 stopinj, pastereziranje mleka (pod 100 stopinjami) in sadnih sokov. Mikrovalovna pečica, ki ne preseže 100 stopinj C, ni primerna za peko, ampak samo za gretje jedi. Tudi mraz ohranja organoleptične in hranilne značilnosti (pod 4 stopinjami C se klice ne množijo), pri zamrzovanju pa mora mraz - tudi s pomočjo posebnih termičnih naprav - prodreti do jedra živila v največ starih urah. Kdor sam proizvaja hrano, mora z etiketo jamčiti neoporečnost zamrzovalnega postopka in navesti rok trajanja. V primeru bolezenske odsotnosti, ki traja več kot pet dni, mora gostinski delavec dostaviti potrdilo, da ne boleha za nalezljivo boleznijo.

Pogosto se dogaja, da imajo inspekcije in posegi tako nadzorne službe pri KZE kot posebnega oddelka karabinerjev NAS precej represiven značaj, zato se gostinci ne morejo znebiti občutka, da so kazni oziroma pikovsko iskanje nepravilnosti marsikdaj pretirani. Odgovorni opravilujejo tako početje s pomanjkanjem osebja, tako da jim skoraj ni dano opravljati preventivne službe in natopajo pač samo v primerih, ko jim kaka nepravilnost ali prekršek tako ali drugače »pride na uho«.

Boris Simoneta

SEJMI / OD VERONE DO LJUBLJANE IN ZAGREBA

Bogat sejemski čas v loku Alpe-Jadran

Desetine sejmov za vsak okus in potrebo

MARKO WALTRITSCH

VIDEM - Tja do poletja se bo v naši deželi in v sosednjem Venetu zvrstil cel niz sejmskih prireditev. Poglejmo najprej, katere bodo pri nas oziroma v nasi neposredni bližini. Ze v teh dneh, od 9. do 17. aprila, bo v Vidmu sejem z naslovom »Hobby - Sport - Turismo - Tempo libero - Clay Regazzoni Show«. Brez dvoma bo ta večnamenski sejem zbudil največ zanimanja med publiko iz vse dežele. Od 8. do 10. aprila bo na sejmišču v Pordenonu specializirani sejem z naslovom »Primavera Cavalli«, za katerega med ljubitelji konjev vlada veliko zanimanje. V Pordenonu bodo v tem mesecu imeli se en sejem, in za radioamaterje, ki bo od 23. do 25. aprila. Tudi Gorica bo na vrsti v tem mesecu, saj bo tam od 25. aprila do vključno 1. maja tradicionalni Espomago. Pred poletnimi počitnicami, ki veljajo tudi na sejmskem področju, pride na vrsto tudi Trst, kjer bo od 17. do 29. junija 46. mednarodni sejem. Na vseh sejmiščih bodo se druge prireditve, ki pa nimajo sejmskega značaja.

V deželi Veneto imajo tri pomembna sejmska središča: Padovo, Vicenzo in Verono. V Padovi, kjer se lahko pohvalijo z najstarejšim mednarodnim vzorčnim sejmom v Italiji (se pred milanskim), bodo v predpoletnih mesecih imeli kup prireditev. Od 15. do 18. aprila bo »Intershop!«, to je sejem naprav za opremo trgovskih prostorov, v istih dneh bo tudi sejem »Criotech Expo«, kjer bodo na ogled hladilne naprave. Od 4. do 7. maja bo sejem, na katerem bodo prisli na svoj račun tisti, ki želijo ustanoviti nova podjetja. Vazhen bo sejem čistilnih naprav »Sep Pollution«, ki bo od 22. do 26. junija. Sirsemu občinstvu pa je namenjen 72. vzorčni sejem, ki bo v Padovi od 21. do 29. maja.

Sejmišče v Veroni je v koledarju že v teh dneh, od 8. do 12. aprila, s sejmom »Vinitaly« in drugimi, ki so povezani s pijacami in hrano. »Eurocarne« bo naslov sejma, ki bo v tem kraju od 20. do 24. maja in kjer bo na ogled tehnologija, ki prihaja v postev

v klavnicah in pri predelavi mesa. Od 25. do 30. maja bo v Veroni sejem strojev za zemeljska dela »Samotek«.

Dodajmo se sejmišče v Vicenzi, kjer bo od 11. do 16. junija na sporedu sejem »Vicenao 2«. Kot v primeru se dveh drugih sejmov v tem kraju gre za sejem zlatih in drugih dragocenih predmetov.

Pa poglejmo se cez mejo, v Ljubljano, kjer se bo do poletja zvrstilo kar precej sejmskih prireditev. Od 7. do 12. aprila bo drugi del sejma Alpe Adria z naslovom Svoboda bivanja, od 19. do 22. aprila bo sejem Informatika, v dneh od 6. do 15. maja pa pomemben Slovenski avtomobilski salon. Prvi fotografski sejem in razstava antikvariata bosta od 24. do 28. maja, v istih dneh pa bo na Gospodarskem razstavišču tudi 6. sejmsko srečanje ponudnikov in porabnikov v marketinskih in poslovnih storitev, materiala in opreme ter 2. slovenski sejem podjetništva in industrijske kooperacije. Od 7. do 10. junija bosta sejma Kontri (mednarodni sejem strojev in opreme za konfekcijo in trikotazo) in mednarodni sejem sredstev in naprav za varstvo okolja. Tik pred počitnicami, od 21. do 25. junija bo v Ljubljani na sporedu se sejem lesnoobdelovalnih strojev, naprav in materialov Lesma.

Veliko sejmov bo v spomladanskih mesecih tudi v Zagrebu. Hrvaska se po vojnih letih ponovno odpira in hrvasko tržišče utegne postati zelo zanimivo za tuje poslovneže. V dneh od 19. do 23. aprila bo cel kup sejmskih prireditev. To so sejem kmetijstva in prehrane, sejem blaga za široko potrošnjo, sejem obrti, sejem pakiranja, sejem izumov in novitet, avtomobilski sejem, sejem sporta in sejem gradbeništva. Vsi bodo z mednarodno udeležbo. Turistični sejem bo v Zagrebu od 4. do 7. maja, v istih dneh pa tudi izložba hrvaških vin. Konec maja, od 24. do 27., bo na vrsti sejem medicinske opreme, od 21. do 25. junija pa bodo na vrsti se stije specializirani sejmi.

gospodarstvo in finance

ZDRUŽENJE SENIORJEV SLOVENIJE / ZNANJA NI NIKOLI PREVEČ

Veliko dela za pravne in finančne svetovalce

Združenje je vpeljalo nov koncept trženja znanja

LJUBLJANA - Po zgledu svetovalnih organizacij upokojenih menedžerjev in strokovnjakov, delujočih v razvitem svetu, so tudi v Sloveniji sredi lanskega leta ustanovili Združenje seniorjev Slovenije - mene-

džerjev in strokovnjakov. Pobudnik za ustanovitev in nosilec zagonjskih sredstev je bila Agencija za menedžment, ki se vedno opravlja strokovne, tehnične in organizacijske naloge za potrebe Združenja.

To je oblikovano kot društvo in je prostovoljna, neprofitna in nepolitična organizacija. Po potrebi se povezuje tudi s sorodnimi združenji in društvi doma in v tujini.

Njihovi člani lahko postanejo sposobni vodilni in strokovni delavci različnih profilov, ki so že upokojeni ali pa jih od upokojitve loci manj kot desetletje oziroma vsi tisti, ki imajo ustrezna strokovna znanja in izkušnje.

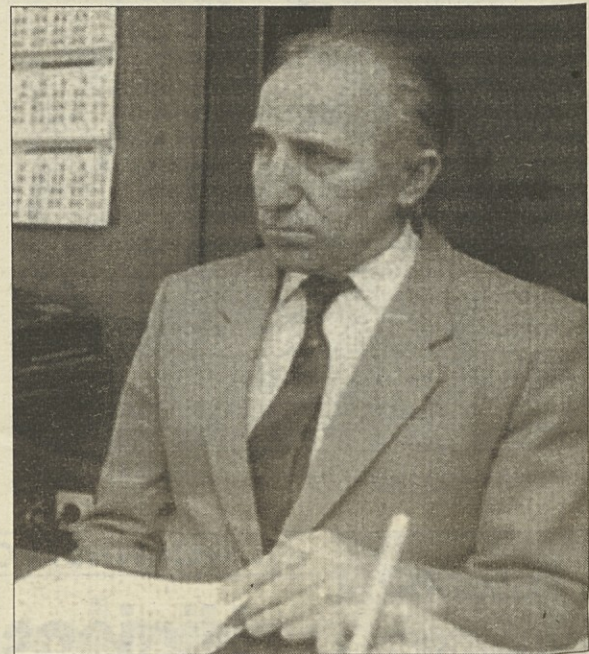
To so predvsem delavci, ki po prenehanju redne zaposlitve želijo ostati aktivni in so pripravljeni svoje znanje in izkušnje posredovati tistim, ki to znanje potrebujejo, pri tem pa jih ne vodi osebna materialna korist. Člani podpisujejo pristopno izjavo, plačajo simbolično članarino in lahko izkoristijo ugodnosti, ki jih daje Združenje. Posebna komisija po kodeksu Zdrženja med člani določi eksperte, ki so razporejeni v skupine in sodelujejo v prevzetih projektih. Vdilo pri določitvi eksper-

ta ni njegov akademski naziv, temveč uspešnost, je povedal vodja strokovnih projektov mag. Peter Kunc. Eksperte, ki delujejo prek Združenja, ocenjujejo po posebnem sistemu, tako da neuspešnih v prihodnjih projektih ne angažirajo več. Trenutno je v Združenje včlanjenih prek 250 članov, od katerih je 154 ekspertov, med njimi 34 doktorjev znanosti in 21 magistrstov.

Namen Združenja je pomoč slovenskim podjetjem, da bi se hitreje razvijala in bolj učinkovito premagovala težave, namenjeno pa je tudi hitrejšemu usposabljanju podjetij za uspešnejši prodor na zahtevne tuje trge. Posameznikom zato svetujejo, zanje naredijo analize na posameznih, tudi integralnih področjih, ponujajo jim izobraževanje in operativno delo (vodenje finanč, strokovnih skupin, članstvo v upravnih in nadzornih odborih družb in podobno). Ponujajo samo tiste naloge, za katere

so strokovno usposobljeni. Če za določeno področje v okviru celotnega prevzetega projekta med svojimi eksperti nimajo strokovnjaka, ga izjemoma angažirajo med zaposlenimi. Prizadevajo si, da bi bil v vsakem upravnem odboru eden od članov starejši, saj se lahko tako povežejo mladost in zagnanost ter starost in izkušnje. »Ne gre za prevzemanje dela mladih, temveč za pomoč mladim,« je se poudarila generalna sekretarka Antonija Stucin, kajti njihovo vodilo je vpeljati mladega človeka v delo, ki ga sam se ni sposoben opravljati.

Zdaj so vključeni v več sanacijskih projektov, od operativnih del pa isčejo njihovo pomoč največ na področju prava, financ in zunanje trgovine. Opazajo, da v tistih majhnih podjetjih, ki se širijo in zaposlujejo čedalje več ljudi, lastnik ne more več pokrivati vseh področij, od prava do komercialne. Za posamezno področje pa noče redno zaposliti

Peter Kunc (Foto: B+D)

strokovnjaka specialista, temveč raje najame občasne svetovalca, pojasnjuje mag. Peter Kunc. Z lastninjenjem se poglobljeno ne bodo ukvarjali, dajali pa bodo strokovna mnenja o zamenjavi certifikatov, svojim članom

brezplačno, ter pomagali pri odprtih bilancah. Nacrtujejo tudi oblikovanje lastnega investicijskega sklada, katerega cilj ne bo velika rast vrednosti z velikim tveganjem, temveč naložbe z majhnim tveganjem, ki bodo zagotavljale, da vrednost ne bo preveč padla. Med drugimi letošnjimi načrti posvečajo največ pozornosti lastni promociji, kajti po enem letu delovanja jih v Sloveniji se premalo poznamo.

Financirajo se iz članarin, prihodkov iz lastne dejavnosti ter prostovoljnih prispevkov, ki pa so zaenkrat se zelo redki. Motiv za njihovo delovanje ni zaslužek, temveč sirs družbeno korist. Zato so njihove storitve cenejše od storitev drugih svetovalnih podjetij, saj cena zajema le honorar strokovnjaka, plačilo davscin in minimalne režijske stroške. Cene so nizke tudi zato, ker skušajo čimveč delati prostovoljno, plačujejo se le poslovni projekti. Poleg ugodne cene in visoke ravni storitev je njihova prednost prilagodljivost, saj lahko tekoče menjajo strokovnjake in po potrebi vključujejo nove.

In kako priti do njihovih znanj in izkušenj? Posamezno podjetje se jim lahko prikljuci kot pridružen pravni član s plačilom letne članarine, s čimer dobi pravico uporabe njihovih storitev v tej vrednosti. Vpeljali so tudi nov koncept trženja znanja in izkušenj. Organizirali so Klub uporabnikov znanja in izkušenj, katerega člani poleg njihovih storitev dobijo tudi določen ugled, saj s članstvom v klubu priznavajo, da pri vodenju podjetja upoštevajo vrhunske izkušnje in znanje.

Sabrina Slak

Antonija Stucin (Foto: B+D)

DEVIZNO POSLOVANJE / NADZOR

SDK bo podatke dobivala tudi od Banke Slovenije

LJUBLJANA - Domače osebe, predvsem podjetja, bodo morale do 30. aprila 1994 davčnemu organu in deviznemu inspektoratu dostaviti podatke o zunanjetrgovinskem in deviznem poslovanju. Podatke o tovrstnem poslovanju pravnih oseb v lanskem letu bodo te službe potrebovale za davčno in devizno nadziranje. Vlada je namreč sprejela posebno uredbo, ki začne veljati 15. aprila in v kateri so določeni vsebina, oblika, način in roki dostave podatkov o zunanjetrgovinskem in deviznem poslovanju domačih oseb. Vse podatke bo kot davčni organ zbiral Služba družbenega knjigovodstva, in sicer tako, da bo podatke, s katerimi razpolagajo poslovne banke, dobila prek Banke Slovenije. Ta bo posredovala podatke na disketi oziroma na magnetnem mediju, SDK pa jih bo potem vnesla v svoj informacijski sistem. Banka Slovenije bo morala vse nastete podatke posredovati tudi deviznemu inspektoratu, medtem ko bodo morali carinski organi posredovati SDK vse podatke o uvozu in izvozu blaga ter storitev. Te podatke, ki jih bo SDK prav tako potrebovala za davčni nadzor, pa lahko carinski organi posredujejo prek Republiške carinske uprave tudi Republiškemu deviznemu inspektoratu, vendar le po potrebi, torej na posamično zahtevo inspektorata. Za sprejem te uredbe se je vlada najverjetneje odločila po tem, ko so se v zvezi z nadzorom nad zunanjetrgovinskim in deviznim poslovanjem slovenskih podjetij odnosi med SDK in Banko Slovenije precej zaostri. Pred časom je namreč državni zbor, prav zaradi nenadzorovanega poslovanja podjetij s tujino, sprejel spremembe zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju. SDK je trdila, da zakon ni uresničljiv, saj ni bilo jasno, kako naj bi zbiral podatke. Prav zato je predlagala, da bi podatke dobivala neposredno od Banke Slovenije. Predstavniki BS so na eni od sej parlamentarne komisije za spremljanje in nadzor lastninskega preoblikovanja podjetij predlog SDK odločno zavrnili in pri tem menili, da bi morala SDK podatke pridobivati neposredno od podjetij. Vlada je tokrat očitno prisluhnila nasvetom SDK, upajmo le, da bo tovrsten nadzor tudi učinkovit.

Alenka L. Jakomin

Privatizacija slovenskih bank

MARIBOR - Porocali smo že, da je Agencija za sanacijo bank uspešno ocenila sanacijo Kreditne banke Maribor. Ta banka bi tako utegnila biti prva slovenska banka, ki se bo privatizirala. Andrej Hazabent, ki bo vodil KBM med sanacijo, nam je povedal, da se bodo lahko lotili tretje faze, to je začetka sanacije banke. Nekatere teze o tem, kako naj bi privatizacija potekala, sicer že imajo, vendar jih še ni zrel predstaviti. Dokončen predlog privatizacije KBM bodo namreč oblikovali do konca letošnjega leta. Če bo slo vse po načrtih, se bo po Hazabentovih besedah lastninjenje KBM pričelo v začetku prihodnjega leta. (J. S.)

Mreža za hitro dostavo denarja

LJUBLJANA - Mednarodna mreža za hitro dostavo denarja Western Union Money Transfer (WUMT) deluje v 70 državah, v katerih ima več kot 23 tisoč vplačilno-izplačilnih mest. Pred kratkim je članica mreže za hitro dostavo denarja postala tudi Slovenija, ki je z Western Union Money Transfer podpisala zastopniško pogodbo. Edina predstavica omenjene mreže v Sloveniji je Ljubljanska banka d.d. in kot so sporočili njeni predstavniki, so doslej v 15 krajih odprli 27 vplačilno-izplačilnih mest. Okenca so označena z nalepko WUMT, obarvano rumeno in črno. Posiljatelj, ki želi denar iz Slovenije poslati v katerokoli drugo državo članico WUMT, položi pri označenem okencu mreže ustrezen znesek v tolarjih, prejemnik pa ga dobi v valuti države, v kateri se nahaja. Cena storitve je v vseh državah članicah enaka, znaša pa okoli 5 odstotkov nakazanega zneska, so sporočili iz Ljubljanske banke, d.d. (G. R.)

Tečaji so počasnejši od inflacije

LJUBLJANA - Po podatkih Banke Slovenije je v obdobju od decembra 1993 do 26. februarja letos tečaj nemške marke rasel počasneje od inflacije. V omenjenem obdobju se je vrednost nemške marke povečala za 3,7 odstotka, inflacija v tem času pa je dosegla 4,3 odstotka. V enakem obdobju se je vrednost avstrijskega silinga v primerjavi s tolarjem povečala za 3,8 odstotka, vrednost italijanske lire pa za 5,5 odstotka. Tečaj italijanske lire je torej rasel hitreje od inflacije v tem obdobju, v katerem je bilo za tečaj lire značilno izrazito nihanje tečajev. Takšna nihanja so bila značilna tudi za tečaj ameriškega dolarja, ki se je od 1. decembra lani do 26. februarja letos podražil za 4,2 odstotka.

Samo v decembru lani se je vrednost nemške marke v primerjavi s tolarjem povečala za 1,41 tolarja, od 3. do 29. januarja letos za 0,79 tolarja in od 1. do 26. februarja za 0,56 tolarja. (STA)

POSLOVNE VEZI / ZAKAJ NE KANADA?

Spoznavni dan za boljše gospodarsko sodelovanje

LJUBLJANA - Včeraj je Gospodarska zbornica Slovenije v sodelovanju s kanadskim veleposlanstvom v Budimpešti organizirala kanadsko-slovenski poslovni dan. Udeležilo se ga je 14 predstavnikov različnih vej gospodarstva s kanadske strani in 31 slovenskih predstavnikov podjetij. V dopoldanskih urah so predavali kanadski gospodarski strokovnjaki, ki so želeli slovenskim podjetnikom predstaviti načine, kako poslovati s Kanado. Popoldne so potekala bilateralna srečanja med predstavniki podjetij obeh držav, na osnovi katerih naj bi sklenili konkretne posle. Čeprav je Kanada dolgoleten slovenski partner in se je trgovanje med obema državama v zadnjih desetih letih potrojilo, predstavlja kanadsko blago komaj 0,51-odstoten delež v slovenskem izvozu in samo 0,29 odstotkov slovenskega uvoza. Slovenija v Kanado izvažata največ predelanih živalskih koz, hladilnih skrinj in hladilnikov, smuci ter vodnih turbin. Kanada v Slovenijo izvažata predvsem nafto in naftne derivate, radarje, navigacijsko opremo in stabni les. Obe državi vidita možnosti za razširitev trgovanja predvsem pri rezervnih delih za avtomobile, Kanada pa naj bi Sloveniji ponudila izdelke visoke tehnologije, predvsem telekomunikacije. Med drugim je Ljubljansko borzo že oskrbela z najosodobnejšo programsko opremo.

»Največja ovira pri razmahu trgovanja med obema državama je dejstvo, da sta slovenski uvoz in izvoz osredinjena samo na manjšem številu podjetij in njihovih izdelkov (Gorenje, Elan, Tkanina), kar kaže na to, da se obe gospodarstvi med seboj ne poznata dovolj,« je na novinarski konferenci dejal Josip Skoberne, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije. »Zato nameravamo s kanadskim veleposlanstvom ali kanadskim združenjem izvoznikov podpisati sporazum, da bi srečanja med Kanado in Slovenijo postala pogostejša.« Rodney Irwin, kanadski veleposlanik v Sloveniji, pa je poudaril, da je življenjski standard v Sloveniji in Kanadi odvisen od tega, koliko državi trgujeta. Po njegovih besedah Kanade ne zanima samo prodaja njenih izdelkov na slovenskem trgu, ampak želi tudi kanadski trg širše odpreti za slovenske izdelke. »Posebej želimo, da bi manjši izvozniki na obeh straneh našli in zapolnili vrzeli na trgu,« je dodal Irwing.

Irena Pirman

MENJALNIŠKI TEČAJI

6. april 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ML)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,50	78,98	11,09	11,19	7,97	8,18
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	78,52	78,74	11,10	11,20	8,02	8,13
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,60	78,80	11,10	11,22	7,80	8,20
Come 2 us*	78,53	78,80	11,09	11,16	8,01	8,14
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt Nova banka LJ	78,40	79,00	11,05	11,20	7,95	8,20
Dom caffè Domžale*	78,40	78,70	11,17	11,22	8,05	8,15
Eros Ljubljana, t: 13-17-197	78,60	78,90	11,10	11,17	8,00	8,15
Hida	78,65	78,75	11,13	11,16	8,08	8,13
Idila Sečovelje* t: 066/ 79-048	78,40	78,75	11,05	11,20	7,96	8,11
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,60	78,63	11,15	11,16	8,07	8,09
Kompas Hertz Celje*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje*	78,50	78,80	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	78,50	78,80	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin*	78,50	78,80	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled*	78,55	78,80	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,50	78,80	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Maribor*	78,35	78,55	11,10	11,15	8,01	8,09
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,85	78,80	11,06	11,20	7,90	8,15
LB splošna banka Celje	78,05	79,15	11,05	11,21	7,90	8,18
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	78,45	78,80	11,11	11,20	7,98	8,18
Liberlas Koper* t: 066/ 37-110	78,40	78,80	11,05	11,14	7,94	8,14
Madai NG, t: 065/ 23-083	78,52	78,75	11,08	11,18	8,02	8,11
Niprom Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije*	77,23	78,67	10,82	11,16	7,80	8,11
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,60	78,64	11,14	11,16	8,10	8,12
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,25	78,63	11,10	11,16	8,00	8,08
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,35	78,63	11,10	11,15	7,95	8,10
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,40	78,79	11,08	11,19	7,95	8,09
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,40	78,78	11,08	11,20	8,00	8,19
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,40	78,85	11,05	11,20	7,80	7,98
Publikum Kamnik	78,55	78,89	11,10	11,17	8,03	8,15
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,45	78,70	11,11	11,19	8,00	8,11
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,40	78,74	11,10	11,18	7,85	7,97
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	77,22	78,79	10,85	11,19	7,95	8,10
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,35	78,70	11,06	11,14	7,98	8,10
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,30	79,00	11,10	11,18	8,00	8,13
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	78,20	78,80	11,08	11,16	7,99	8,08
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	78,30	78,55	11,06	11,13	7,98	8,11
SKB d.d.*	78,60	79,15	11,10	11,25	8,00	8,20
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,60	78,75	11,10	11,15	7,95	8,10
SZKB d.d. Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Tentours Domžale	78,50	78,90	11,11	11,21	7,97	8,17
UBK Ljubljana	78,45	79,00	11,11	11,23	8,08	8,21
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,65	78,75	11,11	11,14	8,09	8,15
Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: *						

NASLOVI MENJALNIC

Abanka d.d., Ljubljana, Slovenska 50, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/320-044, faks: 061/302-640

AMTK Plus d.o.o. Ljubljana, Likozarjeva 14, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel. in faks: 061/310-020

Astra, TT p.o., Ljubljana, Bežigrad 2, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel. in faks: 061/320-040

Burin Club d.o.o., Ljubljana, Rojčeva 25, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel. in faks: 061/1403-313

Creditanstalt - Nova Banka d.d., Ljubljana, Center Ledina, Kotnikova 5, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1321-174, faks: 061/1325-295, 1327-211

PE Miklosiceva 34, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/302-117, faks: 061/1333-281

D-D Publikum, Ljubljana, Komenskega 28, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.30-13.30, 14.00-19.00, sobota 8.00-13.00, tel.: 061/312-570, faks: 061/1331-050

Komercialna banka Triglav d.d., Ljubljana, Ajdovščina 2, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-12.00, 14.00-16.30, tel.: 061/1315-147, 1315-272

Ljubljanska banka d.d., Ljubljana - vse enote banke - vse valute s tečajnice Banke Slovenije - za HRD - Copova 3, Ljubljana

LB Banka Zasavje d.d., Trbovlje, eskpozitura Trbovlje, Opekarna 1, 61420 Trbovlje, delovni čas: 7.00-18.00, sobota 7.00-12.00, tel.: 0601/21-233, 26-233, faks: 0601/26-185

Ljudska banka d.d., Celje, podružnica Ljubljana, Miklosiceva 30, 61101 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/1311-009, faks: 061/1312-180

M banka d.d., Ljubljana, Dunajska 107, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-15.00, sobota zaprto, tel.: 061/1683-450, faks: 061/1681-077

Menjalnica »Bobr«, Trzin, Ljubljanska 41, 61234 Menges, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/712-887

Menjalnica Capital Marketing, Vrhnika, Trg Karla Grabeljskega 1, 61360 Vrhnika, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/756-160, faks: 061/756-140

Podhod Plava laguna, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, **tel.: 0609/613-071**

Cankarjeva 8, 61370 Logatec, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, **tel.: 0609/610-715**

Menjalnica Hram Rozice, Menges, Blejčeva 30, 61234 Menges, delovni čas: 7.00-22.00, sobota 7.00-16.00, tel. in faks: 061/737-240

Menjalnica »MA« - Vir, Domžale, Saranovičeva 28, 61230 Domžale, delovni čas: 8.00-12.00, 14.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/711-072

Menjalnica »Madai«, Nova Gorica, Gradnikove brigade 45, 65000 Nova Gorica, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00, tel.: 065/23-080

Menjalnica »Madai«, Sempeter pri Novi Gorici, C. Goriske fronte 5, 65290 Sempeter pri Novi Gorici, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00

Menjalnica Media, Ljubljana, Podhod Plave lagune, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-19.00, sobota 8.00-13.00, tel. in faks: 061/328-061

Menjalnica Wilfan P.E. Kino Siska, Ljubljana, delovni čas 8.00-17.30, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/558-146

P.E. Delavski dom, Kranj, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 064/211-387

Menjalnica Zora, Kamnik, Steletova 25, 61240 Kamnik, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/812-848

Petrol, Ljubljana, Tivolska 44, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-14.00, sobota zaprto, tel.: 061/312-304

SKB banka d.d., Ljubljana, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-12.00, 14.00-17.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1332-132, faks: 061/314-549

SKG, Kamnik, Steletova 8, 61240 Kamnik, delovni čas: 8.00-15.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/812-202, faks: 061/813-999

Slovenija turist, Ljubljana, Trg OF 6, zel. postaja, 61000 Ljubljana, delovni čas: neprekinjeno, tel.: 061/318-285

Slovenska zadrzna kmetijska banka d.d., Ljubljana, Miklosiceva 4, 61000 Ljubljana, delovni čas: 6.30-17.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/1253-251, 1253-192, 1254-176, faks: 061/219-396, 216-886

Tentours, Domžale, Ljubljanska 80, 61230 Domžale, delovni čas: 7.30-19.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/711-229, 715-577, faks: 061/713-705

Tonoco d.o.o., Ljubljana, Kolezijska 19, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00, tel.: 061/1258-332

Tropical, d.o.o., Kamnik, Rudniska 2, 61241 Kamnik (Bakovnik), delovni čas: 7.30-19.00, sobota 7.30-13.00, tel. in faks: 061/813-559

UBK banka d.d., Ljubljana, Trzaska 116, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1231-131, fax: 061/273-082

Upimo, Ljubljana, Subiceva 1 (ploščad), 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.30-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/212-073, faks: 061/1251-060

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 067 z dne 6. 4. 1994 - Tečaji veljajo od 7. 4. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	94,7234	95,0084	95,2934
Avstrija	040	šiling	100	1114,8816	1118,2363	1121,5910
Belgija	056	frank	100	380,7598	381,9055	383,0512
Kanada	124	dolar	1	97,2562	97,5488	97,8414
Danska	208	krona	100	2002,9133	2008,9401	2014,9669
Finska	246	marka	100	2426,8945	2434,1971	2441,4997
Francija	250	frank	100	2295,7873	2302,6954	2309,6035
Nemčija	280	marka	100	7841,3393	7864,9341	7888,5289
Grčija	300	grd	100	—	53,6656	53,8266
Irska	372	funt	1	—	190,4101	190,9813
Italija	380	lira	100	8,1166	8,1410	8,1654
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Japonska	392	jen	100	128,4411	128,8276	129,2141
Nizozemska	528	gulden	100	6989,2209	7010,2517	7031,2825
Norveška	578	krona	100	1809,8595	1815,3054	1820,7513
Portugalska	620	escudo	100	77,4567	77,6898	77,9229
Švedska	752	krona	100	1690,2006	1695,2865	1700,3724
Švica	756	frank	100	9288,0664	9316,0144	9343,9624
Velika Britanija	826	funt sterling	1	197,4214	198,0154	198,6094
ZDA	840	dolar	1	134,3535	134,7578	135,1621
Evropska unija	955	ECU	1	151,6750	152,1314	152,5878
Španija	995	peseta	100	97,0366	97,3286	97,6206

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 7. aprila 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1.500.000	792,674	782,863	1.575,538
33		105,6899%	104,3818%	105,0358%	150.000	79,267	78,286	157,554

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

6. APRIL 1994

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,10
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,20	12,60
Italija	Tržaska kreditna banka	12,30	12,70

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

6 APRIL 1994

valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1630,00	1680,00
nemška marka	960,00	980,00
francoski frank	280,00	289,00
holandski gulden	850,00	877,00
belgijski frank	46,00	47,80
funt sterling	2390,00	2470,00
irski sterling	2295,00	2370,00
danska krona	243,00	251,00
grška dramma	6,50	6,70
kanadski dolar	1180,00	1220,00
japonski jen	15,60	16,15
švicarski frank	1130,00	1166,00
avstrijski šiling	135,00	139,90
norveška krona	220,00	227,00
švedska krona	203,00	210,00
portugalski escudo	9,35	9,67
španska pezeta	11,80	12,20
avstralski dolar	1150,00	1190,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,30	12,70
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA

6. APRIL 1994

valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1630,00	1675,00
nemška marka	956,00	976,00
francoski frank	278,00	288,00
holandski gulden	848,00	868,00
belgijski frank	46,00	47,50
funt sterling	2395,00	2465,00
irski sterling	2300,00	2370,00
danska krona	243,00	250,00
grška dramma	6,40	6,90
kanadski dolar	1180,00	1215,00
švicarski frank	1133,00	1158,00
avstrijski šiling	135,30	139,30
slovenski tolar	12,20	12,60

POTOPIS

Dežele polnočnega sonca (14)

Severni rt je za turiste pravi magnet

Norveške meje človek sploh ne opazi. To je tisto, čemur pravijo "prost pretok ljudi in blaga". Carinska služba sicer obstaja, a samo za tiste, ki imajo namen kaj prijaviti. Ostali mejo prečkajo, kot smo mi nekoč meje med republikami. Če ne bi bilo mejne reke, ki smo jo morali prečkati, bi se vedno mislili, da smo na Finskem. Državna meja pa pomeni tudi vstop v deželo skrajnega severa - Fimmark.

Narava se opazno spremeni. Na bolje. Zadnji kosček Finske na tej poti je namreč zelo pust.

Vozimo se od Karasjoka do Lakselva, ki leži na obali ogromnega fjorda. Toda, kdor zeli videti tiste mogočne fjarde iz turističnih prospektov in razglednic, jih najraje poišče bolj na jugu Norveške. Bolj bo sel na jug,

bolj bodo fjordi res fjordi. Ta v Lakselvu se je namreč končal tako, da je bilo ob oseki mogoče hoditi po morskem dnu. To nas ni preveč motilo, fjord je fjord in ta je bil prvi na naši poti. Pa tudi gore, ki so se dvigale malce od obale, so dajale pokrajini gorat in bolj atraktiven videz.

S trajektom na skrajni sever Evrope

Na otok Mageroeja, na katerem je geografsko najsevernejša točka Evrope, smo se pripeljali s trajektom. Izkrkali smo se v Honningsvagu. Če sem bil do takrat rahlo zadržan do lepote Norveške, so se tam občutki gotovo spremenili. Cesta nas je vodila vedno višje in zagledali smo majhna jezera, ki so se kopala v polnočnem soncu. Krpe snega, potoki in morje so ustvarjali pokrajino, ki je

kar vabila k fotografiranju.

Severni rt je očitno magnet za turiste in poleg ribolova edini pametni za služek za prebivalce mrzlega severa. Na poti smo namreč srečali lepo stevilo avtobusov, ki so vozili turiste z oglada polnočnega sonca nazaj v njihov hotel v Honningsvagu. Ti so imeli srečo, kajti opazovati polnočno sonce na najsevernejši točki Evrope ni dano vsakomur. Megla ta namen prerada prepriči.

Severneje ne gre

Severni rt! Počutje ob 'zavzetju' te točke, po 4040 km vožnje z avtomobilom iz Maribora, je težko opisati. Počutis se pomembnega in s srca se ti odvali velik kamen. Prisel si na skrajni sever svojega kontinenta in severneje ne gre.

Robert Gorjak
(Se nadaljuje)

Skrajni sever Evrope (Foto: Miroslav Bertoncelj)

IZLET ZA KONEC TEDNA

Po rimski in grofovski poti okoli Turjaka (1)

Grad je odprt ob sobotah popoldne in ob nedeljah

Ko se vozimo po cesti iz Skofljice proti Kočevju, tik pred Turjakom zapeljemo čez most. Potoka, ki teče pod njim, niti ne vidimo. Prav tako ne vidimo peštrorave, ki se skriva osem za prvimi drevesi. Območje Turjaka z okolico je tako bogato z naravnimi in kulturnimi zanimivostmi, da se pri njih lahko ustavimo za ves dan. Bolj natančno kot na izletniški karti Ljubljana okolica (1:50.000) je območje predstavljeno na informativni karti Potovanja po Turjaku, Velikih Lascah in Robu z okolico. Karta je povečava prej omenjenega merila.

Dobro znan grad Turjak je odprt ob sobotah popoldne in nedeljah. Skupine se lahko najavijo tudi ob drugem času po telefonu (061) 789-151 ali 789-036. V kiosku pred gradom lahko kupimo omenjeno karto in zanimivo knjižico Turjak skozi čas, v gradu pa je razstava z istim naslovom.

Grad je izhodišče zanimivih izletov. Steza pod njim se spušča proti rusevinam Spodnjega Turjaka, ki je kot grad iz pravljice. Med drevesi stojijo ostanki nekdanjih grajskih sten, v katerih lahko začutimo davno minule case. Pod gradom držita v dolino Zelimeljščice dve stezi: leva, nekdanja bližnjica na grad, je se vedno dobro uhojena, toda desno lahko hitro zgrešimo. Po strmem pobočju se v dolino v številnih ovinkih spušča tako imenovana grofovska pot. Precej je zarasčena, ker nihče več ne hodi po njej, menda pa sta včasih na vsakem ovinku stali klop in miza, da so se grajski na

sprehodih lahko spocili.

Po eni izmed poti hitro pridemo v dolino nedaleč od vasi Scurki. Pravijo, da je bilo tu včasih veliko scurkov, ki so najprej nekaterim prebivalcem dali priimek, potem pa se vasi ime. Po cesti ob Zelimeljščici navzdol po približno tristo metrih pridemo do nekdanje grajske zage. Od začetka stoletja je v njej tudi majhna elektrarna, ki je proizvajala elektriko za razsvetljavo v gradu, menda za sto zarnic.

Na krizišču, kjer se odcepi cesta proti Turjaku, stoji hiša, mimo katere je nekoč držala edina vozna povezava Ljubljane in Kočevje ter naprej proti morju. V hiši je bila takrat gostilna in postojanka, v kateri so se sklepale kupcije; tu je bila na voljo tudi spocita živina, ki je prepegljala tovore navzgor proti Turjaku.

Dario Cortese
(Se nadaljuje)

Prastara lipa pred gradom je z nekoliko umetniške svobode v Turjaški Rozamundi postala hrast

Grad Turjak je izhodišče zanimivih izletov (Obe fotografiji: D. Cortese)

NOSTRADAMUS

NASLEDNJIH
50 LET

PETER LEMESURIER

25

Kvartina VI. 25

Mars bo udaril sveto kraljevstvo, v hudih težavah velika bo Petrova barka. Kralj mlad in rdec najvise bo zasedel mesto. Kot dezeveni oblak mračna dejanja izdajalska.

cena možnost bioloskega ali celo kemičnega orožja.

Kvartina VI. 30

Nekdo, ki hlina globoko pobožnost, izda skofijo sovražniku zvitem, tisto noc, ko nihče ne misli na nevarnost. Vojska iz Liega koraka pred Barabantom.

Sovražniku bodo očitno pomagali tudi izdajalci. Toda zadnja vrstica vzbuja upanje, saj kaže, da so vsaj nekatere severne dežele veliko bolj budne od južnih, ki so ogrožene. Belgija, ki predvideva splošno invazijo na Evropo, se pripravlja na obrambo.

Kvartina I. 11

Pot, h kateri srce in vse

roke in noge strme, pelje v Neapelj, Lyon in na Sicilijo. Meč, ogenj in voda vlada rje rimske pešte, s smrtjo svojo neumnost plačujejo.

Ves čas invazije se bo ponavljala stara zgodba: največja nevarnost ne bo sovražnik, niti ne izdajalci ali pasti, temveč sama evropska apatija in nespособnost. To z drugimi besedami pomeni, da je sporočilo te prerokbe v tem, da izid nikakor ni vnaprej določen, temveč je vsaj deloma v naših rokah. Zavedati se moramo, da je prav fatalizem lahko fatalen.

Kvartina II. 41

Sedem dni na svoji poti mogočna zvezda zari, oblačna zvezda, kot dva sonca na nebu. Debeli pes čuvaj vso noc laja in besni, ko je papež iz svoje dežele na begu.

Tudi tej prerokbi pogosto pripisujejo apokaliptičen pomen, predvsem zato, ker naj bi bila nenavadna zvezda, ki jo opisuje, tista, ki jo Janezov evangelij imenuje »Pelin« (dovolj zanimivo je, da se to

po rusko imenuje »černobil«). Vendar Nostradamus ne omenja nobene njene strašne posledice, kakršne so opisane v Bibliji, zato lahko domnevamo, da gre za ze omenjeni komet, ki najbrž nima posebnega pomena za konec dobe, razen če se ta ne preloži. Zadnji komet, ki je bil dovolj svetel, da se ga je na severni polobli videlo tudi podnevi, je bil Haleyev komet leta 1910, toda niti ta niti kakšen drug komet ni bil povezan s selitvijo papeževskega sedeža. Ze to nakazuje, da se bo prerokba sele izpol-

nila, verjetno v času azijske invazije na Italijo (to bi se potem ujemalo s kvartino II. 43). Znamenja, na katera moramo biti pozorni, so torej dovolj vidna, čeprav moram priznati, da mi uhaja pomen tretje vrstice, razen če - kakor so menili mnogi komentatorji - fast mastiff ne simbolizira britanskega buldoga. Zelo malo verjetno je, da bo omenjeni komet tako pozen kot Haleyev, ki se bo pojavil leta 2062, saj jasnovidski viri omenjajo, da bosta le se eden ali dva papeža.

(Se nadaljuje)

Danes goduje

Janez Krstnik de la Salle

Janez Krstnik de la Salle je bil na prehodu iz 17. v 18. stoletje velik pobudnik za ustanavljanje krščanskih sol za zanemarjene otroke. Zapuscenim in ubogim otrokom je omogočal učenje in nacrtno vzgajal dobre učitelje. Njegove zamisli so posredno koristile tudi javnim obveznim solam, ki so jih uvedli sele pozneje.

Za učiteljski poklic se je odločil kljub temu, da je bil plemiške krvi in imel doktorat s pariske Sorbone. Njegova sola v francoskem mestu Reims je začela delovati leta 1679. Na začetku je na podlagi svojih novih spoznanj vzgajal učitelje pripravnike. Njegova ustanova se je v petih letih razvila v versko družbo učiteljev, ki so jo pozneje poimenovali »bratje krščanskih sol« oziroma »solski bratje«. Svojo dejavnost so financirali predvsem z dobrotelnimi prispevki.

Leta 1688 je prenesel sedež družbe v Pariz, kjer je začel z novim učiteljskim. Stevilo učencev v dobrotelni soli je nenehno narasčalo, s tem pa tudi zavist drugih solnikov, ki so živel od solnin. Oblasti so prepovedale lasallske sole v Parizu, zato pa so bile toliko bolj zazelen v drugih francoskih mestih.

Janez de la Salle pa ni skrbel samo za ustanavljanje in nemoteno delovanje dobrotelnih sol v skladu s cerkvenimi predpisi. Za svoje učenje je napisal tudi veliko učbenikov in molitev.

Umril je 7. aprila leta 1719. Velja za zascitnika učiteljev obeh spolov. Red solskih bratov se danes deluje v več evropskih državah in ZDA.

(Vir: Leto svetnikov)

NAROCILNICA	PREROK VSEH PREROKOV NOSTRADAMUS, naslednjih petdeset let	
	Knjiga izide 15. maja 1994	
	Obseg: 280 strani; format 12 x 20 cm; cena: 1390 SIT	
	Cena v prednaročilu: 890 SIT	
	Naročam..... izvodov knjige Nostradamus, naslednjih petdeset let po prednaročni ceni 890 SIT. Znesek bom poravnal v 8 dneh po prejemu poloznice.	
	Ime in priimek / naziv podjetja:.....	
	Naslov:.....	
	EMSO:..... Podpis:.....	
	Narocilnico pošljite na naslov NIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, s pripisom »Nostradamus«	

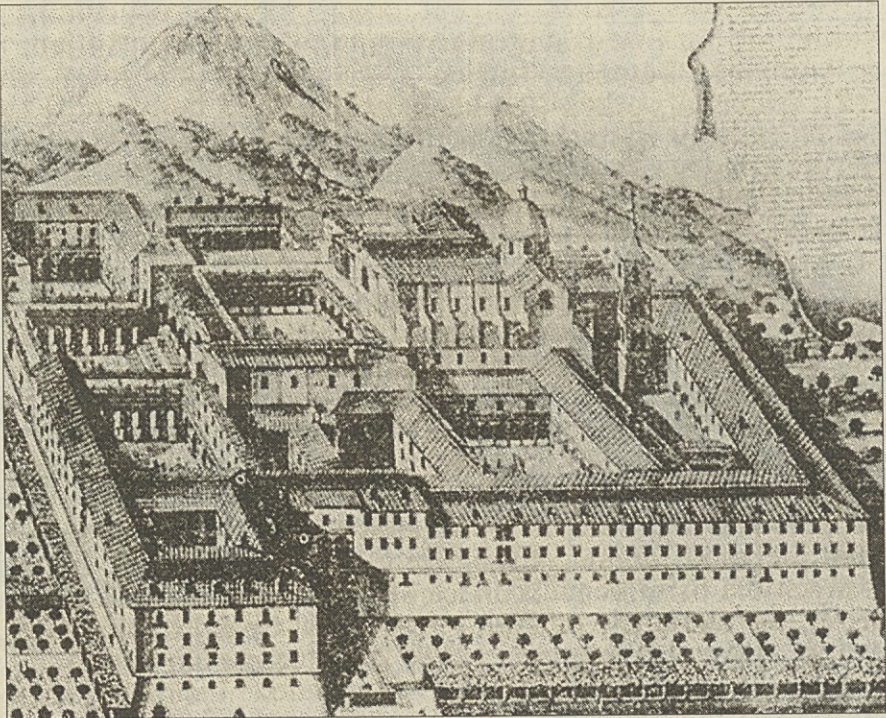
ZDRAVILSTVO IN LEKARNIŠTVO (8)

Kasiodorjeva zapuščina

Čas samostanskih lekarn

V nemirnem času zgodnjega srednjega veka, ko je zahodnorimska kultura propadla, je znanost nasla zatočišče v samostanih. Rimski učenjak in državnik Kasiodor (480 - 575), ki ga imenujejo »zadnji Rimljan«, je redovniškim oporokam dodal gojenje znanosti in prepisovanje antične literature. Kasiodor je redovnikom zapovedal: »Spoznajte zdravilno delovanje rastlin in zdravilnih mešanec. Če ne znate grško, imate Dioskuridovo knjigo o rastlinah, kjer so vse natančno opisane in narisane. Potem berite knjigo Hipokrata in Galena v latinskem prevodu. Dalje črpajte svoje znanje iz del o medicini Aurelija Celsiusa in iz drugih knjig, ki so vam na voljo v

moji knjižnici in vam jih zapuščam.« Benediktinski red iz samostana Monte Cassino v južni Italiji je veliko pripomogel k ohranitvi antične literature o medicini. Zapoved ustanovitelja tega reda je bila: »Infirmorum cura ante omnia adhibenda est,« kar pomeni »skrbite za onemogle«. Redovniki so negovali bolnike v samostanih in zunaj njih. Za njihovo zdravljenje so poleg sugestivnih zdravil uporabljali tudi zdravilne rastline, o katerih so se poučili v antični literaturi. V času kuge in drugih epidemij, zlasti v 6. stoletju, ko je bila medicina nemočna, se je razvila vera v svetnike. Taka svetnika sta bila Damjan in Kuzma. Postala sta zaščitni-

Benediktinski red iz samostana Monte Cassino v južni Italiji je veliko pripomogel k temu, da se je ohranila antična literatura o medicini

ka bolnikov in zdravnikov, kirurgov in farmacevtov. V Ljubljani je znani zdravnik Marko Gerbec (1658 - 1718) ustanovil stanovsko zdravniško bratovščino sv. Kuzme in Damjana in v oporoki medicinskemu kolegiju v Ljubljani zapustil 200 forintov, da bi svetnikoma postavili oltar v Ursulinski cerkvi.

Po slovenskih mestih so poleg benediktincev osnovali samostane tudi cisterijanci in kartuzijanci. Vsi nasi samostani so imeli posebno bolniško sobo (infirmarium) ter opate, ki so bili vešči zdravljenja. Stare samostanske lekarne so bile v samostanih v Sticni, Gornjem Gradu, Zičah in Olimpiju, pa tudi v Ljubljani, Novem mestu, Kamniku,

Brezicah, Nazarjih in Ormožu. Na Valvasorjevih bakrorezih vidimo ob samostanskih stavbah tudi bogate vrtove. Po vsej verjetnosti so menihi na njih gojili zdravilne rastline, ki so jih potem uporabljali pri zdravljenju. Redovnik zdravnik in farmacevt je bil predhodnik mestnega zdravnika in farmacevta. Metja Stritmar

LABIRINT ZNANJA

Alenka in Tomaž sta jedla pizze!

Imata pa res srečo, Alenka in Tomaž. Sponzor oddaje »Labirint znanja« se je namrec pričel ukvarjati tudi s peko pizz. Alenka in Tomaž sta seveda takoj izkoristila priložnost in si naročila vsak svojo pizzo, ena se je celo imenovala Pizza Labirint. No, cmokala in mastila sta se kar med oddajo, pa to poslušalcev menda ni motilo.

Dober tek tudi v prihodnji oddaji!

Nagrajenci: Klemen Lenič 11.000 tolarjev, Barbara Troha 7.000 tolarjev, Damjana Kroselj 6.000 tolarjev, Urša Čož 1.000 tolarjev

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek:

Telefonska številka:

Naslov:

Glasbena želja:

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čim boste izbrali eno, ze se boste začeli pregrešno ozirati po drugem. Če boste pohiteli, ga boste se ujeli - a le, če boste prej docela izpustili prvo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Predihali boste svojo nestrpnost in spoznali, da temelji na pretranih skrbih o slabem izidu dobrih obetov. A nikdar se ni zagorela voda.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ponosni na svoj podvig se boste rahlo prevzeli, kar bo neki simpatični osebi, ki so ji vseč ljudje, ki vedo kaj hočejo, zelo zelo všeč.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Na lepem se boste znasli v okolju, ki bo za vas nekaj tako zelo novega, da boste "izgubili kompas". Pokesali se boste za pohlep in se vrnili skromni.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pred drago osebo vam bodo popustile zavore, zato bo prišlo do krizice. Koncala jo bosta v nežnem objemu, hvaležna ljubezni, da tako zvesto sledi sovrastvu.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Nekdo vas bo zeel pomiriti. Sprva boste nedostopni, nato pa se boste vendarle omehčali ter skozi smeh spoznali, da je občutek krivde v resnici stari strah.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Nek poraz, ki ni vreden omembe, je v vas obudil spominska občutja zavrženosti, zato ste v simpatičnih videli osamljene, v nesimpatičnih pa sovražnike.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Vase bite se bo odločalo med zlatim in kratkotrajnim ter zelenim in večnim. Ko se bo odločilo, kaj mu je bolj všeč, mu boste napisali nov poslovni umik.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Po neuspešnem poskusu daljinskega upravljanja tujega srca boste zavrgli črno magijo in uživali v spoznanju, da se najsirsra vrata imenujejo ljubezen.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zaradi nestrpnosti se boste zapletli v spor, ki pa ne bo imel večjih posledic. Udeleženci boste namrec spoznali, da je slo za popoln nesporazum.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Dovolj vam bo služnja notranjemu vragu, zato boste sredi trde noči stopili na plano in ga mojstrsko onesposobili. Vas optimizem se bo pomladno razcvetel.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Na vaše pozive se ne bodo odzivali samo tisti, ki so nepomembni, pa tudi tisti, ki bi lahko najbolj prispevali k spremembam. Njim ugaja stari red.

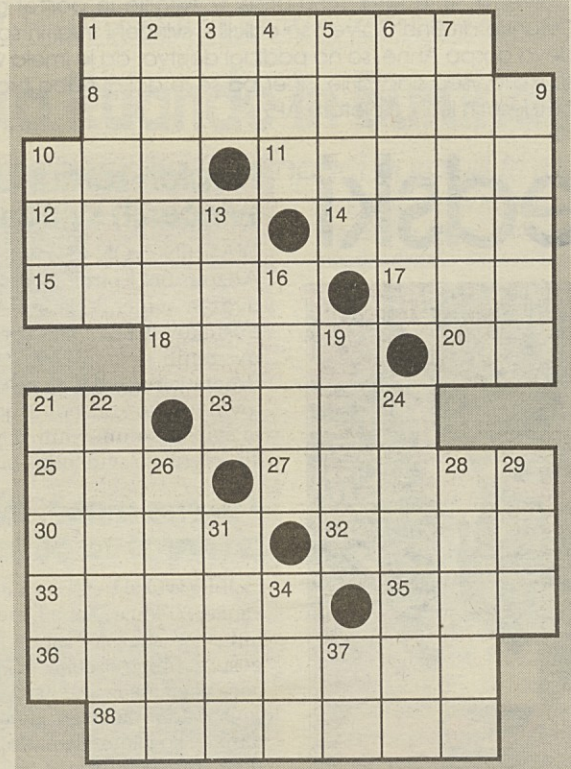
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. kolicina hrane, ki se da naenkrat v usta, 8. udelezenec predstave ali prireditve, 10. slovenski filmski režiser češkega rodu (František), 11. neumnost, norost, 12. želatina iz alg, 14. evrazijska sladkovodna riba iz družine krapovcev, 15. severnoameriški mali medved, 17. moski potomec, 18. beseda, izrečena ob koncu molitve, 20. avtomobilska oznaka Karlovca, 21. kratica za post scriptum, 23. Mojzesov brat po bibliji, 25. slovenski pesnik (Ivan), 27. angleški filmski igralec (Michael, Zadnja dolina), 30. staroveska država severovzhodno od izliva Tigrisa v Perzijski zaliv, 32. nekdanja švicarska alpska smučarka (Zoe), 33. arabski pozdrav, 35. eklipsa, 36. usluga, 38. mesto in pokrajina v Turčiji.

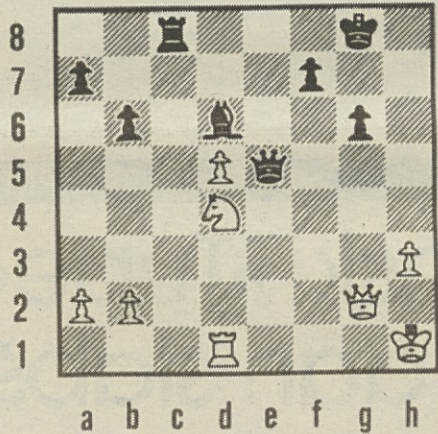
Navpčno:

1. zgoc in praskajoč občutek v požiralniku zaradi vračanja zelodčne jesce, 2. udomačeni južnoameriški gvanako, 3. začetnici ameriške televizijske igralke Evans, 4. pesem hvalnica, 5. avstrijski alpski smučar (Franz), 6. ime nekdanjega češkega politika Indre, 7. zapornik, 9. košara z locnom, 10. mik, 13. mesto ob vnozju Fruske gore v Vojvodini, 16. krzno norke, 19. nekdanji francoski teniški as (Yannick), 21. nekdanji sovjetski atletinji (Irina in Tamara), 22. zelenjavna jed, 24. glavno mesto Nigra, 26. zrakoplov, ki ga nosi plin, lažji od zraka, 28. pristanišče v Estoniji, 29. reka na Skotskem, 31. ime slovenskega pesnika Ognja, 34. ime ameriške filmske igralke Farrow, 37. kemijski znak za talij.

Haas, salam, mrk, storitev, Antalja.
Rakun, sin, amen, KA, PS, Aron, Rob, Caine, Eiam, Vodoravno: zaloga, gledalec, Cap, abota, agar, ltnj, Resitev

ŠAH

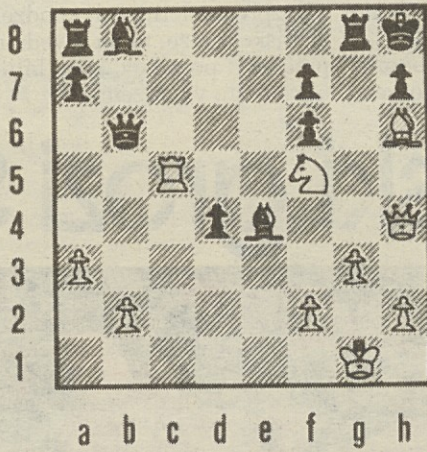

Teschner - Keres / ZRN - SZ 1960

Z navezo na črni diagonalni h2 - b8 je črnemu uspelo zastaviti napredovanje belega kmeta na d liniji in ogroziti belega kralja. Velemojster Keres, ki je na potezi, pa je opazil se druge slabosti bele pozicije in s takojšno akcijo prevzel pobudo, ki jo je kronal z zmago!

Resitev naloge

Slabost prve vrste in igra po črnih diagonalah sta velemojstru Keresu omogočila lepo zaključno kombinacijo, ki se je odvijala takole: 1...Dd4! 2.Td4: Tc1+ 3.Dg1 Samo dama lahko brani belega kralja. Po zamenjavi na polju g1 3...Tg1+ 4.Kg1: odloči vezava po črni diagonal 4...Lc5! in beli se je vdal, saj izgubi trdnjavo!

Henneberger - Bernstein / Zurich 1934

Izgleda, da se črni uspešno brani napada belih figur na črnega kralja. Posebno kritično izgleda polje g7, ki je pod kontrolo dveh belih in črnih figur. In prav zato beli, ki je na potezi, ne razmišlja o umiku svoje vojske, temveč krene z zadnjimi silami v zmagoviti pohod na črnega kralja!

Resitev naloge

V kolikor zeli beli uspeti v napadu mora najprej oslabiliti osmo vrsto 1.Lg7+! Tg7: 2.Tc8+ Bela trdnjava se je resila objema črnih figur in napade črnega kralja. Po 2...Tg8 sledi poanta kombinacije belega 3.Dg4! in pred matom na polju g7 ali g8 se je črni vdal! Zares lep zaključek kombinacije! Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1904

Podpisana je bila
»srčna zveza«

Pisalo se je leto 1904. Bil je osmi april. Francija in Velika Britanija sta podpisali tako imenovani »entente cordiale«, dogovor o prijateljstvu - srčno zvezo.

Z njim sta državi hoteli zgladiti ozemeljske spore in se skupaj postaviti proti robu narascajočemu nemškemu vplivu. Velika Britanija je dobila v upravljanje Egipt, Francija pa Maroko. Nemcija je bila zaradi nove zveze zaskrbljena in njeno moč preizkusila tako, da je povzročila marosko krizo leta 1905, zaradi katere je bila leto kasneje sklicana algeciraska konferenca, kjer so s pogodbo določili, koliko smejo Francozi in Spanci posegati v maroske notranje zadeve, ter potrdili sultanovo oblast.

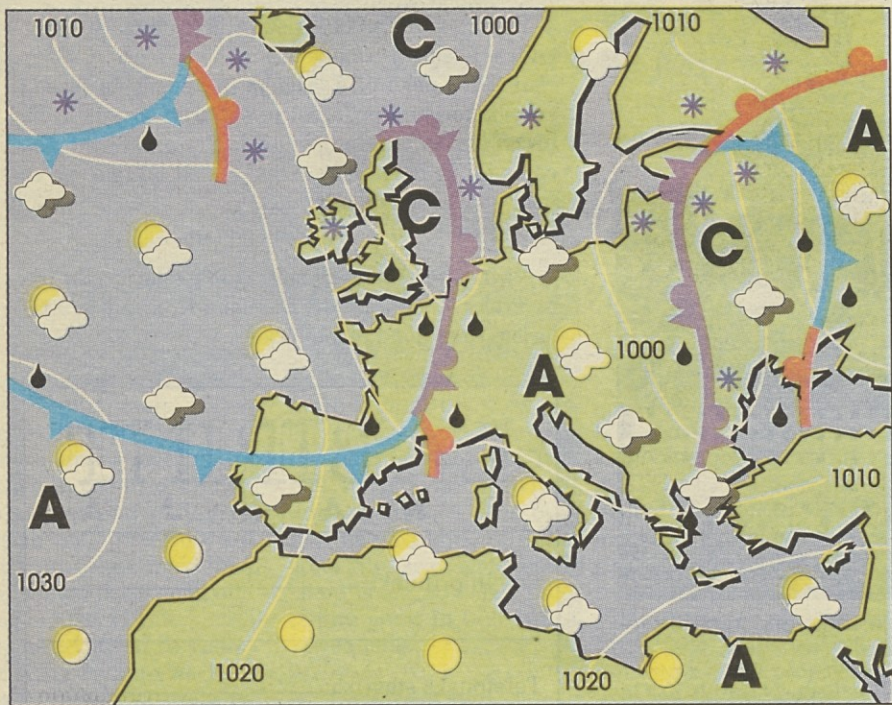
Zvezi se je leta 1907 priključila se Rusija, končno pa je v prvi svetovni vojni to postala uradna zveza Velike Britanije, Francije in Rusije, ki so bile nasprotnice centralnih sil in turškega cesarstva.

PREBLISK

Svet je ladja, pamet jadro in misel krnilo; uporabljaj jih, pa se bo pokazalo, kaksen si in česa si zmožen.

turska modrost

EVROPA / SPREMENLJIVO

Vremenska slika:

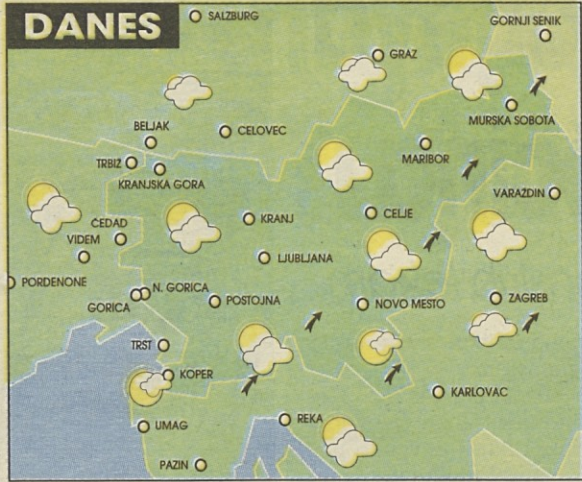
Nad zahodno in vzhodno Evropo sta ciklonski območji, nad Alpami pa je prehodno nastalo sibko območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje nekoliko bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA	SNEŽNE RAZMERE	SNEŽNE RAZMERE	PLIMOVANJE
Sonce bo vzšlo ob 5.31, zšlo pa ob 18.38. Dan bo dolg 13 ur in 7 minut. Luna bo vzšla ob 3.40, zšla pa ob 15.24.	FURLANIJA-JK	SLOVENIJA	Danes: ob 2.51 najnižje -28 cm, ob 8.35 najvišje 25 cm, ob 13.35 najnižje -38 cm, ob 21.00 najvišje 44 cm.
RAZMERE NA CESTAH	Piancavallo —/— cm	Cerkno —	Jutri: ob 3.18 najnižje -36 cm, ob 9.11 najvišje 30 cm, ob 15.05 najnižje -38 cm, ob 21.22 najvišje 48 cm.
Ceste po Sloveniji so večinoma suhe in normalno prevozne. Promet po notranjosti države poteka tekoče. Na mejnih prehodih Ljubelj, Koroško sedlo in Jezersko je potrebna zimska oprema.	Forni di Sopra —/— cm	Golte —	
	Zoncolan —/— cm	Kanin 140 cm	
	Trbiz —/— cm	Kope —	
	Nevejsko sedlo —/— cm	Kranjska gora —	
	Sauris —/— cm	Krvavec —	
		M. Pohorje —	
	VENETO	Pokljuka —	
	Sappada 30/70 cm	Rogla do 50 cm	
		Soriska planina —	
		Velika planina do 40 cm	
		Vogel 40 cm	

ALPE JADRAN / DELNO JASNO

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo. Dnevne temperature bodo od 8 do 14 °C.

Soslednje pokrajine: Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, v krajih vzhodno od nas bo jutraj še pretežno oblačno.

V Sloveniji: Oblačno bo, predvsem v južnih krajih bodo manjše padavine. Na Primorskem bo prehodno zapihala zmerna burja.

Obeti: V soboto se bo popoldne od zahoda pooblačilo. Zvečer bodo v zahodnih krajih že manjše padavine. Pihal bo jugozahodni veter.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri	
LJUBLJANA.....	3/10
TRST.....	8/12
CELOVEC.....	1/7
BRNIK.....	1/9
MARIBOR.....	5/9
CELJE.....	5/9
NOVO MESTO.....	3/8
NOVA GORICA.....	7/12
MUR. SOBOTA.....	4/8
PORTOROŽ.....	8/12
POSTOJNA.....	1/8
ILIRSKA BISTRICA.....	5/8
KOČEVJE.....	2/8
CRNOMELJ.....	4/8
SLOV. GRADEC.....	2/8
BOVEC.....	-1/
RATEČE.....	-5/5
VOGEL.....	-6/2
KREDARICA.....	-14/12
VIDEM.....	7/14
GRADEC.....	6/9
MONOSTER.....	5/8
ZAGREB.....	7/8
REKA.....	8/10

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri	
HELSINKI.....	0/7
STOCKHOLM.....	1/3
MOSKVA.....	0/10
BERLIN.....	1/9
VARSAVA.....	1/9
LONDON.....	2/11
AMSTERDAM.....	2/7
BRUSELJ.....	2/6
PARIZ.....	4/11
DUNAJ.....	4/10
ZÜRICH.....	0/9
ZENEVA.....	2/8
RIM.....	4/16
MILAN.....	-1/15
BEOGRAD.....	6/11
BARCELONA.....	8/19
ISTAMBUL.....	8/18
MADRID.....	2/20
LIZBONA.....	10/18
ATENE.....	11/17
BUCAREST.....	9/18
MALTA.....	12/16
PRAGA.....	-2/9

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Londonski »Tube« je vsak dan slabši

LONDON - Približno 100.000 Londončanov je včeraj jutraj ostalo približno eno uro zaprtih v podzemnih vlakih na progah District, Piccadilly, Northern, Central in Victoria, medtem ko so se vozili na delo.

Nekaj po osmi uri, za podzemno železnico najpomembnejši uri, je prišlo do nenadne prekinitve električnega toka, ki je ponekod popolnoma, drugod pa delno onemogocila delovanje podzemnih vlakov. Tiskovni predstavnik londonske podzemne železnice je dejal, da je na nekaterih delih proge odpovedal ves sistem, celo signalizacija. V rovih se je ustavilo okrog 300 vlakov, na katerih je potovalo kakih 100.000 potnikov. Tiskovni predstavnik podzemne železnice je izjavil: »Sklenili smo, da ne bomo evakuirali ljudi, ker bi to trajalo več

ur in bi povzročilo popolno zmedo.«

Do neljubega incidenta, ki je imel posledice za vso mrežo javnih prevozov, saj je na stotine oseb, ki se niso mogli peljati s priljubljenim »tubom«, navalilo na avtobuse, je prišlo zaradi okvare v stari električni centrali na Lot's Roadu. Londončani so sicer že navajeni na zamude in vsakovrstna presenečenja: prekinitve električnega toka so skoraj na dnevnem redu, večkrat pa postaje podzemne železnice celo zaprejo zaradi nevarnosti atentatov Ire, severnoirske katoliške gverilske organizacije. Londonsko prevozno podjetje je poudarilo, da je do okvare prišlo zaradi nezadostnih naložb v modernizacijo podzemne železniške mreže, to pa seveda ne more potolažiti potnikov, ki so bili blokirani celo uro v podzemlju.

Sladkosnedna Ann

Lobanja, ki jo kaže ameriški sodni zdravnik, je pripadala Anne Wolsley, ženi Philipa Calverta, ki je leta 1650 prišel iz Anglije in postal guverner ameriške kolonije. Ostanke družine Calvert so odkrili v svinčni trugi in so bili dobro ohranjeni. Kar zadeva gospo Anne, so na podlagi dejstva, da je imela v ustih le še 5 zob, sklepali, da so ji bile vseč sladkarije, sicer pa se je dokaj slabo hranila. Umrla je v svojih poznih petdesetih letih. (Telefoto AP)

Žirinovski grozi Švedski

HELSINKI - Najprej se je udeležil seminarja o človekovih pravicah, kjer je v svojem posegu napadel Švedsko in ji zagrozil z vojno, če se bo vmešala v probleme baltičskih držav, katerim je seveda odrekel pravico do neodvisnosti, saj so na ruskem ozemlju. Potem je sprejel povabilo prijateljev in odšel v ekskluzivni nočni bar King's Kakadu, kjer si je ogledal predstavo Jamajčanke Juliette, ki ga je očarala s svojimi oblinami. Govorimo seveda o ruskem ultranacionalistu Vladimiru Žirinovskem, ki se zdaj mudi na Finskem in širi svojo blodno nacionalistično doktrino.

Juliette je s svojimi oblinami povsem očarala Vladimirja Žirinovskega (Telefoto AP)

Leta 2010 vsi Kitajci z avtomobilom

PEKING - Namestnik generalnega direktorja kitajskega osrednjega statističnega urada Lu Chunhem je včeraj napovedal, da bi se lahko leta 2010 uresničil sen vseh Kitajcev, namreč ta, da bi obesili kolo na klin in si kupili avto. Lu Chunhem je priznal, da so to danes le pobožne sanje, ker stane največji v Sangaju montirani Volkswagnov avtomobil santana kar 180 tisoč juanov (več kot 22 tisoč dolarjev). Ta znesek ustreza 18 letnim plačam povprečnega delavca.

V zaporih vlada red

PEKING - Predstavnik za tisk kitajskega pravosodnega ministrstva Jia Jingping je včeraj izjavil, da v kitajskih zaporih in prevzgojnih taborišcih vladata red in mir. V zaporih je bilo lani 1.244.000 ljudi, od teh jih je uspelo zbežati le 1,4%, medtem ko je 247 tisoč zapornikov doseglo zmanjšanje zaporne kazni. V prevzgojnih taborišcih je 153.000 ljudi, od teh je 3.800 zenskih, obtoženih prostitucije, in 11.800 uživalcev mamil.

Nova terapija za bolnike v komi

PEKING - Skupina kitajskih zdravnikov izvaja novo terapijo, ki z ljudsko kitajsko medicino in z akupunkturo uspešno zdravi bolnike v globoki komi, ko odpove klasična zahodna medicina.

Preplah zaradi kitajskih svinčnih svinčnikov

WASHINGTON - Potem ko se je pred mesecem dni v Arizoni neki otrok zastrupil, ker je použil iz Kitajske uvožen svinčnik, je ameriška komisija za zdravje potrošnikov (CPSC) analizirala razne znamke iz Kitajske uvoženih svinčnikov. Predsednica te komisije Ann Brown je navedla, da so v svinčnikih treh znamk ugotovili visoko koncentracijo svine, tako da bodo morali te svinčnike umakniti iz prometa. Otroci, a tudi odrasli, ki grizejo svinčnike, bi se namreč lahko zastrupili.

Kakšne muke, da se postaraš za 58 let

HOLLYWOOD - Glavna igralka neke ameriške nadaljevanke, 29-letna Diane Lane, je morala kar trikrat spremeniti svojo starost. Najprej je po enajstih urah šminkanja postala 14-letno dekle, ki poroči 50-letnega konfederalnega veterana iz ameriške državljanske vojne. Brez težav se je nato prelevila v zrelo 26-letno žensko, a težave so nastale, ko je morala nastopiti v vlogi 58-letne vdove. Ne samo, da je šminkanje trajalo neskončne ure, šminko so morali tudi sprosti popravljati tudi med snemanjem, tako da je bila Diane Lane na koncu skoraj ob živce. Novinarjem pa ni hotela povedati, kako se je počutila, ko je v zrcalu zagledala svoj postarani obraz.